Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**FILOLOGIA POLSKA**
Poziom studiów	**I stopień**
Forma studiów	**stacjonarne**
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**1**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Język łaciński**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**Język polski**
5. Rok studiów	**Pierwszy**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Jolanta Plust – opracowanie**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćwiczenia: 30**	18
Liczba godzin ogółem	**30**	18

C - Wymagania wstępne

Wiedza o kulturze antycznej na poziomie określonym w podstawie programowej ponadgimnazjalnej; elementarna znajomość gramatyki opisowej języka polskiego.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Introdukcja w historię i gramatykę języka łacińskiego z przywołaniem łacińskich konstrukcji syntaktycznych.
Umiejętności	
CU1	Wykształcenie elementarnych umiejętności translatorskich z zakresu języka łacińskiego.
Kompetencje społeczne	
CK1	Wykształcenie elementarnej świadomości kultury i historii związanej z obszarem oddziaływania języka łacińskiego.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW01	student ma podstawową wiedzę z zakresu gramatyki i słownictwa języka łacińskiego	K_W04
Umiejętności (EPU…)		
EPU01	student posiada elementarną umiejętność translatorską oraz posiada zasób słów ułatwiający zrozumienie terminologii naukowej z zakresu humanistyki; zna i rozumie podstawową gramatykę i słownictwo języka łacińskiego	K_U03 K_U04
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK01	student ma świadomość kultury i historii związanej z obszarem oddziaływania języka łacińskiego; rozbudowuje wiedzę ogólnohumanistyczną	K_K01 K_K02

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjon.
C1	Introdukcja w fonetykę: Litery. Pisownia i wymowa. Głoski. Dzielenie wyrazów na sylaby. Iloczas i akcent.	2	1
C2	Indicativus i imperativus praesentis act. czasowników koniugacji I-IV. Formy podstawowe czasownika.	2	1
C3	Słowo posiłkowe sum, esse, fui (indicativus i imperativus praes.). Orzeczenie imienne. Indicativus imperfecta, futuri I a1ct. czasowników koniugacji I-IV. Deklinacja I. Technika tłumaczenia zdań łacińskich.	2	1
C4	Zaimki osobowe. Indicativus imperfecti, futuri I słowa posiłkowego sum, esse, fui. Accusativus cum infinitivo.	2	1
C5	Rzeczowniki i przymiotniki deklinacji II. Zaimki dzierżawcze. Participium perfecti pass., participium futuri act. Verba composita z sum, esse, fui. Dativus possesivus.	2	1
C6	Indicativus perfecti, plusquamperfecti, futuri II act. Infinitivus perfecti, futuri act.	2	1
C7	Czasowniki koniugacji III zakończone na –io. Czasowniki eo, ire, ii, itum; fero, ferre, tuli, latum. Czasowniki złożone. Accusativus duplex.	2	1
C8	Rzeczowniki i przymiotniki deklinacji III (typ spółgłoskowy i samogłoskowy).	2	1
C9	Rzeczowniki deklinacji III (typ mieszany). Participium praesentis activi).	2	1
C10	Indicativus praesentis, imperfecti, futuri I, perfecti, plusquamperfecti, futuri II pass. Imperativus i infinitivus praesentis pass. Verba deponentia i semideponentia.	2	1

C11	Zaimek względny qui, quae, quod. Zaimki wskazujące. Zaimki nieokreślone. Przymiotniki zaimkowe.	2	1
C12	Rzeczowniki deklinacji IV i V. Przegląd deklinacji łacińskich. Składnia nazw miast .	2	1
C13	Infinitivus perfecti, futuri pass. Nominativus cum infinitivo.	2	2
C14	Numeralia cardinalia et ordinalia.	2	2
C15	Ogólne wprowadzenie w coniunctivus – znaczenie trybu i jego funkcje w zdaniu głównym i podrzędnym.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M2-dyskusja dydaktyczna M5- analiza tekstu źródłowego	podręczniki, słowniki

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian pisemny wiedzy, umiejętności F2 - obserwacja /aktywność	P3

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny ….	…..	F1	F2	P3	….	….	….	…	…	..	..	..
EPW01			X	X	X								
EPU01			X	X	X								
EPK01			X	X	X								

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW01	Student posiada rudymentarną wiedzę z zakresu fleksji i składni łacińskiej	Student odznacza się swobodą w rozpoznawaniu struktur składniowych	Student z dużą swobodą operuje poznanym słownictwem w odniesieniu do tekstu łacińskiego.
EPU01	Student posiada elementarną umiejętność translatorską w odniesieniu do podręcznikowych tekstów łacińskich.	Student z właściwą rzeczy wnikliwością dostrzega i identyfikuje źródłowy charakter języka łacińskiego w odniesieniu do	Student z właściwą rzeczy wnikliwością dostrzega i identyfikuje źródłowy charakter języka łacińskiego w odniesieniu do pojęciowego aparatu humanistyki. W zakresie poznanych zjawisk leksykalnych i gramatycznych

		pojęciowego aparatu humanistyki.	dokonuje samodzielnych, opatrzonych walorem językowych tłumaczeń.
EPK01	Student ma świadomość oddziaływania języka łacińskiego na język polski.	Student ma świadomość oddziaływania kultury śródziemnomorskiej na kulturę polską.	Student rozpoznaje określone tropy genologiczne antycznej proweniencji w określonych zjawiskach kultury ojczystej.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. O. Jurewicz, L.Winniczuk, J. Żuławska, Język łaciński, Warszawa 2012
2. St.Wilczyński, T.Zarych, Rudimenta Latinitatis, t. I-II, Wrocław 1998.
3. A.Heinz, Język łaciński, Lublin 1962.
4. S.Samolewicz, Składnia łacińska, Kraków 2001.
5. M.Wielewski, Krótka gramatyka języka łacińskiego, Warszawa 1998.
6. J.Wikarjak, Gramatyka opisowa języka łacińskiego, Warszawa 1987.
7. Słownik łacińsko-polski, pod red. M.Plezi, t. I-V, Warszawa 1998.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. M. Cary, Dzieje Rzymu, t. I-II, Warszawa 1992.
2. L. Winniczuk, Ludzie, zwyczaje i obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1983.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	7	10
Czytanie literatury	8	8
Przygotowanie do sprawdzianu	5	14
Przygotowanie do egzaminu	-/-	-
Suma godzin:	**50**	50
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	2

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Jolanta Plust
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**2**

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Kultura antyczna**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**pierwszy**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Magdalena Jaworska-Wołoszyn**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	**Studia stacjonarne**	**Studia niestacjonarne**
Semestr 1	**Wykład**	**Wykład**
Liczba godzin ogółem	**w. 30**	**w. 18**

C - Wymagania wstępne

Student powinien mieć wiedzę o starożytnej Grecji i Rzymie na poziomie liceum ogólnokształcącego.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Terminologia i pojęcia takie jak: kultura, cywilizacja, antyk, klasyczny, archaiczny, Grecja, Hellada, język grecki i język łaciński – ich miejsce w językach indoeuropejskich. Historia Grecji i Rzymu ze szczególnym uwzględnieniem Aten i kultury ateńskiej w V i IV w. prz. Chr. Znaczenie Aleksandrii w Egipcie i jej rola w utrwalaniu dorobku w zakresie kultury poprzednich epok. Grecja i Grecy w rzeczywistości Cesarstwa Rzymskiego. Literatura grecka – przekrój od Homera do Bizancjum - epoki i gatunki, przedstawiciele, Teatr i dramat antyczny. Filozofia grecka. Historia Rzymu. Literatura rzymska i porównanie jej z literatura grecką. Współczesne znaczenie antyku i jego kultury
Umiejętności	
CU1	Operowanie zdobytą wiedzą w miarę potrzeby przy innych przedmiotach kształcenia, wykorzystywanie jej przy doborze tematów prac licencjackich, wykorzystywanie, zależnie od okoliczności, w przyszłej pracy zawodowej.
.	

Kompetencje społeczne	
CK1	Wykorzystywanie zdobytej wiedzy i jej doskonalenie w przyszłej pracy zawodowej.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student orientuje się w pojęciach i terminologii dotyczącej starożytności greckiej i rzymskiej w zakresie historii, literatury i kultur, potrafi porównywać kulturę grecką i rzymską	K_W01 K_W02
EPW2	Potrafi dostrzec wpływy kultury starożytnej na współczesność	K_W04
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi kompetentnie w ramach zdobytej wiedzy wypowiadać się o kulturze Greków i Rzymian	K_U01 K_U03
EPU2	Potrafi widzieć jej znaczenie w kulturze europejskiej.	K_U02 K_U08 K_U18
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Świadomość wagi i roli, jaką odgrywa wiedza z zakresu kultury starożytnej w życiu zawodowym i kulturowym	K_K01 K_K04 K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawowe pojęcia z zakresu starożytności greckiej i rzymskiej. Zarys historii starożytnej Grecji i Rzymu	2	2
W2	Języki klasyczne, ich miejsce w językach indoeuropejskich.	2	1
W3	Zarys historii Grecji.	2	2
W4	Zarys literatury greckiej.	2	2
W5	Teatr grecki.	2	1
W6	Dramat grecki - tragedia	2	1
W7	Dramat grecki –tragedia c.d.	2	1

	W8	Dramat grecki – komedia staroattycka.	2	1
	W9	Dramat grecki – komedia nowa.	2	1
	W10	Filozofia grecka.	2	1
	W11	Zarys historii rzymskiej.	2	1
	W12	Zarys literatury rzymskiej.	2	1
	W13	Dramat rzymski – komedia i tragedia	2	1
	W14	Kultura klasyczna w późniejszych dziejach Europy.	2	1
	W15	Kultura antyczna obecnie, jej znaczenie, szanse i zagrożenia	2	1
		Razem liczba godzin wykładów	**30.**	**18**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1, M2	książki, artykuły naukowe

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) - pytania i dyskusje w czasie wykładów, wskazywanie na wiedzę niezbędną do zaliczenia przedmiotu, pytania kontrolne na początku kolejnego wykładu**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia
Wykład	**F-2 obserwacja podczas zajęć**	P 1 Egzamin ustny

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2	**P1**	…..	…….	….	….	….	….	…	…	..	..	..
EPW1	x	x											
EPW2	x	x											
EPU1	x	x											
EPU2	x	x											
EPK1	x	x											

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt	**Dostateczny dostateczny plus**	**dobry dobry plus**	**bardzo dobry 5**

kształcenia (EP..)	3/3,5	4/4,5	
EPW1	Student wystarczająco orientuje się w terminologii dotyczącej starożytności, potrafi dokonać kilka porównań kultury greckiej i rzymskiej	Student satysfakcjonująco orientuje się w terminologii dotyczącej starożytności, potrafi dokonać szeregu porównań kultury greckiej i rzymskiej	Student zna wszystkie podstawowe pojęcia z zakresu terminologii dotyczącej starożytności, potrafi obszernie porównywać kulturę grecką i rzymską.
EPW2	Potrafi wymienić kilka przykładów wpływu starożytności na współczesność	Potrafi wymienić sporo przykładów wpływu starożytności na współczesność	Potrafi wymienić i szeroko omówić szereg liczne przykłady wpływu starożytności na współczesność.
EPU1	Student potrafi wystarczająco kompletnie wypowiadać się o kulturze starożytnej	Student potrafi kompetentnie wypowiadać się o starożytności	Student potrafi obszernie i kompetentnie wypowiadać się o starożytności.
EPU2	Student potrafi wymienić przynajmniej jeden przykład na znaczenie kultury starożytnej w Europie	Student potrafi wymienić kilka przykładów na znaczenie kultury starożytnej w Europie	Student potrafi wymienić szereg przykładów z różnych dziedzin na znaczenie kultury starożytnej w Europie
EPK1	Student wymieni kilka wiarygodnych przykładów na możliwość wykorzystania zdobytej wiedzy w pracy zawodowej	Student wymieni kilka dobrze uzasadnionych przykładów możliwości wykorzystania zdobytej wiedzy w pracy zawodowej	Student wymieni i uzasadni szereg przykładów możliwości wykorzystania zdobytej wiedzy w pracy zawodowej.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Robert R. Chodkowski, Teatr grecki. Lublin 2003.
2. Kazimierz Kumaniecki, Historia Kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1975.
3. Leszek Mrozewicz, Historia powszechna. Starożytność, Poznań 2001

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. -Michael Grant, Krótka historia cywilizacji klasycznej, przekład Marek Michowski, Agnieszka Mikicka, Poznań 1991.

2. Oktawiusz Jurewicz, Lidia Winniczuk, Starożytni Grecy i Rzymianie w życiu prywatnym i państwowym. Warszawa 1968.
3. Jerzy Łanowski, ks. Marek Starowieyski, Literatura Grecji starożytnej. Od Homera do Justyniana. Warszawa 1996.
4. Jan Parandowski, Mitologia. Warszawa 1924 i późniejsze wydania.
5. Ludwika Rychlewska, Literatura rzymska, w: Dzieje Literatur Europejskich, Warszawa 1977, s.227-312.
6. Rzym i my. Wprowadzenie do literatury i kultury łacińskiej. Przetłumaczyli z języka francuskiego (praca zbiorowa – do druku podał Guy Serbat) Ignacy Lewandowski i Wiesław Malinowski, Poznań 2009.
7. Władysław Tatarkiewicz, Historia filozofii, tom 1. Warszawa 1968.

Ł – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	**30**
Konsultacje	**5**
Czytanie literatury	**20**
Przygotowanie do zaliczenia z oceną	**20**
Suma godzin:	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Magdalena Jaworska-Wołoszyn
Data sporządzenia / aktualizacji	20 maja 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	I
Forma studiów	Stacjonarne
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**3**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Wiedza o kulturze**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**w**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Maciej Dudziak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1 i 2	**30 + 30**	**18+18**
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Znajomość języka polskiego

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	**zna i rozumie powiązania nauk filologicznych z innymi dziedzinami oraz dyscyplinami naukowymi, zwłaszcza z innymi naukami humanistycznymi i wybranymi naukami społecznym**
CW2	**ma zaawansowaną wiedzę o problemach kultury w różnych jej wymiarach**
CW3	**zna i rozumie wybrane zjawiska życia kulturalnego oraz zasady działania systemów i instytucji/ośrodków kultury oraz systemu oświaty;**
	Umiejętności
CU1	**Potrafi wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej oraz z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych**
CU2	**Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów**
CU3	**Potrafi planować i organizować pracę –indywidualną oraz w zespole**

Kompetencje społeczne	
CK1	**Potrafi dokonywać krytycznego odbioru treści kulturowych**
CK2	**charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.**
CK3	**świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW)		
EPW1	zna i rozumie powiązania nauk filologicznych z innymi dziedzinami oraz dyscyplinami naukowymi, zwłaszcza z innymi naukami humanistycznymi i wybranymi naukami społecznym	K_W04
EPW2	ma zaawansowaną wiedzę o problemach kultury w różnych jej wymiarach	K_W11
EPW3	zna i rozumie wybrane zjawiska życia kulturalnego oraz zasady działania systemów i instytucji/ośrodków kultury oraz systemu oświaty	K_W06
Umiejętności (EPU)		
EPU1	Potrafi wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej oraz z zakresu innych nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych	K_U01
EPU2	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów	K_U04
EPU3	Potrafi planować i organizować pracę –indywidualną oraz w zespole	K_U14
Kompetencje społeczne (EPK)		
EPK1	Potrafi dokonywać krytycznego odbioru treści kulturowych	K_K05
EPK2	charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	K_K06
EPK3	świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych	K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Przegląd koncepcji i podstawowych teorii kulturowych	6	2
W2	Kultura a rzeczywistość	6	2
W3	Kultura: pomiędzy przymusem a wyborem	6	2
W4	Wielokulturowość a multikulturalizmu	6	2
W5	Kultura a kultury. Relatywizm kulturowy	6	2
W6	Analiza porównawcza, różne sposoby pojmowania terminu kultura (analiza konotacji i denotacji terminu w ujęciu potocznym, wartościująco-krytycznym i naukowym),	6	2

W7	Sposoby rozumienia i definiowania pojęcia cywilizacja, kultura a cywilizacja	6	2
W8	Sposoby rozumienia i prowadzenia badań nad wspólnotami kulturowymi, etnicznymi, narodowymi oraz ponadnarodowymi	6	2
W9	Tożsamość kulturowa i przynależność kulturowa	6	1
W10	Praktyczne przykłady obejmujące treści dyscyplin	6	1
	Razem liczba godzin wykładów	60	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Wykład	projektor

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**Praca pisemna**	Praca pisemna (esej)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny ….	…..	…..	…….	….	….	….	….	…	…	..	..	..
EPW1		X											
EPW2		X											
EPW3		X											
EPU1		X											
EPU2		X											
EPU3		X											
EPK1		X											
EPK2		X											

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	Zna wybrane terminy z zakresu kultury	Zna większość terminów z zakresu kultury	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu kultury
EPW2	Zna podstawowe problemy kultury w różnych jej wymiarach	Zna większość problemów kultury w różnych jej wymiarach	Zna wszystkie problemy kultury w różnych jej wymiarach
EPW3	zna i rozumie wybrane zjawiska życia kulturalnego oraz zasady działania	zna i rozumie większość zjawisk życia kulturalnego oraz zasady	Biegle operuje wiedzą o zjawiskach kulturowych

	systemów i instytucji/ośrodków kultury oraz systemu oświaty	działania systemów i instytucji/ośrodków kultury oraz systemu oświaty	
EPU1	Wykonuje niektóre elementy z zakresu interpretacji kultury	Wykonuje większość elementy z zakresu interpretacji kultury	Wykonuje wszystkie elementy z zakresu interpretacji kultury
EPK1	Rozumie, ale nie zna skutków teorii kultury…	Rozumie i zna skutki teorii kultury	Rozumie i zna skutki aspekty systemów kulturowych

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Praca pisemna (esej)

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Bednarek I. S., Pojmowanie kultury i jej historii we współczesnych syntezach dziejów kultury, Wrocław 1995.
2. Braudel F., Historia i trwanie, Warszawa 1971.
3. Kumaniecki K., Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1988.
4. Le Goff J., Kultura średniowiecznej Europy, Warszawa 1970.
5. Topolski J., Świat bez historii, Warszawa 1972.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Curtin Ph., Historia Afryki, Gdańsk 2003.
2. Davies N., Europa, Kraków 2003.
3. Delumeau J., Cywilizacja odrodzenia, Warszawa 1987.
4. Elias N., Przemiany obyczajów w cywilizacji Zachodu, Warszawa 1980.
5. Huizinga J., Jesień średniowiecza, Warszawa 1992.
6. Huntington S., Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego, Warszawa 2000.
7. Koneczny F., O wielość cywilizacji, Kraków 1996.
8. Le Goff J., Inteligencja w wiekach średnich, Warszawa 1997.
9. Sourdel J. i D., Cywilizacja islamu, Warszawa 1980.
10. Tatarkiewicz W., Dzieje sześciu pojęć, Warszawa 1988.
11. Wipszycka E., Kościół w świecie późnego antyku, Warszawa 1994

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem~~/ami~~	15	15
Konsultacje	10	10
Czytanie literatury	8	8
Przygotowanie pracy	10	10
Suma godzin:	**43**	**43**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1,5**	**1,5**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Maciej Dudziak
~~Data sporządzenia~~ / aktualizacji	20/05/2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	mdudziak@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	studia I stopnia
	Forma studiów	studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**4**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	Nauki pomocnicze filologii polskiej
2. Punkty ECTS	2
3. Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
4. Język przedmiotu	język polski
5. Rok studiów	I
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	dr Maria Maczel

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćw.**: (30)	**Ćw.**: (18)
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Rozwinięcie i pogłębienie wiedzy dotyczącej terminologii z zakresu nauk pomocniczych filologii polskiej.
CW2	Pogłębienie i uporządkowanie wiedzy o książce i in. dokumentach niezbędnych w pracy filologa.
	Umiejętności
CU1	Udoskonalenie umiejętności w zakresie wyszukiwania, selekcjonowania i użytkowania informacji z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów.
CU2	Wykształcenie umiejętności przygotowywania pracy pisemnej w zakresie redagowania opisu bibliograficznego, bibliografii załącznikowej, przypisów.
	Kompetencje społeczne
CK1	Wykształcenie świadomości roli i znaczenia informacji w pracy filologa polonisty.

CK2.	Rozbudzenie potrzeby rozwijania kompetencji w zakresie zarówno mediów nowoczesnych jak i tradycyjnych jako warunku skutecznego studiowania.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu nauk pomocniczych filologii polskiej.	K_W02 K_W03
EPW2	Posiada wiedzę o książce i in. dokumentach, wydawnictwach zwartych i ciągłych bibliografiach, słownikach, encyklopediach i in. Kompendiach.	K_W01 K_W02
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi wyszukiwać, selekcjonować i użytkować informacje z zasobów sieci internetowej i bibliotecznych baz danych.	K_U01 K_U02
EPU2	Potrafi stosować zasady redagowania tekstów naukowych w zakresie opisu **bibliograficznego, bibliografii załącznikowej, przypisów.**	K_U02 K_U03
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	**Posiada świadomość znaczenia informacji w pracy naukowej i zawodowej filologa polonisty.**	K_K01 K_K02
EPK2	**Potrafi w procesie studiowania i przygotowania do przyszłej pracy zawodowej korzystać z różnych mediów, godząc w tym tradycję z nowoczesnością.**	K_K05 K_K06 K_K07

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Nauki pomocnicze filologii polskiej. Zapoznanie z celami, efektami przedmiotu, treścią ćwiczeń.	2	1
C2	Dokumenty i ich typologia. Wydawnictwa zwarte i ciągłe, słowniki i encyklopedie dziedzin humanistycznych (także z dostępem on-line). Bibliografia literaturoznawcza i językoznawcza (bibliografia w pracy historyka literatury, np.: *Bibliografia polska Karola Estreichera*, bibliografie ogólne bieżące, np.: *Przewodnik Bibliograficzny*, *Bibliografia Zawartości Czasopism*, bibliografie polonistyczne).	6	4
C3	Opis bibliograficzny. Bibliografia załącznikowa.	4	3

	Ćwiczenia w sporządzaniu opisów bibliograficznych i bibliografii załącznikowej.		
C4	Kwerenda biblioteczna. Internet jako narzędzie elektroniczne w pracy polonisty: wykorzystywanie baz danych, np.: Baza BazHum. Bibliograficzna baza danych zawartości polskich czasopism z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, uzupełniana o pełne teksty artykułów.	6	4
C5	Zasady przygotowania prac pisemnych ze szczególnym uwzględnieniem redakcji tekstu naukowego. Gromadzenie materiału, kwerenda. Kompozycja, spójność tekstu, strategiczne pozycje tekstowe (tytuł, śródtytuł, akapit).	4	2
	Dokumentacyjne wyposażenie pracy naukowej. Cytowanie. Sporządzanie przypisów.	4	2
	Sztuka streszczania publikacji naukowych (techniki czytania lektur i opracowań, notatki studenckie)	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**18**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	**MC5 – kwerendy biblioteczne, ćwiczenia w wyszukiwaniu i selekcjonowaniu informacji, ćwiczenia redakcyjne**	**zasoby biblioteczne, źródła bibliograficzne, narzędzia elektroniczne – bazy danych, przeglądarki**

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 - obserwacja aktywności podczas zajęć F5 - ćwiczenia praktyczne, kwerendy biblioteczne, ćwiczenia sprawdzające umiejętności	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie obserwacji aktywności na zajęciach, oceny wykonywanych ćwiczeń

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F2	F5	P3	....
EPW1	x	x		
EPW2	x	x		
EPU1	x	x	x	
EPU2	x	x	x	
EPK1	x	x		
EPK2	x	x		

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Wystarczająco opanował podstawową terminologię z zakresu nauk pomocniczych filologii polskiej.	Zna dobrze większość terminów z zakresu nauk pomocniczych filologii polskiej.	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu nauk pomocniczych filologii polskiej, poprawnie wykorzystuje je w swoich wypowiedziach.
EPW2	Posiada podstawową wiedzę o książce i innych dokumentach niezbędnych w pracy filologa polonisty.	Posiada uporządkowaną wiedzę o książce i innych dokumentach niezbędnych w pracy filologa polonisty.	Posiada oraz sprawnie wykorzystuje pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o książce a także i innych dokumentach niezbędnych w pracy filologa polonisty.
EPU1	Posiada podstawowe umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania i użytko-wania informacji.	Posiada dobrze rozwinięte umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania i użytkowania informacji.	Posiada umiejętności w pełni samodzielnego wyszukiwania, selekcjonowania i użytkowania informacji.
EPU2	Potrafi poprawnie przygotować prace pisemne w zakresie redagowania opisu bibliograficznego, bibliografii, przypisów.	Potrafi dobrze przygotować prace pisemne. Zna normę dotyczącą sporządnia opisu bibliograficznego, bibliografii załącznikowej, przypisów.	Potrafi samodzielnie przygotować prace pisemne. Bardzo dobrze zna zasady w zakresie jej redagowania, radzi sobie doskonale w sporządzaniu przypisów oraz bibliografii załącznikowej.
EPK1	Ma świadomość roli i znaczenia informacji w pracy filologa polonisty.	Ma dobrze rozwiniętą świadomość roli i znaczenia informacji w pracy filologa polonisty .	Posiada pełną świadomość roli i znaczenia informacji w pracy filologa polonisty.
EPK2	Ma potrzebę rozwijania swoich kompetencji w zakresie mediów.	Ma rozwiniętą potrzebę pogłębiania swoich kompetencji w zakresie mediów.	Ma w pełni rozwiniętą potrzebę pogłębiania swoich kompetencji w zakresie mediów

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. **J.** Czachowska, R. Loth, *Bibliografia i biblioteka w pracy polonisty,* Wrocław 1977.
2. J. Czachowska, R. Loth, *Przewodnik polonisty. Bibliografie, biblioteki, muzea literackie*, Wrocław 1989.
3. R. Loth, *Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego,* Warszawa 2006.
4. J. Starnawski, *Warsztat bibliograficzny historyka literatury polskiej,* Warszawa 1982.
5. S. Urbańczyk, *Słowniki i encyklopedie, ich rodzaje i użyteczność,* Kraków 2000

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Encyklopedia wiedzy o książce,* Wrocław 1971.
2. H. Markiewicz, *O cytatach i przypisach,* Kraków 2004.
3. E. Niemkiewicz, *Bibliografia bibliografii językoznawstwa polskiego,* Lublin 2000.
4. Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów, pod red. E. Bańkowskiej, A. Mikołajczuk, Warsza 2003.
5. T. Winek, Nauki pomocnicze literaturoznawstwa, Warszawa 2007.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	5	10
Czytanie literatury	5	12
Przygotowanie do zajęć	10	10
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Maria Maczel
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	mariamaczel@wp.pl
Podpis	

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**5**

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**filologia polska**
Poziom studiów	**I stopień**
Forma studiów	**stacjonarne i niestacjonarne**
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Historia Polski**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Przemysław Słowiński**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Semestr 1	**Wykłady**: 30 /18
Liczba godzin ogółem	**30/18**

C - Wymagania wstępne

Zakres wiedzy z zakresu historii na poziomie szkoły średniej

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie zasadniczej wiedzy z zakresu historii Polski w powiązaniu z naukami filologicznymi i społecznymi w ramach treści programowych.
CW2	Rozwinięcie zasobu wiedzy z zakresu wybranych zagadnień historycznych.
	Umiejętności
CU1	Wykształcenie umiejętności analizowania zjawisk historycznych w procesie dziejowym.
CU2	Rozszerzenie umiejętności poszukiwania i wykorzystywania źródeł historycznych.
	Kompetencje społeczne
CK1	Przygotowanie do pracy w szkolnictwie, w placówkach oświatowych, kulturalnych i samorządu lokalnego oraz w wydawnictwach i mediach.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
	Wiedza (EPW…)	
EPW 1	Zna i rozumie podstawową i specjalistyczna terminologię z zakresu historii i nauk z nią powiązanych	K_W02 K_W07 K_W08

EPW 2	Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu historii w ramach treści programowych	K_W04
EPW 3	Ma wiedzę o powiązaniach procesu historycznego z literaturą, kulturą i sztuką	K_W05
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi, wyszukać, analizować, oceniać informacje związane z poznawaniem procesu dziejowego	K_U01 K_U03
EPU2	Potrafi posługiwać się pojęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi oraz pojęciami historycznymi	K_U05 K_U03 K_U12 K_U13
EPU3	Potrafi analizować krytycznie różne typy źródeł, w celu określenia ich oddziaływania w procesie historycznym	K_U07 K_U08
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Rozumie konieczność zachowania korzeni swojej tożsamości	K_K08

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin
W1	Wprowadzenie. Podstawowe pojęcia. Periodyzacja dziejów.	2/1
W2	Rodzaje źródeł historycznych. Metody badawcze i możliwości ich wykorzystywania.	2/1
W3	Państwo polskie pomiędzy X a XII wiekiem.	4/2
W4	Ukształtowanie i rozwój struktury społecznej Polski.	2/2
W5	Polska pod rządami ostatnich Piastów i Andegawenów.	2/1
W6	Polska Jagiellonów.	4/3
W7	Polska w dobie wolnej elekcji.	4/3
W8	Upadek państwa polskiego w XVIII wieku.	2/1
W9	Ziemie polskie pod zaborami.	2/1
W10	Polska 1918-1939.	2/1
W11	Polska i Polacy w okresie II wojny światowej.	2/1
W12	Polska po 1945 roku.	2/1
	Razem liczba godzin wykładów	30/18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji.	Komputer z projektorem multimedialnym, nagrania archiwalne audio i wideo, mapy klasyczne i multimedialne,

		artefakty (kopie i oryginały np. dawne monety), zabytki epistolografii, pisane źródła historyczne.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	Obserwacja/aktywność studentów podczas zajęć. Paca ze źródłem (przygotowanie wypowiedzi na podstawie źródła historycznego). Dyskusja.	Egzamin ustny

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		
	Metoda oceny	Metody oceny	Metody oceny
EPW1	Obserwacja	Dyskusja	Egzamin
EPW2	Obserwacja	Dyskusja	Egzamin
EPW3	Obserwacja	Dyskusja	Egzamin
EPU1	Obserwacja	Dyskusja	Egzamin
EPU2	Obserwacja	Dyskusja	Egzamin
EPU3	Obserwacja	Dyskusja	Egzamin
EPK1	Obserwacja	Dyskusja	Egzamin

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy specjalistyczne z zakresu historii.	Zna większość specjalistyczne z zakresu historii.	Zna wszystkie wymagane terminy specjalistyczne z zakresu historii.
EPW2	Ma podstawową wiedzę z zakresu przedmiotowych treści programowych.	Ma dobrą wiedzę z zakresu Historii Polski.	Ma szeroką wiedzę z zakresu Historii Polski.
EPW3	W podstawowym zakresie potrafi powiązać wiedzę z zakresu historii z wiedzą filologiczną.	Dokonuje swobodnego powiązania faktów historycznych z problematyką filologiczną.	Dokonuje swobodnego powiązania faktów historycznych z zagadnieniami z zakresu filologii polskiej, kultury i sztuki.
EPU1	Potrafi wyszukiwać niezbędne informacje w zakresie przedmiotowych treści programowych.	Potrafi wyszukiwać informacje w zróżnicowanych źródłach historycznych związanych z dziejami Polski.	Potrafi wyszukiwać oraz ocenić informacje w zróżnicowanych źródłach historycznych związanych z dziejami Polski.
EPU2	Potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami historycznymi.	Potrafi posługiwać się w stopniu znaczącym pojęciami teoretycznymi,	W zaawansowanym stopniu potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami teoretycznymi,

		paradygmatami badawczymi oraz pojęciami historycznymi.	paradygmatami badawczymi oraz pojęciami historycznymi.
EPU3	W podstawowym zakresie potrafi analizować krytycznie różne typy źródeł.	W szerokim zakresie potrafi analizować krytycznie różne typy źródeł, w celu określenia ich oddziaływania w procesie historycznym.	Potrafi bez ograniczeń analizować krytycznie różne typy źródeł, w celu określenia ich oddziaływania w procesie historycznym.
EPK1	Rozumie konieczność zachowania korzeni swojej tożsamości.	Rozumie konieczność zachowania korzeni swojej tożsamości.	Rozumie konieczność zachowania korzeni swojej tożsamości.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin ustny

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa (do wyboru): Henryk Samsonowicz, Andrzej Wyczański, Janusz Tazbir i. in., *Historia Polski*, T. 1-2, Warszawa 2007. Henryk Samsonowicz, Andrzej Wyczański, Janusz Tazbir i. in ., *Polska na przestrzeni dziejów,* Warszawa 2008.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. M. Bogucka, *Dzieje kultury polskiej do 1918 roku*, Warszawa 1987. 2. Norman Davis, *Boże igrzysko, Historia Polski*, Warszawa 2007. 3. Ireneusz Ihnatowicz, Antoni Mączak, Benedykt Zientara, Janusz Żarnowski, *Społeczeństwo Polskie od X do XX wieku,* Warszawa 1996. 3. Józef Szymański, *Nauki pomocnicze historii*, Warszawa 2006.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30/18
Konsultacje	10/10
Czytanie literatury	17/17
Przygotowanie do wypowiedzi ustnej w zakresie analizy źródła historycznego	3/3
Przygotowanie do wypowiedzi ustnej na podstawie mapy historycznej	3/3
Przygotowanie do egzaminu	12/24
Suma godzin:	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Przemysław Słowiński
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**6**	
	Wydział	HUMANISTYCZNY

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Kierunek	FILOLOGIA POLSKA
	Poziom studiów	STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
	Forma studiów	STACJONARNE, NIESTACJONARNE
	Profil kształcenia	OGÓLNOAKADEMICKI

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Historia filozofii**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**1**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Magdalena Jaworska-Wołoszyn**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (liczba); 30	**W**: (liczba); 18
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

brak

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Znajomość najważniejszych pojęć, koncepcji filozoficznych oraz wybranych zagadnień etycznych.
	Umiejętności
CU1	Umiejętność właściwego wykorzystania wiedzy i doskonalenia jej.
CU2	Umiejętność analizowania problemów filozoficzno-etycznych oraz umiejętność pracy zgodnie z zasadami etycznymi.
	Kompetencje społeczne
CK1	Kształtowanie wrażliwości badawczej i etycznej.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Ma uporządkowaną wiedzę na temat wybranych koncepcji filozoficznych oraz ich społeczno-kulturowych i historycznych podstaw.	K_W01 K_W02 K_W04
EPW2	Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, dylematów etycznych oraz podstaw etyki zawodowej.	K_W01 K_W02
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi w sposób klarowny i spójny wypowiadać się na tematy dotyczące wybranych zagadnień z zakresu filozofii i etyki z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych oraz dorobku innych dyscyplin.	K_U1 K_U2 K_U4 K_U5
EPU2	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne, przewiduje skutki konkretnych działań zawodowych oraz rozwiązuje problemy etyczne.	K_U11 K_U13 K_U15 K_U18
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Wykorzystuje wiedzę i umiejętności z zakresu filozofii i etyki w codziennych oraz zawodowych sytuacjach.	K_K03 K_K04 K_K05
EPK2	Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej, formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań.	K_K01 K_K03 K_K04 K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wykład organizacyjny. Ankieta.	1	1
W2	Czym jest filozofia? (wprowadzenie pojęcia filozofia, przedstawienie głównych pojęć i kierunków filozoficznych, przedstawienie podstawowych zagadnień filozoficznych, filozofia jako nauka: działy filozofii).	2	1
W3	Etyka jako dział filozofii. Etyka a moralność. Etyka a prawo i obyczaj. Filozoficzne podstawy etyki. Działy etyki.	3	2
W4	Struktura oceny etycznej: wartości, normy. Podstawowe pojęcia etyki. Dylematy etyczne.	3	2
W5	Etyka zawodowa (deontologia). Wartości moralne a profesjonalne – zawodowe kodeksy etyczne.	2	2
W6	Pierwsi przedstawiciele filozofii. Tales jako inicjator filozofii *physis*: twierdzenia Talesa, woda jako zasada, znaczenie terminu *arché*; Anaksymander (ujęcie zasady jako bezkres), Anaksymenes (*arché* – powietrze), Heraklit z Efezu (zmienność wszystkiego, walka i synteza przeciwieństw, zasada pojęta jako ogień, obecność i znaczenie elementów tradycji orfickiej); pitagoreizm (zasada ujęta jako liczba, pojęcie kosmosu, pitagorejska nauka o duszy i metempsychoza); Demokryt: podstawy atomizmu.	2	2
W7	Sofiści (nurty sofistyki, wybrani przedstawiciele).	2	1
W8	Filozofia Sokratesa (świadectwa o Sokratesie, stanowisko Sokratesa wobec filozofii *physis*, sokratejska etyka i dialektyka).	2	1

W9	Platon (nauka o ideach, projekcja państwa idealnego, dowody nieśmiertelności duszy, anamneza, eschatologia i metempsychoza, podstawy platońskiej ascezy).	2	1
W10	Arystoteles (klasyfikacja nauk, krytyka Platona, nauka o duszy, szczęście jako najwyższy cel człowieka, podział cnót: cnoty etyczne i dianoetyczne, politologiczny aspekt myśli arystotelesowskiej).	2	1
W11	Greckie szkoły hellenistyczne i praktyczny wymiar filozofii.	2	1
W12	Koncepcje filozoficzne św. Augustyna i św. Tomasza. Humanizm a filozofia antyczna. Powrót filozofów starożytnych w epoce Odrodzenia. Człowiek w filozofii Renesansu.	3	1
W13	Pascal (porządek serca i porządek rozumu, elementy tragizmu, człowiek jako 'trzcina myśląca' i poszukiwacz Boga). Kant (pojęcie dobra i zła moralnego, znaczenie imperatywu kategorycznego i hipotetycznego). Etyka Spinozy.	2	1
W14	Egzystencjalizm: Człowiek w myśli filozoficznej Sartre'a. Albert Camus (położenie człowieka, pojęcie absurdu, bunt wobec rzeczywistości jako podstawa działania ludzkiego, poszukiwanie sensu życia).	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji	Np. projektor , książki, artykuły naukowe

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F2**	P1

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny F2	P1	…..	……	….	….	….	….	…	…	..	..	..
EPW1	x	x											
EPW2	x	x											
EPU1		x											
EPU2		x											
EPK1		x											
EPK2		x											

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna i rozumie wybrane pojęcia oraz niektóre filozoficzne doktryny.	Zna i rozumie większość pojęć oraz doktryn filozoficznych.	Zna i rozumie wszystkie pojęcia oraz doktryny filozoficzne.

EPW2	Ma podstawową wiedzę na temat zasad, norm etycznych, współczesnych dylematów etycznych i podstaw etyki zawodowej.	Ma wiedzę na temat zasad, norm etycznych, współczesnych dylematów etycznych i podstaw etyki zawodowej.	Ma poszerzoną wiedzę na temat zasad, norm etycznych, współczesnych dylematów etycznych i podstaw etyki zawodowej.
EPU1	Wypowiada się na temat wybranych zagadnień filozofii i etyki, jednak nie poszukuje samodzielnie dodatkowych informacji.	Wypowiada się na temat zagadnień filozofii i etyki, jednak w niewielkim stopniu korzysta w pracy z wyszukanych samodzielnie dodatkowych informacji.	Wypowiada się na temat zagadnień filozofii i etyki oraz korzysta w pracy z samodzielnie wyszukanych informacji wykraczających poza zakres problemowy zajęć.
EPU2	W stopniu podstawowym potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi, dostrzega i analizuje dylematy etyczne, przewiduje skutki konkretnych działań zawodowych, ale efekty jego pracy niekiedy są błędne.	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi, dostrzega i analizuje dylematy etyczne, przewiduje skutki konkretnych działań zawodowych, a efekty jego pracy wykazują nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultat podejmowanych działań.	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi, dostrzega i analizuje dylematy etyczne, przewiduje skutki konkretnych działań zawodowych, a efekty jego pracy są bezbłędne.
EPK1	W rozwiązywaniu postawionych problemów wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności z zakresu filozofii i etyki mając świadomość różnych konsekwencji proponowanych rozwiązań, ale nie odnosi się do nich w realizowanym zadaniu.	W rozwiązywaniu postawionych problemów wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności z zakresu filozofii i etyki mając świadomość różnych konsekwencji proponowanych rozwiązań oraz w nieznacznym stopniu odnosi się do nich w realizowanym zadaniu.	W rozwiązywaniu postawionych problemów wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności z zakresu filozofii i etyki mając świadomość różnych konsekwencji proponowanych rozwiązań oraz w pełni odnosi się do nich w realizowanym zadaniu.
EPK2	Ma świadomość znaczenia zachowywania się w sposób profesjonalny, przestrzegania zasad etyki zawodowej, formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z pracą, lecz nie potrafi się do nich odnieść.	Ma świadomość znaczenia zachowywania się w sposób profesjonalny, przestrzegania zasad etyki zawodowej, formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z pracą, lecz odnosi się do nich w ograniczony sposób.	Ma świadomość znaczenia zachowywania się w sposób profesjonalny, przestrzegania zasad etyki zawodowej, formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z pracą i odnosi się do nich prezentując nieszablonowy sposób myślenia.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Wł. Tatarkiewicz, *Historia filozofii*, t.1-3.
2. K. Ajdukiewicz, *Zagadnienia i kierunki filozofii. Teoria poznania. Metafizyka*, Warszawa 2003.
3. A. MacIntyre A., *Krótka historia etyki*, PWN, Warszawa 1995.
4. P. Vardy., P. Grosch, *Etyka*, Zysk i S-ka, Poznań 1995.
5. M. Vogt, *Historia filozofii dla wszystkich*, Warszawa 2004.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. T. Gadacz, *Historia filozofii XX wieku. Nurty,* t.1-2, Kraków 2009

2. E. Garin, *Filozofia Odrodzenia we Włoszech*, W-a 1969.
3. J. Hołówka, *Etyka w działaniu*, Wydawnictwo Prószyński i S-ka, Warszawa 2001.
4. P. Hadot, *Czym jest filozofia starożytna?*, Aletheia, W-a 2000.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem	30	18
Czytanie literatury	20	30
Przygotowanie do dyskusji	15	17
Przygotowanie do zaliczenia	20	20
Przygotowanie do przemówienia	15	15
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : godz.):	**4**	

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Magdalena Jaworska-Wołoszyn
Data sporządzenia / aktualizacji	20-05-2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**filologia polska**
Poziom studiów	**I stopień**
Forma studiów	**studia stacjonarne i niestacjonarne**
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**7**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**wykład ogólnowydziałowy**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Arkadiusz Kalin**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 15	**W**: 10
Liczba godzin ogółem	**15**	**10**

C - Wymagania wstępne

zaliczony pierwszy rok studiów

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Przekazanie wiedzy z zakresu założonego tematu wykładu: literatury pogranicza zachodniego ze szczególnym uwzględnieniem regionu lubuskiego.
Umiejętności	
CU1	Operowanie zdobytą wiedzą w miarę potrzeby przy innych przedmiotach kształcenia, wykorzystywanie jej przy doborze tematów prac licencjackich, wykorzystywanie, zależnie od okoliczności, w przyszłej pracy zawodowej,
Kompetencje społeczne	
CK1	Uświadomienie konieczności poznania korzeni swojej tożsamości kulturowej oraz bycia świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	Kierunkowy efekt kształcenia

Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student jest zorientowany w ważnych trendach (w tym politycznych) kształtujących literaturę na pograniczu zachodnim. W efekcie studenci powinni zdawać sobie sprawę z różnych uwarunkowań kulturowych literatury regionalnej - związków literatury z sytuacją społeczno-kulturalną i polityczną.	K_W03 K_W11
EPW2	Student powinien posiąść spojrzenie syntetyzujące na literaturę pogranicza zachodniego, zarazem umieć odróżnić charakterystyczne zjawiska w jej obrębie.	K_W02
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi krytycznie odbierać literaturę zachodniego pogranicza, w tym rozróżniać różne rodzaje regionalizmu literackiego.	K_U03
EPU2	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w dalszej edukacji i ewentualnie w pracy zawodowej.	K_U13
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi odnieść nabytą wiedzę do współczesności kulturowej – różnego rodzaju kontynuacji omawianych zjawisk. Student rozumie potrzebę bieżącego uczestnictwa w życiu kulturalnym, poprzez kontakt z literaturą, teatrem, kinem i w innych wydarzeniach kulturalnych,	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Teoretyczna i historyczna problematyka pograniczy (w kontekście koncepcji najnowszych oraz tradycji – „małe ojczyzny", Kresy, regionalizm, transgraniczność, postkolonializm itp.) ze szczególnym uwzględnieniem pograniczy polsko-niemieckich	2	1
W2	Przedwojenne przykłady pisarstwa o dawnych pograniczach polsko-niemieckich (M. Wańkowicz, J. Kisielewski, J. Giertych).	3	2
W3	Problem przymusowych migracji wojennych i powojennych w literaturze i kulturze (niemieccy „wypędzeni", przesiedleńcy z Kresów Wschodnich, migracje z innych ziem polskich) – kulturowe skutki utraty i uzyskania ziem. Literatura faktu, wspomnienia i relacje prywatne.	3	2
W4	Nowe pogranicza kształtujące się w wyniku zdobyczy wojennych – pisarstwo kształtujące się w obrębie powojennego mitu politycznego Ziem Odzyskanych. Kształtowanie się literatury lubuskiej.	4	3
W5	Problem dawnego i współczesnego regionalizmu. Literatura małych ojczyzn utraconych (kresowych) i zyskanych w odsłonie po 1989 r. Niemiecka literatura małych ojczyzn utraconych (*Heimatliteratur*) i jej wpływ na polską literaturę, szczególnie po przełomie 1989 r. i na zjawisko polsko-niemieckiego pojednania. Nurt małych ojczyzn w odsłonie lubuskiej.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, elementy wykładu dodatkowych zjawisk historycznoliterackich i kulturowych	zasoby internetowe, prezentacje multimedialne, mapy, fragmenty lub krótsze filmy w całości (adaptacje dzieł literackich, ilustracje poruszanej problematyki i kontekstów humanistycznych, filmy dokumentalne itp.); fragmenty monografii naukowych, artykuły problemowe i syntetyzujące, teksty literackie i źródłowe

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja /aktywność F4 – wypowiedź - dyskusja w związku z omawianymi tekstami i problemami	P5 – wystąpienie/rozmowa (w związku z polecanymi do lektury i omawianymi tekstami)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	
	F2, F4	P5
EPW1	X	X
EPW2	X	X
EPU1	X	X
EPU2		X
EPK1	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	- opanował wybiórczo wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej; - ma podstawową wiedzę o wybranych zjawiskach i problematyce ogólnej	- opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej; - orientuje się w wybranych zjawiskach i problematyce ogólnej	- sprawnie posługuje się wiedzą przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej; - dobrze orientuje się w wybranych zjawiskach i problematyce ogólnej
EPW2	- zapoznał się z proponowanymi materiałami, choć bez należytej staranności	- zapoznał się z proponowanymi materiałami, ma dobrą w nich orientację	- zapoznał się z proponowanymi materiałami w takim stopniu, że pozwala to mu na ujęcie syntetyzujące oraz na charakterystykę wybranych problemów
EPU1	- posiada podstawową orientację w ramach tematu wykładu	- potrafi poruszać się w obrębie omawianej problematyki	- sprawnie porusza się w obrębie omawianej problematyki, cechuje go krytyczny jej odbiór

EPU2	- podejmuje próbę dyskusji w związku z omawianymi kwestiami	- bierze udział w dyskusji w związku z omawianymi kwestiami	- sprawnie bierze udział w dyskusji, potrafi samodzielnie poszukiwać dodatkowych informacji wykraczających poza zakres omawianych materiałów;
EPK1	- rozumie problematykę, ale nie potrafi odnieść nabytej wiedzy do współczesności kulturowej	-rozumie problematykę i potrafi odnieść nabytą wiedzę do współczesności kulturowej	-rozumie problematykę i potrafi odnieść nabytą wiedzę do współczesności kulturowej; wykazuje zainteresowanie dalszym poszerzaniem wiedzy i umiejętności

J – Forma zaliczenia przedmiotu

zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
Fragmenty tekstów literackich, literatury faktu i pisarstwa wspomnieniowego proponowane przez prowadzącego

Literatura zalecana / fakultatywna:
Teksty i materiały ukazujące konteksty kulturowe: historyczne, polityczne, obyczajowe oraz regionalny charakter omawianej literatury, np.:
- J. Kolbuszewski, *Kresy*, Wrocław 2002 (fragm.)
- wybrane artykuły z tomów „*Polsko-niemieckie miejsca pamięci/Deutsch-polnische Erinnerungsorte*", red. H.H. Hahn, H Traba;
- fragm. atlasu *Wysiedlenia, wypędzenia i ucieczki. 1939-1959. Atlas ziem Polski*, pr. zbior., Warszawa 2008;
- A. Toczewski, *Paradygmaty tożsamości lubuskiej*, [w:] *Ziemia Lubuska. Studia nad tożsamością regionu*, red. A. Tocze Zielona Góra 2004;
- K. Gieba, *Lubuska literatura osadnicza jako narracja założycielska regionu*, Kraków 2018 (fragm.);
- K. Kuszyk, *Poniemieckie*, Wołowiec 2019.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem	15	10
Czytanie literatury, zapoznanie się z polecanymi materiałami	10	15
Suma godzin:	**25**	**25**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**	**1**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Arkadiusz Kalin
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	akalin@ajp.edu..pl
Podpis	

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**8**

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	Studia I stopnia
Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Wykład ogólnowydziałowy (Historia i literatura Grecji i Rzymu)**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**2**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**prof. dr hab. Sylwester Dworacki - opracowanie**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1		
Semestr 2		
Semestr 3	wykład - 15 godzin	**10**
Semestr 4		
Semestr 5		
Semestr 6		
Liczba godzin ogółem	**15**	**10**

C - Wymagania wstępne

Posiadanie wiedzy z wykładu: Kultura antyczna

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	**Bardzo krótkie przypomnienie wiedzy z zakresu historii Grecji i zarysu literatury greckiej od Homera do Bizancjum. Historia Rzymu. Przegląd literatury rzymskiej**
CW2	**Antyk w kulturze polskiej.**
	Umiejętności
CU1	**Zdobycie podstawowej wiedzy z historii Grecji i Rzymu oraz kierunków literatury i jej czołowych przedstawicieli. Zapoznanie się z wpływem starożytnej Grecji i Rzymu na kulturę polską.**

CU2	
….	
Kompetencje społeczne	
CK1	**Umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy w szkolnictwie, w środkach przekazu, w instytucjach kulturalnych.**
…..	

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student zna w zarysie historię starożytnej Grecji i Rzymu.	K_W01
EPW2	Poznał okresy rozwoju literatury rzymskiej i głównych pisarzy i poetów	K_W01
EPW3	Zdobył podstawową wiedzę o znaczeniu antyku dla rozwoju rodzimej literatury i kultury	K_W01
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Zdobywa świadomość, znaczenia wiedzy o historii Grecji i Rzymu w historii Europy.	K_U01
EPU2	Dzięki wiedzy o literaturze starożytnej lepiej rozumie literaturę rodzimą.	K_U01
EPU3	Lepiej rozumie współczesność mając wiedzę o Grecji i Rzymie	K_U01
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi wykorzystać wiedzę o starożytności w pracy zawodowej i społecznej.	K_K01
EPK2		
EPK3		

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Zarys historii Grecji i jej literatury.	2	1
W2	Historia Rzymu.	2	2
W3	Początki literatury greckiej. Prawo XII tablic.	2	1
W4	Plaut i Terencjusz.	2	1
W5	Cyceron, Cezar.	2	1
W6	Wergiliusz, Horacy Owidiusz.	2	2
W7	Antyk w kulturze polskiej.	2	1
W8	Podsumowanie.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów 15	15	10

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Lp.	**Treści ćwiczeń ----------**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1			
C2			
C3			
C4			
C5	…		
	Razem liczba godzin ćwiczeń	….	…

Lp.	**Treści laboratoriów ----------**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
L1			
L2			
L3			
L4			
L5	…		
	Razem liczba godzin laboratoriów	….	…

Lp.	**Treści projektów ----------**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
L1			
L2			
L3			
L4			
L5	…		
	Razem liczba godzin projektów	….	…

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Wykład połączony z konwersacją.	Mapy, atlasy, prezentacja wybranych dzieł,
Ćwiczenia	----------	
Laboratoria	----------	
Projekt	----------	

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład		Np. egzamin ustny
Ćwiczenia	Np. obserwacja podczas zajęć / aktywność	Np. praca pisemna

Laboratoria		
Projekt		

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2	P2	…..	……	….	….	….	….	…	…	..	..	..
EPW1	x	x											
EPW2	x	x											
EPW3	x	x											
EPU1	x	x											
EPU2	x	x											
EPU3	x	x											
EPK1	x	x											
EPK2	-												

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student orientuje się ogólnie w historii Grecji i Rzymu	Zna poszczególne epoki historii Rzymu, umie wymienić niektórych przedstawicieli	Zna wyśmienicie epoki historyczne Rzymu, potrafi powiedzieć więcej o niektórych przedstawicielach.
EPW2	Potrafi wymienić niektóre epoki literatury i jej niektórych przedstawicieli.	Jest dobre zorientowany w epokach literackich, potrafi wymienić ich głównych przedstawicieli.	Jest znakomicie zorientowany w epokach literackich i jej czołowych i innych przedstawicielach.
EPW3	Ma świadomość znaczenia antyku dla współczesnych	Potrafi na niektórych konkretnych autorach i ich dziełach pokazać ich obecne znaczenie	Jest biegły w znajomości wpływu antyku na współczesność.
EPU1	Potrafi wymienić kilka przykładów znaczących o wpływie starożytności na Europę	Potrafi szerzej powiedzieć o niektórych wpływach starożytności na Europę	Potrafi obszernie przedstawić wpływ starożytności na Europe
EPU2	**…**	**…**	**…**
EPU3	**…**	**…**	**…**
EPK1	Pokaże pewną znajomość wiedzy o starożytności w środowisku zawodowym i społecznym	Zainteresuje wymienione środowiska znaczeniem wiedzy o starożytności	Zachęci wymienione środowiska do zainteresowania się starożytnością i jej znaczeniem
--------	**…**	**…**	**…**

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Jerzy Łanowski, ks. Marek Starowwieyski, Literatura Grecji starożytnej. Od Homera do Justyniana, Warszawa 1996
2. Leszek Mrozewicz, Historia powszechna. Starożytność, Poznań 2001.
3. Rzym i my. Wprowadzenie do literatury i kultury łacińskiej. Poznań, 2009,
4. Kazimierz Kumaniecki, Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu. Warszawa 1975.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Homer, Iliada, przekł Kazimiera Jeżewska,, Wrocław 1972.
2. Homer, Iliada, przekł. Lucjan Siemieński, Wrocław 1992.
3. Wergiliusz, Eneida, przekł. T. Karyłowski, Wrocław 1950
4. Owidiusz, Metamorfozy, przekł Anna Kamieńska, Stanisław Stabryła,, Wrocław 1995.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	10
Konsultacje	5	3
Czytanie literatury	30	30
Przygotowanie do zaliczenia z oceną	25	32
Przygotowanie ……..		
……..		
Przygotowanie do sprawdzianu		
Przygotowanie do egzaminu		
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):		

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	prof. dr hab. Sylwester Dworacki
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	dworacki@amu.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**filologia polska**
Poziom studiów	**I stopień**
Forma studiów	**Stacjonarna i niestacjonarna**
Profil kształcenia	**Ogólnoakademicki**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A – Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**HISTORIA LITERATURY POLSKIEJ: Średniowiecze – Oświecenie**
2. Punkty ECTS	**10**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Jerzy Kaliszan**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Semestr 1	**Wykłady**: (15/9); **Ćwiczenia**: (15/9)
Semestr 2	**Wykłady**: (15/9); **Ćwiczenia**: (15/9)
Liczba godzin ogółem	**60/36**

C – Wymagania wstępne

D – Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Poszerzenie wiedzy o kierunkach, prądach, stylach epok w historii literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia w kontekście europejskim
CW2	Wyposażenie studentów w pogłębioną wiedzę z zakresu dzieł literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia w kontekście historycznym i kulturowym w powiązaniu z tłem europejskim
Umiejętności	
CU1	Wykształcenie umiejętności posługiwania się terminologią dotyczącą kierunków, prądów, stylów i in. pojęć niezbędnych do rozumienia dzieł literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia
CU2	Wykształcenie umiejętności rozumienia oraz samodzielnej analizy i interpretacji dzieł literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia w kontekście europejskim
Kompetencje społeczne	

CK1	Rozbudzenie potrzeby samodzielnego pogłębiania swojej wiedzy i rozwijania kompetencji w zakresie literatury dawnych epok – w perspektywie II etapu studiów i przyszłej pracy zawodowej
CK2	Ukształtowanie postawy szacunku dla narodowego dziedzictwa historycznoliterackiego

E – Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student: Zna i definiuje ze zrozumieniem najważniejsze kierunki, prądy i style epok od średniowiecza do oświecenia	K_W01, K_W04, K_W05, K_W08
EPW2	Student: Zna i rozumie kanon dzieł literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia w powiązaniu z tłem europejskim	K_W02, K_W03, K_W05, K_W06, K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student: Potrafi posługiwać się ze zrozumieniem terminologią dotyczącą kierunków, prądów, stylów oraz innych pojęć dot. epok od średniowiecza do oświecenia	K_U01, K_U04, K_U08
EPU2	Student: Potrafi samodzielnie dokonywać analizy i interpretacji dzieł literatury polskiej od średniowiecza do oświecenia w europejskim kontekście historyczno-kulturowym	K_U02, K_U03, K_U05, K_U06, K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student: Uświadamia sobie potrzebę pogłębiania wiedzy i rozwijania kompetencji w zakresie literatury dawnych epok w perspektywie kontynuacji studiów i przyszłej pracy zawodowej	K_K01, K_K04, K_K08
EPK2	Student: Posiada świadomość odpowiedzialności za kultywowanie narodowego dziedzictwa historycznoliterackiego	K_K02, K_K03, K_K06

F – Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin**
W1	*Media aetas w Europie – o kulturze wieków średnich*	2/2
W2	*Średniowieczne piśmiennictwo polskie*	2/2
W3	*Piśmiennictwo łacińskie i polskie XIII, XIV i XV wieku*	2/1
W4	*Europejski kontekst kultury Renesansu*	2/1
W5	*Polska poezja renesansowa*	2/1
W6	*Twórczość Jana Kochanowskiego*	2/1
W7	*Romans staropolski*	2/1
W8	*Barok – epoka przeciwieństw*	2/1
W9	*Barok w poezji polskiej*	2/1
W10	*Epos i pamiętnik w literaturze XVII wieku*	2/1
W11	*Oświecenie jako epoka w kulturze polskiej i europejskiej*	2/1

W12	*Klasycyzm – sentymentalizm – rokoko w literaturze polskiego oświecenia*	2/1
W13	*Literatura Stanisławowska wobec sarmatyzmu i oświecenia*	2/1
W14	*Literatura polityczna w dobie Sejmu Wielkiego*	2/1
W15	*Dramat i teatr staropolski*	2/2
	Razem liczba godzin wykładów	**30/18**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin**
C1	*Średniowieczna poezja polska*	2/2
C2	*Średniowieczna proza polska*	2/2
C3	*Kroniki średniowieczne*	2/2
C4	*Twórczość Mikołaja Reja*	2/1
C5	*Twórczość Jana Kochanowskiego*	2/1
C6	*Andrzej Frycz Modrzewski i Stanisław Orzechowski jako pisarze polityczni*	2/1
C7	*„Dworzanin polski" Łukasza Górnickiego jako przykład prozy renesansowej*	2/1
C8	*Poezja Mikołaja Sępa Szarzyńskiego*	2/1
C9	*Poezja Jana Andrzeja i Zbigniewa Morsztynów*	2/1
C10	*Twórczość Wacława Potockiego (poety, epika, moralisty)*	2/1
C11	*Twórczość Samuela Twardowskiego, Macieja Sarbiewskiego, Wespazjana Kochowskiego*	2/1
C12	*Twórczość Ignacego Krasickiego*	2/1
C13	*Powieść i satyra w okresie oświecenia*	2/1
C14	*Teatr i komedia w okresie Oświecenia*	2/1
C15	*Poezja powstania kościuszkowskiego i legionowa*	2/1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30/18**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład problemowy (MW1), wykład interaktywny z elementami dyskusji, pytań i odpowiedzi (MW2)	środki multimedialne, materiały ikonograficzne
Ćwiczenia	praca z tekstami (MC1), analizy i dyskusje (MC2), praca w grupach i prace indywidualne (MC3)	teksty lektur i in. opracowań, słowniki, materiały ikonograficzne, multimedia (sprzęt i programy)

H – Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**

Wykład	F2 – obserwacja aktywności podczas zajęć	P1 – egzamin ustny (z tematyki wykładów oraz lektur obowiązkowych)
Ćwiczenia	F2 – obserwacja przygotowania do zajęć, ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, czytania lektur F4 – interpretacje tekstów i ich prezentacje ustne i pisemne	P3 – ocena podsumowująca (na podstawie ocen uzyskanych w semestrze)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia			Laboratoria				Projekt		
	F2	P1	F2	F4	P3	....	....	...	...	..	..	..
EPW1	x	x										
EPW2	x	x										
EPU1			x	x	x							
EPU2			x	x	x							
EPK1				x								
EPK2				x								

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Ma podstawową wiedzę o epokach historyczno-literackich przekazaną w czasie zajęć oraz pochodzącą z przeczytanych lektur	Zna dobrze terminologię dotyczącą poszczególnych epok literackich	Posiada pogłębioną znajomość: terminologii dot. dawnych epok literackich w kontekście europejskim
EPW2	Zna większość podstawowych lektur obowiązkowych	Zna wymagane teksty lektur i posiada wiedzę o ich kontekście historycznym i kulturowym	Ma pogłębioną wiedzę przekazaną w czasie zajęć oraz pochodzącą z przeczytanych lektur i in. źródeł, dzięki czemu potrafi samodzielnie i krytycznie analizować i interpretować dzieła i zjawiska literackie
EPU1	Bez głębszego zrozumienia posługuje się wymaganą terminologią historyczno-literacką	Potrafi samodzielnie posługiwać się wymaganą terminologią dotyczącą dawnych epok literackich	Samodzielnie i swobodnie posługuje się bogatą terminologią dot. dawnych epok literackich
EPU2	Nie potrafi w pełni samodzielnie analizować i interpretować wymaganych tekstów lektur	Posiada umiejętność samodzielnej analizy i interpretacji dzieł dawnej literatury polskiej	Ma wykształconą umiejętność samodzielnej analizy i interpretacji dzieł dawnej literatury polskiej
EPK1	Nie ma w pełni rozbudzonej potrzeby samodzielnego pogłębiania wiedzy i rozwijania kompetencji w zakresie literatury dawnych epok	Posiada potrzebę samodzielnego pogłębiania wiedzy i rozwijania kompetencji w zakresie literatury dawnych epok	Posiada rozbudzoną potrzebę samodzielnego pogłębiania swojej wiedzy i rozwijania kompetencji
EPK2	Ma świadomość potrzeby szacunku dla narodowego	Ma ukształtowaną postawę szacunku dla narodowego	Posiada w pełni ukształtowaną postawę szacunku dla narodowego

Wydział	**Humanistyczny**	
Kierunek	**filologia polska**	
Poziom studiów	**I stopień**	
Forma studiów	**stacjonarne i niestacjonarne**	
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**	
	dziedzictwa historyczno-literackiego	dziedzictwa historyczno-literackiego	dziedzictwa historycznoliterackiego

J – Forma zaliczenia przedmiotu

wykład

semestr 1: zaliczenie bez oceny
semestr 2: egzamin ustny z tematyki wykładów oraz z tematyki lektur obowiązkowych

ćwiczenia

semestr 1 i 2: zaliczenie z oceną na podstawie: obserwacji aktywności na zajęciach, sprawdzania przygotowania do zajęć, oceny wykonywanych ćwiczeń pisemnych i ustnych, sprawdzania czytania lektur

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa: 1. Lista lektur obowiązujących studentów stanowi odrębny dokument
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. jw.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60/36
Konsultacje	15/15
Czytanie literatury	115/115
Przygotowanie do zajęć	30/30
Przygotowanie do egzaminu	30/54
Suma godzin:	**250**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin: 25 godz.):	**10**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	**mgr Jerzy Kaliszan**
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**10**

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Historia literatury polskiej: romantyzm-pozytywizm**
2. Punkty ECTS	**8**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Arkadiusz Kalin**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 15; **Ćw.**: 15	**W**: 9; **Ćw.**: 9
Semestr 4	**W**: 15; **Ćw.**: 15	**W**: 9; **Ćw.**: 9
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Zaliczenie przedmiotu historia literatury polskiej: średniowiecze–oświecenie.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy z zakresu nauki o literaturze i kulturze okresu romantyzmu i pozytywizmu w Polsce.
CW2	Zaznajomienie z najważniejszymi dziełami literatury romantyzmu i pozytywizmu w Polsce.
	Umiejętności
CU1	Rozwój umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia w zakresie historii literatury polskiej oraz samodzielnego gromadzenia i przetwarzania informacji, poszerzania wiedzy i rozwiązywania problemów zawodowych.
CU2	Wykształcenie umiejętności analizowania zjawisk i procesów literackich i kulturowych przeszłości: doskonalenie umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, rozróżniania stylów, konwencji, poetyk i estetyk literackich.
	Kompetencje społeczne
CK1	Uświadomienie potrzeby uczenia się przez całe życie, zwłaszcza rozwijania kompetencji polonistycznych.
CK2	Uświadomienie konieczności poznania korzeni swojej tożsamości kulturowej oraz bycia świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii literatury polskiej okresu Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego, rozumie specyficzną terminologię właściwą dla zjawisk z tych epok literackich.	K_W01 K_W02
EPW2	Student ma wiedzę o wybranych zjawiskach literackich i kulturalnych okresu Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego - zapoznał się z ważnymi utworami literackimi epok.	K_W06 K_W11
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi wyszukiwać, analizować i syntetyzować informacje historycznoliterackie, potrafi również rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi, stosując typowe metody z zakresu historii literatury, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	K_U01 K_U07
EPU2	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, prowadzenia merytorycznej dyskusji, dotyczącej problemów historycznoliterackich oraz potrafi formułować wnioski wynikające z prowadzonych dyskusji.	K_U06 K_U08 K_U11
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student jest gotów do oceny swojego poziomu wiedzy i dalszego rozwijania kompetencji historycznoliterackich.	K_K01
EPK2	Student jest świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Romantyzm – zagadnienia wstępne: terminologia, periodyzacja, tło historyczne, pokolenia romantyczne.	2	2
W2	Romantyzm polski a romantyzm europejski. Literatura romantyzmu a filozofia i światopogląd epoki (J.G. Fichte, F. Schlegel, F.W. Schelling, G.W.F. Hegel).	2	1
W3	Estetyka wczesnego romantyzmu: dyskusje literackie, idee i prądy (ludowość, transcendentalizm, bajronizm, werteryzm, orientalizm, historyzm, mediewizm, klasycyzm, sentymentalizm, romantyzm), formy (ballada, powieść poetycka, sonet romantyczny, cykl poetycki, poemat historyczny).	2	1
W4	Romantyzm krajowy: ośrodki (Wilno, Lwów, Warszawa), przedstawiciele (J.I. Kraszewski, J. Korzeniowski, W. Pol, K. Ujejski, A. Fredro), prądy (realizm, sentymentalizm, neoklasycyzm), formy (powieść realistyczna, komedia, proza dokumentarna, dramat historyczny, melodramat).	2	1
W5	Romantyzm na emigracji: twórczość wieszczów, idee i postawy (mesjanizm, profetyzm, mistycyzm), formy (dramat romantyczny, epos, poemat dygresyjny, poemat historiozoficzny, tragedia, biała tragedia, gawęda szlachecka, formy liryczne i in.).	2	1
W6	Mickiewicz jako centralna postać polskiego romantyzmu. Legenda Mickiewicza w kulturze polskiej.	2	1

W7	Postromantyzm: C. Norwid, W. Syrokomla, T. Lenartowicz, K. Ujejski, N. Żmichowska, M. Romanowski i tzw. przedburzowcy. Znaczenie romantyzmu w kulturze narodowej.	2	1
W8	Pozytywizm – zagadnienia wstępne: terminologia, periodyzacja, polityczne i społeczne warunki rozwoju literatury.	2	2
W9	Literatura pozytywizmu a filozofia i główne idee epoki. Recepcja myśli zachodnioeuropejskiej (A. Comte, K. Darwin, H.T. Buckle, J.S. Mill, H. Spencer, H. Taine).	2	1
W10	Pokolenie Szkoły Głównej – jego rola w życiu społecznym i kulturze 2. poł. XIX w.	2	1
W11	Proza pozytywistów: powieść tendencyjna (E. Orzeszkowa), powieść realistyczna (E. Orzeszkowa, B. Prus, H. Sienkiewicz), powieść naturalistyczna (A. Sygietyński, A. Dygasiński, A. Gruszecki, B. Prus, G. Zapolska), małe formy narracyjne (szkic, obrazek, nowela, opowiadanie), gatunki publicystyczne (kronika, felieton).	2	2
W12	Proza pozytywistów: spory o powieść historyczną, modele powieści historycznej (J.I. Kraszewski, H. Sienkiewicz, B. Prus).	2	1
W13	Teatr i dramat polski w latach 1863-1890: życie teatralne w Galicji, zaborze rosyjskim i pruskim, twórczość komediowa M. Bałuckiego i J. Blizińskiego, dramat mieszczański, dramat historyczny, dramat „książkowy".	2	1
W14	Poezja polska doby pozytywizmu: twórczość poetycka A. Asnyka, M. Konopnickiej, F. Faleńskiego i M. Bartusówny, parnasizm i impresjonizm.	2	1
W15	Pozytywiści a modernizm. Literacka diagnoza kryzysu światopoglądowego. Dziedzictwo pozytywizmu w kulturze polskiej.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zajęcia wprowadzające: przedstawienie planu zajęć, warunków uzyskania zaliczenia, kryteriów oceny prac zaliczeniowych, kanonu lektur i literatury przedmiotu.	2	1
C2	Romantyczność Adama Mickiewicza w kontekście rozprawy Jana Śniadeckiego *O pismach klasycznych i romantycznych*.	2	1
C3	*Maria* Antoniego Malczewskiego jako powieść poetycka o tematyce egzystencjalnej.	2	1
C4	Polityka i historiozofia w *Księgach narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego* Adama Mickiewicza.	2	1
C5	Poemat dygresyjny, *Beniowski* Juliusza Słowackiego.	2	1
C6	*Nie-Boska komedia* Krasińskiego (religia i polityka).	2	2
C7	*Poganka* Narcyzy Żmichowskiej jako powieść romantyczna o artyście i sztuce.	2	1

C8	Program estetyczno-literacki polskiego pozytywizmu w świetle publicystyki okresu „walki pras".	2	1
C9	Powieść tendencyjna – program i praktyka (na przykładzie *Marty* Elizy Orzeszkowej).	2	1
C10	*Meir Ezofowicz* Elizy Orzeszkowej (projekty asymilacji).	2	1
C11	*Lalka* oraz *Emancypantki* Bolesława Prusa (emancypacyjne projekty epoki).	2	2
C12	*Kaśka Kariatyda* Gabrieli Zapolskiej (polski naturalizm).	2	1
C13	Małe formy narracyjne okresu pozytywizmu.	2	1
C14	*Bez Dogmatu*, czyli Henryk Sienkiewicz poza powieścią historyczną.	2	2
C15	Omówienie prac rocznych. Podsumowanie zajęć.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład problemowy, konwersatoryjny, metoda problemowa (zagadnienia problemowe), dyskusja, elementy wykładu dodatkowych zjawisk historycznoliterackich	zasoby internetowe, prezentacje multimedialne, mapy, fragmenty lub krótsze filmy w całości (adaptacje dzieł literackich, ilustracje poruszanej problematyki i kontekstów humanistycznych, filmy dokumentalne itp.)
Ćwiczenia	praca z tekstem źródłowym, analiza i interpretacja tekstów literackich, prezentacje wybranych zagadnień przez studentów, omówienie tekstów naukowych, dyskusja	fragmenty monografii naukowych, artykuły problemowe i syntetyzujące, teksty literackie i źródłowe, zasoby internetowe

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja /aktywność	P1 – egzamin ustny
Ćwiczenia	F2 – obserwacja /aktywność (ocena przygotowania do zajęć na podstawie zadanych materiałów) **F3 –** praca pisemna (referat/esej) F4 – wypowiedź - dyskusja podczas ćwiczeń	P2 – kolokwium pisemne **P3** – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				
	F2	**P1**	**F2**	**F3**	**F4**	**P2**	**P3**
EPW1		X				X	X
EPW2		X	X	X	X	X	X
EPU1		X		X	X		X
EPU2	X	X	X	X	X		X

EPK1	X		X				X
EPK2	X	X	X		X		X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	**Student:** (1) opanował wybiórczo wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej; (2) ma podstawową wiedzę o wybranych zjawiskach i problematyce epok (3) zna wybrane wymagane podstawowe pojęcia charakterystyczne dla epok	**Student:** (1) opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej, co pozwala mu na rozpoznawanie specyficznej problematyki dla epok (2) ma poszerzoną podstawową wiedzę o wybranych zjawiskach historycznoliterackich właściwą dla dyscypliny (3) zna większość wymaganych podstawowych pojęć charakterystycznych dla epok	**Student:** (1) opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej, co pozwala mu na rozpoznawanie specyficznej problematyki dla epok i orientację w ich specyfice ideowej (2) potrafi krytycznie ocenić zjawiska historycznoliterackie (3) wykazuje się wiedzą wykraczającą poza podstawowy zakres problemowy zajęć
EPW2	(1) przeczytał 15 lektur ze spisu lektur ze zrozumieniem	(1) przeczytał 15 lektur ze spisu lektur, próbuje je interpretować i odnosić do właściwej problematyki	(1) przeczytał 15 lektur ze spisu lektur i potrafi je interpretować, odnieść do omawianej na zajęciach problematyki oraz samodzielnie odnaleźć właściwe konteksty historycznoliterackie i teoretyczne
EPU1	(1) realizuje powierzone zadanie popełniając czasem błędy; (2) próbuje korzystać z właściwych metod i narzędzi analizy historycznoliterackiej, mimo czasem błędnych rezultatów pracy;	(1) realizuje powierzone zadanie, popełniając minimalne błędy, które nie wpływają znacząco na rezultat jego pracy; (2) poprawnie korzysta z właściwych metod i narzędzi analizy historycznoliterackiej; (3) próbuje samodzielnie poszukiwać dodatkowych informacji, ale wykorzystuje je w swojej pracy w niewielkim stopniu;	(1) realizuje powierzone zadanie z reguły bezbłędnie; (2) umiejętnie korzysta z właściwych metod i narzędzi analizy historycznoliterackiej; (3) potrafi samodzielnie poszukiwać dodatkowych informacji wykraczających poza zakres problemowy zajęć i wykorzystuje je w swojej pracy; (4) umiejętnie interpretuje utwory literackie, rozpoznaje w nich zjawiska odnoszące się do problematyki epok

		(4) interpretuje utwory literackie, rozpoznaje w nich zjawiska odnoszące się do problematyki epok	
EPU2	(1) próbuje brać udział w merytorycznej dyskusji; (2) Potrafi przygotować wypowiedź ustną i pisemną, względnie poprawną merytorycznie i językowo, z zastosowaniem niektórych podstawowych terminów literackich.	(1) bierze udział w merytorycznej dyskusji, potrafi formułować wnioski; (2) Potrafi przygotować wypowiedź ustną i pisemną, poprawną merytorycznie i językowo, z zastosowaniem odpowiedniej terminologii historyczno- i teoretycznoliterackiej (dopuszczalne są pewne błędy).	(1) potrafi prowadzić merytoryczną dyskusję, dotyczącą problemów historycznoliterackich oraz potrafi stawiać hipotezy i formułować wnioski; (2) Potrafi przygotować wypowiedź ustną i pisemną, poprawną merytorycznie i językowo, z zastosowaniem odpowiedniej terminologii historyczno- i teoretycznoliterackiej.
EPK1	(1) realizuje powierzone zadania naukowe; (2) prezentuje wyniki swojej pracy;	(1) realizując powierzone zadania naukowe, wykazuje się samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań; (2) rozwiązując postawiony problem, ma świadomość etycznych, naukowych i społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań, ale odnosi się do nich w niedostatecznym stopniu. (3) prezentuje wyniki swojej pracy i podejmuje dyskusję; (4) ma świadomość konieczności rozwijania kompetencji historycznoliterackich	(1) realizując powierzone zadania naukowe, w pełni samodzielnie i nieszablonowo poszukuje rozwiązań; (2) rozwiązując postawiony problem, ma świadomość etycznych, naukowych i społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań oraz odnosi się do nich integrując kompleksowo odpowiednie uwarunkowania; (3) czytelnie prezentuje wyniki swojej pracy i podejmuje dyskusję; (4) ma świadomość konieczności rozwijania kompetencji historycznoliterackich i osobistego zaangażowania w przyswajaniu wiedzy wykraczającej poza program
EPK2	(1) próbuje zająć własne stanowisko wobec poznawanych treści kulturalnych	(1) zajmuje własne, krytyczne stanowisko wobec poznawanych treści kulturalnych	(1) jest świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych i potrafi umiejętnie uzupełnić je w wyniku własnych poszukiwań

J – Forma zaliczenia przedmiotu

zaliczenie z oceną (pisemne, podsumowujące semestr, na podstawie spisu zagadnień), egzamin (ustny – na podstawie treści programowych oraz własnego wyboru przez studenta 15 lektur z listy lektur)

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Witkowska A., Przybylski R., *Romantyzm*, Warszawa 1997 [lub wyd. nast.].
2. Markiewicz H., *Pozytywizm*, Warszawa 1978 [lub wyd. nast.] lub tenże, *Literatura pozytywizmu*, Warszawa 1986 [lub wyd. nast.].

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Asnyk A., *Poezje zebrane*, oprac. Z. Mocarska-Tycowa, Toruń 1995 lub Asnyk A., *Poezje*, wstęp S. Lichański, Warszawa 1975.
2. *Idee programowe romantyków polskich. Antologia*, oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1991, BN I, 261.
3. Konopnicka M., *Z przeszłości. Fragmenty dramatyczne* [wydanie dowolne].
4. Korzeniowski J., *Kollokacja*, oprac. i wstęp S. Kawyn, Wrocław 1958, BN I 28.
5. Krasiński Z., *Nie-Boska* komedia, wstęp M. Janion, oprac. M. Grabowska, Wrocław 1974, BN I, 24.
6. Malczewski A., *Maria. Powieść ukraińska*, oprac. R. Przybylski, Wrocław 1958, BN I, 46 [lub:] Malczewski A., *Maria…*, oprac. R. Przybylski, Warszawa 1976.
7. Mickiewicz A., *Dziady. Część II, IV i I*, opr. S. Pigoń, posł. Z. Stefanowska, Warszawa 1977.
8. Mickiewicz A., *Dziady. Część III*, opr. S. Pigoń, posł. Z. Stefanowska, Warszawa 1984.
9. Mickiewicz A., *Konrad Wallenrod*, oprac. S. Chwin, Wrocław 1991, BN I 72.
10. Mickiewicz A., *Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego*, oprac. Z. Stefanowska, Wrocław 1956, BN I 17.
11. Mickiewicz A., *Pan Tadeusz czyli Ostatni zajazd na Litwie*, oprac. S. Pigoń, Wrocław 1994, BN I 83.
12. Mickiewicz A., *Wybór poezyj*, t. 1-2, oprac. Cz. Zgorzelski, Wrocław 1986, BN I 6 i BN I, 66 [lub:] Mickiewicz A., *Dzieła*, t. I-XVII, Warszawa 1993-2005, t. 1. *Wiersze*, oprac. Cz. Zgorzelski.
13. Norwid C., *Vade-mecum*, oprac. J. Fert, Wrocław 1999, BN I 271.
14. Orzeszkowa E., *Marta*, [w:] tejże, *Pisma zebrane*, pod red. J. Krzyżanowskiego, t. 8, Warszawa 1949.
15. Orzeszkowa E., *Meir Ezofowicz*, [w:] tejże, *Pisma zebrane*, pod red. J. Krzyżanowskiego, t. 9-10, Warszawa 1949.
16. Orzeszkowa E., *Nad Niemnem*, oprac. J. Bachórz, t. 1-3, Wrocław 1996, BN I 292.
17. *Programy i dyskusje literackie okresu pozytywizmu*, oprac. J. Kulczycka-Saloni, Wrocław 1985, BN I 249.
18. Prus B., *Emancypantki*, [w:] tenże, *Pisma*, pod red. Z. Szweykowskiego, t. 14-17, Warszawa 1949-1951.
19. Prus B., *Lalka*, oprac. J. Bachórz, t. 1-2, Wrocław 1991, BN I 262.
20. Sienkiewicz H., *Bez dogmatu*, oprac. T. Bujnicki, Wrocław 2002, BN I 301.
21. Sienkiewicz H., *Wybór nowel i opowiadań*, oprac. T. Bujnicki, Wrocław 1979, BN I 231.
22. Słowacki J., *Beniowski. Poema*, oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1996, BN I 13/14.
23. Słowacki J., *Kordian*, oprac. M. Inglot, Wrocław 1986, BN I 2.
24. Słowacki J., *Sen srebrny Salomei*, oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1992, BN I 57.
25. Słowacki J., *Wiersze*, nowe wyd. krytyczne, oprac. J. Brzozowski i Z. Przychodniak, Poznań 2005.
26. Zapolska G., *Kaśka Kariatyda*, Kraków 1977.
27. Zapolska G., *Moralność pani Dulskiej*, oprac. T. Weiss, Wrocław 1966, BN I 187.
28. Żmichowska N., *Poganka*, oprac. G. Borkowska, Wrocław 2013, BN I 121.

Opracowania:

29. Borowy W., *Główne motywy poezji Norwida*, [w:] tegoż, *O Norwidzie*, Warszawa 1960.
30. *Czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon*, red. M. Rudaś-Grodzka i inne, Warszawa 2016.
31. Janion M., *Bohater, spisek, śmierć. Wykłady żydowskie*, Warszawa 2009.
32. Janion M., Żmigrodzka M., *Romantyzm i historia*, Warszawa 1978 [fragm.].
33. Kulczycka-Saloni J., *Sprawa naturalizmu polskiego (problemy pierwszej jego fazy)*, [w:] *Problemy literatury polskiej okresu pozytywizmu*. Seria 3, red. E. Jankowski, J. Kulczycka-Saloni, Wrocław 1984.
34. *Lalka i inne. Studia w stulecie polskiej powieścirealistycznej*, red. J. Bachórz, M. Głowiński, Warszawa 1992.
35. Martuszewska A., *Poetyka polskiej powieści dojrzałego realizmu (1876-1895)*, Wrocław 1977.
36. Philips U., *Narcyza Żmichowska. Feminizm i religia*, Warszawa 2008.
37. Piekara M., *Kwestia żydowska w publicystyce Elizy Orzeszkowej*, Katowice 2013.

38. *Rok 1863. Narodziny nowej Polski*, red. M. Rudaś-Grodzka i inne, Warszawa 2016.
39. Skuczyński J., *III część Dziadów: między obrzędem ludowym a liturgią chrześcijańską*, [w:] tegoż, *Misterium teatralne. Mickiewicz i inni. Studia i szkice z dziejów dramatu i teatru XIX i XX wieku*, Toruń 2000.
40. *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, red. J. Bachórz, A. Kowalczykowa, Wrocław 1991 lub wyd. nast. [wybrane hasła].
41. Stefanowska Z., *Figuralny wykład historii, Profetyczny charakter „Ksiąg"*, [w:] tejże, *Historia i profecja*, Warszawa 1962 [lub inne wyd.].
42. Stefanowska Z., *O „Romantyczności"*, [w:] tejże, *Próba zdrowego rozumu*, Warszawa 1973.
43. Tokarczuk O., *Lalka i perła*, Kraków 2015 lub inne.
44. Woźniakiewicz-Dziadosz M., *Między buntem a rezygnacją. O powieściach Narcyzy Żmichowskiej*, Warszawa 1978 [fragm.].

Obszerny wykaz lektur (do wyboru przez studenta – 15 lektur) stanowi odrębny załącznik do programu nauczania przedmiotu, tam również lista opracowań historycznoliterackich i problemowych dotyczących epok; ponadto wybrane artykuły i fragmenty monografii podawane na bieżąco w trakcie zajęć.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	50	60
Przygotowanie do zajęć	25	34
Przygotowanie pracy rocznej	25	30
Przygotowanie wypowiedzi/wystąpienia	10	10
Przygotowanie do egzaminu	25	25
Suma godzin:	**200**	**200**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**8**	**8**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Arkadiusz Kalin
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	akalin@ajp.edu..pl
Podpis	

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**11**

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**filologia polska**
Poziom studiów	**I stopień**
Forma studiów	**stacjonarne i niestacjonarne**
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	Historia literatury polskiej: Młoda Polska i dwudziestolecie międzywojenne
2. Punkty ECTS	**7**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	III
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Arkadiusz Kalin**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 5	**Wykłady**: 15; **Ćwiczenia**: 30	**Wykłady**: 9; **Ćwiczenia**: 18
Liczba godzin ogółem	45	27

C - Wymagania wstępne

Zaliczenie kursu historii literatury polskiej – romantyzm i pozytywizm.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy z zakresu nauki o literaturze i kulturze okresu Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego.
CW2	Przygotowanie do podjęcia studiów II stopnia / przygotowanie do pracy w szkolnictwie.
	Umiejętności
CU1	Rozwój umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia w zakresie historii literatury polskiej oraz samodzielnego gromadzenia i przetwarzania informacji, poszerzania wiedzy i rozwiązywania problemów zawodowych.
CU2	Wykształcenie umiejętności analizowania zjawisk i procesów literackich i kulturowych przeszłości: doskonalenie umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, rozróżniania stylów, konwencji, poetyk i estetyk literackich.
	Kompetencje społeczne
CK1	Uświadomienie potrzeby uczenia się przez całe życie, zwłaszcza rozwijania kompetencji polonistycznych.

CK2	Uświadomienie konieczności poznania korzeni swojej tożsamości kulturowej oraz bycia świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii literatury polskiej okresu Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego, rozumie specyficzną terminologię właściwą dla zjawisk z tych epok literackich.	K_W01 K_W02
EPW2	Student ma wiedzę o wybranych zjawiskach literackich i kulturalnych okresu Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego - zapoznał się z ważnymi utworami literackimi epok.	K_W06 K_W11
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi wyszukiwać, analizować i syntetyzować informacje historycznoliterackie, potrafi również rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi, stosując typowe metody z zakresu historii literatury, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	K_U01 K_U07
EPU2	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, prowadzenia merytorycznej dyskusji, dotyczącej problemów historycznoliterackich oraz potrafi formułować wnioski wynikające z prowadzonych dyskusji.	K_U06 K_U08 K_U11
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student jest gotów do oceny swojego poziomu wiedzy i dalszego rozwijania kompetencji historycznoliterackich.	K_K01
EPK2	Student jest świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Ogólna problematyka periodyzacji literatury polskiej końca XIX i w XX wieku: różne koncepcje periodyzacyjne; proponowane nazwy epok, okresów, nurtów literackich i ich charakterystyka kulturowo-literacka; przyjęte i proponowane cezury; konteksty kulturowe.	1	0.5
W2	Charakterystyka życia literackiego okresu Młodej Polski, konteksty polityczne i historyczne; omówienie najważniejszych programów literackich epoki.	2	0.5
W3	Poezja Młodej Polski – kierunki, nurty i postawy poetyckie i ich zaplecze kulturowe (dekadentyzm, symbolizm, impresjonizm, franciszkanizm, parnasizm itp.). Dominacja liryki w literaturze Młodej Polski i zjawisko liryzacji prozy i dramatu. Biografie twórcze	2	1

	najważniejszych reprezentantów poezji Młodej Polski (K. Przerwa-Tetmajer, L. Staff, J. Kasprowicz, B. Leśmian i inni).		
W4	Młodopolski dramat i teatr (S. Wyspiański) oraz proza (W. Reymont, W. Berent, S. Żeromski).	2	1
W5	Przemiany literatury i życia literackiego po 1918 roku – konteksty historyczne i kulturowe. Zjawisko awangardyzmu i początki polskiej awangardy – formiści, ekspresjoniści, futuryści.	2	1
W6	Grupa poetycka Skamander: początki, krystalizacja ugrupowania – sylwetki twórcze głównych przedstawicieli i ich biografie, najważniejsze wystąpienia, czasopisma, wpływ na literaturę polską.	1	1
W7	Awangarda Krakowska: przywódcy - T. Peiper i J. Przyboś, założenia programowe, charakterystyka twórczości, ewolucja postaw artystycznych; znaczenie dla literatury polskiej.	1	1
W8	Charakterystyka dramatu i prozy okresu Dwudziestolecia.	1	1
W9	Poetycki model prozy i jej wzorzec awangardowy (Schulz, Gombrowicz, Witkacy, Choromański – w tym sylwetki twórcze) w porównaniu do dominującego nurtu prozy realistycznej.	2	1
W10	Druga Awangarda i katastrofizm lat trzydziestych – Józef Czechowicz, Julian Tuwim (*Bal w operze*), żagaryści. Konteksty historyczne, polityczne i filozoficzne.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Programy literackie Młodej Polski: - wybrane programy z antologii *Programy i dyskusje literackie okresu Młodej Polski*. Oprac. M. Podraza-Kwiatkowska, wyd. trzecie przejrzane i uzupełnione, Wrocław 2000, BN I, 212.	2	1
C2	Pierwsza młodopolska legenda literacka: Stanisław Przybyszewski – jego twórczość i znaczenie: - S. Przybyszewski, *Requiem aeternam*; *Confiteor*; - T. Boy-Żeleński, *Znasz-li ten kraj?…*; *Smutny szatan*, w: T. Boy-Żeleński, *Znaszli ten kraj?….* Oprac. T. Weiss, Wrocław 1983, BN I, 246.	3	1
C3	Dominacja liryki w literaturze Młodej Polski – przemiany wrażliwości poetyckiej, najważniejsze prądy literackie, charakterystyczne tematy i motywy: - wybrane utwory z: *Antologia liryki Młodej Polski*. Oprac. I. Sikora, Wrocław 1990.	4	3
C4	Dramaturgia Stanisława Wyspiańskiego: - S. Wyspiański, *Wesele*, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1977, BN I, 218; - T. Boy-Żeleński, *Plotka o „Weselu" Wyspiańskiego*, w: T. Boy-Żeleński, *Znaszli ten kraj?….* Oprac. T. Weiss, Wrocław 1983, BN I, 246; - F. Ziejka, *"Wesele" w kręgu mitów polskich*, Kraków 1997 – wybrane rozdziały.	3	2

C5	Twórczość Bolesława Leśmiana jako łącznik pomiędzy okresem Młodej Polski i dwudziestolecia: - wybrane utwory poety z różnych okresów twórczości – B. Leśmian, *Poezje wybrane*. Oprac. J. Trznadel. Wyd. 2, Wrocław 1983, BN I, 217; - wybrane rozdziały - M. Głowiński, *Zaświat przedstawiony. Szkice o poezji Leśmiana*, Warszawa 1981	3	1
C6	Zjawisko awangardyzmu; manifesty europejskiej i polskiej awangardy: - wybrane manifesty; - hasła z: *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Pod red. A. Brodzkiej, Wrocław 1992; - E. Balcerzan, *Wieloznaczność awangardy*, w: E. Balcerzan, *Kręgi wtajemniczenia. Czytelnik, badacz, tłumacz, pisarz*, Kraków 1982.	2	1
C7	Twórczość polskich futurystów: - wybrane manifesty i utwory z: *Antologia polskiego futuryzmu i Nowej Sztuki.* Oprac. Zbigniew Jarosiński, Wrocław 1978. BN I, 230; - hasło *Futuryzm*, w: *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Pod red. A. Brodzkiej, Wrocław 1992.	2	2
C8	Poetyka grupy Skamander na tle poezji dwudziestolecia – charakterystyka twórczości głównych przedstawicieli. Twórczość Juliana Tuwima: - analiza artykułu wstępnego do 1. numeru *Skamandra*; - wybrane utwory Juliana Tuwima – J. Tuwim, *Wiersze wybrane,* oprac. M. Głowiński, BN I, 184; - hasło *Skamander*, w: *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Pod red. A. Brodzkiej, Wrocław 1992	3	2
C9	Awangarda Krakowska – manifesty Tadeusza Peipera, twórczość poetycka Peipera i Juliana Przybosia: - wybrane artykuły programowe i utwory z: T. Peiper, *Pisma wybrane.* Oprac. S. Jaworski, Wrocław 1979. BN I, 235; - wybrane wiersze z: J. Przyboś J., *Sytuacje liryczne. Wybór poezji*. Oprac. E. Balcerzan, Wrocław 1980, BN I, 266; - hasło *Awangarda Krakowska*, w: *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Pod red. A. Brodzkiej, Wrocław 1992; - A. Nasiłowska, *Awangarda Krakowska*, w: *eadem*, *Trzydziestolecie 1914-1944*, Warszawa 1995.	2	2
C10	Proza Brunona Schulza: - wybrane opowiadania ze *Sklepów cynamonowych* i z *Sanatorium pod klepsydrą*; - A. Sandauer, *Rzeczywistość zdegradowana. Rzecz o Brunonie Schulzu*, w: A. Sandauer, *Zebrane pisma krytyczne*, t. 1, Warszawa 1981 lub fragm. książki: J. Ficowski, *Regiony wielkiej herezji*, ewentualnie wybrane artykuły J. Jarzębskiego.	2	1
C11	Katastrofizm lat trzydziestych – poezja Józefa Czechowicza i żagarystów: - wybór wierszy J. Czechowicza z: J. Czechowicz, *Wybór poezji*. Oprac. T. Kłak. BN I, 199; - wybór poezji Cz. Miłosza z tomów *Poemat o czasie zastygłym*; *Trzy zimy*, w: *Wiersze*, T. 1, Kraków 1984 oraz utwory Teodora Bujnickiego. - J. Tuwim, *Bal w operze*; - A. Nasiłowska, *Żagary*, w: *eadem*, *Trzydziestolecie 1914-1944*, Warszawa 1995;	4	2

	- hasło *Katastrofizm*, w: *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Pod red. A. Brodzkiej, Wrocław 1992.		
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy, konwersatoryjny, metoda problemowa (zagadnienia problemowe), dyskusja, elementy wykładu dodatkowych zjawisk historycznoliterackich	zasoby internetowe, prezentacje multimedialne, mapy, fragmenty lub krótsze filmy w całości (adaptacje dzieł literackich, ilustracje poruszanej problematyki i kontekstów humanistycznych, filmy dokumentalne itp.)
Ćwiczenia	praca z tekstem źródłowym, analiza i interpretacja tekstów literackich, prezentacje wybranych zagadnień przez studentów, omówienie tekstów naukowych, dyskusja	fragmenty monografii naukowych, artykuły problemowe i syntetyzujące, teksty literackie i źródłowe, zasoby internetowe

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja /aktywność	P1 – egzamin ustny
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (ustny lub pisemny) F2 – obserwacja /aktywność (ocena przygotowania do zajęć na podstawie zadanych materiałów) F4 – wypowiedź - dyskusja podczas ćwiczeń	P2 – kolokwium pisemne P5 – wystąpienie/rozmowa (ocena ewentualnej prezentacji / referatu)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				
	F2	P1	F1	F2	F4	P2	P5
EPW1		X	X			X	
EPW2		X	X	X		X	
EPU1		X			X		X
EPU2		X		X	X		
EPK1	X			X			X
EPK2	X	X		X			X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	**Student:** (1) opanował wybiórczo wiedzę przekazaną w	**Student:** (1) opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć	**Student:** (1) opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z

	trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej; (2) ma podstawową wiedzę o wybranych zjawiskach i problematyce epok (3) zna wybrane wymagane podstawowe pojęcia charakterystyczne dla epok	oraz pochodzącą z literatury podstawowej, co pozwala mu na rozpoznawanie specyficznej problematyki dla epok (2) ma poszerzoną podstawową wiedzę o wybranych zjawiskach historycznoliterackich właściwą dla dyscypliny (3) zna większość wymaganych podstawowych pojęć charakterystycznych dla epok	literatury podstawowej, co pozwala mu na rozpoznawanie specyficznej problematyki dla epok i orientację w ich specyfice ideowej (2) potrafi krytycznie ocenić zjawiska historycznoliterackie (3) wykazuje się wiedzą wykraczającą poza podstawowy zakres problemowy zajęć
EPW2	(1) przeczytał 15 lektur ze spisu lektur ze zrozumieniem	(1) przeczytał 15 lektur ze spisu lektur, próbuje je interpretować i odnosić do właściwej problematyki	(1) przeczytał 15 lektur ze spisu lektur i potrafi je interpretować, odnieść do omawianej na zajęciach problematyki oraz samodzielnie odnaleźć właściwe konteksty historycznoliterackie i teoretyczne
EPU1	(1) realizuje powierzone zadanie popełniając czasem błędy; (2) próbuje korzystać z właściwych metod i narzędzi analizy historycznoliterackiej, mimo czasem błędnych rezultatów pracy;	(1) realizuje powierzone zadanie, popełniając minimalne błędy, które nie wpływają znacząco na rezultat jego pracy; (2) poprawnie korzysta z właściwych metod i narzędzi analizy historycznoliterackiej; (3) próbuje samodzielnie poszukiwać dodatkowych informacji, ale wykorzystuje je w swojej pracy w niewielkim stopniu; (4) interpretuje utwory literackie, rozpoznaje w nich zjawiska odnoszące się do problematyki epok	(1) realizuje powierzone zadanie z reguły bezbłędnie; (2) umiejętnie korzysta z właściwych metod i narzędzi analizy historycznoliterackiej; (3) potrafi samodzielnie poszukiwać dodatkowych informacji wykraczających poza zakres problemowy zajęć i wykorzystuje je w swojej pracy; (4) umiejętnie interpretuje utwory literackie, rozpoznaje w nich zjawiska odnoszące się do problematyki epok
EPU2	(1) próbuje brać udział w merytorycznej dyskusji	(1) bierze udział w merytorycznej dyskusji, potrafi formułować wnioski	(1) potrafi prowadzić merytoryczną dyskusję, dotyczącą problemów historycznoliterackich oraz potrafi stawiać hipotezy i formułować wnioski
EPK1	(1) realizuje powierzone zadania naukowe; (2) prezentuje wyniki swojej pracy;	(1) realizując powierzone zadania naukowe, wykazuje się samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań; (2) rozwiązując postawiony problem, ma świadomość etycznych, naukowych i społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań, ale odnosi się do nich w niedostatecznym stopniu.	(1) realizując powierzone zadania naukowe, w pełni samodzielnie i nieszablonowo poszukuje rozwiązań; (2) rozwiązując postawiony problem, ma świadomość etycznych, naukowych i społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań oraz odnosi się do nich integrując kompleksowo odpowiednie uwarunkowania;

		(3) prezentuje wyniki swojej pracy i podejmuje dyskusję; (4) ma świadomość konieczności rozwijania kompetencji historycznoliterackich	(3) czytelnie prezentuje wyniki swojej pracy i podejmuje dyskusję; (4) ma świadomość konieczności rozwijania kompetencji historycznoliterackich i osobistego zaangażowania w przyswajaniu wiedzy wykraczającej poza program
EPK2	(1) próbuje zająć własne stanowisko wobec poznawanych treści kulturalnych	(1) zajmuje własne, krytyczne stanowisko wobec poznawanych treści kulturalnych	(1) jest świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych i potrafi umiejętnie uzupełnić je w wyniku własnych poszukiwań

J – Forma zaliczenia przedmiotu

zaliczenie z oceną (pisemne, podsumowujące semestr, na podstawie spisu zagadnień), egzamin (ustny – na podstawie treści programowych oraz własnego wyboru przez studenta 15 lektur z listy lektur)

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Hutnikiewicz A., *Młoda Polska,* Warszawa 1994 (lub wyd. nast.) – fragm.
2. Kwiatkowski J., *Literatura Dwudziestolecia.* Warszawa 1990 lub Kwiatkowski J., *Dwudziestolecie międzywojenne*. Warszawa 2000 (lub wyd. nast.) – fragm.

Literatura zalecana / fakultatywna (fragmenty lub wybrane hasła):

1. Balcerzan E., *Poezja polska w latach 1918-1939,* Warszawa 1990.
2. Eustachiewicz L., *Dwudziestolecie 1919-1939,* Warszawa 1982.
3. Gazda G., *Dwudziestolecie międzywojenne. Słownik literatury polskiej*, Gdańsk 2008.
4. Hutnikiewicz A., *Od czystej formy do literatury faktu. Główne teorie i programy literackie XX stulecia.*
5. Ihnatowicz E, *Literatura polska drugiej połowy XIX wieku (1864-1914)*, Warszawa 2000.
6. Kaniewska B., Legeżyńska A., Śliwiński P., *Literatura polska XX wieku*, Poznań 2005.
7. *Literatura polska. Młoda Polska*, pod red. J. Kulczyckiej-Saloni i in., Warszawa 1991.
8. *Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny, red*.. A. Hutnikiewicz, A. Lam. T. 1-2. Warszawa 200
9. Maciąg W., *Nasz wiek XX. Przewodnie idee literatury polskiej 1918-1980*, Wrocław 1992.
10. Makowiecki A., *Młoda Polska*.
11. Miłosz Cz., *Historia literatury polskiej do roku 1939*, Kraków 1993.
12. Nasiłowska A., *Trzydziestolecie 1914-1944,* Warszawa 1995.
13. Podraza-Kwiatkowska M., *Literatura Młodej Polski,* Warszawa 1992.
14. *Słownik literatury polskiej XIX wieku,* pod red. J. Bachórza i A. Brodzkiej, Wrocław 1997.
15. *Słownik literatury polskiej XX wieku,* pod red. A. Brodzkiej, Wrocław 1992.
16. Tomkowski J., *Młoda Polska,* Warszawa 2001.
17. Wyka K., *Młoda Polska,* t. 1-2.
18. Zawada A., *Dwudziestolecie literackie.* Wrocław 1995.

Obszerny wykaz lektur (do wyboru przez studenta – 15 lektur) stanowi odrębny załącznik do programu nauczania przedmiotu, tam również lista opracowań historycznoliterackich i problemowych dotyczących epok; ponadto wybrane artykuły i fragmenty monografii podawane na bieżąco w trakcie zajęć, wyszczególnione w rubryce „treści ćwiczeń".

L – Obciążenie pracą studenta:

	Liczba godzin na realizację

Forma aktywności studenta	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	90	100
Przygotowanie do zajęć na podstawie zadanych materiałów	20	25
Przygotowanie do zaliczenia	5	5
Przygotowanie do egzaminu	10	13
Suma godzin:	**175**	**175**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**7**	**7**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Arkadiusz Kalin
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	akalin@ajp.edu..pl
Podpis	

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	**I stopień**
Forma studiów	stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**12**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Współczesna literatura polska**
2. Punkty ECTS	**6**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Arkadiusz Kalin**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 6	**W**: 15 **Ćw.**: 30	**W.: 9**; **Ćw.**: 18
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Zaliczenie kursu historia literatury polskiej – Młoda Polska i dwudziestolecie międzywojenne.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zdobycie podstawowej wiedzy z zakresu nauki o literaturze i kulturze okresu współczesnej literatury polskiej (1939-1989).
CW2	Przygotowanie do podjęcia studiów II stopnia / przygotowanie do pracy w szkolnictwie.
	Umiejętności
CU1	Rozwój umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia w zakresie historii literatury polskiej oraz samodzielnego gromadzenia i przetwarzania informacji, poszerzania wiedzy i rozwiązywania problemów zawodowych.
CU2	Wykształcenie umiejętności analizowania zjawisk i procesów literackich i kulturowych przeszłości: doskonalenie umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji tekstu, rozróżniania stylów, konwencji, poetyk i estetyk literackich.
	Kompetencje społeczne
CK1	Uświadomienie potrzeby uczenia się przez całe życie, zwłaszcza rozwijania kompetencji polonistycznych.

CK2	Uświadomienie konieczności poznania korzeni swojej tożsamości kulturowej oraz bycia świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii polskiej literatury współczesnej (1939-1989) – orientuje się w periodyzacji i przemianach literatury współczesnej.	K_W03 K_W11
EPW2	Student ma wiedzę o wybranych zjawiskach literackich polskiej literatury współczesnej - zapoznał się z ważnymi utworami literackimi epoki, zna najważniejszych twórców.	K_W06
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi literackich, stosując typowe metody z zakresu historii literatury, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	K_U01 K_U07
EPU2	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, prowadzenia merytorycznej dyskusji, dotyczącej problemów historycznoliterackich oraz potrafi formułować wnioski wynikające z prowadzonych dyskusji.	K_U08 K_U11
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, oceny i rozwijania kompetencji zawodowych.	K_K01
EPK2	Student jest świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Problemy z periodyzacją i samym pojęciem „literatura współczesna”. Literatura polska w okresie wojny i okupacji – problematyka periodyzacyjna; ogólna problematyka historyczna; geografia literacka; specyfika literatury okresu – literatura emigracyjna (uchodźcza) i krajowa, dwa obiegi literackie: literatura wysokoartystyczna i folklor wojenny, tradycja tyrtejska.	2	1
W2	Twórczość „pokolenia Kolumbów” – ugrupowanie „Sztuki i Narodu”, poezja T. Borowskiego, K. K. Baczyńskiego. Wojenna twórczość Cz. Miłosza. Inne zjawiska poetyckie i dyskusje literackie.	1	1
W3	Proza i dramat okresu wojny i okupacji. Tematyka lagrowa i łagrowa. Kontynuacje tematyki II wojny światowej w literaturze powojennej. Dwa obiegi literatury polskiej – krajowy i emigracyjny.	2	1
W4	Problematyka *Shoah* i jej literackie reprezentacje.	1	1

W5	Periodyzacja literatury lat 1946-1989. „Międzyepoka" – lata 1945-49 w literaturze i kulturze polskiej. Okres socrealizmu i „odwilż" – przełom 1956 r.	2	1
W6	Literatura lat 1956-68: pokolenie *Współczesności*, „mała stabilizacja" lat 60., główne nurty w literaturze i nowe gwiazdy literatury polskiej (Z. Herbert, M. Białoszewski, A. Bursa, M. Hłasko, S. Mrożek).	2	1
W7	Literatura emigracyjna, powojenna twórczość W. Gombrowicza.	2	1
W8	Pokolenie Nowej Fali i konteksty polityczne, znaczenie cenzury prewencyjnej. Literatura lat siedemdziesiątych, dwa obiegi literatury krajowej – oficjalny i podziemny.	1	1
W9	Charakterystyka literatury polskiej lat 80. XX w. Kultura drugiego obiegu, podział na literaturę emigracyjną i krajową. Tło historyczne i społeczno-polityczne – znaczenie stanu wojennego. Dominacja paradygmatu romantycznego i zaangażowanie polityczne literatury. Problem przełomu literackiego i kulturowego 1989 r. i jego ogólne znaczenie.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**9**

Lp.	**Treści ćwiczeń: historycznoliteracka analiza i interpretacja wybranych przez prowadzącego utworów**	**Liczba godzin na studiach**	
		Stacjonarnych	**Niestacjonarnych**
C1	Literatura wysokoartystyczna i folklor wojenny. Charakterystyka typowych sytuacji lirycznych okresu wojny i okupacji: - wybrane utwory poetyckie z okresu wojennego; - E. Balcerzan, *Od września do maja (1939-1945)*, w: E. Balcerzan, *Poezja polska w latach 1939-1968*.	2	1
C2	Kontynuacja przedwojennej poetyki katastrofizmu (żagaryści, Czechowicz) w twórczości wojennej „pokolenia Kolumbów": - wybrane wiersze K. K. Baczyńskiego, T. Gajcego, T. Borowskiego, T. Różewicza; - P. Rodak, *Wojna jako centralne doświadczenie polskiego wieku XX.*	4	2
C3	Opowiadania oświęcimskie i *Kamienny świat* T. Borowskiego a *Inny świat* G. Herlinga-Grudzińskiego, *Medaliony* Z. Nałkowskiej, *Dymy nad Birkenau* S. Szmaglewskiej; problematyka tzw. literatury świadectwa: - wybrane opowiadania Borowskiego, Nałkowskiej i *Inny świat* G. Herlinga-Grudzińskiego, fragm. *Dymów nad Birkenau* S. Szmaglewskiej; - J. Błoński, *Borowski i Herling. Paralela*; - H. Kirchner, *Ścianki kryształu. Kilka myśli o literaturze świadectwa*.	6	4
C4	Problematyka *Shoah* i jej literackie reprezentacje – dyskusja nad jej znaczeniem dla kultury polskiej i współczesnego odbiorcy: - wybrane wiersze Cz. Miłosza, W. Broniewskiego, T. Różewicza, A. Słonimskiego; - J. Błoński, *Biedni Polacy patrzą na getto*; - J. Tuwim, *My, Żydzi polscy*; - J. Leociak, *W cieniu zagłady*.	4	2
C5	Okres powojenny i socrealizm w literaturze i kulturze polskiej – pierwsze opinie (Cz. Miłosz *Zniewolony umysł*) i dzisiejsza ocena. Język ezopowy w literaturze polskiej: - E. Balcerzan, *Od maja do stycznia (1945-1949)*, w: E. Balcerzan, *Poezja polska w latach 1939-1968*. - E. Balcerzan, *Od stycznia do października (1949-1956)*, w: E. Balcerzan, *Poezja polska w latach 1939-1968*. - fragmenty twórczości socrealistycznej znanych pisarzy;	3	2

	- hasło *Realizm socjalistyczny*, w: *Słownik terminów literackich*, pod red. J. Sławińskiego. - A. Ważyk, *Poemat dla dorosłych* – fragm.; - A. Bikont, J. Szczęsna, *Sprawa Miłosza*; - Z. Herbert, *Trzy studia na temat realizmu*; *Co myśli Pan Cogito o piekle*. - Z. Trznadel, *Hańba domowa* – fragm.		
C6	Spóźnione debiuty pokolenia *Współczesności*. Dyskusja poetycka wokół turpizmu: - E. Balcerzan, *Od października do marca (1956-1968)*, w: E. Balcerzan, *Poezja polska w latach 1939-1968*. - Jarosiński Z., *Pokolenie 56'*, w: tegoż, *Literatura lat 1945-1975*, Warszawa 1996; - J. Przyboś, *Oda do turpistów* i utwory T. Różewicza, Z. Herberta, A. Bursy, S. Grochowiaka, M. Białoszewskiego, R. Wojaczka.	3	2
C7	Powojenna twórczość W. Gombrowicza – *Ślub* oraz inne polskie przykłady teatru absurdu (T. Różewicz, S. Mrożek) [ewentualnie *Trans-Atlantyk* i problematyka emigracyjna]. - W. Gombrowicz, *Ślub* [ewentualnie *Trans-Atlantyk*]; - J. Jarzębski, *Literatura polska pod znakiem Gombrowicza.*	4	3
C8	Założenia programowe i twórczość pokolenia Nowej Fali – poezja lingwistyczna: - fragm. eseistyki S. Barańczaka; - wybrane wiersze Z. Herberta, S. Barańczaka, R. Krynickiego, E. Lipskiej; Z. Jarosiński, *Pokolenie '68*, w: tegoż, *Literatura lat 1945-1975*.	2	1
C9	Przykłady zaangażowanej literatury lat 80. i sygnały przełomu roku 1989 (*Weiser Dawidek* P. Huelle). - wybrane wiersze J. M. Rymkiewicza, Z. Herberta, T. Jastruna; - D. Dąbrowska, *Stan wojenny, czyli apokalipsa po polsku*; - A. Fiut, *Stan osaczenia. O prozie polskiej lat osiemdziesiątych*.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**18**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy, metoda problemowa (zagadnienia problemowe), dyskusja, elementy wykładu dodatkowych zjawisk historycznoliterackich	zasoby internetowe, prezentacje multimedialne, mapy, fragmenty lub filmy w całości (adaptacje dzieł literackich, ilustracje poruszanej problematyki i kontekstów humanistycznych, filmy dokumentalne itp.)
Ćwiczenia	praca z tekstem źródłowym, analiza i interpretacja tekstów literackich, prezentacje wybranych zagadnień przez studentów, omówienie tekstów naukowych, dyskusja	fragmenty monografii naukowych, artykuły problemowe i syntetyzujące, teksty literackie i źródłowe

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**

Wykład	F2 – obserwacja /aktywność	P1 – egzamin ustny
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (ustny lub pisemny) F2 – obserwacja /aktywność (ocena przygotowania do zajęć na podstawie zadanych materiałów) F4 – wypowiedź - dyskusja podczas ćwiczeń	P2 – kolokwium pisemne P5 – wystąpienie/rozmowa (ocena ewentualnej prezentacji / referatu)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				
	F2	P1	F1	F2	F4	P2	P5
EPW1		X	X			X	
EPW2		X	X	X		X	
EPU1		X			X		X
EPU2		X		X	X		
EPK1	X			X			X
EPK2	X	X		X			X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	(1) opanował wybiórczo wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej; (2) ma podstawową wiedzę o wybranych zjawiskach i problematyce epoki (3) zna wybrane wymagane podstawowe pojęcia charakterystyczne dla epoki	(1) opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej, co pozwala mu na rozpoznawanie specyficznej problematyki dla epoki (2) ma poszerzoną podstawową wiedzę o wybranych zjawiskach historycznoliterackich właściwą dla dyscypliny (3) zna większość wymaganych podstawowych pojęć charakterystycznych dla epoki	(1) opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej, co pozwala mu na rozpoznawanie specyficznej problematyki dla epoki i orientację w jej specyfice ideowej (2) potrafi krytycznie ocenić zjawiska historycznoliterackie (3) wykazuje się wiedzą wykraczającą poza podstawowy zakres problemowy zajęć
EPW2	(1) przeczytał 15 lektur ze spisu lektur ze zrozumieniem	(1) przeczytał 15 lektur ze spisu lektur, próbuje je interpretować i odnosić do właściwej problematyki	(1) przeczytał 15 lektur ze spisu lektur i potrafi je interpretować, odnieść do omawianej na zajęciach problematyki oraz samodzielnie odnaleźć właściwe konteksty historycznoliterackie i teoretyczne
EPU1	(1) realizuje powierzone zadanie popełniając czasem błędy;	(1) realizuje powierzone zadanie, popełniając minimalne błędy, które nie	(1) realizuje powierzone zadanie z reguły bezbłędnie;

	(2) próbuje korzystać z właściwych metod i narzędzi analizy historycznoliterackiej, mimo czasem błędnych rezultatów pracy;	wpływają znacząco na rezultat jego pracy; (2) poprawnie korzysta z właściwych metod i narzędzi analizy historycznoliterackiej; (3) próbuje samodzielnie poszukiwać dodatkowych informacji, ale wykorzystuje je w swojej pracy w niewielkim stopniu; (4) interpretuje utwory literackie, rozpoznaje w nich zjawiska odnoszące się do problematyki epoki	(2) umiejętnie korzysta z właściwych metod i narzędzi analizy historycznoliterackiej; (3) potrafi samodzielnie poszukiwać dodatkowych informacji wykraczających poza zakres problemowy zajęć i wykorzystuje je w swojej pracy; (4) umiejętnie interpretuje utwory literackie, rozpoznaje w nich zjawiska odnoszące się do problematyki epoki
EPU2	(1) próbuje brać udział w merytorycznej dyskusji	(1) bierze udział w merytorycznej dyskusji, potrafi formułować wnioski	(1) potrafi prowadzić merytoryczną dyskusję, dotyczącą problemów historycznoliterackich oraz potrafi stawiać hipotezy i formułować wnioski
EPK1	(1) realizuje powierzone zadania naukowe; (2) prezentuje wyniki swojej pracy;	(1) realizując powierzone zadania naukowe, wykazuje się samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań; (2) rozwiązując postawiony problem, ma świadomość etycznych, naukowych i społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań, ale odnosi się do nich w niedostatecznym stopniu. (3) prezentuje wyniki swojej pracy i podejmuje dyskusję; (4) ma świadomość konieczności rozwijania kompetencji historycznoliterackich	(1) realizując powierzone zadania naukowe, w pełni samodzielnie i nieszablonowo poszukuje rozwiązań; (2) rozwiązując postawiony problem, ma świadomość etycznych, naukowych i społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań oraz odnosi się do nich integrując kompleksowo odpowiednie uwarunkowania; (3) czytelnie prezentuje wyniki swojej pracy i podejmuje dyskusję; (4) ma świadomość konieczności rozwijania kompetencji historycznoliterackich i osobistego zaangażowania w przyswajaniu wiedzy wykraczającej poza program
EPK2	(1) próbuje zająć własne stanowisko wobec poznawanych treści kulturalnych	(1) zajmuje własne, krytyczne stanowisko wobec poznawanych treści kulturalnych	(1) jest świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych i potrafi umiejętnie uzupełnić je w wyniku własnych poszukiwań

J – Forma zaliczenia przedmiotu

zaliczenie z oceną (pisemne, podsumowujące semestr, na podstawie spisu zagadnień), egzamin (ustny – na podstawie treści programowych oraz własnego wyboru przez studenta 15 lektur z listy lektur)

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Jarosiński Z., *Literatura lat 1945-1975*, Warszawa 1996 (lub wyd. nast.) – fragm.

Święch J., *Literatura polska w latach II wojny światowej*, Warszawa 1997 (lub wyd. nast.) – fragm.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Słownik literatury polskiej XX wieku,* pod redakcją A. Brodzkiej, Wrocław 1992.
2. Balcerzan E., *Poezja polska w latach 1939-1968* . Warszawa 1998.
3. Balcerzan E., *Poezja polska w latach 1939 - 1965,* cz. I-II, Warszawa 1982-1988.
4. Burkot S., *Literatura polska w latach 1939-2009*, Warszawa 2010.
5. Danilewicz–Zielińska M., *Szkice o literaturze emigracyjnej półwiecza 1939 – 1989*, wyd.2, Wrocław 1999.
6. Drewnowski T., *Próba scalenia. Obiegi – wzorce – style*. *Literatura polska 1944 – 1989*. Warszawa 1997.
7. Kaniewska B., Legeżyńska A., Śliwiński P., *Literatura polska XX wieku*. Poznań 2005.
8. Legeżyńska A., Śliwiński P., *Poezja polska po 1968 roku*, Warszawa 2000.
9. *Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny, red*.. A. Hutnikiewicz, A. Lam. T. 1-2. Warszawa 200
10. Maciąg W., *Nasz wiek XX. Przewodnie idee literatury polskiej 1918-1980*, Wrocław 1992..
11. Stabro S., *Literatura polska 1944-2000 w zarysie*, Kraków 2002.
12. Zawada A., *Literackie półwiecze 1939-1989.* Wrocław 2001.

Obszerny wykaz lektur (do wyboru przez studenta – 15 lektur) stanowi odrębny załącznik do programu nauczania przedmiotu, ponadto wybrane artykuły i fragmenty monografii podawane na bieżąco w trakcie zajęć, wyszczególnion rubryce „treści ćwiczeń".

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	5	3
Czytanie literatury	65	70
Przygotowanie do zajęć na podstawie zadanych materiałów	20	30
Przygotowanie do zaliczenia	5	10
Przygotowanie do egzaminu	10	10
Suma godzin:	**150**	**150**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**6**	**6**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Arkadiusz Kalin
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	akalin@ajp.edu..pl
Podpis	

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**filologia polska**
Poziom studiów	**I stopień**
Forma studiów	**studia stacjonarne i niestacjonarne**
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**13**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Literatura obca**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Arkadiusz Kalin**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 15	**W**: 9
Semestr 4	**W**: 15	**W**: 9
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Zaliczenie pierwszego roku studiów I stopnia.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Przekazanie wiedzy o ważnych nurtach i zjawiskach literatury nowożytnej, szczególnie dwudziestowiecznej.
CW2	Nabycie przez studenta podstawowych kompetencji literaturoznawczych w ramach problematyki literatury obcej.
Umiejętności	
CU1	Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie w zakresie literatury zagranicznej oraz samodzielne gromadzenia i przetwarzanie informacji, poszerzanie wiedzy i rozwiązywanie problemów zawodowych.
CU2	Uzmysłowienie systemowego charakteru wiedzy o literaturze – w związku z prezentacją poszczególnych zagadnień, nurtów i ich ewolucji jako przejawu tradycji literackiej.
Kompetencje społeczne	

CK1	Uświadomienie konieczności poznania korzeni swojej tożsamości kulturowej wynikających ze źródeł obcych i wykształcenia postawy empatii kulturowej.
CK2	Uświadomienie konieczności bycia świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student posiadł wiedzę o ważnych nurtach i zjawiskach literatury nowożytnej, szczególnie dwudziestowiecznej.	K_W06 K_W11
EPW2	Wiedza dotycząca literatury obcej umożliwia studentowi lepszą orientację w skomplikowanej problematyce humanistycznej współczesności.	K_W11
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Nabytą wiedzę student może wykorzystać do rozpoznania nowych zjawisk literatury i kultury najnowszej.	K_U01 K_U03
EPU2	Kurs literatury obcej przygotowuje studenta do merytorycznych dyskusji i wypowiedzi związanych z literacką problematyką przeszłości i współczesności.	K_U08
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Uświadomienie korzeni swojej tożsamości kulturowej sprzyja postawie empatii, refleksyjności i otwartości w relacji do zjawisk kultury z innych obszarów kulturowych.	K_K06
EPK2	Student jest świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.	K_ K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Literatura narodowa – europejska – światowa: zakres, znaczenie i instytucjonalne funkcjonowanie, kwestia komparatystyki. Tradycja literacka i problem kanonu literackiego.	2	1
W2	Narodziny powieści – od Cervantesa, przez powieść epistolarną, po klasyczny wzorzec realistyczny.	2	1
W3	Fantastyka w literaturze – korzenie (powieść gotycka), znaczenie w romantyzmie, popularne motywy (Frankenstein, wątki wampiryczne, groza itp.). Początki *science-fiction* (Verne, Wells) i rozwój gatunku. Współczesna popularność gatunku *fantasy*.	4	2
W4	Inwazja awangardy – przemiany literatury od początku XX w. Powieść awangardowa: M. Proust, J. Joyce, F. Kafka i kontynuatorzy.	3	2
W5	Stylizacje mityczne w literaturze XX wieku – przykłady, rodzaje stylizacji (m.in. Joyce, Kafka, Mann). Stylizacja mityczna a stylizacja biblijna.	2	1
W6	Parabola – znaczenie terminu, przykłady paraboli literackich. Egzemplifikacja: *Władca much* W. Goldinga – znaczenie i problematyka powieści, możliwe interpretacje.	3	3

W7	Absurd w literaturze – F. Kafka, A. Camus, S. Beckett, F. Dürrenmatt. Dramat i teatr absurdu.	2	1
W8	Utopia – znaczenie i pochodzenie nazwy, przynależność gatunkowa, początki, najważniejsze realizacje (Platon, Morus). Antyutopia literacka – znaczenie, najważniejsze realizacje (E. Zamiatin, A. Huxley, G. Orwell).	4	3
W9	Amerykańska literatura *beat generation* i jej wpływ na dwudziestowieczną kontrkulturę (J. Kerouac, K. Kesey, A. Ginsberg).	2	1
W10	Kwestia literatury żydowskiej – tworzonej w językach narodowych, w języku hebrajskim i w jidysz. Literatura żydowska w języku jidysz jako część literatury polskiej – literatura w języku polskim jako część literatury żydowskiej.	2	1
W11	Znaczenie międzynarodowych nagród literackich – literacka Nagroda Nobla. Egzemplifikacja: G. Grass i jego wpływ na literaturę polską. Twórczość Grassa w kontekście niemieckiej krytycznej literatury małoojczyźnianej (*Heimatliteratur*). Problem europejskich wojennych i powojennych migracji w literaturze.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy, konwersatoryjny, metoda problemowa (zagadnienia problemowe), dyskusja, elementy wykładu dodatkowych zjawisk historycznoliterackich	zasoby internetowe, prezentacje multimedialne, grafika, fragmenty lub filmy w całości (adaptacje dzieł literackich, ilustracje poruszanej problematyki i kontekstów humanistycznych, filmy dokumentalne itp.)

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja /aktywność	P1 – egzamin ustny (na podstawie spisu zagadnień i wyboru 10 lektur)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	
	F2	P1
EPW1		X
EPW2	X	X
EPU1		X
EPU2	X	X
EPK1		X

EPK2	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	**Student:** (1) opanował wybiórczo wiedzę przekazaną w trakcie wykładów oraz pochodzącą z literatury podstawowej; (2) ma podstawową wiedzę o wybranych zjawiskach i problematyce literatury obcej (3) zna wybrane wymagane podstawowe pojęcia charakterystyczne dla literatury obcej	**Student:** (1) opanował wiedzę przekazaną w trakcie wykładów oraz pochodzącą z literatury podstawowej, co pozwala mu na rozpoznawanie specyficznej problematyki dla literatury obcej (2) ma poszerzoną podstawową wiedzę o wybranych zjawiskach historycznoliterackich właściwą dla literatury obcej (3) zna większość wymaganych podstawowych pojęć charakterystycznych dla literatury obcej	**Student:** (1) opanował wiedzę przekazaną w trakcie wykładów oraz pochodzącą z literatury podstawowej, co pozwala mu na rozpoznawanie specyficznej problematyki dla literatury obcej i orientację w ich specyfice problemowej (2) potrafi krytycznie ocenić zjawiska historycznoliterackie literatury obcej (3) wykazuje się dobrym opanowaniem zakresu problemowego wykładów
EPW2	(1) przeczytał 10 lektur ze spisu lektur ze zrozumieniem	(1) przeczytał 10 lektur ze spisu lektur, próbuje je interpretować i odnosić do właściwej problematyki	(1) przeczytał 10 lektur ze spisu lektur i potrafi je interpretować, odnieść do omawianej na zajęciach problematyki oraz samodzielnie odnaleźć właściwe konteksty historycznoliterackie i teoretyczne
EPU1	(1) próbuje korzystać z przekazywanej wiedzy, mimo czasem błędnych rezultatów pracy;	(1) korzysta z przekazywanej wiedzy, mimo czasem błędnych rezultatów pracy; (2) próbuje samodzielnie poszukiwać dodatkowych informacji i wykorzystuje je w swojej pracy choćby w niewielkim stopniu; (3) interpretuje utwory literackie, rozpoznaje w nich zjawiska odnoszące się do problematyki literatury obcej	(1) umiejętnie k korzysta z przekazywanej wiedzy; (2) potrafi samodzielnie poszukiwać dodatkowych informacji i wykorzystuje je w swojej pracy; (3) umiejętnie interpretuje utwory literackie, rozpoznaje w nich zjawiska odnoszące się do problematyki literatury obcej
EPU2	(1) próbuje brać udział w merytorycznej dyskusji	(1) bierze udział w merytorycznej dyskusji, potrafi formułować wnioski	(1) potrafi prowadzić merytoryczną dyskusję, dotyczącą problemów literatury obcej oraz potrafi stawiać hipotezy i formułować wnioski
EPK1	(1) w ograniczonym stopniu zdaje sobie sprawę z wpływu literatury obcej na	(1) zdaje sobie sprawę z wpływu literatury obcej na źródła własnej tożsamości kulturowej;	(1) zdaje sobie sprawę z istotnego wpływu literatury obcej na źródła własnej tożsamości kulturowej;

	źródła własnej tożsamości kulturowej;	(2) jest świadom wartości wynikających z poznania obcej kultury (3) ma świadomość konieczności rozwijania kompetencji w zakresie literatury obcej	(2) jest świadom wartości wynikających z poznania obcej kultury (3) ma świadomość konieczności rozwijania kompetencji w zakresie literatury obcej i osobistego zaangażowania w przyswajaniu wiedzy wykraczającej poza program
EPK2	(1) próbuje zająć własne stanowisko wobec poznawanych treści kulturalnych	(1) zajmuje własne, krytyczne stanowisko wobec poznawanych treści kulturalnych	(1) jest świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych i potrafi umiejętnie uzupełnić je w wyniku własnych poszukiwań

J – Forma zaliczenia przedmiotu

egzamin ustny (treści wykładów i 10 lektur)

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. *Literatura Europy. Historia literatury europejskiej*, red. A. Benoit-Dusausoy, G. Fontaine. Gdańsk 2009 (fragm.)
2. Wybór 10 lektur ze spisu lektur literatury obcej zaproponowanego przez wykładowcę.

Literatura zalecana / fakultatywna:
Polecane przez wykładowcę teksty literackie i opracowania historyczno- i teoretycznoliterackie.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	1	2
Czytanie literatury	34	40
Przygotowanie do egzaminu	10	15
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Arkadiusz Kalin
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	akalin@ajp.edu..pl
Podpis	

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia Polska
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**14**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Analiza i interpretacja dzieła literackiego**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**Polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Katarzyna Taborska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**Ćw.**: 30	**Ćw.**: 20
Liczba godzin ogółem	**30**	**20**

C - Wymagania wstępne

Osiągnięcie efektów kształcenia z zakresu poetyki.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Poszerzenie wiedzy z zakresu poetyki (wstępu do teorii dzieła literackiego)
Umiejętności	
CU1	Doskonalenie umiejętności krytycznego odbioru tekstu teoretycznego i analityczno-interpretacyjnego.
CU2	Wykształcenie filologicznej umiejętności analizy, interpretacji i wartościowania dzieła literackiego.
Kompetencje społeczne	
CK1	Uświadomienie społecznej wartości analitycznego odbioru tekstu kultury.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student/ka ma uporządkowaną wiedzę z zakresu analizy, interpretacji i wartościowania dzieła literackiego oraz elementów metod jego oglądu.	K_W02 K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student/ka umie funkcjonalnie stosować metajęzyk analityczno-interpretacyjny (wykorzystuje w praktyce wiedzę z zakresu poetyki, elementów teorii literatury).	K_U03 K_U05
EPU2	Student/ka umie filologicznie czytać przedmiotowe teksty teoretyczne i analityczno-interpretacyjne.	K_U01, K_U07 K_U06
EPU3	Student/ka potrafi dokonać filologicznej analizy i interpretacji tekstu literackiego.	K_U10, K_U11
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student/ka ma świadomość społecznego znaczenia rozwoju umiejętności analitycznego oglądu tekstu; jest gotów do krytycznego odbioru treści kulturowych.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1-4/1-2	Analiza celów i zakresu przedmiotu: miejsce analizy i interpretacji wśród innych procedur literaturoznawczych. Ustalenie zasad przygotowania pisemnej pracy analityczno- interpretacyjnej. Omówienie zasad „obrony" pracy analityczno-interpretacyjnej. Kształtowanie umiejętności wyboru przedmiotu analizy.	4	2
C5-8/3-5	Wybrane teorie analizy i interpretacji. Ćwiczenia filologicznego odbioru tekstów teoretycznych z wybranych szkół badawczych.	4	3
C9-18/6-12	Filologiczne teksty analityczno-interpretacyjne i teoretycznoliterackie – ćwiczenia umiejętności krytycznego odbioru różnych form wypowiedzi.	10	6
C19-29/13-17	Analiza i interpretacja tekstów literackich z różnych epok – prezentacje studiujących. Ćwiczenia w konstruowaniu pytań problemowych do tekstu analityczno-interpretacyjnego i budowania odpowiedzi argumentacyjnych.	11	6
C30/18	Ewaluacja przed obroną pracy pisemnej – egzaminem	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Analiza porównawcza, analiza materiału źródłowego, wypowiedzi problemowe, prezentacje, dyskusje.	literatura drukowana, teksty zdigitalizowane, multimedia

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2, F4 (przygotowanie wypowiedzi problemowej)	P3, P4(analityczno-interpretacyjna praca pisemna) P1 (egzamin ustny – „obrona" pracy pisemnej)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia				
	F2	F4	P3	P4	P1
EPW1	x	x	x	x	X
EPU1	x	x	x	x	X
EPU2	x	x	x	x	X
EPU3		x		x	X
EPK1	x	x	x	x	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	Dobry dobry plus 4/4,5	Bardzo dobry **5**
EPW1	Student/ka ma podstawową wiedzę na temat analizy, interpretacji i wartościowania dzieła literackiego.	Student/ka ma rozszerzoną wiedzę na temat analizy, interpretacji i wartościowania dzieła literackiego.	Student/ka ma rozszerzoną wiedzę krytyczną na temat analizy, interpretacji i wartościowania dzieła literackiego.
EPU1	Student/ka funkcjonalnie stosuje podstawową nomenklaturę fachową, odwołując się do wiedzy z zakresu poetyki.	Student/ka funkcjonalnie stosuje nomenklaturę fachową, odwołując się do literatury przedmiotowej.	Student/ka funkcjonalnie i krytycznie stosuje nomenklaturę fachową, odwołując się do literatury przedmiotowej.
EPU2	Student/ka podejmuje próby krytycznego odbioru tekstów teoretycznych i analityczno-interpretacyjnych.	Student/ka wykazuje umiejętność krytycznej recepcji tekstów teoretycznych i analityczno-interpretacyjnych.	Student/ka wykazuje badawczą umiejętność krytycznej recepcji tekstów teoretycznych i analityczno-interpretacyjnych.
EPU3	Student/ka podejmuje próby filologicznej analizy i interpretacji dzieła literackiego.	Student/ka umie stworzyć filologiczną wypowiedź analityczno-interpretacyjną.	Student/ka umie stworzyć wielowymiarową filologiczną wypowiedź analityczno-interpretacyjną.
EPK1	Student/ka docenia społeczną wartość rozwoju kompetencji	Student/ka jest świadomy społecznego znaczenia rozwoju kompetencji	Student/ka ma pełną świadomość znaczenia rozwoju kompetencji

	analityczno-interpretacyjnych.	analityczno-interpretacyjnych.	analityczno-interpretacyjnych w społeczeństwie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

egzamin (P1)- „obrona" analityczno-interpretacyjnej pracy pisemnej (P4).

K – Literatura przedmiotu.

Teksty obowiązkowe:

Sławiński J., *Analiza, interpretacja i wartościowanie dzieła literackiego,* [w np.:} *Problemy metodologiczne współczesnego literaturoznawstwa*, red. H. Markiewicza i J. Sławińskiego, Kraków 1976.

Głowiński M, Kostkiewiczowi T, Okopień-Sławińska A., Sławiński J., *Słownik terminów literackich*, Warszawa 1989 (lub wyd. nast.) – wybrane hasła.

Wybrane literaturoznawcze opracowania teoretyczne i analityczno-interpretacyjne.

Przykładowe propozycje (2-3 do wyboru; całość lub fragmenty, wybór związany jest z tematem pracy analityczno-interpretacyjnej):

Eco U., *Interpretacja i nadinterpretacja*, [w:] Eco U., Culler J., Rorty, Ch. Brookes-Rose, *Interpretacja i nadinterpretacja*, red. S. Collini, przeł. T. Biedroń, Kraków 1996.

Liryka polska. Interpretacje, red. J. Prokop i J. Sławiński, Kraków 1971.

Markiewicz H., *Interpretacja semantyczna dzieł literackich* [w tegoż:] *Wymiary dzieła literackiego*, Kraków 1984.

Nowela, opowiadanie, gawęda. Interpretacje małych form narracyjnych, red. K. Bartoszyńskiego i in., Warszawa 1974 (i wyd. następne).

Nycz R., *Teoria interpretacji: problem pluralizmu* [w:] tegoż, *Tekstowy świat. Poststrukturalizm a wiedza o literaturze*, Warszawa 1993.

Wybrane hasła z innych słowników specjalistycznych.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	20
Konsultacje oraz przygotowanie wypowiedzi problemowych, czytanie literatury i przygotowanie pracy pisemnej.	20	30
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Katarzyna Taborska
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	ktaborska@ajp.edu.pl
Podpis	

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	I stopień
Forma studiów	stacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**15**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**poetyka**
2. Punkty ECTS	**6**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**pierwszy**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Katarzyna Taborska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (15); **Ćw.**: (15)	**W**: (9); **Ćw.**: (9)
Semestr 2	**W**: (15); **Ćw.**: (15)	**W**: (9); **Ćw.**: (9)
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Brak.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Student/ka ma uporządkowaną wiedzę podstawową z zakresu teorii dzieła literackiego.
Umiejętności	
CU1	Student/ka zna i rozumie teksty teoretyczne z zakresu poetyki.
CU2	Student/ka potrafi wyróżnianić elementy poetyki dzieła literackiego.
CU3	Student/ka w opisie dzieła literackiego stosuje terminologię literaturoznawczą.
Kompetencje społeczne	
CK1	Student/ka jest świadomy/a konieczności rozwijania kompetencji literaturoznawczych.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student/ka ma podstawową wiedzę literaturoznawczą z zakresu poetyki (jako wstępu do teorii dzieła); ma wiedzę z zakresu stylistyki, wersyfikacji, kompozycji, genologii, komunikacji literackiej.	K_W01, K_W02, K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student/ka zna metajęzyk poetyki – działu teorii literatury (wie, że wpływ na metajęzyk ma przyjęta metoda oglądu dzieła).	K_U05, K_U06,
EPU2	Student/ka potrafi funkcjonalnie wyróżnić elementy poetyki dzieła literackiego.	K_U06, K_U07
EPU3	Student/ka potrafi analizować opracowania z zakresu poetyki oraz rekonstruować ich tezy. Stosuje nomenklaturę z zakresu poetyki, odwołując się do literatury przedmiotu.	K_U05, K_U11
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi samodzielnie rozwijać warsztat literaturoznawczy.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Poetyka – treść i zakres pojęcia. Miejsce poetyki w nauce o literaturze. Poetyka jako wstęp do teorii dzieła literackiego.	2	1
W2	Cele przedmiotu, zasady prowadzenia i zaliczenia wykładów i ćwiczeń. Prezentacja lektur. Pokaz sposobów analitycznego czytania tekstów teoretycznych ze zwróceniem szczególnej uwagi na przyjętą metodę oglądu.	2	
W3	Wyróżniki oraz funkcje dzieła literackiego.	2	2
W4	Problemy komunikacji literackiej.	2	1
W5	Style funkcjonalne a styl tekstu literackiego.	2	2
W6	Stylizacja w dziełach literackich. Pojęcie i typy.	2	
W7	Prozodyjna segmentacja tekstu: proza, skandowanie, wiersz.	2	2
W8	Systemy wiersza polskiego – próba hierarchizacji pojęć i zjawisk.	2	
W9	Problemy klasyfikacji gatunkowej tekstów literackich na tle tradycji.	2	1
W10	Genologia polimedialna. Poetyka wybranych gatunków literackich w sieci.	2	1
W11	Liryka – usystematyzowanie i uzupełnienie zagadnień analizowanych w ramach ćwiczeń.	2	1

W12	Liryka – usystematyzowanie i uzupełnienie zagadnień analizowanych w ramach ćwiczeń. Cz. II	2	2
W13	Epika –. usystematyzowanie i uzupełnienie zagadnień analizowanych w ramach ćwiczeń.	2	2
W14	Dramat – usystematyzowanie i uzupełnienie zagadnień analizowanych w ramach ćwiczeń. Omówienie zagadnień związanych z trzema teoriami dramatu.	2	2
W15	Ewaluacja. Analiza zagadnień egzaminacyjnych; przegląd pojęć z literatury obowiązkowej.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Stylistyczna organizacja warstwy brzmieniowej tekstu. Ćwiczenia analityczne.	2	1
C2	Leksykalne, słowotwórcze, fleksyjne i składniowe środki stylistyczne. Ćwiczenia analityczne.	2	1
C3	Semantyczne środki stylistyczne – typy i funkcje. Analiza wybranych tekstów.	2	1
C4	Ćwiczenia w rozpoznawaniu systemów wersyfikacyjnych wiersza polskiego (średniowiecznego, sylabicznego, sylabotonicznego, tonicznego, wolnego).	2	1
C5	Ćwiczenia w rozpoznawaniu systemów wersyfikacyjnych wiersza polskiego (sylabotonicznego).	2	2
C6	Ćwiczenia w rozpoznawaniu systemów wersyfikacyjnych wiersza polskiego (tonicznego, wolnego).	2	2
C7	Typologia rymów i strof. Ćwiczenia analityczne.	2	1
C8	Kompozycja – ćwiczenia analityczne (m.in. kompozycja i jej typy; jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego: motyw, wątek, postać, akcja i fabuła i jej odmiany, podmiot literacki, bohater, czas i przestrzeń w dziele literackim; ramy i zasady segmentacji tekstu, dominanta kompozycyjna; temat i idea dzieła literackiego.	2	2
C9	Liryka – ćwiczenia analityczne (m.in. klasyfikacje nadawcze i tematyczne; specyfika podmiotu; liryka roli, maski, bezpośrednia, pośrednia).	2	1
C10	Liryka – ćwiczenia analityczne (m.in. klasyfikacje nadawcze i tematyczne; specyfika podmiotu; liryka roli, maski, bezpośrednia, pośrednia). Cz. II	2	1
C11	Epika – ćwiczenia analityczne (m.in. typy narratora; typy narracji; techniki narracyjne, fabuła, kategoria czasu w epice).	2	1
C12	Epika – ćwiczenia analityczne (m.in. typy narratora; typy narracji; techniki narracyjne, fabuła, kategoria czasu w epice). Cz. II	2	1

C13	Dramat jako rodzaj literacki (trzy teorie dramatu) Formy podawcze w dramacie. Ćwiczenia w kształtowaniu umiejętności odbioru prac teoretycznych i przygotowanie do analizy tekstów dramatycznych.	2	1
C14	Wybrane gatunki literackie (charakterystyka w ujęciu diachronicznym i synchronicznym, przemiany konwencji gatunkowych). Gatunki pograniczne i synkretyczne. Ćwiczenia w kształtowaniu umiejętności odbioru tekstów teoretycznych i przygotowanie do analizy wybranych tekstów.	2	1
C15	Ćwiczenia analityczne związane z zagadnieniami wybranymi przez studentów.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2 Metoda problemowa: wykład z elementami dyskusji; metoda aktywizująca – studium przypadku.	Pokazy multimedialne, źródła drukowane i elektroniczne, hand outy.
Ćwiczenia	M2 Metoda problemowa: metoda aktywizująca – studium przypadku. M3 Metoda eksponująca – prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej. M5 Metoda praktyczna - analiza tekstu, analiza artykułów z czasopism fachowych.	Pokazy multimedialne, literatura drukowana i elektronicza, hand outy.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2 – obserwacja aktywności.	P2 – kolokwium pisemne podsumowujące wiedzę z całego przedmiotu.
Ćwiczenia	F2 – obserwacja aktywności, F3 – praca analityczna praca pisemna, F4 – wypowiedzi w dyskusji, samodzielne próby interpretacji omawianych problemów, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego.	P3

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F3	F4	P3
EPW1	X	X	X	X	X	X
EPU1	X	X	X	X	X	X
EPU2	X	X	X	X	X	X
EPU3	X	X	X	X	X	X
EPK1	X	X	X	X	X	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**Dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student/ka wykazuje podstawową znajomość obowiązkowej literaturę przedmiotu.	Student/ka wykazuje znajomość obowiązkowej literatury przedmiotu.	Student/ka wykazuje znajomość literatury obowiązkowej i wybranej literatury uzupełniającej.
EPU1	Student/ka podejmuje próby analitycznego odbioru literatury obowiązkowej.	Student/ka czyta analitycznie literaturę obowiązkową.	Student/ka czyta analitycznie literaturę obowiązkową i wybrane pozycje uzupełniające.
EPU2	Student/ka potrafi określić podstawowe funkcje elementów dzieła literackiego	Student/ka określa funkcje elementów dzieła literackiego.	Student/ka omawia problemowo funkcje elementów dzieła literackiego.
EPU3	Student/ka funkcjonalnie umie posługiwać się podstawowymi terminami z zakresu poetyki (odwołując się do obowiązkowej literatury przedmiotu).	Student/ka funkcjonalnie stosuje terminy z zakresu poetyki (odwołując się do obowiązkowej literatury przedmiotu).	Student/ka funkcjonalnie stosuje terminy z zakresu poetyki (w odwołaniu do obowiązkowej i uzupełniającej literatury przedmiotu).
EPK1	Student/ka potrafi samodzielnie rozwijać podstawowe kompetencje literaturoznawcze	Student/ka potrafi samodzielnie rozwijać kompetencje literaturoznawczych.	Student/ka potrafi samodzielnie, wielokierunkowo rozwijać kompetencje literaturoznawcze.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. *Ćwiczenia z poetyki*. *Wersologia i stylistyka*, red. A. Gajewska, T. Mizerkiewicz, Poznań 2006.
2. *Ćwiczenia z poetyki. Kompozycja i genologia*, red. A Gajewska, Poznań 2009.
3. Głowiński M, Kostkiewiczowi T. Okopień-Sławińska A., Sławiński J., *Słownik terminów literackich*, Warszawa 1989 (lub wyd. nast.) – wybrane hasła.
4. Kulawik A., *Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego*. Kraków 1994.
5. Miodońska-Brookes E., Kulawik A., Tatara M., *Zarys poetyki*, Warszawa 1979 (lub następne wyd.).
6. *Wersyfikacja polska. T. 1, Teksty teoretyczne i słowniczek pojęć*, red. M. Woźniakiewicz-Dziadosz, M. Ryszkiewicz, Lublin 2007.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Black M., *Metafora*, „Pamiętnik Literacki" 1971/3.
2. Dłuska M., *Próba teorii wiersza polskiego*, Kraków 2001.
3. Dobrzyńska T., *Mówiąc przenośnie. Studia o metaforze*, Warszawa 1994.
4. Głowiński M., *Dzieło wobec odbiorcy. Szkice z komunikacji literackiej*, Kraków 1998.
5. Markiewicz H., *Wymiary dzieła literackiego*, Kraków 1984.
6. Markiewicz H., *Główne problemy wiedzy o literaturze*, Kraków 1970.
7. Mayenowa M. R., *Poetyka teoretyczna: zagadnienia języka*, Wrocław 2000.
8. Pszczołowska L., *Wiersz polski. Zarys historyczny*, Wrocław 2001.
9. Pszczołowska L., *Dlaczego wierszem*, Warszawa 2003.

10. Urbańska D., *Wiersz wolny. Próba charakterystyki systemowej*, Warszawa 1995.
11. Stenzel F., *Typowe formy powieści*, w*: Teoria form narracyjnych w niemieckim kręgu językowym. .Antologia*, Kraków 1980.

Ł – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje	4	4
Czytanie literatury	30	54
Samodzielna analiza tekstów teoretycznych i literackich	28	28
Przygotowanie zagadnień problemowych	28	28
Suma godzin:	**150**	**150**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin: 25 godz.):	**6**	**6**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	koordynacja dr hab. Katarzyna Taborska
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	ktaborska@ajp.edu.pl
Podpis	

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**filologia polska**
Poziom studiów	**I stopień**
Forma studiów	**stacjonarne**
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**16**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Gramatyka historyczna języka polskiego**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Joanna Rychter**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1		
Semestr 2	**Wykłady**: 15; **Ćwiczenia**: 30	**Wykłady**: 9; **Ćwiczenia**: 18
Semestr 3		
Semestr 4		
Semestr 5		
Semestr 6		
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Podstawowe pojęcia z zakresu gramatyki współczesnego języka polskiego

D - Cele kształcenia

Wiedza	
K_W03	zaawansowana i uporządkowana wiedza na temat podstawowych procesów rozwojowych fonetycznych (z elementami fonologii) oraz morfologicznych od okresu praindoeuropejskiego po współczesny język polski, ze szczególnym uwzględnieniem polszczyzny doby staropolskiej
K_W02	znajomość terminologii z zakresu językoznawstwa diachronicznego

K_W10	znajomość podstawowych zjawisk historycznojęzykowych mających zasadniczy wpływ na ukształtowanie się współczesnego języka polskiego; świadomość jego złożoności oraz zmienności
Umiejętności	
K_U03	wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych do analizy fonetycznej i fleksyjnej rękopiśmiennych i drukowanych tekstów staropolskich
K_U01	umiejętność znajdowania, ekscerpowania archaizmów fonetycznych i fleksyjnych w stylizowanych tekstach kultury
K_U05	umiejętność komunikowania się z użyciem specjalistycznej terminologii historycznojęzykowej;
Kompetencje społeczne	
K_K01	potrafi ocenić swój poziom wiedzy i umiejętności zawodowych z zakresu językoznawstwa diachronicznego, ma świadomość historycznej wartości kulturowej języka polskiego
K_K05	gotowość samodzielnego pogłębiania wiedzy historycznojęzykowej poprzez jej poszukiwanie i zdobywanie
K_K06	gotowość krytycznego odbioru historycznojęzykowych treści kulturowych

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę o naturze języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	**K_W03**
EPW2	zna i rozumie terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa historycznojęzykowego oraz wybranych pokrewnych nauk humanistycznych;	**K_W02**
EPW3	student zna i rozumie miejsce i rolę językoznawstwa diachronicznego w systemie nauk humanistycznych, jego specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz kierunki rozwoju;	**K_W10**
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej oraz z zakresu pokrewnych nauk humanistycznych	**K_U01**
EPU2	formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauk humanistycznych	**K_U03**
EPU3	komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii	**K_U05**
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	gotowość oceny swojego poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych	**K_K01**
EPK2	gotowość do świadomego uczestnictwa w życiu kulturalnym i korzystania z różnych jego form	**K_K05**
EPK3	gotowość do krytycznego odbioru treści kulturowych	**K_K06**

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**

W1	Językoznawstwo diachroniczne i gramatyka historyczna języka polskiego jako jedna z jego gałęzi (stosowane metody: filologiczna, rekonstrukcji wewnętrznej, historyczno-porównawcza). Rodzina języków indoeuropejskich (ze szczególnym uwzględnieniem rodziny języków słowiańskich). Rozwój języka polskiego jako główny przedmiot zainteresowania (pochodzenie języka polskiego; etapy jego rozwoju; zabytki języka polskiego jako źródła historycznojęzykowe; transliteracja i transkrypcja; podstawowe etapy rozwoju grafii staropolskiej)	2	2
W2	System wokaliczny języka polskiego – pochodzenie i ogólne kierunki rozwoju (tu także opozycje wokaliczne)	2	1
W3	System konsonantyczny języka polskiego – pochodzenie i ogólne kierunki rozwoju (tu także opozycje konsonantyczne)	2	1
W4	Kategorie fleksyjne rzeczownika – zmiany w historii języka polskiego	2	1
W5	Kształtowanie się deklinacji zaimków na gruncie języka polskiego	2	1
W6	Kształtowanie się deklinacji przymiotnika na gruncie języka polskiego	2	1
W7	System koniugacyjny polszczyzny – charakterystyka zmian	2	1
W8	Kształtowanie się kategorii męskożywotności i męskoosobowości w historii polszczyzny	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Jery w języku polskim** (miejsce jerów w systemie wokalicznym języka psł.; słaba i mocna pozycja jerów w wyrazie; rozwój jerów w sąsiedztwie „j"; wzdłużenie zastępcze, kontrakcja; wokalizacja i zanik jerów – efekty procesu i jego chronologizacja)	2	2
C2	**Przegłos lechicki i polski** (zjawisko przegłosu; chronologia względna i bezwzględna przegłosu; konsekwencje przegłosu; nieregularności w przebiegu)	2	2
C3	**Palatalizacje spółgłosek tylnojęzykowych na gruncie psł. i polskim**	2	1
C4	**Wpływ „j" i samogłosek szeregu przedniego na spółgłoski przedniojęzykowe i wargowe. Powstawanie spółgłosek miękkich. Procesy dyspalatalizacyjne**	2	1
C5	**Proces metatezy w poszczególnych językach słowiańskich** (geneza zjawiska; chronologia metatezy; przebieg procesu w grupach nagłosowych i śródgłosowych w poszczególnych grupach języków słowiańskich)	2	1
C6	**Rozwój iloczasu w języku polskim** (źródła iloczasu; losy samogłosek długich w języku polskim; zmiana opozycji *długa* : *krótka* w *ścieśniona* : *jasna*; ślady iloczasu w różnych odmianach współczesnej polszczyzny)	2	1
C7	**Rozwój samogłosek nosowych** (pochodzenie samogłosek; faza iloczasowa i poiloczasowa; opozycja mie, cie, sie // mię, cię, się; pojawienie się wtórnej nosowości; denazalizacja)	2	1
C8	**Deklinacja męska rzeczownika** (podstawy podziału deklinacyjnego w psł. i j. polskim; rozwój odmiany rzeczowników rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej i mnogiej; kształtowanie się kategorii męskożywotności i męskoosobowości)	2	2
C9	**Deklinacja nijaka rzeczownika** (rozwój odmiany rzeczowników rodzaju nijakiego w liczbie pojedynczej i mnogiej; ślady liczby podwójnej)	2	1

C10	**Deklinacja żeńska rzeczowników** (typ spółgłoskowy i samogłoskowy; ślady liczby podwójnej)	2	1
C11	**Deklinacja zaimków** (zaimki jednorodzajowe i wielorodzajowe; odmiana zaimka anaforycznego **jь, ja, je*; formy supletywne w odmianie zaimka *on, ona, on*; kształtowanie się kategorii męskoosobowości w odmianie zaimków)	2	1
C12	**Kształtowanie się odmiany przymiotników w polszczyźnie** (odmiana prosta i złożona przymiotników; kontrakcja, haplologia i wyrównanie analogiczne w odmianie złożonej przymiotnika; kształtowanie się kategorii męskoosobowości w odmianie przymiotnika)	2	1
C13	**Czasownik. Podział koniugacyjny polski i psł. czas teraźniejszy**	2	1
C14	**Czas przeszły złożony. Czas zaprzeszły. Tryb przypuszczający**	2	1
C15	**Analiza fonetyczna i fleksyjna wybranego tekstu staropolskiego (powtórzenie materiału)**	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	19

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 - Metoda podająca** – wykład informacyjny, wyjaśnienie **M3 – Metoda eksponująca** – pokaz prezentacji multimedialnej	projektor
Ćwiczenia	**M3 – Metoda eksponująca** – pokaz prezentacji multimedialnej, **M5 – Metoda praktyczna** – czytanie, analiza tekstu źródłowego, praca z tekstem źródłowym,	projektor, słowniki, podręczniki, teksty, ćwiczenia i zadania przygotowane przez prowadzącego, zasoby internetowe
Laboratoria		
Projekt		

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	obserwacja podczas zajęć / aktywność **F2**	egzamin pisemny **P1**
Ćwiczenia	obserwacja podczas zajęć / aktywność (ocena zadań wykonywanych w trakcie ćwiczeń) **F2** ćwiczenia sprawdzające umiejętności **F5**	kolokwium ustne (podsumowujące semestr) **P2**
Laboratoria		
Projekt		

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2	**P1**	**F2**	**P2**	….	….	….	….	…	…	..	..	..

	obserwacja podczas zajęć / aktywność	**egzamin pisemny**	**obserwacja podczas zajęć / aktywność**	**kolokwium ustne**									
EPW1	x	x	x	x									
EPW2	x	x	x	x									
EPW3	x	x	x	x									
EPU1	x	x	x	x									
EPU2	x	x	x	x									
EPU3	x	x	x	x									
EPK1	x		x										
EPK2	x		x										
EPK3	x		x										

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	ma wiedzę na temat wybranych szczegółowych zagadnień z zakresu gramatyki historycznej	ma wiedzę na temat większości szczegółowych zagadnień z zakresu gramatyki historycznej	ma wiedzę na temat wszystkich szczegółowych zagadnień z zakresu gramatyki historycznej
EPW2	zna wybrane terminy z zakresu językoznawstwa	zna większość terminów z zakresu językoznawstwa	zna wszystkie wymagane terminy z zakresu językoznawstwa
EPW3	ma świadomość złożoności i zmienności języka w wybranych okresach	ma świadomość złożoności i zmienności języka w większości okresów	ma świadomość złożoności i zmienności języka we wszystkich okresach
EPU1	wykonuje wszystkie wymagane ćwiczenia, korzystając z pomocy opiekuna naukowego, m.in. wyszukuje informacje	wykonuje wszystkie wymagane ćwiczenia korzystając niekiedy z pomocy opiekuna naukowego, m.in. wyszukuje informacje, poddaje je ocenie	wykonuje wszystkie wymagane ćwiczenia samodzielnie, korzystając z inspiracji opiekuna naukowego, m.in. wyszukuje informacje, poddaje je ocenie i syntezie
EPU2	ma umiejętność czytania ze zrozumieniem wybranych tekstów z okresu staropolskiego i ich analizowania	ma umiejętność czytania ze zrozumieniem większości tekstów z okresu staropolskiego i ich analizowania	ma umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów z okresu staropolskiego i ich analizowania

EPU3	czyta ze zrozumieniem prace badawcze m.in. z zakresu gramatyki historycznej i korzysta ze specjalistycznej terminologii	czyta ze zrozumieniem prace badawcze m.in. z zakresu gramatyki historycznej i poddaje większość z nich krytycznej analizie, korzystając ze specjalistycznej terminologii	czyta ze zrozumieniem prace badawcze m.in. z zakresu gramatyki historycznej i poddaje wszystkie z nich krytycznej analizie, korzystając ze specjalistycznej terminologii
EPK1	rozumie potrzebę uczenia się całe życie, zwłaszcza rozwijan kompetencji polonistycznych	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, zwłaszcza rozwijan kompetencji polonistycznych i jej zastosowanie w działalności zawodowej	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, zwłaszcza rozwijania kompetencji polonistycznych i jej zastosowanie w działalności zawodowej oraz pozazawodowej
EPK2	rozumie konieczność zachowania korzeni swojej tożsamości i uczestnictwa w życiu kulturalnym	rozumie konieczność zachowania korzeni swojej tożsamości, skutki niezachowania tożsamości narodowej i uczestnictwa w życiu kulturalnym	rozumie konieczność zachowania korzeni swojej tożsamości, skutki niezachowania tożsamości narodowej i mechanizmy konieczne do jej zachowania i uczestnictwa w życiu kulturalnym
EPK3	prezentuje gotowość do krytycznego odbioru wybranych treści kulturowych	prezentuje gotowość do krytycznego odbioru większości treści kulturowych	prezentuje gotowość do krytycznego odbioru wybranych treści kulturowych, w tym historycznojęzykowych

J – Forma zaliczenia przedmiotu

egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. K. Długosz-Kurczabowa, S. Dubisz, *Gramatyka historyczna języka polskiego*, Warszawa 1998.
2. S. Rospond, *Gramatyka historyczna języka polskiego*, wyd. dowolne.
3. W. Wydra, W.R. Rzepka, *Chrestomatia staropolska. Teksty do 1543 r.*, wyd. dowolne

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. 1. Z. Klemensiewicz, T. Lehr-Spławiński, S. Urbańczyk, *Gramatyka historyczna języka polskiego*, wyd. dowolne.
2. http://www.staropolska.pl/
3. C. Bartula, *Podstawowe wiadomości z gramatyki scs na tle porównawczym*, wyd. dowolne, &.18.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	8	10
Czytanie literatury	18	30
Przygotowanie notatek	4	8
Przygotowanie ……..	0	0
……..	0	0
Przygotowanie do sprawdzianu	10	10

Przygotowanie do egzaminu	15	15
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**4**	**4**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Rychter
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	j.rychter@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**17**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Historia języka polskiego**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Jowita Żurawska-Chaszczewska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: 15 ; **Ćw.**: 30	**W**: 9; **Ćw.**: 18,
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Zna gramatykę opisową języka polskiego i gramatykę historyczną języka polskiego oraz literaturę polską średniowiecza, odrodzenia, baroku i oświecenia.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Przekazanie wiedzy o naturze języka, o jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń.
Umiejętności	
CU1	Rozwijanie umiejętności studenta w formułowaniu i analizowaniu problemów badawczych, dobieraniu metod i narzędzi ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu historii języka polskiego.
CU2	Pogłębianie znajomości komunikowania się z użyciem specjalistycznej terminologii.
Kompetencje społeczne	
CK1	Pogłębianie gotowości do oceny swojego poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student zna naturę języka, wie o jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń.	K_W09
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu historii języka polskiego.	K_U02
EPU2	Student umie krytycznie analizować prace badawcze oraz rozwijać zawarte w nich tezy.	K_UO4
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student jest gotów do krytycznej oceny odbieranych treści.	K_K01

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Istota historii języka – różne ujęcia problematyki.	1	0,5
W2	Pochodzenie i tradycje języka polskiego, periodyzacja dziejów polszczyzny.	1	0,5
W3	Doba przedpiśmienna.	2	1
W4	Doba staropolska.	1	1
W5	Doba średniopolska.	1	1
W6	Doba nowopolska.	2	1
W7	Dziedzictwo prasłowiańskie w polszczyźnie.	1	0,5
W8	Pojęcie i pochodzenie polskiego języka literackiego.	1	0,5
W9	Wpływy obce - polszczyzna w kontaktach z innymi językami (ujęcie chronologiczne).	1	0,5
W10	Charakterystyka głównych zabytków języka polskiego.	1	0,5
W11	Dzieje polskiej leksykografii.	1	1
W12	Rozwój frazeologii i paremiologii polskiej.	1	0,5
W13	Dzieje polskiej onimii (imię, nazwisko, przydomek, przezwisko, nazwy miejscowe).	1	0,5

	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wiara, kult i kultura jako istotne elementy w misyjnej działalności świętych Cyryla i Metodego. Alfabety słowiańskie.	2	1
C2	Dyskusja o pochodzeniu polskiego języka literackiego – różne koncepcje.	3	2
C3	Rozwój polskiej ortografii.	3	2
C4	Rozwój polskiego języka artystycznego.	2	1
C5	Rola pisarzy, twórców, drukarzy, Kościoła, szkoły w kształtowaniu się polszczyzny literackiej.	3	2
C6	Rola jednostki w dziejach języka polskiego.	2	1
C7	Kształtowanie się odmian funkcjonalnych polszczyzny na przestrzeni jej rozwoju (styl normatywno-dydaktyczny, naukowy, urzędowy, publicystyczny)	2	1
C8	Kultura materialne i duchowa i jej odbicie w słownictwie doby staropolskiej.	4	2
C9	Słowniki i słownikarstwo polskie; słowniki historyczne jako element pracy historyka języka.	4	2
C10	Frazeologia i paremiologia w praktyce.	3	2
C11	Elementy etykiety językowej w ujęciu historycznym (XVIII- XIX).	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

Lp.	**Treści laboratoriów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
	Razem liczba godzin laboratoriów	….	…

Lp.	**Treści projektów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
	Razem liczba godzin projektów	….	…

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1, M2, M4,	Komputer z projektorem,

Ćwiczenia	M1, M3, M4, M5,	Komputer z projektorem, wyjście do biblioteki

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2; obserwacja podczas zajęć / aktywność;	P1 egzamin ustny
Ćwiczenia	F2; F4; F5; obserwacja podczas zajęć / aktywność; wypowiedź/wystąpienie; ćwiczenia praktyczne	P3, P5 (prezentacja)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe		Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	M1	M2	M3	M1	M3	M4	M5	….	….	…	…	..	..	..
EPW1	X	X	X	X	X		X							
EPU1	X	X	X	X		X	X							
EPU2	X	X		X	X		X							
EPK1	X	X	X	X	X	X	X							

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna w stopniu dostatecznym naturę języka, wie o jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń.	Student dobrze zna i rozumie naturę języka, wie o jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń.	Student bardzo dobrze zna i rozumie naturę języka, wie o jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń. Umie zająć stanowisko i potrafi go bronić.
EPU1	Student potrafi formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu historii języka polskiego.	Student potrafi dobrze formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu historii języka polskiego. Umie bronić swojego stanowiska.	Student potrafi wnikliwie formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu historii języka polskiego. Umie obronić swoje poglądy.
EPU2	Student w stopniu dostatecznym umie krytycznie analizować prace badawcze oraz rozwijać zawarte w nich tezy.	Student w stopniu dobrym umie krytycznie analizować prace badawcze oraz rozwijać zawarte w nich tezy.	Student w stopniu bardzo dobrym umie krytycznie analizować prace badawcze oraz rozwijać zawarte w nich tezy.

EPK1	Student wystarczająco umie krytycznie oceniać odbierane treści.	Student dobrze umie krytycznie oceniać odbierane treści.	Student bardzo dobrze umie krytycznie oceniać odbierane treści.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Ćwiczenia – zaliczenie z oceną; wykład – egzamin;

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

Klemensiewicz Z., *Historia języka polskiego*, Warszawa 2002.

Lisowski T., *Pisownia polska. Główne fazy rozwoju (propozycja rozdziału podręcznika do nauczania treści historycznojęzykowych na studiach I stopnia)*, „Kwartalnik Językoznawczy" 2010/3-4 (3-4), www.kwartjez.amu.edu.pl.

Rybicka H., *Losy wyrazów obcych w języku polskim*, Warszawa 1976.

Skorupska-Raczyńska E., *„Dykcjonarz" Michała Amszejewicza na tle nowopolskich słowników wyrazów obcych*, Gorzów Wielkopolski 2004.

Skubalanka T., *Historyczna stylistyka języka polskiego. Przekroje*, Wrocław 1984.

Urbańczyk S., *Periodyzacja dziejów polskiego języka literackiego*, w: idem, *Prace z dziejów języka polskiego*, Wrocław 1979.

Urbańczyk S., *Rola wielkich pisarzy złotego wieku na tle innych czynników kształtujących normy języka literackiego*, w: *Prace z dziejów języka polskiego*, Wrocław 1979.

Urbańczyk S., *Słowniki i encyklopedie. Ich rodzaje i użyteczność*, Kraków 1991.

Walczak B., *Zarys dziejów języka polskiego*, Wrocław 1999.

Walczak B. , *Język jako składnik tożsamości narodowej*, w: *Język. Religia. Tożsamość*, red. G. Cyran, E. Skorupska-Raczyńska, Gorzów Wielkopolski 2009.

Walczak B., *Komu zawdzięczamy polski język literacki?* w: *Język a chrześcijaństwo*, red. I. Bajerowa, M. Karpluk, Z. Leszczyński , Lublin 1993.

Literatura zalecana / fakultatywna:

Bajerowa I., *Zarys historii języka polskiego 1939-2000*, Warszawa 2003.

Bajerowa I., *Normalizacja polskiej ortografii w XIX w.,* w: *Opuscula Polono-Slavica*, red. J. Safarewicz 1979.

Bajerowa I., *W sprawie zaniku samogłosek pochylonych w języku polskim*, „Język Polski" 1958, z. 5.

Brajerski T., *Ze składni tekstu makaronizowanego*, w: *O języku polskim dawnym i dzisiejszym*, Lublin 1995

Buttler D., *Rozwój semantyczny wyrazów polskich*, Warszawa 1978.

Dalewska-Greń H., *Języki słowiańskie*, Warszawa 199.

Dejna K., *Dialekty polskie*, Wrocław 1993.

Diringer D., *Alfabet, czyli klucz do dziejów ludzkości*, Warszawa 1972.

Długosz K., *Język – Religia – Kultura*, Szczecin 2001, s. 54-77.

Furdal A., *Przedmiot i zakres historii języka polskiego*, w: *Studia językoznawcze poświęcone Stanisławowi Rospondowi*, Wrocław 1966.

Gajda S., *Styl naukowy*, w: *Współczesny język polsk*i, red. J. Bartmiński, Lublin 2001.

Grabias S., *Środowiskowe i zawodowe odmiany języka – socjolek*ty, w: *Współczesny język polski*, red. J. Bartmiński, Lublin 2001.

Handke H., *Terytorialne odmiany polszczyzny,* w: *Współczesny język polski*, red. J. Bartmiński, Lublin 2001.

Jakus-Borkowa E., *Nazewnictwo polskie*, Opole 1987.

Klemensiewicz Z., Urbańczyk S., Lehr-Spławiński T., *Gramatyka historyczna języka polskiego*, Warszawa 1964.

Kleszczowa K., *Staropolskie kategorie słowotwórcze i ich perspektywiczna ewolucja. Rzeczowniki*, Katowice 1998.

Krążyńska Z., (oprac.), *Historia języka polskiego. Wypisy z literatury*, Poznań 1993.

Krążyńska Z., Słoboda A., *Jak można sobie wyobrazić (czy można sobie wyobrazić) wykształcanie się fleksji w językach indoeuropejskich*, „Kwartalnik Językoznawczy" 2009/1 (0), www.kwartjez.amu.edu.pl.

Krygier A., *Europejczycy, Słowianie, Polacy. Na czym polega pokrewieństwo językowe? (propozycja rozdziału podręcznika do nauczania treści historycznojęzykowych na studiach I stopnia*), „Kwartalnik Językoznawczy" 2011/1 (5), www.kwartjez.amu.edu.pl.

Kucała M., *Bohemizmy frazeologiczne w staropolszczyźnie*, "Język Polski" 53, z. 2-3, 1973.

Kuraszkiewicz W., *Gramatyka historyczna języka polskiego*, Warszawa1970.

Kuraszkiewicz W., *Polski język literacki*, Warszawa 1986.

Kurkowska H. , *O zmianach znaczeń wyrazów,* „Poradnik Językowy", z. 3, 1949.

Kurzowa Z., *Gwara miejska przedwojennego Lwowa*, „Prace Filologiczne" 32, 1985.

Kurzowa Z., *O polskich dialektach kresowych*, „Język Polski" 65, 1985.

Lewaszkiewicz T., *O potrzebie nowego spojrzenia na genezę polskiego języka literackiego (z uwzględnieniem tła ogólnosłowiańskiego),* w: *Studia historycznojęzykowe*, t. 1., red. M. Kucała, Z. Krążyńska , Kraków 1994.

Mańczak-Wohlfeld E., *Najstarsze zapożyczenia angielskie w polszczyźnie*, "Język Polski" 67, 1987.

Matuszczyk B., *Słownik języka polskiego S. B. Lindego. Warsztat leksykografa*, Lublin 2006.

Milewski T., *Językoznawstwo*, Warszawa 1969.

Moszyński L., *Wstęp do filologii słowiańskiej*, Warszawa 2006.

Nieckula F., *Język ustny a język pisany*, w: *Współczesny język polski*, pod red. J. Bartmińskiego, Lublin 2001.

Osiewicz M., *Kierunki przemian polszczyzny w zakresie fonetyki (propozycja rozdziału podręcznika do nauczania treści historycznojęzykowych na studiach I stopnia*), „Kwartalnik Językoznawczy" 2010/2 (2), www.kwartjez.amu.edu.pl.

Ostrowska E., *O artyzmie polskich średniowiecznych zabytków językowych (Bogurodzica, Kazania świętokrzyskie, „Posłuchajcie bracia miła")*, Kraków 1967.

Paveau M.-A., Sarfati G.-É., *Wielkie teorie językoznawcze. Od językoznawstwa historyczno-porównawczego do pragmatyki*, Kraków 2009.

Pihan-Kijasowa A., *Pochodzenie i rozwój polszczyzny północnokresowej w dotychczasowych badaniach wobec teorii wspólnot komunikatywnych*, „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza" 8, 2001.

Popowska-Taborska H., *Język czy dialekt? – raz jeszcze o statusie kaszubszczyzny*, „Język Polski" 68, 1988.

Rieger J., Siatkowski J., *Kontakty polszczyzny z językami słowiańskimi*, w: *Współczesny język polski*, red. J. Bartmiński, Lublin 2001.

Rospond S., *Gramatyka historyczna języka polskiego*, Warszawa 1971.

Rymut K., *Nazwiska Polaków*, Wrocław 1991.

Rymut K., *Nazwy miast Polski*, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk 1980.

Rzepka W. R., Walczak B., *Socjolekt szlachecki w XVII w.*, w: *Barok w polskiej kulturze, literaturze i języku*, Kraków 1992.

Rzepka W. R., Walczak B., *Stratyfikacja prasłowiańskiego dziedzictwa leksykalnego w polszczyźnie (uwagi po lekturze Słownika prasłowiańskiego)*, w: „Z polskich studiów slawistycznych. Językoznawstwo" 8, 1992.

Skorupska-Raczyńska E., *Progresywne zapożyczenia pochodzenia łacińskiego w polszczyźnie XIX wieku*, Gorzów Wielkopolski 2000.

Skorupska-Raczyńska E., *Dziewiętnastowieczne latynizmy progresywne w polszczyźnie XX wieku*, Gorzów Wielkopolski 2001.

Skubalanka T., *Mickiewicz, Słowacki, Norwid: studia nad stylem i językiem*, Lublin 1997.

Stiebier Z., *O typach polszczyzny regionalnej XVII wieku*, Prace Polonistyczne 11, 1953.

Taszycki W., *Obrońcy języka polskiego*, w: idem, *Rozprawy i studia polonistyczne. III. Historia języka polskiego*, Wrocław 1965.

B. Walczak, *Kontakty polszczyzny z językami niesłowiańskimi*, w: *Współczesny język polski*, red. J. Bartmiński, Lublin 2001.

Walczak B., „*Słownik wileński" na tle dziejów polskiej leksykografii*, Poznań 1994.

Weinsberg A., *Językoznawstwo ogólne*, Warszawa 1983.

Wydra W., Rzepka W.R., *Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543*, Wrocław 1995.

Zaręba A., *Wpływ polszczyzny na słownictwo innych języków słowiańskich*, „Język Polski" XLI, 1961, s. 1-19.

Żurawska-Chaszczewska J., *Słownictwo rzemiosł skórzanych w polszczyźnie historycznej*, Gorzów Wielkopolski 2014.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje		
Czytanie literatury	5	23
Przygotowanie ……..		
Przygotowanie ……..		
……..		
Przygotowanie do sprawdzianu		
Przygotowanie do egzaminu		
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Jowita Żurawska-Chaszczewska
Data sporządzenia / aktualizacji	20 maja 2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jzurawska-chaszczewska@ajp.edu.pl
Podpis	

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**filologia polska**
Poziom studiów	**I stopień**
Forma studiów	**stacjonarna**
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**18**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Gramatyka opisowa języka polskiego**
2. Punkty ECTS	**9**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**prof. dr hab. Elżbieta Skorupska-Raczyńska, dr Joanna Rutkowska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Semestr 1, 2	**Wykłady**: 60 w i 60 ćw ; 36 w i 36 ćw
Liczba godzin ogółem	**120 s, 72 ns**

C - Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego na poziomie szkoły średniej.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
	CW1: Przekazanie wiedzy z zakresu fonetyki, słowotwórstwa, fleksji, składni. **CW2:** Przygotowanie do wykonywania ćwiczeń z zakresu fonetyki, słowotwórstwa, fleksji, składni.
Umiejętności	
CU1: Poprawne wykonywanie ćwiczeń z zakresu fonetyki, słowotwórstwa, fleksji, składni.	
Kompetencje społeczne	
	CK1: Motywowanie studentów do pogłębiania i zdobywania wiedzy poprzez samodzielne poszukiwania. **CK2:** Ćwiczenie umiejętności zespołowego rozstrzygania problemów.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	definiuje podstawowe terminy z zakresu fonetyki, słowotwórstwa, fleksji, składni	K_W01
EPW2	zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego	K_WO1 K_WO2 K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1wykonuje ćwiczenia z zakresu fonetyki, słowotwórstwa, fleksji, składni		K_U03
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	potrafi ocenić swój poziom wiedzy i umiejętności zawodowych	K_K01

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin
W1	Cele nauczania przedmiotu. Prezentacja literatury. Istota komunikacji językowej. Schemat komunikacji językowej. Funkcje języka.	2 1
W2	Przedmiot i zakres fonetyki. Budowa narządów mowy. Różnice między samogłoskami a spółgłoskami. Alfabet literowy a fonetyczny.	4 3
W3	Różnice indywidualne w wymowie. Różnice regionalne w wymowie polskiej.	2 2
W4	Akcent wyrazowy i zdaniowy w języku polskim. Norma a uzus.	4 2
W5	Podstawowe pojęcia fonologii. System fonologiczny. Cechy diakrytyczne i redundantne fonemów. Opozycje fonologiczne. Charakterystyka polskiego systemu fonologicznego.	4 2
W6	Podstawowe pojęcia słowotwórstwa polskiego (formacja, temat słowotwórczy, parafraza, motywacja synchroniczna, formant, kategoria słowotwórcza, typ, rodzaj derywacji).	8 2
W7	Analiza morfemowa wyrazu. Podstawowe pojęcia (morfem, rodzaje morfemów). Metody przeprowadzania i zapisywania analizy morfemowej.	4 2
8	Klasyfikacja wyrazów na części mowy – klasy funkcjonalne. Charakterystyka czasownika. Kategorie gramatyczne czasownika, podział na koniugacje, paradygmaty. Formy nieosobowe czasownika. Kategorie gramatyczne rzeczownika. Podział na deklinacje. Końcówki równoległe i oboczne. Przymiotnik. Kategorie gramatyczne przymiotnika. Stopniowanie przymiotnika. Semantyczny i formalny podział zaimków.	6 4

	Odmiana zaimków. Liczebnik. Podział liczebników ze względu na znaczenie, odmiana liczebników.	
9	Osobliwości w odmianie wyrazów.	4 4
10	Deklinacja i koniugacja. Wzory odmiany. Zasady ortoepii.	4 2
11	Przedmiot składni. Rodzaje funkcji składniowych. Rodzaje związków składniowych.	4 2
12	Budowa wypowiedzenia pojedynczego.	2 2
13	Budowa wypowiedzenia złożonego; wielokrotnie złożonego. Rodzaje zdania złożonego ze względu na znaczenie. Imiesłowowy równoważnik zdania. Zdanie eliptyczne.	6 4
14	Składniowe cechy tekstu.	3 2
15	Związki syntaktyczne w zdaniu.	3 2
	Razem liczba godzin wykładów	60 36
	Treści ćwiczeń	
Ćw 1	Ćwiczenia pisowni fonetycznej. Transkrypcja tekstów (ze słuchu). Zapis tekstu zgodnie z wymową warszawską lub krakowską.	8 4
2	Klasyfikacja spółgłosek i samogłosek. Analiza zachowania nosowości.	4 2
3	Koartykulacja i upodobnienia w systemie fonetycznym języka polskiego. Przyczyny powstawania upodobnień. Charakterystyka upodobnień. Klasyfikacja upodobnień.	6 4
4	Analiza słowotwórcza wyrazów motywowanych. Słowotwórstwo rzeczownika; Słowotwórstwo czasownika; Słowotwórstwo przymiotnika i przysłówka; Augmentatiwa, deminutiwa, hipokoristika.	8 6
5	Zrosty, złożenia, zestawienia.	4 2
6	Ćwiczenia w analizie morfologicznej wyrazów	4 2
7	Ćwiczenia w klasyfikacji wyrazów na części mowy (klasy funkcjonalne).	6 4
8	Analiza logiczna zdania. Funkcjonalna realizacja części mowy w składni.	6 3
9	Analiza zdania na składniki bezpośrednie (derywacja). Metoda i sposób zapisu. Ćwiczenie.	6 3

10	Kreślenie konturów relacyjnych zdań wielokrotnie złożonych współrzędnych; wielokrotnie złożonych z podrzędnym. Opis relacji zachodzących między zdaniami składowymi konstrukcji wielokrotnie złożonych.	8 6
	Liczba godzin ćwiczeń	60 36

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
	Metody nauczania: M2 – wykład problemowy, pytania i odpowiedzi; **M5 –** ćwiczenia praktyczne.	prezentacje multimedialne, słowniki, poradniki, podręczniki, kserokopie z ćwiczeniami, słowniki, poradniki, podręczniki.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**F – formująca** **Prowadzona na początku i w trakcie zajęć, przez nauczycieli i studentów. Pomaga ukierunkować nauczanie do poziomu studentów, a studentowi pomaga w uczeniu się.** F2 – obserwacja/aktywność (ocena zadań wykonywanych w trakcie ćwiczeń), F3 – kolokwia.	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z list** P1 – egzamin (pisemny i ustny Wykład – egzamin pisemny i ustny z zagadnień objętych tematyką wykładów i ćwiczeń. Ćwiczenia – zaliczenie z oceną na podstawie obecności, zadań wykonywanych w trakcie zajęć oraz kolokwiów.
Wykład	F2 obserwacja, aktywność	P1 egzamin

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	
	F2	P1
EPW1	x	x
EPW2	x	x
EPW3	x	x
EPU3		
EPK1	x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**

EPW1 i EPW2	Student w pewnym stopniu zdaje sobie sprawę ze zjawisk gramatycznych i ich zastosowania w praktyce	Student zna dobrze zna podstawowe zagadnienia z zakresu gramatyki	Student wie, jakim dobrem dla narodu jest język. Potrafi bardzo dobrze uzasadnić jego wartość i zjawiska gramatyczne zachodzące w języku, definiuje i rozumie zagadnienia z zakresu gramatyki, potrafi zastosować je w praktyce
EPW3	Student w pewnym stopniu rozwiązuje zadania z zakresu gramatyki	Student dobrze zna najważniejsze zjawiska językowe i wykonuje znaczną część ćwiczeń gramtycznych	Student ma uporządkowaną i poszerzoną wiedzę z gramatyki, poprawnie wykonuje ćwiczenia z zakresu gramatyki, wykazuje się dużą orientacją w literaturze przedmiotu.
EPK1	Student widzi swoje niedostatki i zdaje sobie sprawę z potrzeby poszerzania wiedzy.	Student zdaje sobie sprawę z potrzeby dokształcania.	Student wykazuje się dużą samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań, jest świadomy potrzeby poszerzania swojej wiedzy.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin pisemny i ustny

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
Literatura obowiązkowa:

1. Bąk P., *Gramatyka języka polskiego*, Warszawa 1977.
2. Dłuska M., *Fonetyka polska*, Kraków 1950.
3. *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Fonetyka i fonologia*, pod red. H. Wróbla. Kraków 1995.
4. *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia*, pod red. R. Grzegorczykowej, R. Laskowskiego, R. Wróbla, Warszawa 1984
5. Grzegorczykowa R., Puzynina J., *Słowotwórstwo współczesnego języka polskiego*, Warszawa 1979.
6. Grzegorczykowa R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
7. Jodłowski S., *Podstawy polskiej składni*, Warszawa 1976.
8. Klemensiewicz Z., *Podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego*, Warszawa 1983.
9. Klemensiewicz Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa1985.
10. Madelska L., Witaszek-Samborska M., *Zapis fonetyczny. Zbiór ćwiczeń*, Poznań 2000.
11. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej (ze słowotwórstwem)*, wyd. 3, Warszawa 1998.
12. Ostaszewska D., Tambor J., *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego*, Warszawa 2000.
13. Strutyński J., *Gramatyka polska*, Kraków 1999.
14. Tokarski J., *Fleksja polska*, Warszawa 1973.
15. Wierzchowska B., *Fonetyka i fonologia języka polskiego*, Wrocław 1980.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Encyklopedia języka polskiego*, pod red. S. Urbańczyka, Wrocław –Warszawa – Kraków –Gdańsk-Łódź 1992.
2. *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego*, pod red. K. Polańskiego, Wrocław 1993, 1999.
3. *Nauka o języku dla polonistów*, pod red. S. Dubisza, Warszawa 1994, 1996, 1999.
4. *Słownik gramatyki języka polskiego,* pod red. W. Gruszczyńskiego, j. Bralczyka, Warszawa 2002.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację

Godziny zajęć z nauczycielem/ami	120	72
Konsultacje	10	18
Czytanie literatury	45	55
Przygotowanie do egzaminu	30	40
Przygotowanie do kolokwiów	20	40
Suma godzin:	**225**	**225**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**9**	

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Rutkowska
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	joarutpwsz@wp.pl
Podpis	

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	I stopień
Forma studiów	Stacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**19**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Stylistyka praktyczna**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Renata Janicka-Szyszko**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 2	**Ćwiczenia**: 30	**Ćwiczenia**: 18
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	**Student ma uporządkowaną wiedzę, obejmującą wybrane zagadnienia z zakresu stylistyki praktycznej.**
CW2	**Student zna podstawowe terminy z zakresu stylistyki praktycznej.**
	Umiejętności
CU1	**Student potrafi analizować i interpretować różnorodne informacje na temat polszczyzny, odmian języka, stylów językowych, rożnych form wypowiedzi itd.**
CU2	**Student potrafi redagować różne formy wypowiedzi pisemnej, poprawne w zakresie formy, treści, języka.**
	Kompetencje społeczne
CK1	**Student rozumie potrzebę stałej pracy nad kulturą wypowiedzi, wrażliwością estetyczną i językową.**
CK2	**Student ma świadomość wpływu ukształtowania wypowiedzi pisemnej na jej skuteczność.**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	**Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu stylistyki, w tym dotyczącą poszczególnych stylów językowych i różnych form wypowiedzi pisemnej**	K_W05
EPW2	**Student zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu stylistyki praktycznej.**	K_W02
EPW1	**Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu stylistyki, w tym dotyczącą poszczególnych stylów językowych i różnych form wypowiedzi pisemnej**	K_W05
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	**Student potrafi wykorzystać w praktyce znajomość zagadnień z zakresu stylistyki oraz posługiwać się odpowiednią bazą podręcznikowo-słownikową.**	K_U03 K_U05
EPU2	**Student redaguje różne formy wypowiedzi pisemnych, wykazując się poprawnością i biegłością językową.**	K_U10
EPU3	**Student potrafi rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi, w celu określenia ich znaczeń i oddziaływania społecznego.**	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	**Student czynnie uczestniczy w dyskursie na temat polszczyzny pisanej i mówionej, rozumiejąc potrzebę stałej pracy nad kulturą wypowiedzi, wrażliwością estetyczną i językową.**	K_K05
EPK2	**Student jest świadomym i krytycznym odbiorcą wypowiedzi pisemnych, mając świadomość wpływu ukształtowania wypowiedzi pisemnej na jej skuteczność.**	K_K01, K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Stylistyka jako nauka. Styl i norma stylistyczna. Problem uniwersalnych dyrektyw stylistycznych.	2	1
C2	Style funkcjonalne współczesnej polszczyzny: styl potoczny, oficjalny; artystyczny, naukowy, urzędowo-kancelaryjny, informacyjno-publicystyczny.	2	2
C3	Cechy dobrego stylu; pojęcie błędu stylistycznego. Stylistyczne przekształcanie tekstów (np. styl naukowy – styl potoczny).	2	1
C4	Organizacja tekstu (zdanie, akapit; wstęp, rozwinięcie, zakończenie), spójność tekstu. Segmentacja tekstu: wyznaczanie granicy zdań, podział na akapity, wprowadzanie znaków interpunkcyjnych, doskonalenie poprawności ortograficznej.	2	1
C5	Rozwijanie tekstu: od krótkiego zdania pojedynczego do rozbudowanej, zwartej wypowiedzi (spójność tekstu, logika wywodu, związki	2	1

	przyczynowo-skutkowe między poszczególnymi fragmentami, rola zdań pojedynczych i złożonych, szyk wyrazów w zdaniu, strategiczne pozycje tekstowe).		
C6	Planowanie dłuższej wypowiedzi: techniki pracy nad tekstem pisanym, plan wypowiedzi.	2	1
C7	Tworzenie tekstu: opis, opowiadanie.	2	2
C8	Tworzenie tekstu argumentacyjnego (rozprawka).	2	1
C9	Tworzenie tekstów: podanie, CV, list motywacyjny, życiorys.	2	1
C10	Tworzenie tekstów: reklamacja, skarga, opinia, referencje.	2	1
C11	Tworzenie tekstów: zaproszenie, zawiadomienie, ogłoszenie, przepis, instrukcja.	2	1
C12	Tworzenie tekstu: sprawozdanie, protokół, recenzja.	2	1
C13	Tworzenie tekstów: listy kurtuazyjne, tj. podziękowania, gratulacje, dedykacje, życzenia, listy z odmową, listy pożegnalne, kondolencje.	2	1
C14	Celowe przetwarzanie tekstu: streszczenie (klasyfikacja streszczeń, metody dokonywania streszczeń).	2	2
C15	Celowe przetwarzanie komunikatu: notatka, konspekt.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1** – miniwykład. **M2** – metody aktywizujące: metoda sytuacyjna, burza mózgów, rozwiązywanie problemu, rozmowa sterowana, dyskusja, **M3** – pokaz prezentacji multimedialnej **M5** – ćwiczenia przedmiotowe, np. praca z tekstem źródłowym, ćwiczenia redakcyjne	Słowniki: poprawnej polszczyzny, ortograficzne, języka polskiego, wyrazów obcych, synonimów, frazeologiczne; poradniki z zakresu stylistyki; karty pracy, ćwiczenia, próbki tekstów różnorodnych stylistycznie, sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2-obserwacja/aktywność (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, prace domowe) F3-praca pisemna (formułowanie dłuższej wypowiedzi pisemnej na wybrany temat) F5-ćwiczenia praktyczne (ćwiczenia sprawdzające umiejętności)	P2-kolokwium pisemne

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Projekt

Efekty przedmiotowe	….	…..	F2	F3	F5	P2	….	….	…	…	..	..	..
EPW1			X			X							
EPW2			X			X							
EPW3			X	X	X	X							
EPU1			X	X	X	X							
EPU2			X										
EPU3			X										
EPK1			X			X							
EPK2			X			X							

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Opanował najważniejsze wiadomości, przekazane w trakcie zajęć oraz pochodzące z literatury podstawowej, obejmującą zagadnienia z zakresu stylistyki praktycznej, w tym dotyczącą poszczególnych stylów językowych i różnych form wypowiedzi.	Opanował wiedzę, przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodząca z literatury podstawowej, obejmującą zagadnienia z zakresu stylistyki praktycznej. Ma rozbudowaną wiedzę dotyczącą poszczególnych stylów językowych i różnych form wypowiedzi.	Opanował wiedzę, przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej i zalecanej obejmującą zagadnienia i problemy z zakresu stylistyki praktycznej. Ma rozbudowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą poszczególnych stylów językowych i różnych form wypowiedzi.
EPW2	Zna, rozumie i stosuje wybrane terminy z zakresu stylistyki praktycznej.	Zna, rozumie i stosuje większość terminów z zakresu stylistyki praktycznej.	Zna, rozumie i stosuje wymagane terminy z zakresu stylistyki praktycznej.
EPU1	Wykorzystuje podstawowe zagadnienia z zakresu stylistyki, oceniając teksty cudze i tworząc własne. Posługuje się podręcznikami i słownikami.	Świadomie wykorzystuje zagadnienia z zakresu stylistyki, oceniając teksty cudze i tworząc własne. Posługuje się odpowiednimi podręcznikami i słownikami, celowo wybranymi.	Świadomie wykorzystuje różnorodne zagadnienia z zakresu stylistyki, oceniając teksty cudze i tworząc własne. Posługuje się odpowiednimi podręcznikami i słownikami, samodzielnie i świadomie wybranymi.
EPU2	Redaguje różne formy wypowiedzi pisemnych, wykazując się poprawnością językową.	Redaguje różne formy wypowiedzi pisemnych, zwracając uwagę na ich ukształtowanie, stosując różnorodne środki językowe, wykazując się	Redaguje różne formy wypowiedzi pisemnych, celowo nadając im kształt, świadomie stosując zróżnicowane środki językowe, wykazując się sprawnością i poprawnością językową

		sprawnością i poprawnością językową.	
EPK1	Rozumie potrzebę stałej pracy nad kulturą wypowiedzi, wrażliwością estetyczną i językową oraz uczestniczy w dyskursie na ten temat.	Rozumie potrzebę stałej pracy nad kulturą wypowiedzi, wrażliwością estetyczną i językową. Potrafi wskazać jej skutki. Czynnie uczestniczy w dyskursie na ten temat.	Rozumie potrzebę stałej pracy nad kulturą wypowiedzi, wrażliwością estetyczną i językową Potrafi samodzielnie wskazać jej różnorodne skutki. Czynnie uczestniczy w dyskursie na ten temat, odwołując się do literatury
EPK2	Ma świadomość wpływu ukształtowania wypowiedzi pisemnej na jej skuteczność	Ma świadomość wpływu ukształtowania wypowiedzi pisemnej na jej skuteczność. Potrafi podać przykłady takich związków.	Ma świadomość wpływu ukształtowania wypowiedzi pisemnej na jej skuteczność. Potrafi wskazać różnorodne przykłady takich związków.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Kurkowska H., Skorupka S., *Stylistyka polska. Zarys*, Warszawa 1959 i nast.
2. Kuziak M., Rzepczyński S., *Jak pisać*, Bielsko-Biała 2003.
3. Maćkiewicz J., *Jak pisać teksty naukowe?*, Gdańsk 1995.
4. Markowski A., *Jak dobrze mówić i pisać po polsku*, Warszawa 2000.
5. *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*, red. E. Bańkowska, A. Mikołajczuk, Warszawa 2003.
6. Wierzbicka A., Wierzbicki P., *Praktyczna stylistyka*, Warszawa 1970 i nast.
7. Wilkoń W., *Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny*, Katowice 2000.
8. Wiszniewski A., *Sztuka pisania*, Katowice 2003.
9. Wójcikiewicz M., *Piszę, więc jestem. Podręcznik kompozycji i redakcji tekstów*, Kraków 1993.
10. Zaśko-Zielińska M., Majewska-Tworek A., Piekot T., *Wzory tekstów użytkowych*, [w:] *Polszczyzna na co dzień*, red. M. Bańko, Warszawa 2006.
11. Zdunkiewicz-Jedynak D., *Jak to napisać? Poradnik redagowania i komponowania tekstów*, Warszawa 2001.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Drągalski Z., Rozmiarek J., *Listy i pisma użytkowe. 500 gotowych wzorów*, Warszawa 2003.
2. Gajda S., *Przewodnik po stylistyce polskiej*, Opole 1995.
3. Miodońska-Brookes E., Kulawik A, Tatara M., *Stylistyka polska. Wybór tekstów*, Warszawa 1973.
4. Mosiołek-Kłosińska K., *Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, Warszawa 2001.
5. *Nowy słownik poprawnej polszczyzny PWN*, red. A. Markowski, Warszawa 1999.
6. Pisarek W., *Polszczyzna oficjalna na tle innych jej odmian*, [w:] *Współczesna polszczyzna mówiona w odmianie opracowanej (oficjalnej)*, red. Z. Kurzowa, W. Śliwiński, Kraków 1994.
7. *Przewodnik po stylistyce polskiej,* red. S. Gajda, Opole 1995.
8. Przybylska R., *Wstęp do nauki o języku polskim. Podręcznik dla szkół wyższych*, Kraków 2004.
9. Sękowska E., *Praktyczna stylistyka (wybrane zagadnienia)*, [w:] *Nauka o języku dla polonistów*, red. S. Dubisz, Warszawa 1999.
10. Wojtak M., *Stylistyka tekstów użytkowych – wybrane zagadnienia*, [w:] *Język – teoria – dydaktyka*, red. B. Greszczuk, Rzeszów 1999.
11. *Wzory listów i pism. Korespondencja praktyczna. Gratulacje, życzenia, zaproszenia, podania, życiorysy*, Przegląd Reader's Digets, Warszawa 2000.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	15	15
Czytanie literatury	10	20
Prace pisemne (różne formy wypowiedzi pisemnych)	10	12
Przygotowanie do sprawdzianu	10	10
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 75 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Renata Janicka-Szyszko
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	dyrektor.alms@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**20**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Kultura języka polskiego**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Maria Maczel**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 2	**W**: 15; **Ćw.**: 30	**W**: 9; **Ćw.**: 18
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Wiedza o języku polskim na poziomie określonym w podstawie programowej szkoły ponadgimnazjalnej

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Poznanie podstawy teoretycznej z zakresu kultury języka
CW2	Zapoznanie z obowiązującą normą językową.
	Umiejętności
CU1	Wykształcenie umiejętności analizy i oceny zjawisk językowych.
CU2	Doskonalenie poprawności i sprawności językowej.
	Kompetencje społeczne
CK1	Uświadomienie potrzeby samokształcenia i samodzielnego poszukiwania rozwiązań kwestii językowych.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Zna podstawową terminologię z zakresu kultury języka.	K_W02
EPW2	Zdobywa wiedzę o zróżnicowaniu i tendencjach rozwojowych współczesnej polszczyzny.	K_WO4 K_WO5
EPW3	Poznaje najważniejsze zasady normatywne.	K_WO5
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Umie interpretować zjawiska współczesnej polszczyzny na poziomie fonetycznym, morfologicznym, leksykalnym, składniowym, stylistycznym.	K_U02 K_UO3
EPU2	Umie oceniać innowacje językowe, rozpoznawać błędy i dokonywać ich korekty.	K_UO2
EPU3	Doskonali umiejętność korzystanie ze słowników, wydawnictw poprawnościowych i innych źródeł wiedzy o języku.	K_UO1
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania.	K_K01
EPK2	Rozumie potrzebę rozwijania sprawności językowej.	K_KO4

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Język jako wartość – podstawa tożsamości narodowej, miara bogactwa kultury. Funkcje języka.	2	1
W2	Kultura języka – przedmiot badań. Składniki kultury języka.	2	1
W3	Podstawowe terminy kultury języka. Norma językowa i jej zróżnicowanie.	2	1
W4	Kryteria poprawności językowej. Postawy Polaków wobec języka.	2	1
W5	Zróżnicowanie współczesnej polszczyzny. Odmiany języka i style współczesnej polszczyzny.	2	1
W6	Charakterystyczne zjawiska, procesy, tendencje rozwojowe we współczesnej polszczyźnie. Czynniki wpływające na język.	2	2
W7	Estetyka słowa i etyka wypowiedzi. Brutalizacja języka publicznego.	2	1
W8	Wybrane zagadnienia dotyczące grzeczności językowej.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zajęcia organizacyjne. Literatura przedmiotu, omówienie tematyki zajęć i zakresu wymagań. Rozumienie terminu kultura języka.	2	1
C2	Poradnictwo językowe w Polsce . Prezentacja wybranych publikacji normatywnych (m. in. słowników poprawnościowych).	2	1
C3	Podstawowe pojęcie teoretyczne z zakresu kultury języka (norma, uzus, system).	2	1

C4	Innowacje językowe, błędy językowe – ich klasyfikacje.	2	1
C5	Ocena innowacji. Kryteria poprawnościowe.	2	1
C6	Poprawność w zakresie wymowy.	2	2
C7	Poprawność leksykalna. Leksyka współczesnej polszczyzny.	2	1
C8	Sposoby wzbogacania języka. Neologizmy słowotwórcze, neosemantyzmy, neofrazeologizmy – ich ocena.	2	2
C9	Zapożyczenia z języków obcych. Zasady posługiwanie się wyrazami obcego pochodzenia.	2	1
C10	Zjawisko mody językowej.	2	1
C11	Frazeologia. Właściwe użycia frazeologizmów. Zmiany w zasobie frazeologicznym polszczyzny.	2	1
C12	Wybrane zagadnienia poprawnościowe z zakresu fleksji rzeczownika (m. in. odmiana nazwisk, nazw miejscowości) i czasownika.	2	2
C13	Wybrane zagadnienia poprawnościowe z zakresu składni i stylistyki.	2	1
C14	Wybrane zagadnienia dotyczące poprawności w zakresie ortografii i interpunkcji.	2	1
C15	Próba opisu i oceny współczesnej polszczyzny.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1, M2 - wykład informacyjny, konwersacyjny, metoda problemowa z elementami dyskusji.	Fragmenty prac naukowych, popularno-naukowych.
Ćwiczenia	M5 – ćwiczenia przedmiotowe: analiza materiału językowego (programów radiowych, telewizyjnych, tekstów prasowych i in.); prezentacja wybranych zagadnień, przegląd literatury przedmiotu, słowników normatywnych, analiza fragmentów tekstów naukowych, popularnonaukowych.	Słowniki normatywne, publikacje naukowe i popularnonaukowe, źródła internetowe. Możliwe wykorzystanie sprzętu multimedialnego do prezentacji referowanych zagadnień.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja/aktywność	P2 rozmowa podsumowująca przedmiot
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 dyskusja, formułowanie dłuższych wypowiedzi na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego.	P3 ocena powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F2	F4	….	….
EPW1	x	x	x			

EPW2	x	x	x			
EPW3	x	x	x			
EPU1		x	x	x		
EPU2			x	x		
EPU3			x	x		
EPK1			x			
EPK2		x	x			

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybiórczo terminy z zakresu kultury języka.	Student zna i w zasadzie poprawnie posługuje się terminologią z zakresu przedmiotu.	Student dobrze zna terminologię związaną z przedmiotem, właściwie wykorzystuje ją w analizach i dyskusjach.
EPW2	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą tendencji rozwojowych języka.	Student dobrze orientuje się w zróżnicowaniu języka i zna jego podstawowe tendencje rozwojowe.	Student ma poszerzoną wiedzę podstawową o współczesnej polszczyźnie, jej zróżnicowaniu i tendencjach rozwojowych. Umie wskazać czynniki zewnętrzno językowe mające wpływ na jej rozwój.
EPW3	Student zna wybiórczo normę językową na różnych jej poziomach.	Student ma uporządkowaną wiedzę podstawową na temat zasad poprawnego posługiwania się językiem.	Student zna normę językową - jej zróżnicowanie. Opanował bardzo dobrze wiedzę przekazaną w trakcie wykładów i wykazuje dużą orientację w specyfice języka.
EPU1	Student wykonuje niektóre analizy dobrze, ale zdarzają się błędy, nie poszukuje samodzielnie dodatkowych informacji.	Student poprawnie wykonuje zadania, minimalne błędy nie wpływają na rezultat jego pracy. Poszukuje samodzielnie rozwiązań i bierze udział w dyskusji.	Wykonuje wszystkie wymagane zadania, wykazuje się dużą samodzielnością, prowadzi merytoryczną dyskusję.
EPU2	Student radzi sobie z oceną niektórych innowacji i potrafi skorygować poważniejsze błędy językowe.	Student dobrze ocenia większość zjawisk innowacyjnych, zauważa błędy i potrafi większość z nich poprawić.	Student umie zająć właściwe stanowisko wobec innowacji językowych. Dostrzega błędy, dokonuje korekty. Umie znaleźć rozstrzygnięcia wielu kwestii językowych, wykorzystując bogatą literaturę przedmiotu.
EPU3	Student umie na poziomie podstawowym korzystać ze słowników i innych źródeł.	Student potrafi wykorzystywać zarówno słowniki	Student potrafi wykorzystywać słowniki, literaturę naukową i inne źródła poszerzające wiedzę o języku i poszukuje właściwych rozwiązań.

		normatywne, jak i inne źródła.	
EPK1	Student rozumie potrzebę właściwej organizacji pracy, ale nie zawsze jest ona dobrze przeprowadzona.	Student rozumie potrzebę właściwej organizacji pracy i realizuje powierzone zadania, wykazując się pewną samodzielnością.	Student rozumie potrzebę właściwej organizacji pracy i bardzo dobrze realizuje wyznaczone zadania, wykazuje się dużą samodzielnością.
EPK2	Student ma świadomość potrzeby podnoszenia sprawności językowej.	Student ma świadomość znaczenia wartości języka i potrzeby samodoskonalenia się w jego używaniu.	Student ma rozwiniętą świadomość wartości języka i zdaje sobie sprawę z potrzeby doskonalenia sprawności językowej.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1.*Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, pod red. K. Musiołek-Kłosińskiej, Warszawa 2001.
2. A. Markowski, *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*, Warszawa 2005.
3. H. Jadacka, *Kultura języka polskiego. Fleksja. Słowotwórstwo. Składnia*, Warszawa 2005.
4. T. Karpowicz, *Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja*, Warszawa 2009.
5. J. Miodek, *Kultura języka w teorii i praktyce*, Wrocław 1983.
6. J. Miodek, *O zagrożeniach i bogactwie polszczyzny*, Wrocław 1996.
7. W. Pisarek, *Słowa między ludźmi*, Warszawa 1985.
8.*Polszczyzna płata nam figle. Poradnik językowy dla każdego*, pod red. J. Podrackiego, Warszawa 1993.
9. Słowniki normatywne – *Nowy słownik poprawnej polszczyzny*, pod red. A. Markowskiego; *Nowy słownik ortograficzny*, pod red. E. Polańskiego.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. D. Buttler, H. Kurkowska, H. Satkiewicz, *Kultura języka polskiego*, cz. I, warszawa 1971, cz. II, Warszawa 1982.
2. S. Bąba, B. Walczak, *Na końcu języka. Poradnik leksykalno-gramatyczny*, Poznań 1992.
3. M. Bugajski, *Językoznawstwo normatywne*, Warszawa 1993.
4. A. Cegieła, A. Markowski, *Z polszczyzną za pan brat*, Warszawa 1982.
5. *Język polski. Poradnik Andrzeja Markowskiego*, Warszawa 2003.
6. B. Klebanowska, W. Kochański, A. markowski, O dobrej i złej polszczyźnie, Warszawa 1985.
7. Współczesny język polski, pod red. J. Bartmińskiego, Lublin 2001.

(oraz różne publikacje popularnonaukowe – J, Miodka, j. Bralczyka, A. Markowskiego, E. Kołodziejek i in.)

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	3	3
Czytanie literatury	15	25
Przygotowanie do zajęć	12	20
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne / niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Maria Maczel
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	mariamaczel@wp.pl
Podpis	

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**21**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**pragmalingwistyka i komunikacja językowa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Piotr Kładoczny**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**W**: 15; **Ćw.**: 30	**W**: 9; **Ćw.**: 18
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Brak

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	**Przekazanie podstawowych wiadomości z zakresu pragmalingwistyki i komunikacji językowej**
CW2	**Poznanie terminologii z zakresu komunikacji językowej i pragmalingwistyki**
Umiejętności	
CU1	**Analizowanie zjawisk i procesów pragmalingwistyki i komunikacji językowej**

CU2	**Posługiwanie się językiem specjalistycznym z zakresu pragmalingwistyki i komunikacji językowej**
Kompetencje społeczne	
CK1	**Rozwój umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia z zakresu pragmalingwistyki i komunikacji językowej**
CK2	**Przygotowanie do podjęcia studiów II stopnia**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Zna i rozumie podstawową terminologię, teorię i metodologię pragmalingwistyki i komunikacji językowej	K_W02
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi rozpoznawać, analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi stosując metody z zakresu pragmalingwistyki i komunikacji językowej.	K_U07
EPU2	Potrafi merytorycznie argumentować, prowadzić merytoryczną dyskusję dotyczącą problemów związanych z pragmalingwistyką i komunikacją jjęzykową	K_U08
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Jest gotów do oceny swojego poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych w zakresie pragmalingwistyki i komunikacji językowej.	K_K01

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Definicje i podstawowe pojęcia komunikowania	2	1
W2	Komunikowanie interpersonalne, społeczne, masowe	2	2
W3	Modele komunikacji	3	2
W4	Teoria aktów mowy	2	1
W5	Założenia prostej polszczyzny	2	1
W6	Komunikacja w Internecie	2	1
W7	Skuteczność komunikacji	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Cechy komunikowania. Poziomy komunikowania	2	1
C2	Nadawca i odbiorca komunikacji	2	1
C3	Komunikacja werbalna i pozawerbalna. Szumy komunikacyjne	2	1

C4	Komunikowanie informacyjne i perswazyjne	2	1
C5	Kompetencje językowe	2	1
C6	Funkcje językowe	2	2
C7	Analiza skuteczności wybranych aktów mowy	2	2
C8	Etykieta językowa w teorii i praktyce	2	1
C9	Prosta polszczyzna – zasady w praktyce.	2	1
C10	Prosta polszczyzna na przykładzie stylu urzędowego.	2	1
C11	Analiza pragmalingwistyczna wypowiedzi internetowych	2	2
C12	Moje ogłoszenie, mój wizerunek – co ujawniać, czego unikać?	2	1
C13	Język polityki – tworzenie sloganów i ulotek wyborczych	2	1
C14	Wpływ rewolucji technicznej na komunikację	2	1
C15	Etyka wypowiedzi interpersonalnych oraz medialnych	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30.	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład interaktywny	Projektor
Ćwiczenia	Dyskusja kierowana. analiza tekstu źródłowego, analiza przypadku, kreowanie określonego tekstu i jego analiza	Projektor, tablica, teksty oryginalne

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład		Kolokwium ustne
Ćwiczenia	aktywność / kolokwium cząstkowe	Praca pisemna

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia		
	Kolokwium ustne	aktywność	kolokwium cząstkowe	praca pisemna
EPW1	x	x	x	x
EPU1	x	x		x
EPU2	x			x
EPK1	x	x		

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy przedmiotu	Zna większość terminów przedmiotu	Zna wszystkie wymagane terminy przedmiotu

EPU1	Potrafi w sposób wybiórczy rozpoznać, analizować krytycznie oraz ocenić wybrane typy wypowiedzi stosując, metody z zakresu pragmalingwistyki i komunikacji językowej.	Potrafi rozpoznać, analizować krytycznie oraz ocenić wybrane typy wypowiedzi, stosując metody z zakresu pragmalingwistyki i komunikacji językowej.	Potrafi w sposób kreatywny rozpoznać, analizować krytycznie oraz ocenić większość wypowiedzi, stosując metody z zakresu pragmalingwistyki i komunikacji językowej.
EPU2	Formułuje pojedyncze wnioski na podstawie prowadzonych dyskusji.	Formułuje liczne wnioski na podstawie prowadzonych dyskusji.	Formułuje wyczerpujące, w tym błyskotliwe i inspirujące wnioski na podstawie prowadzonych dyskusji.
EPK1	Rozumie, ale nie zna skutków swojego poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie pragmalingwistyki i komunikacji językowej.	Rozumie i zna skutki swojego poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie pragmalingwistyki i komunikacji językowej.	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty działalności pragmalingwistycznej i komunikacyjnej.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Bugajski Marian, *Język w komunikowaniu*, Warszawa 2006.
2. Dobek-Ostrowska Bogusława, *Podstawy komunikowania społecznego*, Wrocław 2004.
3. Grzegorczykowa Renata, *Wstęp do językoznawstwa*, Warszawa 2007.
4. Pisarek Walery, *Wstęp do nauki o komunikowaniu*, Warszawa 2008.
5.*Współczesny język polski*, red. Jerzy Bartmiński, Lublin 2001.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Grębowiec Jacek, *Mówić i działać. Wykłady z pragmatyki językowej*, Wrocław 2013.
2. Grzenia Jan, *Komunikacja językowa w Internecie*, Warszawa 2007.
3. Hartley Peter, *Komunikowanie interpersonalne*, tł. Anna B. Wasilewska, Wrocław 2006.
4. Kamińska-Szmaj Irena, *Słowa na wolności*, Wrocław 2001.
5. Marcjanik Małgorzata, *Grzeczność w komunikacji językowej*, Warszawa 2007.
6. *Style współczesnej polszczyzny. Przewodnik po stylistyce polskiej*, p. red. Ewy Malinowskiej, Jolanty Nocoń, Urszuli Żydek-Bednarczuk, Kraków 2013.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	4
Czytanie literatury	10	10
Przygotowanie pracy pisemnej	6	10
Przygotowanie do kolokwium cząstkowego	6	12
Przygotowanie do kolokwium ustnego	6	12
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. prof. nadzw. Piotr Kładoczny
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	pkladoczny@ajp.edu.pl
Podpis	

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne / niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**22**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Lingwistyka tekstu i retoryka**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Maria Maczel**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 5	**W**: 15; **Ćw:** 30	**W**: 9; **Ćw.**: 18
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu języka polskiego na poziomie określonym w podstawie programowej szkół ponadpodstawowych, podstawowe wiadomości z zakresu pragmatyki i komunikacji.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu lingwistyki tekstu i retoryki.
CW2	Zapoznanie z podstawową terminologią i metodologią tych dyscyplin.
	Umiejętności
CU1	Wykształcenie umiejętności opisywania tekstów pod względem strukturalnym, semantycznym i pragmatycznym.
CU2	Doskonalenie umiejętności tworzenia i wygłaszania tekstu.
	Kompetencje społeczne
CK1	Uświadomienie potrzeby efektywnej organizacji własnej pracy i jej oceny.
CK2	Uświadomienie potrzeby uczenia się przez całe życie.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student wie, co jest przedmiotem lingwistyki tekstu, jak rozumiany jest tekst.	K_W02
EPW2	Student zna cechy tekstów ustnych i pisanych reprezentujących różne style i gatunki, ma podstawowe wiadomości dotyczące struktury i semantyki różnych typów tekstów.	K_W02 K_W04
EPW3	Student zna retoryczne tradycje i współczesne podejście do retoryki.	K_WO2 K_WO4
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student umie omówić strukturę, semantykę, pragmatykę różnych tekstów.	K_U02
EPU2	Student potrafi dokonywać przekształcania tekstu i działań na tekście	K_UO2 K_UO4
EPU3	Student umie przygotować i wygłosić mowę.	K_UO8 K_UO11
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student efektywnie organizuje pracę, doskonali pracę w grupie.	K_K01 K_KO4
EPK2	Student widzi potrzebę ciągłego dokształcania, rozwijania umiejętności językowych.	K_KO1 K_KO4

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Cele nauczania przedmiotu. Pojęcie i definicja tekstu. Tekst jako wytwór kultury.	2	1
W2	Tekst a zdanie wyrażenie, słowo.	2	1
W3	Cechy konstytutywne tekstu. Spójność tekstu. Wykładniki organizacji tekstu. Struktura i semantyka tekstu.	2	2
W4	Derywacja i delimitacja tekstu.	2	1
W5	Zarys historii retoryki. Retoryka a erystyka. Sztuka argumentacji.	2	1
W6	Postawa mówcy. Pozawerbalne środki w wystąpieniach publicznych.	2	1
W7	Prawidła poprawnej wymowy a wystąpienia publiczne.	3	2
	Razem liczba godzin	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Rozumienie tekstu. Analiza tekstu jako formy językowego przekazu; kryteria tekstowości.	2	2
C2	Teksty mówione a teksty pisane.	4	2

C3	Tekst a style językowe. Tekst a akty mowy. Tekst a gatunki mowy.	4	2
C4	Metatekst. Wyróżnianie w tekstach (artystycznych, publicystycznych, urzędowych i innych) wykładników metatekstu.	2	1
C5	Rama, tytuł, początek tekstów artystycznych i użytkowych.	4	2
C6	Analiza wybranych typów tekstów (funkcja, gatunek, styl, struktura powierzchniowa i głęboka tekstu).	2	2
C7	Przekształcanie i przetwarzanie tekstów.	4	2
C8	Retoryka dawniej i dziś. Etapy tworzenia mowy.	2	1
C9	Rodzaje argumentów. Ćwiczenia argumentacji.	2	1
C10	Analiza tekstów wystąpień publicznych (wykład, przemówienie, powitanie, mowa sądowa,…)	2	1
C11	Wygłaszanie przygotowanego wystąpienia publicznego. Twórcze wysłuchanie wystąpień.	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny, konwersatoryjny, metoda problemowa	Prezentacja wybranych tekstów naukowych
Ćwiczenia	Ćwiczenia przedmiotowe, praca z tekstem, analiza tekstów	Wybrane teksty naukowe, wybrane teksty do analizy, teksty do przekształcania, prezentacje własnych tekstów

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja, aktywność	P2 rozmowa podsumowująca przedmiot i wiedzę
Ćwiczenia	F2 obserwacja, aktywność(ocena wykonywanych zadań i aktywności, ocena przygotowania do zajęć) F4 wypowiedź, dyskusja podczas ćwiczeń	P2 kolokwium pisemne podsumowujące wiedzę z lingwistyki tekstu. P5 wystąpienie (ocena przygotowanego wystąpienia z możliwością prezentacji multimedialnej)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2.	F2	P2	P5	….
EPW1		x	x	x		
EPW2		x	x	x		
EPW3		x	x	x		
EPU1	x		x	x		

EPU2	x		x	x		
EPU3	x				x	
EPK1			x			
EPK2			x			

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student opanował w podstawowym stopniu wiedzę dotyczącą przedmiotu lingwistyki i retoryki	Student opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć i z wskazanej literatury obowiązkowej. Zna i właściwie wykorzystuje większość terminów z zakresu lingwistyki tekstu i retoryki.	Student opanował bardzo dobrze wiedzę przekazaną w trakcie zajęć i z wskazanej literatury. Zna terminologię przedmiotu i właściwie się nią posługuje. Potrafi krytycznie ocenić wybrane zagadnienia z zalecanej literatury.
EPW2	Student zna wybiórczo cechy tekstów ustnych, pisanych należących do różnych stylów.	Student dobrze zna cechy tekstów o różnym nacechowaniu stylistycznym i gatunkowym.	Student potrafi określić właściwości różnorodnych tekstów (pisanych, mówionych reprezentujących różne style i gatunki).
EPW3	Student ma podstawową wiedzę o strukturze semantyce i pragmatyce tekstów.	Student ma poszerzoną podstawową wiedzę o strukturze, semantyce i pragmatyce tekstów.	Student ma uporządkowaną i ugruntowaną wiedzę o tekście jego strukturze, semantyce i pragmatyce.
EPU1	Student próbuje brać udział w dyskusji merytorycznej, realizuje niektóre powierzone zadania popełniając czasem błędy.	Student bierze udział w dyskusji, wykazuje się aktywnością, dobrze wykonuje powierzone zadania, popełnia minimalne błędy, które nie mają znaczącego wpływu na końcowy rezultat zadania.	Student bierze udział w merytorycznej dyskusji, jest aktywny. Powierzone zadania realizuje z reguły bezbłędnie.
EPU2	Student próbuje korzystać z właściwych metod pozwalających na przekształcanie tekstu, wykonuje wybiórcze działania na tekście.	Student poprawnie korzysta z metod i narzędzi pozwalających na przekształcanie tekstu i wykonywanie wielu działań na tekście.	Student umiejętnie wykorzystuje właściwe metody w pracach nad tekstem. Potrafi samodzielnie poszukiwać dodatkowych informacji z literatury uzupełniającej. Potrafi stawiać hipotezy i wyciągać należyte wnioski.
EPU3	Student w wystarczającym stopniu realizuje powierzone zadanie, reprezentuje wyniki swojej pracy.	Student dobrze realizuje wyznaczone zadanie i prezentuje swoją pracę, wykazując się dosyć dużą samodzielnością.	Student bardzo dobrze przygotowuje wystąpienie. Umie uargumentować swoje poglądy i przedstawić je publiczności.

EPK1	Student rozumie, potrzebę właściwej organizacji pracy, ale nie zawsze jest ona skuteczna.	Student rozumie i zna korzyści z właściwej organizacji pracy.	Student rozumie i zna korzyści dobrej organizacji pracy, jej wyniki potrafi czytelnie zaprezentować.
EPK2	Student próbuje zająć własne stanowisko wobec poznawanych treści.	Student umie zająć własne stanowisko (także krytyczne) wobec poznawanych treści.	Student jest świadomy konieczności rozwijania kompetencji i potrafi być krytycznym odbiorcą poznawanych treści.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. J. Bartmiński, S. Niebrzegowska – Bartmińska, *Tekstologia*, Warszawa 2009.
2. B. Boniecka, *Lingwistyka tekstu. Teoria i praktyka*, Lublin 1999.
3. A. Dobrzyńska, *Tekst*, [w:] *Współczesny język polski*, pod red. J. Bartmińskiego, Lublin 2001, s. 293 – 268.
4. M. Korolko, *Sztuka retoryki*, Warszawa 1990.
5. A. Wilkoń, *Spójność i struktura tekstu*, Kraków 2002.
6. *Retoryka*, pod red. M. Barłowskiej, A. Budzyńskiej-Dacy, P. Wilczaka, PWN, Warszawa 2008.
7. *Tekstologia*, red. J. Bartmiński, S. Niebrzegowska – Bartmińska, cz. I, Lublin 2003, cz. II Lublin 2004.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.J. D. Apresjan, *Semantyka leksykalna. Synonimiczne środki języka*, Wrocław 2000.
2. J. Bourbonnais, *Sztuka przekonywania*, Warszawa 2005.
3. S. Grabias, *Język w zachowaniach społecznych*, Lublin 1994.
4. A. Markowski, *Leksyka wspólna różnym odmianom polszczyzny*, Wrocław 1992.
5. *Tekst. Problemy teoretyczne*, red. J. Bartmiński, B. Boniecka, Lublin 1998.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	30
Konsultacje	3	5
Czytanie literatury	10	15
Przygotowanie ćwiczeń	5	10
Przygotowanie wystąpienia	5	5
Przygotowanie do kolokwium	7	5
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Maria Maczel
Data sporządzenia / aktualizacji	20. 05. 2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	mariamaczel@wp.pl
Podpis	

Wydział	HUMANISTCZNY
Kierunek	FILOLOGIA POLSKA
Poziom studiów	I STOPNIA
Forma studiów	DZIENNE
Profil kształcenia	OGÓLNOAKADEMICKI

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**23**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**warsztaty artystyczne**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Joanna Ginda**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne
Semestr 4	**warsztaty 30 godzin**
Liczba godzin ogółem	**30 godzin**

C - Wymagania wstępne

Student orientuje się w zakresie wiedzy o sztuce ze szczególnym naciskiem na teatr i film.
Ma umiejętność kreatywnego myślenia. Jest twórczy. Potrafi wypowiadać się na temat kultury.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
C_W1	Student ma pogłębianą wiedzę zakresu nauki o kulturze.
C_W2	Student zna i rozróżnia współczesne rodzaje sztuki.
C_W3	Student zna sposoby na pogłębienie twórczego myślenia.
	Umiejętności
C_U1	Student potrafi zanalizować zjawiska i procesy artystyczne, które zachodzą w teatrze i sztuce współczesnej.
C_U2	Student potrafi rozróżnić i zinterpretować zabiegi artystyczne użyte w różnych formach sztuki.
C_U3	Student potrafi przygotować się do wystąpienia publicznego w różnych formach artystycznych.
C_U4	Student potrafi pracować nad swoją kreatywnością, ma poszerzoną wyobraźnię i poczucie bycia twórczym.
	Kompetencje społeczne
C_K1	Student motywuje siebie i innych do czynnego działania w życiu kulturalnym.

C_K2	Student potrafi pracować w zespole.
CK_3	Student potrafi rozwijać umiejętności gwarantujące możliwość dalszego samokształcenia oraz dokonywania systematycznej oceny poziomu swojej wiedzy w dziedzinie sztuki.
CK_4	Student jest świadomy swoich talentów.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu nauki o kulturze, oraz potrafi rozróżnić i wskazać przedstawicieli współczesnych form sztuki. Student ma zaawansowaną wiedzę o problemach kultury w różnych jej wymiarach.	K_W02 K_W06 K_W11
EPW2	Student potrafi wypowiedzieć się na temat zjawisk i ośrodków życia i kulturalnego w Polsce i na świecie, ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury oraz pracy w zawodach artystycznych. Rozumie powiązanie pomiędzy sztuką a filologią.	K_W04 K_W06
EPW3	Student zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji dzieła artystycznego.	K_W07
EPW4	Student zna sposoby na pogłębianie swojej wyobraźni.	K-W13
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi analizować oraz rozróżnić zjawiska, procesy i zabiegi artystyczne,	K_U01
EPU2	Student potrafi interpretować zabiegi użyte w poszczególnych przedstawieniach teatralnych.	K_U05 K_U07
EPU3	Student potrafi przygotować ciekawe artystycznie wystąpienie publiczne.	K_U11
EPU4	Student samodzielne gromadzi i przetwarza informacji o sztuce, potrafi rozwijać swój warsztat dykcyjny, wokalny a także ruchowy.	K_U13 K_U14
EPU5	Student potrafi pracować nad swoją kreatywnością, ma poszerzoną wyobraźnię i poczucie bycia twórczym.	K_U13
EPU6	Student potrafi pracować w grupie.	K_U14, K_U15
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student jest świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.	K_K05
EPK2	Student uczestniczy w życiu kulturalnym.	K_K05
EPK3	Student ma pogłębioną wrażliwość, jest bardziej otwarty na nowe doświadczenia.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**
		stacjonarnych
C1	Przedstawienie zasad zaliczenia i zaprezentowanie programu nauczania. Osobista prezentacja poszczególnych studentów. Dyskusja: o czym dla mnie jest sztuka? o co oznacza przymiotnik „artystyczny”?	1 1 1

	o czy każdy może być artystą?	
C2	I Ty możesz być artystą - plastykiem o warsztaty budowania piramidy wartości o tworzenie mapy marzeń	 1,5 1,5
C3	I Ty możesz być artystą - aktorem: o ćwiczenia relaksacyjne oraz warsztatowe polepszające technikę wypowiedzi (dykcja emisja głosu) a także praca na świadomością ciała, ogrywanie scenek teatralnych, interpretacja tekstu dramatycznego.	3
C4	I Ty możesz być artystą - pisarzem: o wspólne wyjście do teatru na spektakl + zwiedzanie teatru o dyskusja o przedstawieniu krytyka teatralna: napisanie eseju	 2 1
C5	I Ty możesz być artystą - śpiewakiem: o ćwiczenia intuicyjnego śpiewania o przeczytanie eseju o sztuce	2 1
C6	I Ty możesz być artystą - życia: o artystyczna praca nad emocjami	3
C7	Podsumowanie zajęć, przypomnienie zdobytej wiedzy. Przypomnienie poszczególnych ćwiczeń. Wystawienie ocen.	1,5 1 1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1 - Metoda podająca:** objaśnienie, wyjaśnienie, miniwykład **M2 - Metoda problemowa:** wykład interaktywny, dyskusja, drama, inscenizacja , gry dydaktyczne **M3 - Metoda eksponująca:** pokaz spektaklu, filmu, wystawy **M5 - Metoda praktyczna:** prezentacja prac, ćwiczenia z elementami prezentacji, wypowiedź ustna, analiza tekstu dramatycznego, praca z tekstem dramatycznym, działania praktyczne (malowanie, rysowanie, pisanie).	koc, poduszka, karki, farby, kredki, rekwizyty teatralne, tablica, krzesła, stoły i inne.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 obserwacja aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena wykonywanych ćwiczeń) F3 praca pisemna (esej o obejrzanym spektaklu, filmie, wystawie lub innym działaniu artystycznym) F4 wypowiedź, wystąpienie (prezentacja swoich prac, interpretacja tekstu dramatycznego) F5 ćwiczenia praktyczne (aktorskie, plastyczne, muzyczne).	P3 ocena podsumowująca

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia				
	F2	F3	F4	F5	P3
EPW1	x	x	x		x
EPW2	x	x	x		x
EPW3	x	x	x		x
EPW4	x		x	x	x
EPU1		x	x		x
EPU2		x	x		x
EPU3		x			x
EPU4	x				x
EPU5	x	x	x	x	x
EPU6	x	x		x	x
EPK1	x	x			x
EPK2	x	x	x		x
EPK3	x	x		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmioto-wy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	Student ma wiedzę z zakresu nauki o kulturze. Potrafi wypowiadać się o sztuce.	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu nauki o kulturze. Potrafi płynnie wypowiadać się o sztuce.	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu nauki o kulturze, ze szczególnym uwzględnieniem historii teatru europejskiego oraz potrafi rozróżnić i wskazać przedstawicieli współczesnych form sztuki teatru.
EPW2	Student potrafi wypowiedzieć się na temat zjawisk i ośrodków życia i kulturalnego.	Student potrafi wypowiedzieć się na temat zjawisk i ośrodków życia i kulturalnego w Polsce ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury.	Student potrafi wypowiedzieć się na temat zjawisk i ośrodków życia i kulturalnego w Polsce i na świecie, ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury oraz pracy w zawodach artystycznych.
EPW3	Student zna podstawowe metody analizy i interpretacji dzieła artystycznego.	Student zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji dzieła artystycznego.	Student zna i rozumie i stosuje podstawowe metody analizy i interpretacji dzieła artystycznego.
EPW4	Student zna sposoby na pogłębianie swojej wyobraźni	Student zna sposoby na pogłębianie swojej wyobraźni i stosuje je w praktyce.	Student zna sposoby na pogłębianie swojej wyobraźni, stosuje je w praktyce i osiąga doskonałe efekty.
EPU1	Student nie potrafi analizować oraz rozróżnić zjawiska, procesy i zabiegi artystyczne, formy teatralne,	Student z pomocą potrafi analizować oraz rozróżnić zjawiska, procesy i zabiegi artystyczne, formy teatralne,	Student samodzielnie potrafi analizować oraz rozróżnić zjawiska, procesy i zabiegi

	które zachodzą w teatrze europejskim.	które zachodzą w teatrze europejskim.	artystyczne, formy teatralne, które zachodzą w teatrze europejskim.
EPU2	Student nie potrafi interpretować zabiegi użytych w poszczególnych przedstawieniach teatralnych.	Student z pomocą potrafi interpretować zabiegi użyte w poszczególnych przedstawieniach teatralnych.	Student samodzielnie potrafi interpretować zabiegi użyte w poszczególnych przedstawieniach teatralnych.
EPU3	Student nie potrafi przygotować wystąpienia publicznego.	Student potrafi przygotować wystąpienie publiczne.	Student potrafi przygotować ciekawe artystycznie wystąpienie publiczne
EPU4	Student rzadko rozwija swój warsztat dykcyjny, wokalny a także ruchowy.	Student czasami samodzielnie rozwija swój warsztat dykcyjny, wokalny a także ruchowy i czasami robi to.	Student samodzielne gromadzi i przetwarza informacji o sztuce, potrafi rozwijać swój warsztat dykcyjny, wokalny a także ruchowy. I robi to często.
EPU5	Student pracuje aktywnie na zajęciach nad swoją kreatywnością.	Student pracuje na zajęciach i czasami w domu nad swoją kreatywnością, ma poszerzoną wyobraźnię i poczucie bycia twórczym.	Student pracuje w domu nad swoją kreatywnością, ma poszerzoną wyobraźnię i poczucie bycia twórczym.
EPU6	Studentowi sprawia kłopot praca w grupie.	Student potrafi pracować w grupie.	Student potrafi pracować w grupie i robi to chętnie.
EPK1	Student jest odbiorcą treści kulturalnych.	Student jest świadomym odbiorcą treści kulturalnych.	Student jest świadomym i krytycznym odbiorcą treści kulturalnych.
EPK2	Student rzadko uczestniczy w życiu kulturalnym.	Student czasami uczestniczy w życiu kulturalnym.	Student często uczestniczy w życiu kulturalnym.
EPK3	Student ma pogłębioną wrażliwość, jest czasami otwarty na nowe doświadczenia.	Student ma pogłębioną wrażliwość, jest zazwyczaj otwarty na nowe doświadczenia.	Student ma pogłębioną wrażliwość, zawsze jest otwarty na nowe doświadczenia.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Biografia wybranego artysty
2. *…I ty bądź artystą,* pod red. W. Kamiński

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Kreatywność*, Osho
2. *Słownik Wiedzy o Teatrze* pod red. D. Kosiński
3. *Aby język giętki* Mieczysława Walczak - Deleżyńska
4. *Uwolnij swój głos* Kristin Linklater
5. *Potęga teraźniejszości,* E. Tolle
6. *Potęga podświadomości,* J. Murphy
7. *Pełnia życia,* A. Maciąg

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	
Konsultacje	2	
Czytanie literatury	10	
Pisanie eseju	10	
Przygotowanie tabeli wartości	5	
Przygotowanie do zajęć	3	
Suma godzin:	**60**	
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	JOANNA GINDA
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	joanna.ginda@wp.pl
Podpis	

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**24**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Seminarium dyplomowe + praca dyplomowa**
2. Punkty ECTS	**4 + 8**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II i III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Maria Maczel** **dr hab. Agnieszka Niekrewicz**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4, 5, 6	**Ćw.**: 90	**Ćw.**: 90
Liczba godzin ogółem	**90**	**90**

C - Wymagania wstępne

Zaliczenie trzech pierwszych semestrów studiów I stopnia.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy dotyczącej terminologii z zakresu językoznawstwa, w szczególności ważnej dla wybranego tematu badawczego. metodologii badawczej.
CW2	Przekazanie wiedzy dotyczącej różnych metod badawczych występujących w językoznawstwie
	Umiejętności
CU1	Kształcenie umiejętności samodzielnego myślenia i prowadzenia pracy twórczej**.**
	Kompetencje społeczne
CK1	Motywowanie do pogłębiania i zdobywania wiedzy przez samodzielnie poszukiwania.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student posiada wiedzę dotyczącą terminologii z zakresu językoznawstwa oraz zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji materiału badawczego.	K_W02 K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje. Potrafi integrować i gromadzić wiedzę z zakresu językoznawstwa i dyscyplin pokrewnych.	K_U01 K_U02
EPU2	Student potrafi formułować i analizować problemy badawcze, dobierać właściwe metody oraz narzędzia pozwalające na rozwiązywanie problemów będących przedmiotem pracy dyplomowej.	K_U02 K_U03
EPU3	Student potrafi opracować i prezentować wyniki własnych badań (w formie ustnej i pisemnej).	K_U03 K_U05 K-UO6
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student posiada umiejętność samooceny, obrony własnego stanowiska, umiejętność krytycznego i kreatywnego myślenia.	K_K03 K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
S1	Kierunki i metody badań w językoznawstwie, ze szczególnym uwzględnieniem metod stosowanych w przygotowywanych pracach dyplomowych. Przygotowanie do własnych badań.	20	20
S2	Zebranie materiału, analiza, synteza, opis. Literatura przedmiotu; sposoby przywoływania literatury (poglądów innych autorów) z zachowaniem zasad rzetelności naukowej oraz praw autorskich.	30	30
S3	Przygotowanie pracy dyplomowej – indywidualne konsultacje związane z wyborem tematu, literatury i metody.	20	20

S4	Wyniki badań nad problemami podejmowanymi w pracach dyplomowych - - ujęcia szczegółowe i podsumowujące. Przygotowanie do obrony.	20	20
	Razem liczba godzin ćwiczeń	90	90

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**
Ćwiczenia	M1 – Metoda podająca; M2 – Metoda problemowa; M5 – Metoda praktyczna.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacja/aktywność	P7 – ocena pracy dyplomowej, P8 – egzamin dyplomowy

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F2	B7	P8	….
EPW1	x	x	x	
EPU1	x	x	x	
EPU2	x	x	x	
EPU3	x	x	x	
EPU4	x	x	x	
EPU5	x	x	x	
EPK1	x	x	x	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student opanował w stopniu wystarczającym wiedzę obejmującą terminologię, teorie i metodologie z zakresu	Student opanował w stopniu dobrym uporządkowaną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologie z	Student posiada zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę obejmującą terminologię, teorie i metodologie z zakresu językoznawstwa oraz innych nauk humanistycznych. Bardzo

	językoznawstwa oraz innych nauk humanistycznych a przede wszystkim z zakresu wybranej dziedziny specjalistycznej.	zakresu językoznawstwa oraz innych nauk humanistycznych, w tym głównie z zakresu wybranej dziedziny specjalistycznej.	dobrze orientuje się w obszarze naukowym wybranego tematu badawczego.
EPU1	Student umie w stopniu dostatecznym wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej z zakresu nauk humanistycznych. Poprawnie wykorzystuje elementarną literaturę przedmiotu.	Student umie w stopniu dobrym wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej z zakresu innych nauk humanistycznych . Dobrze orientuje się i wykorzystuje literaturę przedmiotu.	Student umie w stopniu bardzo dobrym wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej z zakresu innych nauk humanistycznych. Bardzo dobrze zorientowany jest w literaturze przedmiotu obszaru badawczego dotyczącego wybranego tematu pracy.
EPU2	Student potrafi formułować i analizować podstawowe problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu językoznawstwa, a przede wszystkim z zakresu wybranej dziedziny specjalizacyjnej.	Student potrafi w dobrze wskazać i przeanalizować problemy badawcze, dobiera odpowiednie metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu językoznawstwa, nauk pokrewnych, a przede wszystkim z zakresu wybranej dziedziny specjalizacyjnej.	Student bardzo dobrze radzi sobie z formułowaniem, oceną i analizą problemów badawczych. Trafnie dobiera metody i narzędzia w ich rozwiązaniu. Sprawnie wykorzystuje wiedzę z zakresu językoznawstwa, nauk pokrewnych, a w szczególności z wybranego obszaru badawczego realizowanego w pracy dyplomowej.
EPU3	Student potrafi w stopniu dostatecznym	Student potrafi dobrze zaprezentować	Student bardzo dobrze prezentuje wyniki własnych badań. Umie uzasadnić

	zaprezentować wyniki swoich badań.	wyniki własnych badań, uzasadnić wybór metody badawczej.	wybraną metodę badawczą pozwalającą zrealizować cele pracy dyplomowej.
EPK1	Student w stopniu dostatecznym dokonuje samooceny swoich kompetencji.	Student dobrze ocenia własne kompetencje, poziom wiedzy i umiejętności.	Student potrafi bardzo dobrze ocenić własną pracę i kompetencje.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

4,5,6 semestr – zaliczenie z oceną ;

Egzamin.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
Bibliografia przedmiotowa uzależniona od wyboru seminarium i tematu pracy dyplomowej.

Literatura zalecana / fakultatywna:
Maćkiewicz J., *Jak dobrze pisać. Od myśli do tekstu*, Warszawa 2010.
Pieter J., *Ogólna metodologia pracy naukowej*, Wrocław-Warszawa 1997.
Literatura indywidualna do każdej pracy.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	90	90
Konsultacje	10	10
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**4 + 8 praca**	**4 + 8 praca**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Maria Maczel
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	mariamaczel@wp.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
	Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C.26**

PROGRAM PRZEDMIOTU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Język obcy – język angielski**
2. Punkty ECTS	**6**
3. Rodzaj przedmiotu	**ćwiczenia**
4. Język przedmiotu	**język angielski**
5. Rok studiów	**I-II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Joanna Bobin** **mgr Julia Nieścioruk, mgr Joanna Polska,** **mgr Wojciech Januchowski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćw.**: 30	Ćw.: 18
Semestr 2	**Ćw.**: 30	Ćw.: 18
Semestr 3	**Ćw.**: 30	Ćw.: 18
Liczba godzin ogółem	**Ćw.**: 90	Ćw.: 54

C - Wymagania wstępne

Student ma wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne z języka angielskiego na poziomie pozwalającym zdać uczniowi egzamin maturalny z języka angielskiego na poziomie co najmniej podstawowym, opisanym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną na stronie internetowej www.cke.ed.pl a określonym w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz sposobu przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.), w tym w szczególności w rozporządzeniu z 25 kwietnia 2013 r. zmieniającym powyższe rozporządzenie (Dz.U. z 2013 r., poz. 520).

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę gramatyczno-leksykalną w zakresie podstawowych sprawności językowych z uwzględnieniem podstawowej terminologii specjalistycznej, a także w wiedzę dot. wyszukiwania, analizowania i selekcjonowania informacji medialnych.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności wypowiadania się w formie ustnej i pisemnej w języku angielskim.

CU2	Przygotowanie do posługiwania się językiem angielskim na poziomie B2 Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego.
Kompetencje społeczne	
CK1	Przygotowanie do systematycznego dokonywania oceny swojej wiedzy i poziomu umiejętności**.**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	ma wiedzę gramatyczno-leksykalną w zakresie podstawowych sprawności językowych z uwzględnieniem podstawowej terminologii specjalistycznej; zna sposoby wyszukiwania, analizowania i selekcjonowania informacji	K_W10
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	posiada umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 europejskiego systemu opisu kształcenia językowego	K_U12
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	absolwent jest gotów do systematycznego dokonywania oceny swojej wiedzy i poziomu umiejętności.	K_K03

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**Niestacjonarnych**
C1	Żywienie, gotowanie, zdrowy tryb życia. Wywiad z restauratorem nt. prowadzenia restauracji oraz różnych typów komunikacji w zależności od narodowości klientów np. różnice między klientami brytyjskimi a hiszpańskim. Czasy gramatyczne: present simple i continuous.	5	2
C2	Życie rodzinne. Korelacja między indywidualnie posiadanymi cechami charakteru a pozycją jaką zajmujemy w strukturze rodziny w odniesieniu do naszego rodzeństwa lub jego braku – zalety i wady. Przymiotniki związane z osobowością. Czas gramatyczny future simple i forma going to.	5	2
C3	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	2	2
C4	Sprawdzian.	2	2
C5	Angielski w praktyce – poznawanie nowych osób, rodziny partnera/ki.	2	2
C6	Wydawanie i oszczędzanie pieniędzy, czasy gramatyczne: present perfect i past simple.	4	2
C7	Życiowe zmiany – podejmowanie życiowo trudnych decyzji i przedsięwzięć na podstawie brytyjskiej rodziny, która założyła instytucję charytatywną „Adelante Africa”. Mocne i słabe przymiotniki. Czas gramatyczny present perfect + for/since.	6	2

C8	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	2	2
C9	Sprawdzian i zaliczenie semestru pierwszego.	2	2
C10	Artykuł: wyścig wokół Londynu – stopniowanie przymiotników i przysłówków. Środki transportu, formy podróżowania.	4	2
C11	Kolokacje związane ze stereotypami: przyimki: *a/an*, *the* lub ich brak.	4	2
C12	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	2	2
C13	Sprawdzian.	2	2
C14	Angielski w praktyce – problemowa osoba	2	2
C15	Porażka i sukces, czasowniki modalne: *can, could, be able to*	4	2
C16	Współczesne maniery – język potrzebny do wykonywanie rozmów telefonicznych, czasowniki modalne: *must, have to, should.*	6	2
C17	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	2	2
C18	Sprawdzian i zaliczenie semestru drugiego.	2	2
C19	Sport i aktywność fizyczna, czasy przeszłe: simple, continuous, perfect.	4	2
C20	Miłość i związki międzyludzkie**,** zwroty gramatyczny *used to.*	6	2
C21	Ćwiczenia dodatkowe celem powtórzenia i utrwalenia materiału oraz przygotowanie do sprawdzianu.	2	2
C22	Sprawdzian.	2	2
C23	Angielski w praktyce – spotkanie ze starymi znajomymi i przyjaciółmi	2	2
C24	**Słownictwo specjalistyczne dla danego kierunku i specjalizacji.**	14	6
C25	Kolokwium i zaliczenie semestru trzeciego.	2	**2**
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**90**	**54**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M3 – Metoda eksponująca Pokaz materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej. M5 – Metoda praktyczna 1.Ćwiczenia z elementami prezentacji, wypowiedź ustna, 2. Ćwiczenia przedmiotowe: czytanie, analiza tekstu źródłowego, 4. Ćwiczenia produkcyjne: przygotowanie prezentacji 5. Ćwiczenia translatorskie i inne: ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, użycie określonych struktur w mowie i piśmie, słuchanie i rozpoznawanie, słuchanie	- tablica, - odtwarzacz CD, - projektor, - sprzęt multimedialny, - laptop;

	i powtarzanie, czytanie na głos, ćwiczenia ze słownictwa, ćwiczenia leksykalne, słuchanie ze zrozumieniem, dialogi.	

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (pisemny, kolokwium cząstkowe), F2 – obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, prace domowe), F4 – wypowiedź/wystąpienie (dyskusja, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego, interpretacja tekstu).	P1 - egzamin (pisemny, test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu), P2 - kolokwium (pisemne), P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia					
	F1	F2	F4	P1	P2	P3
EPW1	x		x	x	x	x
EPU1	x	x	x	x	x	x
EPK1		x	x	x		x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna niektóre wybrane struktury gramatyczno-leksykalne w zakresie podstawowych sprawności językowych; ma podstawową wiedzę nt. wyszukiwania, analizowania i selekcjonowania informacji oraz wykorzystania przekazu medialnego jako źródła wiedzy o świecie.	Zna większość struktur gramatyczno-leksykalnych w zakresie podstawowych sprawności językowych; ma wiedzę nt.. wyszukiwania, analizowania i selekcjonowania informacji oraz wykorzystania przekazu medialnego jako źródła wiedzy o świecie.	Zna wszystkie wymagane struktury gramatyczno-leksykalne w zakresie podstawowych sprawności językowych; ma wiedzę dot. wyszukiwania, analizowania i selekcjonowania informacji oraz wykorzystania przekazu medialnego jako źródła wiedzy o świecie.
EPU1	Wykonuje niektóre ćwiczenia: posługuje się językiem angielskim na poziomie B2 *Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego;* - popełnia błędy.	Wykonuje większość ćwiczeń: posługuje się językiem angielskim na poziomie B2 *Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego;* popełnia nieznaczne błędy.	Wykonuje wszystkie ćwiczenia: posługuje się językiem angielskim na poziomie B2 *Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego.*

EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się języka, stosuje ją w praktyce w ograniczonym zakresie w odniesieniu do siebie jak i innych studentów w grupie.	Rozumie potrzebę uczenia się języka przez całe życie, stosuje te potrzebę w praktyce w odniesieniu do własnej osoby jak i innych studentów w grupie.	Rozumie potrzebę uczenia się prze całe życie i potrafi ja zastosować w praktyce zawodowej, zarówno w odniesieniu do własnej osoby, jak i wszystkich innych studentów w grupie oraz potrafi wykorzystać swoje ambicje dla celów i perspektyw własnej kariery zawodowej.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin po III semestrze

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Latham–Koenig C., Oxenden C., *English File* Intermediate - Student's Book, Multipack A, Oxford University Press 2014.
2. Cresswell, R., Wright, R. *English for Health and Social Care Workers*. Pavilion 2017.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1.Słowniki polsko-angielski i angielsko-polskie
2.Materiały autentyczne - czasopisma angielskojęzyczne, fragmenty wybranych tekstów fachowych.
3.Dooley J., Evans V.,: *Grammarway 2* oraz *Grammarway 3,* Express Publishing 1998.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	90	54
Konsultacje	6	10
Czytanie literatury	8	18
Przygotowanie do zajęć	12	31
Przygotowanie do sprawdzianu	28	31
Przygotowanie prezentacji/referatu	6	6
Suma godzin:	150	150
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu :	**6**	**6**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Bobin
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jbobin@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**C.26**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Język francuski**
2. Punkty ECTS	**6**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**francuski**
5. Rok studiów	**I,II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćwiczenia**: 30	-/-
Semestr 2	**Ćwiczenia**: 30	-/-
Semestr 3	**Ćwiczenia**: 30	-/-
Liczba godzin ogółem	**90**	-/-

C - Wymagania wstępne

Student posługuje się językiem obcym na poziomie odpowiadającym standardom egzaminacyjnym określonym dla szkół ponadgimnazjalnych .

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	przekazanie podstawowych wiadomości z zakresu nauki o języku, literaturze i kulturze oraz dziedzin specjalizacyjnych
	Umiejętności
CU1	posługiwanie się nowoczesnymi technikami informatycznymi w pracy filologa
CU7	posługiwanie się nowożytnym językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
	Kompetencje społeczne
CK1	rozwój umiejętności gwarantujących możliwość dalszego samokształcenia oraz dokonywania systematycznej oceny poziomu swojej wiedzy
CK2	ćwiczenie umiejętności pracy w zespole ćwiczenie umiejętności pracy w zespole

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW01	student zna zakres środków językowych (leksykalnych, struktur gramatycznych oraz znajomości zasad wymowy i ortografii) na poziomie biegłości językowej B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego	K_W03, K_W10
Umiejętności (EPU…)		
EPU01	posiada umiejętność przygotowania typowych wypowiedzi pisemnych w języku polskim (w uzasadnionych przypadkach również w wybranym języku obcym), właściwych dla literaturoznawstwa i językoznawstwa oraz wybranych innych nauk humanistycznych i społecznych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł, za pomocą technologii informatycznych	K_U10
EPU02	posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim (w uzasadnionych przypadkach również w wybranym języku obcym), dotyczących zagadnień literaturoznawczych i językoznawczych oraz z zakresu wybranych innych nauk humanistycznych i społecznych	K_U11
EPU03	ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_U12
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK01	oceny swojego poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych	K_K03

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zwyczaje żywieniowe Francuzów, typowe dania obiadowe, wina, desery; rodzajniki nieokreślone, określone, przymiotniki określające, ilości; wyrażenie grzecznościowe	10	-/-
C2	W domu, w biurze, u lekarza – rozmowy telefoniczne prywatne i służbowe, plan pracy; określanie dat, godzin, podawanie numeru telefonu; stawianie pytań; dobieranie zakresu języka odpowiednio do sytuacji (prywatne, służbowe).	8	-/-
C3	Życie codzienne, praca, rozrywki, nauka języków obcych; przeczenie, zaimki dzierżawcze, liczby złożone; wiadomości elektroniczne.	8	-/-

C4	Urlopy i wakacje, planowanie podróży, rezerwacja hotelu telefonicznie, przez Internet, pocztówki z wakacji; czasowniki nieregularne; przyimki, liczebniki porządkowe; główne święta we Francji i związane z nimi tradycje, zwyczaje, wydarzenia historyczne.	12	-/-
C5	W bibliotece, w banku, na dworcu – załatwianie formalności, prośby o udzielanie informacji, proponowanie usług, typowe dokumenty; czasowniki pół-posiłkowe, konstrukcje z bezokolicznikiem, zdania warunkowe, pytania z inwersją; sztuka dyskusji we Francji	10	-/-
C6	Wokół niemowlęcia – rodzina, ciąża, narodziny dziecka, urlop macierzyński, ślub; czasowniki zwrotne, czas *futur proche*, zaimki akcentowane w funkcji podmiotu; obyczaje we Francji związane ze ślubem, narodzinami, aktywnością zawodową kobiet.	10	-/-
C7	Nasze ciało i zdrowie, choroby i ich leczenie, troska o dobrą formę; tryb rozkazujący, wyrażenia przyimkowe, rodzajniki cząstkowe, pytania o podmiot-osobę i podmiot-rzecz; organizacja opieki medycznej we Francji.	10	-/-
C8	Relacje międzyludzkie, zawieranie i pielęgnowanie znajomości, opis charakteru, wyglądu, stylu ubierania się; czas *passé composé*, zaprzeczenie ilościowe, przysłówki; życie towarzyskie, celebracja posiłków w kulturze francuskiej.	10	-/-
C9	Dziedzictwo kulturowe we Francji, charakterystyka głównych regionów historycznych; czas *passé composé* czasowników zwrotnych, uzgadnianie imiesłowów; główne atrakcje turystyczne Francji.	12	-/-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	90	…

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne M5 – Metoda praktyczna	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**1. Ćwiczenia translatorskie i inne:** a) ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, b) ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, c) tłumaczenia zdań i tekstów, d) użycie określonych struktur w mowie i piśmie, e) ćwiczenia ze słownictwa, f) ćwiczenia leksykalne, g) ćwiczenia stylistyczne, h) dialogi.	tablica, odtwarzacz CD, projektor, sprzęt multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1 sprawdziany pisemne wiedzy i umiejętności F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P1

	F3 przygotowanie wypowiedzi pisemnej na określony temat F4 formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat	

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F1	F2	F3	F4
EPW01	x	x	x	x
EPU01		x	x	
EPU02		x		
EPU03	x	x	x	x
EPK01		x		

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmioto-wy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW01	Student zna środki językowe (leksykalne, struktury gramatyczne oraz posiada znajomość zasad wymowy i ortografii, choć dość często popełnia błędy) zgodnie z wytycznymi Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego na poziomie biegłości językowej B2.	Student zna większość środków językowych (leksykalnych, struktur gramatycznych oraz znajomości zasad wymowy i ortografii i chociaż czasami popełnia błędy, nie zakłóca to komunikacji) zgodnie z wytycznymi Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego na poziomie biegłości językowej B2.	Student zna wszystkie środki językowe (leksykalne, struktury gramatyczne oraz posiada znajomość zasad wymowy i ortografii, a błędy popełnia bardzo rzadko) zgodnie z wytycznymi Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego na poziomie biegłości językowej B2.
EPU01	Posiada dostateczną umiejętność wygłaszania i formułowania na piśmie tez i poglądów w języku polskim i obcym. Ewentualne błędy czasami zakłócają zrozumienie.	Posiada dobrą umiejętność wygłaszania i formułowania na piśmie tez i poglądów w języku polskim i obcym. Ewentualne rzadkie błędy nie zakłócają zrozumienia.	Posiada pogłębioną umiejętność wygłaszania i formułowania na piśmie tez i poglądów w języku polskim i obcym. Błędy są niezauważalne.
EPU02	Student posiada dostateczną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i obcym w zakresie terminologii właściwej dla literaturoznawstwa i językoznawstwa. Widać, że formułowanie myśli i dobór słownictwa sprawia problem, jednak wystąpienia są zazwyczaj zrozumiałe.	Student posiada dobrą umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i obcym w zakresie terminologii właściwej dla literaturo-znawstwa i językoznawstwa. Jednak zdarzają się pewne trudności w formułowa- niu myśli, które nie zakłócają komunikacji.	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i obcym w zakresie terminologii właściwej dla literaturoznawstwa i językoznawstwa. Słownictwo dobiera precyzyjnie.
EPU03	Student potrafi dość dobrze komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w	Student potrafi swobod- nie komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w	Potrafi bardzo swobodnie komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w

	zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, choć często szuka zamienników słów.	zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierun- ku studiów, czasami ma drobne problemy z doborem słownictwa.	zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów
EPK01	student rozumie potrzebę podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz uczenia się przez całe życie, lecz potrzebuje zachęty i wsparcia przy wyborze dodatkowych form kształcenia (seminaria naukowe, konferencje, udział w programach europejskich dla studentów).	student dobrze rozumie potrzebę podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz uczenia się przez całe życie, korzysta z części dodatkowych proponowanych form kształcenia (seminaria naukowe, konferencje, udział w programach europejskich dla studentów).	student bardzo dobrze rozumie potrzebę podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz uczenia się przez całe życie i w trakcie studiów wykorzystuje wszystkie możliwości uczestnictwa w dodatkowych proponowanych formach kształcenia (seminaria naukowe, konferencje, udział w programach europejskich dla studentów).

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
Literatura obowiązkowa:
1. Miquel C., *Vite et bien,* CLE INTERNATIONAL, 2010.
2. Flumian C., Labascoule J., Royer C., *ROND-POINT*, PUG 2004.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Sirejols E., Tempesta G., *Grammaire 450 nouveaux exercices,* CLE INTERNATIONAL, 2002.
2. Brillant C., ,*Le Nouvel Edito*, Didier, 2010.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	90	-/-
Konsultacje	15	-/-
Czytanie literatury	10	-/-
Przygotowanie bieżące do zajęć	25	-/-
Przygotowanie do sprawdzianu	5	-/-
Przygotowanie do egzaminu	5	-/-
Suma godzin:	**150**	-/-
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**6**	-/-

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Plust – opracowanie
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jolaplust@wp.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	Studia I stopnia
Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**26**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Język obcy**
2. Punkty ECTS	**6**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**Język niemiecki**
5. Rok studiów	**I, II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Piotr Kotek**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćwiczenia**: 30	**Ćwiczenia**: 30
Semestr 2	**Ćwiczenia**: 30	**Ćwiczenia**: 30
Semestr 3	**Ćwiczenia**: 30	**Ćwiczenia**: 30
Liczba godzin ogółem	**90**	**90**

C - Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z języka niemieckiego odpowiadające standardom egzaminacyjnym odkreślonym dla szkół ponadgimnazjalnych.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Student zna zakres środków językowych (leksykalnych, struktur gramatycznych oraz zasad wymowy i ortografii) zgodnie z wytycznymi Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego na poziomie biegłości językowej B2.
CW2	Student zna i rozumie podstawową terminologię specjalistyczną niezbędną do komunikowania się w krajach niemieckiego obszaru językowego.
Umiejętności	
CU1	Student potrafi stosować poznane środki językowe w zakresie: rozumienia i interpretacji tekstów słuchanych i czytanych, mówienia oraz pisania na poziomie biegłości językowej B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego.
CU2	Student potrafi nawiązywać kontakty z użytkownikami języka niemieckiego w sferze prywatnej i zawodowej, posiada umiejętność praktycznego zastosowania środków wyrazu w celu osiągnięcia pożądanej skuteczności komunikacyjnej.
Kompetencje społeczne	

CK1	Student rozumie potrzebę doskonalenia kompetencji językowej w zakresie języka niemieckiego przez całe życie, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji niezbędnych do rozwoju zawodowego.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW)		
EPW1	Absolwent ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologie z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa oraz innych nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych, również w języku obcym**.**	**K_W03**
Umiejętności (EPU)		
EPU1	Potrafi przygotować wypowiedzi pisemne i sformułować merytoryczną wypowiedź ustną w języku polskim(w uzasadnionych przypadkach również w wybranym języku obcym), właściwą dla nadanej kwalifikacji**.**	**K_U10** **K_U11**
EPU2	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego**.**	**K_U12**
Kompetencje społeczne (EPK)		
EPK1	Absolwent jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.	**K_K02**

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Kontakty / Relacje międzyludzkie** Autoprezentacja z uwzględnieniem własnych zainteresowań i form spędzania czasu wolnego Czas przeszły perfekt - powtórzenie	4	4
C2	Opis osoby z uwzględnieniem informacji dot. jej wyglądu zewnętrznego oraz cech charakteru Stopniowanie przymiotników i przysłówków	2	2
C3	Ogłoszenia, wywiady i teksty z zakresu poradnictwa i relacji międzyludzkich	2	2
C4	Uczucia i emocje; składanie, przyjęcie i odrzucenie zaproszenia/propozycji Czasowniki modalne	2	2
C5	Przebieg różnych uroczystości, w tym także w odniesieniu do krajów niemieckojęzycznych	4	4
C6	Opis danych przedstawionych za pomocą grafiki / zestawień statystycznych	2	2
C7	**Styl życia / Czas wolny** Opis, ocena i porównanie warunków życia	4	4
C8	List formalny zawierający ofertę, wymagania lub skargę dot. kwestii bytowych; akceptacja lub dezaprobata	4	4
C9	Warunki najmu lokalu/świadczenia usług Czas przeszły prosty Präteritum	2	2
C10	Zjawiska przyrodnicze i katastrofy naturalne	4	4
C11	Formy organizacji czasu wolnego; przebieg wydarzenia kulturalnego	2	2
C12	Rekomendowanie wybranego miejsca i sposobu wypoczynku; atrakcje turystyczne; podstawowe zasady bezpieczeństwa w czasie podróży. Zdania	4	4

	przydawkowe		
C13	**Media** Środki masowego przekazu (rodzaje, rola, zalety i wady); audycje radiowe i programy telewizyjne	6	6
C14	Towary i usługi / Nowoczesne technologie Rozmowa w wybranym punkcie usługowym, uzyskiwanie informacji na temat wybranego produktu/wybranej usługi	4	4
C15	Opis danego produktu (cechy i funkcje);zadowolenie i rozczarowanie z usługi lub z zakupionego produktu Strona bierna Passiv Präsens i Passiv Imperfekt	4	4
C15	Usterka lub wada wybranego produktu; reklamacja w formie ustnej i pisemnej	4	4
C16	Nowoczesne technologie-wady i zalety Zdania okolicznikowe celu	4	4
C17	Zasady działania wybranych urządzeń; instrukcja obsługi	4	4
C18	**Wokół firmy i pieniądza** Struktura oraz zadania podstawowych działów firmy/organizacji społecznych i jednostek edukacyjnych oraz zakres obowiązków na danym stanowisku pracy	6	6
C19	Korespondencja (m.in. oferty, zamówienia, upomnienia) Tryb rozkazujący	6	6
C20	Negocjacje, wyrażanie opinii na temat warunków płacowych oraz różnych form zarobkowania	4	4
C21	Tekst zaproszenia i odpowiedzi na zaproszenie Tryb przypuszczający Konjunktiv II	4	4
C22	**Życie zawodowe** Ścieżka edukacyjna, plany związane z dalszym doskonaleniem i pracą zawodową	4	4
C23	CV oraz podanie o pracę	4	4
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**90**	**90**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M3 – Metoda eksponująca** Pokaz materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej **M5 – Metoda praktyczna** **2. Ćwiczenia przedmiotowe:** czytanie i analiza tekstu źródłowego, **4. Ćwiczenia produkcyjne:** przygotowanie prezentacji **5. Ćwiczenia translatorskie i inne:** ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, użycie określonych struktur w mowie i piśmie, ćwiczenia ze słownictwa, dialogi	- tablica, - odtwarzacz CD, - projektor, - sprzęt multimedialny, - laptop;

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia
Ćwiczenia	**F1 - Sprawdzian** - ustny, - sprawdzian pisemny w formie opisowej, - sprawdzian pisemny w formie testowej zamkniętej, - sprawdzian pisemny w formie testowej z elementami opisu. **F2 – Obserwacja/aktywność:** - obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, - ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, - ocena ćwiczeń wykonywanych jako praca własna, - weryfikacja zapoznania się z literaturą, - obserwacja pracy w grupach. **F3 – Praca pisemna:** - przygotowanie referatu lub prezentacji.	P1 – Egzamin pisemny w formie testowej z elementami opisu.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F1	F2	F3	P1
EPW1	x	x		x
EPU1	x	x	x	x
EPU2		x		x
EPK1	x	x	x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry 5
EPW1	Opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej. Posiada ograniczoną wiedzę dotycząca języka formalnego i nieformalnego. Zna wybrane wymagane podstawowe zagadnienia gramatyczne niezbędne do wyrażania i tworzenia podstawowych struktur.	Opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej i uzupełniającej oraz posiada wiedzę właściwą do uzyskiwania dodatkowych informacji z podanych źródeł. Ma poszerzoną wiedzę dotyczącą zagadnień gramatycznych niezbędnych do wyrażania i posługiwania się wybranymi strukturami.	Opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej i uzupełniającej oraz posiada wiedzę właściwą do uzyskiwania dodatkowych informacji z różnorodnych źródeł oraz zna sposoby szukania właściwych informacji. Wykazuje się wiedzą wykraczającą poza zakres problemowy zajęć. Ma rozbudowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą zróżnicowanych struktur gramatycznych.
EPU1	Posiada dostateczną umiejętność przygotowania	Posiada dobrą umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku

	wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku polskim i obcym. Widać, że formułowanie myśli i dobór słownictwa sprawia problem, jednak wystąpienia są zazwyczaj zrozumiałe.	polskim i obcym. Jednak zdarzają się pewne trudności w formułowaniu myśli, które nie zakłócają komunikacji.	polskim i niemieckim. Słownictwo i zwroty dobiera precyzyjnie.
EPU2	Zna wybrane wymagane podstawowe terminy niezbędne do formułowania spójnych i logicznych wypowiedzi związanych z terminologią specjalistyczną.	Zna większość wymaganych terminów koniecznych do formułowania spójnych i logicznych wypowiedzi związanych z terminologią specjalistyczną.	Zna wszystkie wymagane terminy konieczne do formułowania spójnych i logicznych wypowiedzi związanych z terminologią specjalistyczną. Ma wiedzę wykraczająca poza kryteria wyznaczone w toku realizowanych zajęć.
EPK1	Potrafi dość dobrze komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z kierunkiem studiów, choć często szuka zamienników słów.	Potrafi swobodnie komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z kierunkiem studiów, czasami ma drobne problemy z doborem słownictwa.	Potrafi bardzo swobodnie komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z kierunkiem studiów.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Funk H.,Kuhn Ch., Demme S.,Winzer B., *studio d B1.* Język niemiec*ki. Podręcznik z ćwiczeniami i materiałami treningowymi do Zertifikat Deutsch*, BC.edu Warszawa 2011.
2. Braun-Podeschwa J., Habersack Ch., Pude A., *Menschen B1.1 / B 1.2* Kursbuch + Arbeitsbuch, Hueber Verlag 2014

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Braunert J., Schlenker W., *Unternehmen Deutsch. Aufbaukurs,* LektorKlett Poznań 2009.
2. Gerngroß G., Krenn W., Puchta H., Grammtik kreativ Langenscheidt, Berlin/München/Wien/Zürich/New York 2001.
3. Dreke M., Lind W., *Wechselspiel. Sprechsnlässe für die Partnerarbeit im kommunikativen Deutschunterricht,* Langenscheidt, Berlin/München/Wien/Zürich/New York 1986.
4. R. Dittrich, E. Frey, *Training Zertifikat Deutsch,* Max Hueber Verlag, Rea, Ismaning 2002.
5. Ch. Fandrych., U. Tallowitz, *Klipp und Klar. Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami,* LektorKlett, Poznań 2008

Ponadto: niemieckojęzyczne czasopisma, fragmenty tekstów specjalistycznych, artykuły prasowe, strony internetowe, słowniki polsko-niemieckie i niemiecko-polskie oraz materiały własne prowadzącego

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	90	90
Konsultacje	6	6
Czytanie literatury	8	8
Przygotowanie do zajęć	18	18
Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	24	24

Przygotowanie prezentacji/referatu	4	4
Suma godzin:	150	150
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin: 25 godz.):	6	6

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Piotr Kotek
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	pkotek@ajp.edu.pl
Podpis	*Piotr Kotek*

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	FILOLOGIA POLSKA
	Poziom studiów	studia I stopnia
	Forma studiów	studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	profil ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**26**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Język rosyjski**
2. Punkty ECTS	**6**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**Język rosyjski/język polski**
5. Rok studiów	**I, II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćw.**: (30)	**Ćw.**: (18)
Semestr 2	**Ćw.**: (30)	**Ćw.**: (18)
Semestr 3	**Ćw.**: (30)	**Ćw.**: (18)
Liczba godzin ogółem	**90**	**54**

C - Wymagania wstępne

Posługiwanie się językiem rosyjskim na poziomie odpowiadającym standardom egzaminacyjnym odkreślonym dla szkół ponadgimnazjalnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę gramatyczno-leksykalną, zasady wymowy i ortografii oraz wiedzę dot. metod analizy i interpretacji tekstów rosyjskojęzycznych.
	Umiejętności
CU1	Kształtowanie umiejętności przygotowywania różnych wypowiedzi pisemnych w języku rosyjskim, właściwych dla studiowanego kierunku.
CU2	Kształtowanie umiejętności przygotowania różnego typu wystąpień ustnych w języku rosyjskim, właściwych dla studiowanego kierunku.
CU3	Kształtowanie umiejętności posługiwania się językiem rosyjskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
CU4	Kształtowanie umiejętności samodzielnego planowania i organizowania własnego uczenia się przez całe życie.
	Kompetencje społeczne
CK1	Uświadomienie potrzeby uczestnictwa w życiu kulturalnym i korzystanie z jego różnych form.

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Absolwent zna i rozumie: – wiedzę gramatyczno-leksykalną, zna zasady wymowy i ortografii; – wiedzę dot. metod analizy i interpretacji tekstów rosyjskojęzycznych.	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Absolwent potrafi przygotować (w uzasadnionych przypadkach) różne wypowiedzi pisemne w języku rosyjskim, właściwe dla studiowanego kierunku.	K_U10
EPU2	Absolwent potrafi przygotować (w uzasadnionych przypadkach) różnego typu wystąpienia ustne w języku rosyjskim, właściwe dla studiowanego kierunku.	K_U11
EPU3	Absolwent potrafi posługiwać się językiem rosyjskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,	K_U12
EPU4	Absolwent potrafi samodzielnie planować i organizować własne uczenie się przez całe życie.	K_U13
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Absolwent jest gotów do uczestnictwa w życiu kulturalnym i korzystanie z jego różnych form.	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
Rok I, semestr I			
Ćw. 1	Życie studenckie: uczelnia, zaliczenia, egzaminy.	2	2
Ćw. 2	Znajomość języków obcych: certyfikaty i kursy językowe.	2	1
Ćw. 3	Profesjonalne CV. Zawody, kwalifikacje i specjalności.	2	1
Ćw. 4	Mieszkanie studenta: dom studenta, mieszkanie u rodziny, mieszkanie studenckie.	2	1
Ćw. 5	Czas wolny studenta: wolontariat i praca zarobkowa.	2	1
Ćw. 6	Aktywny styl życia studenta. Sport to zdrowie.	2	1
Ćw. 7	Kluby sportowe i sale treningowe. Sporty ekstremalne.	2	1
Ćw. 8	Powtórka materiału.	2	2
Ćw. 9	Portale internetowe dla studentów.	2	1
Ćw. 10	Reklama w Internecie. Pisanie wiadomości.	2	1
Ćw. 11	Przedmioty, które można kolekcjonować.	2	1
Ćw. 12	Ważne wydarzenia w życiu: określanie czasu.	2	1
Ćw. 13	Wygląd zewnętrzny człowieka: ubiór, cechy charakteru, uczucia, hobby.	2	1
Ćw. 14	Ideał mężczyzny/kobiety; przyjaciela/przyjaciółki.	2	1
Ćw. 15	Powtórka materiału	2	2
Razem		**30**	**18**
Rok I, semestr II			
Ćw. 16 Ćw. 17	O Rosji (Federacji Rosyjskiej) i Rosjanach; symbole państwowe, strefy czasowe, grupy etniczne, podział terytorialny; wszystkie stolice.	4	2
Ćw. 18 Ćw. 19	Dzisiejsza Moskwa: położenie, pogoda, metro, zabytki. Wielki Pałac Kremlowski.	4	2
Ćw. 20	Teatry moskiewskie: Teatr Bolszoj *i Moskiewski Akademicki Teatr Artystyczny* w Moskwie.	2	1
Ćw. 21 Ćw. 22	Muzea i galerie sztuki: Państwowa *Galeria Trietiakowska w Moskwie.* *Państwowe Muzeum Ermitażu w Sankt Petersburgu.*	4	2

Ćw. 23	Powtórka materiału	2	2
Ćw. 24 Ćw. 25	Największe miasta Rosji. Największe miasta Polski.	4	2
Ćw. 26	Wycieczka do Sankt Petersburga: białe noce.	2	2
Ćw. 27 Ćw. 28	Tajemnicza i mroźna Syberia: kolej transsyberyjska.	4	2
Ćw. 29	Bajkał – „błękitne oko Syberii".	2	1
Ćw. 30	Powtórka materiału.	2	2
Razem I rok, II semestr		**30**	**18**
	Suma godzin na I roku	**60**	**36**
Rok II			
Ćw. 31 Ćw. 32	Święta w Rosji: państwowe, religijne i inne; życzenia, atrybuty świąteczne i prezenty.	4	2
Ćw. 33 Ćw. 34	Promocja kultury rosyjskiej w Polsce.	4	2
Ćw. 35	Rosyjski Ośrodek Nauki i Kultury w Warszawie.	2	2
Ćw. 36 Ćw. 37	Kuchnia rosyjska: wybrane przepisy kulinarne. Dania i produkty kuchni polskiej.	4	2
Ćw. 38	Powtórka materiału	2	2
Ćw. 39 Ćw. 40	Przygoda z kolekcjonowaniem: akcesoria.	4	2
Ćw. 41 Ćw. 42	Zakupy w różnych sklepach: produkty, prezenty.	4	2
Ćw. 43 Ćw. 44	Problemy współczesnego świata; konflikty zbrojne, bezrobocie, choroby, degradacja środowiska naturalnego.	4	2
Ćw. 45	Powtórka materiału	2	2
Struktury gramatyczne w ramach realizacji wyszczególnionych powyżej treści. Dodatkowe umiejętności: wyszukiwanie informacji na stronach rosyjskiego Internetu (Runet-u), korzystanie ze słowników dwujęzycznych oraz kształtowanie postawy otwartości wobec współczesnej Rosji.			
	Suma godzin na II roku	**30**	**18**
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**90**	**54**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1** - Metoda podająca/ objaśnienie, wyjaśnienie **M2 -** Metoda problemowa / burza mózgów, dyskusja, pytania i odpowiedzi **M5** – Metoda praktyczna 2. Ćwiczenia przedmiotowe: - czytanie i analiza tekstu źródłowego, 5. Ćwiczenia translatorskie i inne: - ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, - ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, - ćwiczenia ze słownictwa, - ćwiczenia leksykalne, - ćwiczenia stylistyczne, - dialogi.	- tablica, - odtwarzacz CD, - projektor, - sprzęt multimedialny, - laptop, - podręcznik + CD, - słowniki.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1** sprawdzian pisemny - test; **F2** obserwacja podczas zajęć/aktywność; ocena bieżąca **F3** dłuższa wypowiedź ustna na wybrany temat; prezentacja wybranego tekstu,	**P1** kolokwium pisemne

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F1	F2	F3	P1
EPW1	X	X		X
EPU1	X	X		X
EPU2		X	X	X
EPU3	X	X	X	X
EPU4		X		
EPK1		X		

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry 5
EPW1	- opanował wiedzę gramatyczno-leksykalną, zna zasady wymowy i ortografii; oraz ma wiedzę dot. metod analizy i interpretacji tekstów rosyjskojęzycznych – w stopniu dostatecznym.	- opanował wiedzę gramatyczno-leksykalną, zna zasady wymowy i ortografii; ma wiedzę dot. metod analizy i interpretacji tekstów rosyjskojęzycznych – w stopniu dobrym.	ma rozbudowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu struktur gramatyczno-leksykalnych oraz zasad wymowy i ortografii; ma wiedzę dot. metod analizy i interpretacji tekstów rosyjskojęzycznych - jego wiedza często wykracza poza zakres zajęć.
EPU1	- realizuje powierzone zadania: przygotowuje (w uzasadnionych przypadkach) różne wypowiedzi pisemne w języku rosyjskim, właściwe dla studiowanego kierunku; rezultat jego pracy posiada nieliczne błędy.	- realizuje większość powierzonych zadań: przygotowuje (w uzasadnionych przypadkach) różne wypowiedzi pisemne w języku rosyjskim, właściwe dla studiowanego kierunku; popełnia błędy.	- realizuje powierzone zadania bezbłędnie: przygotowuje (w uzasadnionych przypadkach) różne wypowiedzi pisemne w języku rosyjskim, właściwe dla studiowanego kierunku.
EPU2	realizuje powierzone zadania: przygotowuje (w uzasadnionych przypadkach) różnego typu wystąpienia ustne w języku rosyjskim, właściwe dla studiowanego kierunku; rezultat jego pracy posiada nieliczne błędy.	- realizuje większość powierzonych zadań: przygotowuje (w uzasadnionych przypadkach) różnego typu wystąpienia ustne w języku rosyjskim, właściwe dla studiowanego kierunku; popełnia błędy.	realizuje powierzone zadania bezbłędnie: przygotowuje (w uzasadnionych przypadkach) różnego typu wystąpienia ustne w języku rosyjskim, właściwe dla studiowanego kierunku.
EPU3	- realizuje powierzone zadania: posługuje się językiem rosyjskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; rezultat jego pracy posiada nieliczne błędy.	- realizuje powierzone zadania popełniając nieznaczne błędy; posługuje się językiem rosyjskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	- realizuje powierzone zadania bezbłędnie: posługuje się językiem rosyjskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
EPU4	- realizuje powierzone zadania: samodzielnie	- realizuje powierzone zadania popełniając nieznaczne błędy:	- realizuje powierzone zadania bezbłędnie: posługuje się językiem rosyjskim na poziomie

	planuje i organizuje własne uczenie się przez całe życie. Popełnia nieliczne błędy.	samodzielnie planuje i organizuje własne uczenie się przez całe życie.	B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
EPK1	- rozumie potrzebę uczestnictwa w życiu kulturalnym i korzystania z jego różnych form.	- rozumie potrzebę uczestnictwa w życiu kulturalnym i korzystania z jego różnych form.	- rozumie potrzebę uczestnictwa w życiu kulturalnym i korzystania z jego różnych form.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Pado A., *start.ru2 język rosyjski dla średnio zaawansowanych*, Warszawa 2008.
2. Rodimkina A., Landsman N., *Rosja - dzień dzisiejszy. Teksty i ćwiczenia,* Warszawa 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Telepnev A., Ziomek M., *Влюбиться в Россию*, Warszawa 2011.
2. Szczęsny A., *Jak pisać po rosyjsku listy, kartki, sms-y, e-maile, ogłoszenia*, Warszawa 2008.
3. Rosyjskojęzyczne czasopisma, fragmenty wybranych tekstów specjalistycznych, słowniki dwujęzyczne, materiały autentyczne.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	90	54
Konsultacje	10	20
Czytanie literatury	10	16
Przygotowanie pracy pisemnej/wypowiedzi ustnej	10	20
Przygotowanie do zajęć	15	20
Przygotowanie do zaliczeń semestralnych i egzaminu końcowego	15	20
Suma godzin:	**150**	**150**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin 150 : 25 godz.):	**6**	**6**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Halina Uchto
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	huchto@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	I stopień
Forma studiów	stacjonarne/ niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**27**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Technologia informacyjna**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Teresa Krassowska** **mgr Elżbieta Błaszczak** **mgr inż. Jolanta Czuczwara** **mgr Marek Kannchen**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Lab.**: (30)	**Lab.**: (18)
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Znajomość obsługi komputera w systemie operacyjnym Windows: operacje na plikach i folderach, uruchamianie programów.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	**Przekazanie i uporządkowanie wiedzy z obsługi komputera w środowisku Windows i jego podstawowego oprogramowania użytkowego.**
	Umiejętności
CU1	**Wykształcenie umiejętności korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych, stosowania ich w praktyce.**
CU2	**Zapoznanie z wybranymi narzędziami do przetwarzania informacji i komunikowania się.**
	Kompetencje społeczne
CK1	**Uświadomienie konieczności uczenia się i doskonalenia swoich umiejętności z zakresu nowoczesnych technologii informacyjnych wynikające z dynamiki ich rozwoju.**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Po ukończeniu przedmiotu student ma uporządkowaną podstawową wiedzę obejmującą terminologię, metody i narzędzia pracy w wybranych programach, umie wskazać ich zastosowanie; zna i rozumie pojecie ochrony dóbr intelektualnych.	K_W03 K_W04 K_W08
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Po ukończeniu przedmiotu student potrafi wyszukiwać, gromadzić, porządkować i przetwarzać informacje z wykorzystaniem narzędzi informatycznych.	K_U01 K_U17
EPU2	Po ukończeniu przedmiotu student potrafi dobierać i wykorzystywać różne narzędzia ICT do rozwiązywania problemów oraz komunikowania się z innymi osobami w ramach realizowanych przedsięwzięć.	K_U09 K_U16
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Po ukończeniu przedmiotu student jest gotów do oceny i weryfikacji swojej wiedzy i umiejętności w dynamicznie zmieniającym się świecie technologii informacyjnych.	K_K01

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści laboratoriów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
L1	Ogólna charakterystyka sprzętu i oprogramowania komputera. Obszary zastosowania komputera. Zarządzanie plikami i katalogami.	2	1
L2	Edytorskie techniki przekazywania informacji. Tworzenie różnorodnych dokumentów z wykorzystaniem dostępnych funkcji edytora teksu (wprowadzanie i formatowanie tekstu, tworzenie tabel, wykorzystanie tabulatorów, listy punktowane, wstawianie i formatowanie grafiki).	6	4
L3	Praca z długim tekstem, tworzenie automatycznych spisów treści, wstawianie przypisów, konspekty, sekcje, kolumny.	4	2
L4	Podstawy pracy w arkuszu kalkulacyjnym, projektowanie formuł z wykorzystaniem wbudowanych funkcji; graficzna prezentacja danych. Praca w tabelach obliczeniowych.	4	3
L5	Wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego do gromadzenia, porządkowania i filtrowania informacji; analiza danych.	4	2
L6	Wyszukiwanie, gromadzenie i przetwarzanie informacji pozyskanych przez sieć Internet. Usługi w sieciach informatycznych. Oprogramowania w chmurze.	4	2
L7	Grafika prezentacyjna. Przygotowanie prezentacji na dowolny temat związany z kierunkiem studiów z wykorzystaniem dostępnych źródeł informacji oraz Internetu. Prezentacja przygotowanego materiału połączona z wystąpieniem publicznym.	5	3

L5	Zaliczenie	1	1
	Razem liczba godzin laboratoriów	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Laboratoria	M1 - objaśnienie, wyjaśnienie M2.2- pytania i odpowiedzi M5.3 - ćwiczenia laboratoryjne doskonalące obsługę programów użytkowych M5.4 przygotowanie referatu i prezentacji komputerowej	Komputer, projektor, sieć komputerowa (LAN, Internet)

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Laboratoria	**F1 - sprawdzian** (praktyczny sprawdzian umiejętności) **F2 - obserwacja/aktywność** podczas zajęć, przygotowanie do zajęć, ocena wykonywanych ćwiczeń podczas zajęć **F4 - wystąpienie** (omówienie prezentacji multimedialnej)	**P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze**

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Laboratoria			
	F2	F1	F4	P3
EPW1	**X**	**X**	**X**	**X**
EPU1	**X**	**X**	**X**	**X**
EPU2	**X**	**X**	**X**	**X**
EPK1	X			X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy z poznanych programów użytkowych oraz systemu Windows; potrafi ogólnie mówić poznane oprogramowanie	Zna większość terminów z poznanych programów użytkowych i systemu operacyjnego; potrafi szczegółowo omówić poznane oprogramowanie	Zna wszystkie wymagane terminy z poznanego oprogramowania, potrafi szczegółowo je omówić
EPU1	Wykonuje niektóre zadania zgodnie z instrukcjami, popełnia błędy, nie potrafi samodzielnie skorygować swojej pracy	Wykonuje zadania zgodnie z instrukcjami; popełnia minimalne błędy, ale potrafi samodzielnie je skorygować.	Wykonuje poprawnie wszystkie zadania. Sprawnie korzysta i dobiera odpowiednie narzędzia programów, samodzielnie poszukuje rozwiązań problemów.
EPU2	potrafi komunikować się z innymi osobami za pomocą	potrafi komunikować się z innymi osobami za pomocą	potrafi komunikować się z innymi osobami za pomocą,

	podstawowych kanałów komunikacyjnych, przekazać nimi materiały; słabo radzi sobie w sytuacjach problemowych; nie potrafi samodzielnie, trafnie dobrać narzędzi do rozwiązywania powierzonych zadań.	dostępnych kanałów komunikacyjnych, sprawnie przekazać nimi materiały; radzi sobie w sytuacjach problemowych; samodzielnie dobiera narzędzia do rozwiązywania powierzonych zadań,	różnorodnych kanałów komunikacyjnych, sprawnie przekazać nimi materiały; zna narzędzia usprawniające te procesy; samodzielnie dobiera narzędzia do rozwiązywania powierzonych zadań, stosuje niestandardowe metody i zaawansowane narzędzia.
EPK1	Ma świadomość tempa zmian w technologii informacyjnej, ale nie potrafi się do nich sprawnie odnieść.	Ma świadomość tempa zmian w technologii informacyjnej i potrafi się do nich odnieść w niewielkim stopniu.	Ma świadomość tempa zmian w technologii informacyjnej i realizując powierzone zadania samodzielnie poszukuje nowe rozwiązania i narzędzia.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1.Bremer A. , Sławik M., Abc użytkownika komputera, VIDEOGRAF II, 2004.
2. Kopertowska M., Przetwarzanie tekstów, PWN, Warszawa 2007.
3. Kopoertowska M., Arkusze kalkulacyjne, PWN, Warszawa 2006.
4. Kopertowska M., Grafika menedżerska i prezentacyjna, PWN, Warszawa 2006.
5. Nowakowski Z., Użytkowanie komputerów, PWN, Warszawa 2007. 6. Sikorski W., Podstawy technik informatycznych, PWN, Warszawa 2007.
7. Wojciechowski A., Usługi w sieciach informatycznych, PWN, Warszawa 2007.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Cummings S., Willett E., ABC Word 2002/XP PL, Helion, 2002.
2. Cummings S., Willett E., ABC Excela 2002/XP PL, Helion, 2002.
3. Kifner T., Polityka bezpieczeństwa i ochrony informacji, Helion, Gliwice 1999.
4. Opracowania metodyczne, instrukcje do ćwiczeń.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	3	4
Czytanie literatury	4	5
Przygotowanie do zajęć	5	10
Przygotowanie prezentacji i wystąpienia	3	5
Przygotowanie do sprawdzianów	5	8
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Teresa Krassowska
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	tkrassowska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**filologia polska**
Poziom studiów	**I stopnia**
Forma studiów	**stacjonarne**
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**28**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Wychowanie fizyczne**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Koordynator: dr Joanna Kuriańska-Wołoszyn**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Semestr 1	**Ćwiczenia**: (15)
Semestr 2	**Ćwiczenia**: (15)
Liczba godzin ogółem	**30**

C - Wymagania wstępne

Brak przeciwwskazań zdrowotnych

D - Cele kształcenia

Umiejętności	
CU1	**Kształtowanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy na temat ogólnych przepisów i zasad wybranej przez siebie dyscypliny.**
Kompetencje społeczne	
CK1	**Przekonanie o potrzebie całożyciowej dbałości o zdrowie poprzez aktywność ruchową.**
CK2	**Kształtowanie umiejętności współpracy w grupie zgodnie z zasadami „ fair play"**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę na temat ogólnych przepisów i zasad wybranej przez siebie dyscypliny.	K_U03
Kompetencje społeczne (EPK…)		

EPK1	Rozumie potrzebę całożyciowej dbałości o zdrowie poprzez aktywność ruchową.	K_K01
EPK2	Potrafi współpracować w grupie zgodnie z zasadami „ fair play".	K_K02

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin
C1	Gry zespołowe (siatkówka, piłka nożna, koszykówka) : gry i zabawy oswajające z elementami techniki, nauka podstawowych elementów techniki i taktyki oraz przepisów gry; doskonalenie; gra szkolna, gra właściwa	5
C2	Fitness (aerobik, callanetiks, stretching, spinning, joga, zumba, UPB – Uda, pośladki, brzuch): teoria treningu fitness, doskonalenie sprawności ruchowej poprzez ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie ciała, ćwiczenia kształtujące wytrzymałość i siłę, ćwiczenia rozciągające, ćwiczenia relaksujące. Zajęcia przy muzyce.	10
C3	Trening siłowy : teoria treningu siłowego, doskonalenie siły i wytrzymałości ruchowej poprzez ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie mięśniowe z pomocą maszyn ćwiczebnych; nauka obsługi poszczególnych maszyn, zaznajomienie z zasadami BHP obowiązującymi na siłowni, nauka doboru ćwiczeń zgodnych z oczekiwaniami; trening ogólnorozwojowy – obwodowy, trening ukierunkowany na poszczególne partie mięśniowe np. mięśnie ramion, mięśnie klatki piersiowej, mięśnie kończyn dolnych lub mięśnie brzucha.	10
C4	Tenis stołowy, badminton: gry i zabawy oswajające z elementami techniki, nauka elementów techniki, taktyki i przepisów gry; doskonalenie; gra szkolna; gra właściwa pojedyncza i deblowa ; turniej.	5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Praktyczna M5 - pokaz Podająca M1 - objaśnienia	Sprzęt sportowy – przybory, przyrządy

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	Obserwacja podczas zajęć / aktywność F2	

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	Obserwacja F2	... ...	... .	... .
EPU1	x			
EPK1	x			
EPK2	x			

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie

K – Literatura przedmiotu

Literatura zalecana / fakultatywna: **1.przepisy PZKOSZ, PZPN, PZPS, PZTS, PZB** **2. „ Światło jogi" B.K.S. Iyengar, Akademia hata – joga 1976** **3. „Aerobik czy fitness" Elżbieta Grodzka – Kubiak, AWF Poznań 2002** **4. „ Kulturystyka dla każdego" Kruszewski Marek, Lucien Demeills , Siedmioróg 2015**

L – Obciążenia pracą studenta

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30
Przygotowanie do ćwiczenia na zajęciach	20
Suma godzin:	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin: 25 godz.):	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Małgorzata Madej
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**filologia polska**
Poziom studiów	**pierwszy**
Forma studiów	**stacjonarne i niestacjonarne**
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**29**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**bezpieczeństwo i higiena pracy**
2. Punkty ECTS	**0**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Jolanta Muniak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćw.**: 4	**Ćw.**: (4)
Liczba godzin ogółem	**4**	**4**

C - Wymagania wstępne

Brak.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Zapoznanie studentów z problematyką bezpieczeństwa i higieny pracy.
Umiejętności	
CU1	Przedstawienie zasad i sposobów reagowania w sytuacjach trudnych, wymagających prawidłowego reagowania.
Kompetencje społeczne	
CK1	Umiejętność komunikowania i rozwiązywania sytuacji trudnych.

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student posiada podstawy wiedzy o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach różnego typu.	K_W09
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student dokonuje analizy własnych działań, potrafi wskazać obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu.	K_U14, K_U15, K_U18
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Adaptuje się do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej, odpowiedzialnie przygotowując się do swojej pracy.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Istota bezpieczeństwa i higieny pracy; obowiązki i odpowiedzialność studentów w zakresie bhp, przepisy resortowe dotyczące bhp w szkołach wyższych; ochrona przeciwpożarowa; zasady udzielania pierwszej pomocy; tryb dochodzenia roszczeń powypadkowych.	3	3
C2	Bezpieczeństwo i higiena pracy w mediach.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**4**	4

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M2 –** wykład konwersatoryjny.	kodeks pracy, ustawy i rozporządzenia

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacja.	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie oceny formującej.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x”)

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F2	P3		….
EPW1	+	+		

EPU1	+	+		
EPK1	+	+		

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie bez oceny

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Kodeks pracy. Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1998r. z późniejszymi zmianami.
2. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny podlegać budynki i ich usytuowania, z późniejszymi zmianami.
3. Rozporządzenie Ministra Spraw wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 lipca 2007 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach.

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	lic. Jolanta Muniak
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (telefon)	
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	Pierwszego stopnia
Forma studiów	Stacjonarna i niestacjonarna
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**30**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Prawo autorskie**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**Polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Marcin Szott**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**Ćw.**: 15	**Ćw.**: 10
Liczba godzin ogółem	**15**	**10**

C - Wymagania wstępne

Brak

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Przekazanie wiedzy prawniczej, pozwalającej na rozumienie problematyki ochrony własności intelektualnej.
Umiejętności	
CU1	Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji prawniczych na bazie dorobku nauk prawnych, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w różnych sferach działalności prawniczej oraz nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji, komunikacji interpersonalnej ze specjalistami i odbiorcami spoza grona specjalistów.
Kompetencje społeczne	
CK1	Umożliwienie studentom doskonalenia umiejętności radzenia sobie na rynku pracy, przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań prawniczych.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Zna i rozumie pojęcia oraz zasady z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych związanych z nadaną kwalifikacją.	K_W09
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy prawniczej oraz z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych.	K_U01
EPU2	Potrafi wykorzystywać różne kanały i techniki komunikacyjne, w tym ICT, w celu rozwiązywania złożonych problemów związanych z prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.	K_U09
EPU3	Potrafi planować i organizować pracę – indywidualną oraz w zespole.	K_U14
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w zakresie ochrony utworów osób trzecich regulowanych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa autorskiego i praw pokrewnych.	K_K03
EPK2	Jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	źródła prawa autorskiego i praw pokrewnych - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	2	1
C2	pojęcie oraz kategorie utworów, podmiot i przedmiot ochrony - utwór jako rezultat twórczości autora, autorskie prawa osobiste - tzw. autorskie dobra osobiste - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	2	2
C3	autorskie prawa majątkowe - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	2	1
C4	ograniczenia treści autorskich praw majątkowych oraz regulacje szczególne, zasada wolności kontraktowej i jej ograniczenia, zwalczanie nieuczciwej konkurencji - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	2	2
C5	prawo autorskie i prawa pokrewne - dywersyfikacja roszczeń wynikających z autorskich praw osobistych - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	2	1
C6	prawo autorskie i prawa pokrewne - dywersyfikacja roszczeń wynikających z autorskich praw majątkowych - *rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego*	2	1
C7	plagiat, piractwo i odpowiedzialność karna oraz organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi -	3	2

	rozwiązywanie i omawianie konkretnych przypadków prawnych, będących przedmiotem rozstrzygnięcia np.: sądu lub innego organu administracyjnego		
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**10**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M2** – wykład konwersatoryjny, wykład problemowy połączony z dyskusją. **M5 –** pokaz, czytanie, analiza i praca z tekstem źródłowym, analiza referatów, przygotowanie referatu, pisanie prac, opracowanie referatu, działania praktyczne.	Laptop, projektor, rzutnik, Internet, tekst ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Ćwiczenia	**F1 –** sprawdzian (ustny, pisemny, sprawdzian praktyczny umiejętności wyszukiwania i prezentacji informacji z materiałów źródłowych itd.), **F2 –** obserwacja/aktywność (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, prace domowe itd.). **F5 –** ćwiczenia praktyczne (ćwiczenia sprawdzające umiejętności).	**P3 –** ocena podsumowująca. powstała na podstawie ocen formułujących, uzyskanych w semestrze.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	Metoda oceny sprawdzian	Metoda oceny obserwacja/ aktywność	Metoda oceny ćwiczenia praktyczne	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formułujących
EPW1	X	-	-	X
EPU1	X	X	X	X
EPU2	X	X	X	X
EPK1	-	X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna i rozumie wybraną terminologię, teorię i metodologię z zakresu ochrony własności intelektualnej.	Zna i rozumie większość terminologii, teorii i metodologii z zakresu ochrony własności intelektualnej.	Zna i rozumie wszystkie wymagane terminologie, teorie i metodologie z zakresu ochrony własności intelektualnej.

EPU1	Potrafi wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować niektóre informacje z wykorzystaniem wiedzy prawniczej oraz z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych.	Potrafi wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować większość informacji z wykorzystaniem wiedzy prawniczej oraz z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych.	Potrafi wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować wszystkie wymagane informacje z wykorzystaniem wiedzy prawniczej oraz z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych.
EPU2	Potrafi wykorzystywać podstawowe kanały i techniki komunikacyjne, w tym ICT, w celu rozwiązywania podstawowych problemów związanych z prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.	Potrafi wykorzystywać większość kanałów i technik komunikacyjnych, w tym ICT, w celu rozwiązywania większości problemów związanych z prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.	Potrafi wykorzystywać różne wymagane kanały i techniki komunikacyjne, w tym ICT, w celu rozwiązywania wszystkich złożonych problemów związanych z prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.
EPU3	Nie potrafi planować i organizować pracy – indywidualnej oraz w zespole.	Potrafi planować i organizować pracę – indywidualną albo w zespole.	Potrafi planować i organizować pracę – indywidualną i w zespole.
EPK1	Jest gotów, ale nie zna skutków nieprzestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w zakresie ochrony utworów osób trzecich regulowanych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa autorskiego i praw pokrewnych.	Jest gotów i zna skutki nieprzestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w zakresie ochrony utworów osób trzecich regulowanych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa autorskiego i praw pokrewnych.	Jest gotów i zna skutki oraz pozatechniczne aspekty nieprzestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w zakresie ochrony utworów osób trzecich regulowanych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa autorskiego i praw pokrewnych.
EPK2	Jest gotów, ale nie zna skutków świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	Jest gotów i zna skutki świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	Jest gotów i zna skutki oraz pozatechniczne aspekty świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa: 1. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1231, ze zm.).
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. J. Barta, M. Czajkowska-Dąbrowska, Z. Ćwiąkalski, R. Markiewicz, E. Traple, Prawo autorski i prawa pokrewn komentarz, Zakamycze 2005.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**

Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	10
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	10	15
Czytanie przepisów	15	15
Przygotowanie do sprawdziany ustnego/pisemnego/praktycznego	15	15
Suma godzin:	**60**	**60**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Marcin Szott
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	mszott@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia Polska
	Poziom studiów	I stopnia
	Forma studiów	Stacjonarne/ niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**Moduł psychologiczno-pedagogiczny – 31**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Wprowadzenie do psychologii**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**Język polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Beata Uchto-Żywica**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	**Studia stacjonarne**
Semestr 1	Ćw.: (15) W (30)
Liczba godzin ogółem	**45**

C - Wymagania wstępne

Brak

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu podstaw psychologii, najważniejszych teorii i definicji pojęć, zapoznanie z historią psychologii polskiej i światowej.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analitycznego i krytycznego czytania teksów z zakresu psychologii, interpretowanie wybranych teorii i pojęć.
CU2	Zdobycie umiejętności prowadzenie dyskusji na temat wybranych teorii psychologicznych i umiejscowienie ich w obszarach pedagogiki
CU3	Zdobycie umiejętności używania języka specjalistycznego i porozumiewania się z osobami i specjalistami pochodzącymi z różnych środowisk**.**
	Kompetencje społeczne
CK1	Uświadomienie potrzeby współpracy i współdziałania z innymi specjalistami zarówno podczas pracy indywidualnej, jak i zbiorowej
CK2	Uświadomienie rozumienia potrzeby odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW)		
EPW1	Student ma wiedzę z zakresu podstaw psychologii, najważniejszych teorii i definicji pojęć, procesów rozwoju, historii psychologii polskiej i światowej.	K_W12
Umiejętności (EPU)		
EPU1	Student posiada umiejętność analitycznego i krytycznego czytania teksów z zakresu psychologii, interpretowania wybranych teorii i pojęć oraz wykorzystywać umiejętności badawcze.	K_U01
EPU2	Student posiada umiejętność prowadzenia dyskusji na temat wybranych teorii psychologicznych i umiejscowienia ich w obszarach pedagogiki oraz budować relacje społeczne z innymi uczestnikami procesów pedagogicznych, studiów i badań, umie pełnić różne role w sytuacji współpracy.	K_U08
EPU3	Student posiada umiejętność używania języka specjalistycznego i komunikowania się z osobami pochodzącymi z innych środowisk.	K_U05
Kompetencje społeczne (EPK)		
EPK1	Student rozumie potrzebę rozwijania swojej wrażliwości estetycznej, refleksyjności, otwartości i poczucia odpowiedzialności za siebie.	K_KO7

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie do tematu, omówienie warunków zaliczenia.	2	
W2	Historia psychologii polskiej i światowej. Dziedziny psychologii.	2	
W3	Definicje psychologii.	2	
W4	Emocje i motywacja.	2	
W5	Procesy pamięciowe.	2	
W6	Teorie potrzeb.	2	
W7	Metody badań psychologicznych- rozmowa i obserwacja.	2	
W8	Metody badań psychologicznych- metody projekcyjne.	2	
W9	Osobowość. Teorie i badania	2	
W10	Zagadnienia psychologii społecznej	2	
W11	Biologiczne podstawy zachowania.	2	
W12	Wybrane eksperymenty psychologiczne.	2	
W13	Psychologia a inne nauki humanistyczne.	2	
W14	Zagadnienia psychologii w pracy nauczyciela.	2	

W15	Powtórka materiału i zaliczenie	2	
	Razem liczba godzin wykładów	….	…

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wprowadzenie do tematu, omówienie warunków zaliczenia.	2	
C2	Historia psychologii polskiej i światowej. Dziedziny psychologii	2	
C3	Teorie emocji i agresji.	2	
C4	Osobowość. Teorie i badania.	2	
C5	Teorie potrzeb.	2	
C6	Procesy poznawcze- pamięć.	2	
C7	Metody badań psychologicznych.	2	
C8	Powtórka materiału	1	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	Wykład informacyjny, analiza tekstu źródłowego, studium przypadku, prezentacje	Projektor, laptop, podręczniki, testy psychologiczne
Wykład	Wykład informacyjny	Projektor

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność (przygotowanie do zajęć, prace domowe) F4- wypowiedź/ wystąpienie	P1 – egzamin pisemny
Wykład	F2 obserwacja podczas zajęć/ aktywność	P1- egzamin pisemny

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x”)

Efekty przedmiotowe	F2	F4	P1
EPW1	X		X
EPU1	X		X
EPU2	X	X	X
EPU3	X	X	X

EPK1	X		X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	Zna wybrane terminy z zakresu podstaw psychologii, najważniejszych teorii i definicji pojęć, zapoznanie z historią psychologii polskiej i światowej.	Zna większość terminy z zakresu podstaw psychologii, najważniejszych teorii i definicji pojęć, zapoznanie z historią psychologii polskiej i światowej.	Zna wszystkie terminy z zakresu podstaw psychologii, najważniejszych teorii i definicji pojęć, zapoznanie z historią psychologii polskiej i światowej.
EPU1	Posiada umiejętność analitycznego i krytycznego czytania teksów z zakresu psychologii, interpretuje wybrane teorie i pojęcia oraz wykorzystuje umiejętności badawcze w stopniu podstawowym.	Posiada umiejętność analitycznego i krytycznego czytania teksów z zakresu psychologii, interpretuje wybrane teorie i pojęcia oraz wykorzystuje umiejętności badawcze w stopniu dobrym.	Posiada wysoką umiejętność analitycznego i krytycznego czytania teksów z zakresu psychologii, potrafi interpretować wybrane teorie i pojęcia oraz wykorzystywać umiejętności badawcze.
EPU2	Prowadzi dyskusje na temat wybranych teorii psychologicznych i umiejscawia je w obszarach pedagogiki oraz buduje relacje społeczne z innymi uczestnikami procesów pedagogicznych, studiów i badań, umie pełnić różne role w sytuacji współpracy w stopniu podstawowym.	Prowadzi dyskusje na temat wybranych teorii psychologicznych i umiejscawia je w obszarach pedagogiki oraz buduje relacje społeczne z innymi uczestnikami procesów pedagogicznych, studiów i badań, umie pełnić różne role w sytuacji współpracy w stopniu dobrym.	Prowadzi merytoryczne dyskusje na temat wybranych teorii psychologicznych i umiejscawia je w obszarach pedagogiki oraz buduje relacje społeczne z innymi uczestnikami procesów pedagogicznych, studiów i badań, umie pełnić różne role w sytuacji współpracy w stopniu bardzo dobrym.
EPU3	Używa podstawowego języka specjalistycznego i komunikuje się z osobami pochodzącymi z innych środowisk.	Używa języka specjalistycznego i komunikuje się z osobami pochodzącymi z innych środowisk.	Używa bardzo specjalistycznego języka i komunikuje się z osobami pochodzącymi z innych środowisk.
EPK1	Rozumie potrzebę rozwijania swojej głebokiej wrażliwości estetycznej, refleksyjności, otwartości i poczucia odpowiedzialności za siebie.	Student rozumie potrzebę rozwijania swojej wrażliwości estetycznej, refleksyjności, otwartości i poczucia odpowiedzialności za siebie w stopniu wystarczającym.	Student rozumie potrzebę rozwijania swojej wrażliwości estetycznej, refleksyjności, otwartości i poczucia odpowiedzialności za siebie i w stopniu podstawowym.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie pisemne

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. S. M. Kosslyn, *Psychologia Mozg, człowiek, świat,* Kraków 2006 (wybrane rozdziały).
2. S.A. Rathus, *Psychologia współczesna*, Gdańsk 2004 (wybrane rozdziały).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. E. Aronson, R. E. Akert, T. Wilson, *Psychologia społeczna, serce i umysł*, Warszawa 2007.
2. J. Kozielecki, *Koncepcje psychologiczne człowieka*, Warszawa 2016.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	
Konsultacje	-	
Czytanie literatury	-	
Przygotowanie prezentacji	-	
Przygotowanie do sprawdzianu	-	
Przygotowanie do egzaminu	5	
Suma godzin:	**50**	
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 50 godz.):	**2**	

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Beata Uchto- Żywica
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	buchto@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Filologia polska
	Poziom studiów	I stopnia
	Forma studiów	Stacjonarne/ niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**Moduł psychologiczno-pedagogiczny – 32**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Psychologia rozwojowa i wychowawcza**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**Język polski**
5. Rok studiów	**3**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćw.**: (30) **W** (30)	**Ćw.**: (18) **W** (18)
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Zaliczenie przedmiotu Wprowadzenie do psychologii

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w podstawową wiedzę z zakresu zagadnienia psychologii rozwoju człowieka, najważniejszych teorii i definicji pojęć związanych z diagnostyką, profilaktyką i terapią problemów wychowawczych.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności wykorzystywania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii rozwoju człowieka oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów społecznych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturowych i pomocowych i terapeutycznych a także diagnozowania i projektowania działań profilaktycznych.
CU2	Zdobycie umiejętności w zakresie obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania możliwych możliwości rozwojowych i zaburzeń wychowanka/ ucznia.
CU3	Zdobycie umiejętności zaprojektowania i wdrożenia innowacyjnych sposobów i procedur realizacji zadań oraz metod rozwiązywania problemów wychowawczych dotyczących wybranej sfery działalności edukacyjnej i terapeutycznej.

Kompetencje społeczne	
CK1	Uświadomienie potrzeby współpracy i współdziałania z innymi specjalistami zarówno podczas pracy indywidualnej, jak i zbiorowej
CK2	Uświadomienie rozumienia potrzeby odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW)		
EPW1	Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu psychologii rozwoju człowieka, najważniejszych teorii i definicji pojęć związanych z działalnością terapeutyczną i wychowawczą.	K_W03
Umiejętności (EPU)		
EPU1	Student posiada umiejętność wykorzystywania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii rozwoju człowieka oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturowych i pomocowych i terapeutycznych a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych;	K_U03
EPU2	Student posiada umiejętność w zakresie obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych, terapeutycznych i kulturowych.	K_U02
EPU3	Student posiada umiejętność zaprojektowania i wdrożenia innowacyjnych sposobów i procedur realizacji zadań oraz metod rozwiązywania problemów dotyczących wybranej sfery działalności edukacyjnej i terapeutycznej.	K_U05
Kompetencje społeczne (EPK)		
EPK1	Student rozumie potrzebę współpracy i współdziałania z innymi specjalistami pochodzącymi z różnych środowisk.	K_KO1, K_K06
EPK2	Student rozumie potrzebę odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania.	K_K02, K_K04, K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do tematu, omówienie warunków zaliczenia.	2	2
C2	Cykl i etapy życia człowieka. Pojęcie normy rozwojowej.	2	2
C3	Okres prenatalny – charakterystyka.	2	2
C4	Etapy rozwoju człowieka – okres poniemowlęcy.	2	1
C5	Etapy rozwoju człowieka – wczesne dzieciństwo.	2	1
C6	Etapy rozwoju człowieka – wiek przedszkolny	2	1

C7	Etapy rozwoju człowieka- młodszy wiek szkolny.	2	1
C8	Etapy rozwoju człowieka – wczesna adolescencja.	2	1
C9	Etapy rozwoju człowieka – późna adolescencja.	2	1
C10	Etapy rozwoju człowieka – wczesna dorosłość.	2	1
C11	Pojęcie zaburzenia rozwojowego. Czynniki wpływające na powstanie zaburzeń.	2	1
C12	Zaburzenia rozwojowe w okresie dziecięcym i adolescencji. Charakterystyka.	2	1
C13	Zaburzenia rozwojowe w wieku dorosłym i w okresie starości. Charakterystyka.	2	1
C14	Rola psychologa i pedagoga w diagnozowaniu zaburzeń rozwojowych.	2	1
C15	Powtórzenie materiału	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie do psychologii rozwoju. Podstawowe pojęcia.		2
W2	Przedmiot, problemy i zadania współczesnej psychologii rozwoju człowieka.		2
W3	Pojęcie rozwoju, zmiany rozwojowej i normy rozwojowej.		2
W4	Periodyzacja rozwoju psychicznego człowieka- wprowadzenie.		2
W4	Charakterystyka rozwoju poznawczego człowieka.		2
W5	Charakterystyka rozwoju emocjonalnego człowieka.		2
W6	Charakterystyka rozwoju społecznego człowieka.		2
W7	Charakterystyka rozwoju moralnego człowieka.		2
W8	Charakterystyka rozwoju osobowości człowieka.		2
W9	Różnice indywidualne w rozwoju psychicznym.		2
W10	Wkład teorii psychoanalitycznych do psychologii rozwoju -koncepcja rozwoju psychoseksualnego Z. Freuda.		2
W11	Wkład teorii psychoanalitycznych do psychologii rozwoju -koncepcja rozwoju psychospołecznego według E. Eriksona.		2
W12	Wkład teorii humanistycznych do psychologii rozwoju.		2

W13	Wkład teorii poznawczo – rozwojowych do psychologii rozwoju - teoria J. Piageta.	2
W14	Wkład teorii poznawczo – rozwojowych do psychologii rozwoju – teoria Wygotskiego.	2
W15	Zaliczenie wykładów	2
	Razem liczba godzin wykładów	30

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	Wykład informacyjny, analiza tekstu źródłowego, studium przypadku, prezentacje	Projektor, laptop, podręczniki, testy psychologiczne
Wykład	Wykład informacyjny, prezentacje	Projektor, laptop

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność (przygotowanie do zajęć, prace domowe) F4- wypowiedź/ wystąpienie	P1 – egzamin pisemny
Wykład	F2 obserwacja podczas zajęć	P1- egzamin pisemny

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia			
	F2		F2	F4	….	….
EPW1	X		X			
EPU1	X		X	X		
EPU2	X		X	X		
EPU3	X		X	X		
EPK1	X		X			
EPK2	X		X			

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	Posiada podstawową wiedzę z zakresu psychologii rozwoju człowieka, najważniejszych teorii i definicji pojęć związanych z działalnością wychowawczą.	Posiada dobrą wiedzę z zakresu psychologii rozwoju człowieka, najważniejszych teorii i definicji pojęć związanych z działalnością wychowawczą.	Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu psychologii rozwoju człowieka, najważniejszych teorii i definicji pojęć związanych z działalnością wychowawczą.

EPU1	Posiada podstawową umiejętność wykorzystywania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii rozwoju człowieka oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturowych i pomocowych i terapeutycznych a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych i profilaktycznych	Posiada dobrą umiejętność wykorzystywania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii rozwoju człowieka oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturowych i pomocowych i terapeutycznych a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych i profilaktycznych	Posiada bardzo dobrą umiejętność wykorzystywania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii rozwoju człowieka oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturowych i pomocowych i terapeutycznych a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych i profilaktycznych
EPU2	Posiada podstawową umiejętność w zakresie obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania źródeł zaburzeń rozwojowych i właściwego reagowania	Posiada dobrą umiejętność w zakresie obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania źródeł zaburzeń rozwojowych i właściwego reagowania	Posiada bardzo dobrą umiejętność w zakresie obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania źródeł zaburzeń rozwojowych i właściwego reagowania
EPU3	Posiada podstawową umiejętność zaprojektowania i wdrożenia innowacyjnych sposobów i procedur realizacji zadań oraz metod rozwiązywania problemów dotyczących wybranej sfery działalności edukacyjnej i terapeutycznej w zakresie zaburzeń rozwoju i wychowawczych.	Posiada dobrą umiejętność zaprojektowania i wdrożenia innowacyjnych sposobów i procedur realizacji zadań oraz metod rozwiązywania problemów dotyczących wybranej sfery działalności edukacyjnej i terapeutycznej w zakresie zaburzeń rozwoju i wychowawczych.	Posiada bardzo dobrą umiejętność zaprojektowania i wdrożenia innowacyjnych sposobów i procedur realizacji zadań oraz metod rozwiązywania problemów dotyczących wybranej sfery działalności edukacyjnej i terapeutycznej w zakresie zaburzęń rozwoju i wychowawczych.
EPK1	Rozumie potrzebę współpracy i współdziałania z innymi specjalistami pochodzącymi z różnych środowisk.	Rozumie potrzebę współpracy i współdziałania z innymi specjalistami pochodzącymi z różnych środowisk i świadomie współpracuje.	Rozumie potrzebę współpracy i współdziałania z innymi specjalistami pochodzącymi z różnych środowisk i współpracuje na wielu płaszczyznach.
EPK2	Rozumie potrzebę odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania.	Rozumie potrzebę odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania i jest świadomy swoich zachowań.	Rozumie potrzebę odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania i jest bardzo świadomy swoich zachowań.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie pisemne

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. H. Bee, *Psychologia rozwoju człowieka*, Poznań 2004.
2. B. Harwas – Napierała, J. Trempała (red.), *Psychologia rozwoju człowieka* T.2, Warszawa 2008.
3. M. Przetacznik – Gierowska, *Psychologia rozwoju człowieka*, Warszawa 2002.
4. J. Trempała, M. Kielar- Turska, A. Niemczyński, M. Czerwińska – Jasiewicz (red.), *Psychologia rozwoju człowieka: podręcznik akademicki*, Warszawa 2011

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. M. Czerwińska – Jasiewicz, *Psychologia rozwoju młodzieży w kontekście biegu ludzkiego życia*, Warszawa 2015.
2. S. Schaffer., *Psychologia rozwojowa*. *Podstawowe pojęcia,* Kraków 2010.
3. D.R. Shaffer , K. Kipp, *Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości,* Warszawa 2015.
4. E. Sokołowska, L. Zabłocka – Żytka, *Psychologia rozwojowa dla klinicystów*, Warszawa 2013.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje		4
Czytanie literatury		8
Przygotowanie prezentacji		
Przygotowanie do sprawdzianu		
Przygotowanie do egzaminu		2
Suma godzin:		**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Beata Uchto- Żywica
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	buchto@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	Studia licencjackie
Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	praktyczny

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł psychologiczno-pedagogiczny – 33**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Pedagogika ogólna**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Anna Michniuk**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 30; **Ćw.**: 15	**W**: 18; **Ćw.**: 9
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Ukończenie I roku studiów

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zapoznanie z podstawami teoretycznymi pedagogiki ogólnej: jej definicjami, rodzajami oraz elementarną terminologią.
CW2	Zapoznanie z wiedzą z zakresu uwarunkowań historycznych, antropologicznych, filozoficznych, naukowych, światopoglądowych, prakseologicznych i metodologicznych pedagogiki ogólnej.
CW2	Zapoznanie z rolą osoby nauczyciela w procesie kształcenia oraz wychowania.
	Umiejętności
CU1	Kształtowanie umiejętności dostrzegania, wyróżniania i nazywania nurtów pedagogicznych występujących i zaobserwowanych w różnych środowiskach
CU2	Kształtowanie u studentów umiejętności i kompetencji niezbędnych do uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, rozumienia potrzeby uczenia się przez całe życie.
	Kompetencje społeczne
CK1	Budowanie umiejętności współpracy w grupie w celu rozwoju własnego i innych.
CK2	Budowanie postaw prospołecznych i profilaktycznych mających na celu edukację i kształtowanie pożądanych postaw w społeczeństwie.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student rozumie podstawy teoretyczne pedagogiki ogólnej: jej definicje, rodzaje oraz stosuje prawidłową terminologię.	K_W01, K_W02
EPW2	Student opisuje uwarunkowania historyczne, antropologiczne, filozoficzne, naukowe, światopoglądowe, prakseologiczne i metodologiczne pedagogiki ogólnej.	K_W03, K_W04
EPW3	Student wskazuje funkcje, zadania, cechy oraz zasady, którymi nauczyciel powinien kierować się w swojej pracy.	K_W06, K_W12
EPW4	Student rozpoznaje i tłumaczy współczesne wyzwania związane z pedagogiką, szanse i zagrożenia.	K_W05, K_W12, K_W13
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student dostrzega, wyróżnia i nazywa nurty pedagogiczne występujące i obserwowane w różnych środowiskach.	K_U01, K_U03
EPU2	Student jest gotowy do uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.	K_U13, K_U17, K_U18
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student współpracuje w grupie w celu rozwoju własnego i innych.	K_K01, K_K02, K_K04
EPK2	Student wybiera i aranżuje działania prospołeczne i profilaktyczne mające na celu edukację i kształtowanie pożądanych postaw w społeczeństwie.	K_K02, K_K03

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Pedagogika – wyjaśnienia etymologiczne	2	1
W2	Pedagogika a inne nauki	2	1
W3	Pedagogika jako wiedza	2	1
W4	Pedagogika a filozofia	2	1
W5	Pedagogika a psychologia	2	1
W6	Pedagogika a socjologia	2	1
W7	Budowanie teorii pedagogicznych	2	1
W8	Ewolucja pedagogiki	2	1
W9	Metody badań pedagogicznych	2	1
W10	Nauczanie a uczenie się	2	1
W11	Ukryty program szkolny	2	1
W12	Środowisko uczenia się dziecka	2	1
W13	Kim jest i jaki powinien być nauczyciel?	2	1
W14	Pedagogika w społeczeństwie nowomedialnym	2	1

W15	Powtórzenie wiadomości i przygotowanie do egzaminu zaliczeniowego	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Nurt Nowego Wychowania – wprowadzenie do zajęć ćwiczeniowych	2	1
C2	Szkoła Walfdorfska; Pedagogika Johna Deweya	2	1
C3	Pedagogika Marii Montessori; Pedagogika Janusza Korczaka	2	1
C4	Pedagogika Petera Petersona; Celestyn Freinet i jego podejście do pedagogiki	2	1
C5	Pedagogika emancypacyjna; pedagogika emancypacyjna	2	1
C6	Pedagogika negatywna. Antypedagogika	2	1
C7	Pedagogika postmodernizmu; pedagogika międzykulturowa	2	1
C8	Pedagogika społeczna	2	1
C9	Powtórzenie materiału i zaliczenie przedmiotu	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	18	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny (M1)	Projektor, komputer
Ćwiczenia	Metoda praktyczna (M5) - analiza tekstu źródłowego	Artykuły i rozdziały ze wskazanych podręczników
	Metoda eksponująca (M3) - film	Filmy
	Metoda problemowa (M2) - burza mózgów	Szary papier, mazaki
	Metoda praktyczna (M5) - prezentacja z wystąpieniem	Projektor, komputer
	Metoda problemowa (M2) - gra dydaktyczna	Kahoot + smartfony

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, sprawdzenie czytania kanonu lektur, prace domowe itd.) – F2	Egzamin pisemny (P1)
Ćwiczenia	- obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, sprawdzenie czytania kanonu lektur,	- Wystąpienie (prezentacja multimedialna) (P4); - sprawdzian pisemny (P2)

	prace domowe itd.) –F2 - projekt/prezentacja – F3	

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia		
	Metoda oceny P1	F2	P2	F2	P4
EPW1	x	x	x	x	x
EPW2	x	x	x	x	x
EPW3	x	x	x	x	x
EPU1	x	x	x	x	x
EPU2	x	x	x	x	x
EPK1		x		x	x
EPK2	x			x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student opanował wiedzę dotyczącą definicji i terminologii pedagogicznych z wykładów i literatury na poziomie podstawowym	Student opanował wiedzę dotyczącą definicji i terminologii pedagogicznych z wykładów i literatury na poziomie dobrym	Student opanował wiedzę dotyczącą definicji i terminologii pedagogicznych z wykładów i literatury na poziomie bardzo dobrym
EPW2	Student potrafi wskazać i rozpoznać niektóre uwarunkowania historyczne, antropologiczne, filozoficzne, naukowe, światopoglądowe, prakseologiczne i metodologiczne pedagogiki ogólnej	Student potrafi wskazać i rozpoznać większość uwarunkowań historycznych, antropologicznych, filozoficznych, naukowych, światopoglądowych, prakseologicznych i metodologicznych pedagogiki ogólnej	Student potrafi wskazać i rozpoznać wszystkie uwarunkowania historyczne, antropologiczne, filozoficzne, naukowe, światopoglądowe, prakseologiczne i metodologiczne pedagogiki ogólnej
EWP3	Student wskazuje funkcje, zadania, cechy oraz zasady, którymi nauczyciel powinien kierować się w swojej pracy, popełnia przy tym błędy	Student wskazuje funkcje, zadania, cechy oraz zasady, którymi nauczyciel powinien kierować się w swojej pracy, czasem popełnia błędy	Student wzorowo wskazuje funkcje, zadania, cechy oraz zasady, którymi nauczyciel powinien kierować się w swojej pracy
EPW4	Student zna i wskazuje niektóre wyzwania współczesnej pedagogiki, popełnia przy tym błędy	Student zna i wskazuje większość wyzwania współczesnej pedagogiki	Student zna, wskazuje i krytycznie oczenia wszystkie wyzwania, które pojawiają się we współczesnej pedagogice

EPU1	Student dostrzega, wyróżnia i nazywa różne nurty pedagogiczne popełniając błędy	Student dostrzega, wyróżnia i nazywa różne nurty pedagogiczne popełniając nieznaczne błędy	Student bezbłędnie dostrzega, wyróżnia i nazywa różne nurty pedagogiczne popełniając nieznaczne błędy, podaje ich wady i zalety
EPU2	Student nie poszukuje samodzielnie nowych informacji, nie rozwija się samodzielnie	Student samodzielnie poszukuje dodatkowych informacji, ale wykorzystuje je w swojej pracy w niewielkim stopniu	Student samodzielnie poszukuje dodatkowych Informacji, poszerza swoją wiedzę i rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie
EPK1	Student realizuje w grupie powierzone zadania.	Student realizuje w grupie zadania, wykazując się przy tym samodzielnością, wspiera innych	Student realizuje w grupie zadania, wykazując się przy tym samodzielnością, pełni różne role w grupie, z powodzeniem wspiera i zachęca innych do osiągnięcia celu
EPK2	Student ma świadomość istnienia pożądanych postaw w społeczeństwie.	Student ma świadomość istnienia pożądanych postaw w społeczeństwie i ma pomysły jak je budować.	Student ma świadomość istnienia pożądanych postaw w społeczeństwie, buduje je tworząc projekty profilaktyczne i prospołeczne

J – Forma zaliczenia przedmiotu

egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki 1, Warszawa 2003.
2. Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red), Pedagogika. Podręcznik akademicki 2, Warszawa 2005.
3. M. Dembiński, Pedagogiczne tworzenie istoty ludzkiej, Poznań 2013.
4. B. Śliwerski, Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości, Kraków 2012
5. J. Gnitecki, Obiektywistyczne, konstruktywistyczne i neoobiektywistyczne ujęcie przedmiotu badań pedagogiki, [w:] K. Rubacha (red.) Konceptualizacje przedmiotu badań pedagogiki, Kraków 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. M. Myszkowska-Litwy, Pedagogika ogólna a teoria i praktyka dydaktyczna, Kraków 2011
2. K. Rubacha, Konceptualizacja przedmiotu badań pedagogiki, Kraków 2008.
3. B. Śliwerski, Współczesna myśl pedagogiczna, Kraków 2009.
4. T. Hejnicka-Bezwińska, Pedagogika ogólna. Dyskursy o statusie naukowym i dydaktycznym, Bydgoszcz 2011.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Czytanie literatury	2	6
Przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych	2	6
Przygotowanie do sprawdzianu	1	5
Przygotowanie do egzaminu	-	6
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Anna Michniuk
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	amichniuk@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	Pierwszy
	Forma studiów	stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł psychologiczno-pedagogiczny – 34**

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Elementy pedagogiki specjalnej**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Kierunkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Anna Lis-Zaldivar**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 6	**W**: (15); **Ćw.**: (30);	**W**: (9); **Ćw.**: (18);
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Uzyskanie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych wynikających z pozytywnego zaliczenia przedmiotów: biomedyczne podstawy rozwoju, wprowadzenia do psychologii, pedagogiki ogólnej.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przedstawienie wiedzy pozwalającej zrozumieć niepełnosprawności w sferach edukacyjnych i społecznych. (C_W1)
	Umiejętności
CU1	Kształtowanie samodzielności w zdobywaniu wiedzy oraz umiejętności pracy w zespole. (C_U4)
	Kompetencje społeczne
CK1	Kształtowanie wrażliwości społecznej, postaw prospołecznych szczególnie w odniesieniu do dzieci i osób z niepełnosprawnością. (C_K1)

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Posiada podstawową wiedzę w zakresie rozwoju człowieka w aspekcie biologicznym, psychologicznym oraz społecznym oraz jego nieprawidłowości.	K_W12
EPW2	Ma podstawową wiedzę o celach i funkcjach systemu edukacji i wybranych organizacji powołanych do działań na rzecz dzieci i osób z niepełnosprawnością.	K_W12
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	umie pracować nad własnym rozwojem z wykorzystaniem różnorodnych źródeł i sposobów uczenia się	K_U13 K_U17, K_U18
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	jest gotów do pracy nad własnym rozwojem dokształcania się zawodowego	K_K03

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		Stacjonarnych	Niestacjonarnych
W1	Zajęcia organizacyjne- przedstawienie założeń i tematyki przedmiotu. Omówienie celów, założeń, aktualnych problemów i wyzwań pedagogiki specjalnej.	1	0,5
W2	Omówienie procesu słyszenia w normie i patologii.	2	1
W3	Przedstawienie specyfiki procesów poznawczych oraz kształtowania mowy u dzieci z uszkodzonym narządem słuchu.	2	1
W4	Przedstawienie procesu widzenia w normie i patologii.	2	1
W5	Omówienie specyfiki procesów poznawczych, społecznych oraz orientacji przestrzennej u dzieci z uszkodzonym narządem wzroku.	2	2
W6	Omówienie specyfiki rozwojowej dzieci i osób dorosłych o różnym stopniu niepełnosprawności intelektualnej.	2	2
W7	Przedstawienie systemu edukacji i nauczania dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym.	2	1
W8	Omówienie aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością. Rozwiązania prawne.	2	0,5
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**9**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		Stacjonarnych	Niestacjonarnych
C1	Omówienie warunków zaliczenia przedmiotu oraz zakresu i sposobów pracy na ćwiczeniach.	1	0,5

C2	Zdrowie a niepełnosprawność w aspekcie biologicznym, psychicznym i społecznym. Procedury orzekania o stopniu niepełnosprawności.	2	0,5
C3	Postawy rodziców wobec niepełnosprawności dziecka.	2	1
C4	Poszukiwanie odpowiedzi na pytania: *Co należy zrobić, aby rodzina posiadająca osobę z niepełnosprawnością w stopniu głębokim nie zatraciła radości życia i szczęśliwości? Czy w tej sytuacji możliwa jest realizacja zawodowa, pasji pozostałych członków rodziny? Jeśli tak, to, jakie widzisz rozwiązanie?*	2	1
C5	Omówienie różnych metod rehabilitacji dzieci z wadą słuchu: metoda audytywno-werbalna, daktylografia, fonogesty, język migowy/ migany. Szkolnictwo dla dzieci w wadami słuchu.	3	3
C6	Określanie stopnia i rodzaju niedosłuchu na postawie badań audiometrycznych. Omówienie ochrony słuchu przed hałasem i profilaktyki uszkodzeń słuchu. Zaprezentowanie metod rehabilitacji dzieci z uszkodzonym narządem słuchu. Omówienie znaczenia i etapów treningu słuchowego.	4	2
C7	Adoptowanie tekstu literackiego na poziomie szkoły podstawowej do możliwości dzieci z uszkodzonym słuchem. Omówienie zaleceń do pracy z dzieckiem niedosłyszącym w szkole integracyjnej i ogólnodostępnej.	4	2
C8	Omówienie różnic w poznawaniu otoczenia pomiędzy osobami w pełni zdrowymi i niewidomymi. Rozwijanie orientacji przestrzennej u osób niewidomych i ociemniałych.	2	2
C9	Scharakteryzowanie systemu nauczania i pracy zawodowej osób z wadą wzroku.	2	1
C10	Dostosowywanie materiału dydaktycznego na poziomie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej do poziomu poznawczego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.	4	3
C11	Segregacja- integracja- autonomia, jako różne formy współżycia społecznego osób sprawnych i niepełnosprawnych.	2	1
C12	Kolokwium zaliczeniowe.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład konserwatoryjny, wykład problemowy	projektor, teksty źródłowe
Ćwiczenia	burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, klasyczna metoda problemowa, praca w grupach, analiza tekstu źródłowego	teksty źródłowe, pomoce dydaktyczne

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład		P2 kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 wypowiedź/ wystąpienie F5 ćwiczenia praktyczne	P2 kolokwium pisemne P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze;

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny P2	…..	F2	F4	F5	P2	….	….	…	…	..	..	..
EPW1	x			x	x	x							
EPW2	x			x	x	x							
EPU1	x		x	x	x	x							
EPK1	x		x	x	x	x							

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	ma podstawową wiedzę na temat cyklu życia człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym	ma wiedzę na temat cyklu życia człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym	ma rozszerzoną wiedzę na temat cyklu życia człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym
EPW2	ma wybiórczą wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych	ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych	ma rozszerzoną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych
EPU1	potrzebuje pomocy w zdobywaniu wiedzy i rozwijaniu swoich profesjonalnych umiejętności	samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje profesjonalne umiejętności	samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje profesjonalne umiejętności korzystając ze źródeł w języku polskim i obcym.
EPK1	potrafi w niewielkim stopniu samodzielnie zdobywać wiedzę	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę korzystając z różnych źródeł

J – Forma zaliczenia przedmiotu

zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. A. Clarke, A. D. B. Clarke, *Upośledzenie umysłowe. Nowe poglądy.* PWN, Warszawa 1969.
2. W. Dykcik, *pedagogika specjalna,* Wydawnictwo Naukowe WAM, Poznań 2001,

Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Materiały dla nauczycieli, MEN 2010..

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. A. Adamowicz-Hummel, *Posługiwanie się wzrokiem przez dzieci słabo widzące,*[w:] *Poradnik dydaktyczny dla nauczycieli realizujących podstawę programową w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum z uczniami niewidomymi i słabo widzącymi,* MEN Warszawa 2001.
2. N. C. Barraga, J. M. Morris, *Program rozwijania umiejętności posługiwania się wzrokiem,*WSPS-PZN, Warszawa 1997.
3. E. Bendych, *Przygotowanie dzieci niewidomych do nauki szkolnej,* WSiP, Warszawa 1985.
4. U. Eckert, *Przygotowanie dzieci z wadą słuchu do nauki szkolnej,* WSiP, Warszawa
5. 1986.
6. M. Gadomska, M*apy i plany w nauczaniu orientacji przestrzennej osób niewidomych,* Szkoła Specjalna nr 1/2003, s. 40-45.
7. Z. Gajdzica (red.), *Człowiek z niepełnosprawnością w rezerwacie przestrzeni publicznej,* Impuls, Kraków 2013.
8. M. Góralówna, B. Hołyńska, *Rehabilitacja małych dzieci z wadą słuchu,* PZWL, Warszawa
9. E. Kulesza, *Rozwój poznawczy dzieci z lekkim i umiarkowanym stopniem upośledzenia umysłowego- diagnoza i wspomaganie. Studia empiryczne,* Wydawnictwo APS, Warszawa 2004.
10. S. Olszewski, K. Parys, *Rozumieć chaos. Rzecz o terminach i znaczeniach im nadawanych w pedagogice specjalnej.* Wyd. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2016.
11. B. Orłowska, P. Prüfer (red.), *Edukacja i niepełnosprawność w wyobraźni socjopedagogicznej,* Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża, Gorzów Wielkopolski 2013.
12. A. Rakowska, *Jak porozumiewają się dzieci niesłyszące z osobami słyszącymi. Analiza wybranych interakcji komunikacyjnych,* Wydawnictwo naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2000.
13. B. Szczygieł, *Jak pracować z dzieckiem niepełnosprawnym? Konstruowanie programu zajęć, organizowanie klasy integracyjnej,* Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków 2005.
14. H. Siwek, *Możliwości matematyczne uczniów szkoły specjalnej,* WSiP, Warszawa 1995.
15. D. Umiastowska, J. Gebreselassie (red.), *Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych- implikacje dydaktyczne i wychowawcze,* Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża, Gorzów Wielkopolski 2014.
16. *Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, nr 1 (13),* Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna, Warszawa 2008.
17. *Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, nr 2 (14),* Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna, Warszawa 2008.
18. *Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, nr 3 (15),* Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna, Warszawa 2008.

19. *Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, nr 4 (16),* Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna, Warszawa 2008.
R.Walthes, *Tyflopedagogika,* GWP, Gdańsk 2007.

Ł – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	0	3
Czytanie literatury	5	15
Przygotowanie wystąpień	5	5
Przygotowanie do zaliczenia	5	10
Suma godzin:	**60**	**60**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Anna Lis-Zaldivar
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł psychologiczno-pedagogiczny – 35**

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	HUMANISTYCZNY
Kierunek	FILOLOGIA POLSKA
Poziom studiów	I STOPNIA
Forma studiów	STUDIA STACJONARNE
Profil kształcenia	OGÓLNOAKADEMICKI

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Emisja głosu**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Joanna Magda Ginda**

Nr semestru	**Studia stacjonarne**
Semestr 2	**Ćwiczenia 15**
Liczba godzin ogółem	**15**

C - Wymagania wstępne

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	**Student zna podstawowe zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy**
CW2	**Student rozumie działanie aparatu artykulacyjnego, oddechowego i fonacyjnego.**
CW3	**Student wie jakie ćwiczenia powinien wykonywać aby polepszać emisję głosu**
	Umiejętności
CU1	**Student potrafi prawidłowo posługiwać się swoim głosem**
CU2	**Student potrafi samodzielnie wykonywać ćwiczenia pomocne w rozwijaniu techniki mowy i wyrazistości wypowiedzi**
	Kompetencje społeczne
CK1	**Student rozumie, że prawidłowa emisja głosu jest pomocna w odnalezieniu się na rynku pracy**
CK2	**Student posiada przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student zna podstawowe zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy	K_W01
EPW2	Student ma podstawową wiedzę na temat polepszania wyrazistości mowy	K_W03
EPW3	Student ma wiedzę w zakresie praktycznej działalności pedagogicznej	K_W01
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student, na podstawie zdobytej wiedzy, potrafi samodzielnie pracować nad własnym rozwojem	K_U07
EPU2	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie sposób przejrzysty i zrozumiały	K_U11
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem, także podczas pedagogicznej działalności praktycznej	K_K01
EPK2	posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej,	K_K02

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do zajęć emisji głosu, przekazanie podstawowej wiedzy teoretycznej zawiązanej z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy przedstawienia warunków zaliczenia	2	
C2	Zajęcia praktyczne: istota relaksacji w pracy z głosem	2	
C3	Zajęcia praktyczne: oddech i jego moc	2	
C4	Zajęcia praktyczne: wyrazistość mówienia	2	
C5	Zajęcia praktyczne: intonacja i pragmatyka wypowiedzi	2	
C6	Zajęcia praktyczne: uwolnij swój głos	2	
C7	Podsumowanie zajęć i zaliczenie przedmiotu	3	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	…

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1** - **Metoda podająca:** objaśnienie, wyjaśnienie, miniwykład **M2 - Metoda problemowa:** wykład interaktywny, dyskusja, inscenizacja, ćwiczenia pobudzające wyobraźnię, pytania i odpowiedzi, konwersacja, rozmowa/dyskusja na temat doświadczeń w czasie praktyk. **M5 - Metoda praktyczna:** prezentacja różnych form wypowiedzi, wygłoszenie referatu przez studenta,	koc, poduszka, kartki, długopisy,

	ćwiczenia z elementami prezentacji, wypowiedź ustna, praca z tekstem źródłowym, analiza i interpretacja wskazanych utworów literackich, analiza referatów, analiza próbek nagrań, pisanie prac, opracowanie referatu, działania praktyczne, kwerendy biblioteczne, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, nauczanie fragmentaryczne i całościowe, ćwiczenia pamięci, przygotowanie prezentacji, przygotowanie referatu, ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, użycie określonych struktur w mowie, czytanie na głos.	

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 - wystąpienie F5 - ćwiczenia praktyczne	P3 - ocena podsumowująca na podstawie ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	….	…..	F2	F4	F5	P3	….	….	…	…	..	..	..
EPW1			x			x							
EPW2			x		x	x							
EPW3			x			x							
EPU1					x	x							
EPU2			x	x		x							
EPK1					x	x							
EPK2					x	x							

I – Kryteria oceniania

	Ocena		
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student kojarzy zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy Student jest bierny, ale obecny na zajęciach.	Student kojarzy zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy Student zazwyczaj jest aktywy na zajęciach.	Student zna podstawowe zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy. Student aktywnie uczestniczy w zajęciach.
EPW2	Student ma podstawową wiedzę na temat polepszania wyrazistości mowy ale z niej nie korzysta. Student jest bierny, ale obecny na zajęciach.	Student ma podstawową wiedzę na temat polepszania wyrazistości mowy i z niej korzysta gdy mu się o tym przypomni Student zazwyczaj jest aktywy na zajęciach.	Student ma podstawową wiedzę na temat polepszania wyrazistości mowy i z niej korzysta w każdej wypowiedzi. Student aktywnie uczestniczy w zajęciach
EPW3	Student ma wiedzę w zakresie praktycznej działalności pedagogicznej	Student ma wiedzę w zakresie praktycznej działalności pedagogicznej i ja stosuje, gdy	Student ma wiedzę w zakresie praktycznej działalności pedagogicznej i ją stosuje.

	ale jej nie stosuje. Student jest bierny, ale obecny na zajęciach.	mu się o tym przypomni. Student zazwyczaj jest aktywy na zajęciach.	Student aktywnie uczestniczy w zajęciach.
EPU1	Student, na podstawie zdobytej wiedzy, potrafi samodzielnie pracować nad własnym rozwojem, ale nie robi tego. Student jest bierny, ale obecny na zajęciach.	Student, na podstawie zdobytej wiedzy, potrafi samodzielnie pracować nad własnym rozwojem gdy mu się o tym przypomni. Student zazwyczaj jest aktywy na zajęciach.	Student, na podstawie zdobytej wiedzy, potrafi samodzielnie pracować nad własnym rozwojem i jego postępy widać na kolejnych zajęciach. Student aktywnie uczestniczy w zajęciach.
EPU2	Student czasami potrafi komunikować się werbalnie w mowie sposób przejrzysty i zrozumiały . Student jest bierny, ale obecny na zajęciach.	Student zazwyczaj potrafi komunikować się werbalnie w mowie sposób przejrzysty i zrozumiały. Student zazwyczaj jest aktywy na zajęciach.	Student zawsze potrafi komunikować się werbalnie w mowie sposób przejrzysty i zrozumiały. Student aktywnie uczestniczy w zajęciach.
EPK1	posiada nikłą samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń. Student jest bierny, ale obecny na zajęciach.	posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń. Student zazwyczaj jest aktywy na zajęciach.	posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem, także podczas pedagogicznej działalności praktycznej. Student aktywnie uczestniczy w zajęciach.
EPK2	Rzadko posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej. Student jest bierny, ale obecny na zajęciach.	czasami posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej. Student zazwyczaj jest aktywy na zajęciach.	zawsze posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej. Student aktywnie uczestniczy w zajęciach.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Emisja głosu nauczyciela*, red. M. Przybysz-Piwko. Warszawa 2006
2. Linklater K., *Uwolnij swój głos*, Kraków 2012
3. Walczak- Deleżyńska M., *Aby język giętki… Wybór ćwiczeń artykulacyjnych* od J. Tennera do B. Toczyskiej, Wrocław 2001.
4. Toczyska B. *Głośno i wyraźnie*, Gdańsk 2007.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem	15	
Konsultacje	2	
Czytanie literatury	3	
Ćwiczenia w domu	5	
Suma godzin:	**25**	

Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**	

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Ginda
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	joanna.ginda@wp.pl
Podpis	Ginda

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	**Humanistyczny**
	Kierunek	**filologia polska**
	Poziom studiów	**I stopień**
	Forma studiów	**stacjonarna**
	Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**36**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Kultura żywego słowa**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Joanna Rutkowska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Semestr 2	15 9ns
Liczba godzin ogółem	**15 9 ns**

C - Wymagania wstępne

brak

D - Cele kształcenia

Wiedza	
	CW1: Znajomość podstawowych pojęć z zakresu kultury żywego słowa. **CW2:** Znajomość budowy, działania i zasad ochrony narządów głosu (fizyczne aspekty komunikacji werbalnej); zasad prawidłowego oddychania w procesie fonacji, normy wymawianiowej języka polskiego w zakresie artykulacji głosek oraz akcentowania wyrazów. **CW3:** Znajomość podziału wypowiedzi na frazy, słowa, sylaby, głoski, środków wyrazu dotyczących formy wypowiedzi i treści wypowiedzi. **CW3:** Zależności między słowem mówionym a znakami przestankowymi, niektórych figur stylistycznych, a także podstawowych ćwiczeń oddechowych, dykcyjnych i relaksacyjnych.
Umiejętności	
CU1: Umiejętność interpretacji i poprawnej recytacji tekstu. **CU2:** Umiejętność wykonywania i prowadzenia ćwiczeń oddechowych i relaksacyjnych. **CU3:** Umiejętność autoprezentacji,używania głosu ekonomicznie i efektywnie, poprawnej wymowy,	

skupiania uwagi otoczenia na swojej wypowiedzi, efektywnej ochrony narządów mowy.	
Kompetencje społeczne	
	CK1: Rozwijanie umiejętności skutecznego komunikowania się.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Definiuje podstawowe terminy z zakresu kultury żywego słowa.	K_W01
EPW2	Zna budowę, działania i zasady ochrony narządów głosu oraz zasady prawidłowego oddychania i zasady normy wymawianiowej w zakresie artykulacji oraz akcentowania.	K_W02 K_W03
EPW3	ma podstawową wiedzę na temat powiązania emisji głosu z kulturą żywego słowa	K_W04
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	potrafi zinterpretować i wyrecytować tekst poetycki i prozatorski	K_U11
EPU2	potrafi świadomie posługiwać się głosem	K_U11
EPU3	potrafi wykorzystywać w swoich wypowiedziach właściwe środki foniczne, stosować obowiązujące zasady wymowy i normy ortofoniczne	K_U11
	Kompetencje społeczne (EPK…)	
EPK1	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania i doskonalenia zawodowego	K_K01
EPK2	potrafi skutecznie wypowiadać się; ma świadomość wpływu formy i jakości wypowiedzi na tworzenie wizerunku mówcy	K_K01
EPK3	ma świadomość odpowiedzialności za kształtowanie kultury języka swoich wychowanków	K_K01

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

	Treści ćwkiczeń	
Ćw 1	1. Wprowadzenie do problematyki żywego słowa, podstawowe zagadnienia z zakresu kultury żywego słowa (warunki dobrej recytacji, bariery komunikacyjne, pojęcie normy wymawianiowej i jej odmiany – dykcja wyrazista i poprawna itd.).	2 1
2	1. Mechanizm i fizjologia procesu mówienia; fizyczne aspekty komunikacji werbalnej i emisja głosu: budowa, działanie i ochrona narządów mowy, oddech i ćwiczenia oddechu; ćwiczenia dykcyjne i relaksacyjne. .	2 1
3	1. Technika artykulacji samogłoskowych, mechanizmy artykulacji spółgłosek i	2 2

	grup spółgłoskowych; akcent w języku polskim, norma wymawianiowa; rym i rytm w polszczyźnie mówionej; Środki wyrazu dotyczące treści i formy wypowiedzi; Kontury intonacyjne i ich wpływ na znaczenie wypowiedzi; Fraza, pauza i akcent logiczny a semantyczna struktura tekstu; akcent emocjonalny – operowanie tempem, natężeniem głosu, pauzą itp. w celu przekazania emocji zawartych w tekście; Zaburzenia mowy, wady wymowy, błędy, przejęzyczenia.	
4	Fonacja i artykulacja.	2 1
5	Wybrane normy ortofoniczne. Wymowa, ekspresja i wyrazistość słowa..	2 1
6	Przygotowanie tekstu do interpretacji głosowej, ćwiczenia nad tekstami literackimi – poetyckimi i prozatorskimi.	5 3
	Liczba godzin ćwiczeń	15 9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
	Ćwiczenia Metody nauczania: praca z tekstem (MC1), dyskusja (MC2), miniwykład (MC3).	DYKTAFON teksty poetyckie i prozatorskie, słowniki, poradniki z zakresu kultury żywego słowa i języka, zasoby internetowe, prezentacje multimedialne.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	F – formująca	P– podsumowująca
	Prowadzona na początku i w trakcie zajęć, przez nauczycieli i studentów. Pomaga ukierunkować nauczanie do poziomu studentów, a studentowi pomaga w uczeniu się. F1 – aktywność podczas zajęć F2 – ocena ćwiczeń praktycznych	**Prowadzona pod koniec przedmiotu, podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia.** P1 – kolokwium pisemne oceniające wiedzę i umiejętności doskonalone w czasie ćwiczeń P2 – interpretacja i recytacja tekstu

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	
	F2	P1
EPW1	x	x
EPW2	x	x
EPW3	x	x
EPU3		
EPK1	x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1 i EPW2	Student w pewnym stopniu zdaje sobie sprawę ze zjawisk związanych z aparatem mowy, funkcjami mowy, zjawiskami fonetycznymi	Student zna dobrze zna podstawowe zagadnienia z zakresu kultury żywego słowa	Student ma świadomość i bardzo dobrze zna zasady operowania głosem, bardzo dobrze zna teorie na ten temat i potrafi wykorzystywać ja w praktyce
EPW3	Student w pewnym stopniu wykonuje ćwiczenia z zakresu kultury żywego słowa	Student dobrze wykonuje ćwiczenia i recytuje teksty	Student ma uporządkowaną i poszerzoną wiedzę, poprawnie wykonuje ćwiczenia z zakresu emisji głosu, wykazuje się dużą orientacją w literaturze przedmiotu, poprawnie interpretuje i recytuje teksty.
EPK1	Student widzi swoje niedostatki i zdaje sobie sprawę z potrzeby poszerzania wiedzy.	Student zdaje sobie sprawę z potrzeby dokształcania.	Student wykazuje się dużą samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań, jest świadomy potrzeby poszerzania swojej wiedzy wiedzy swoich wychowanków

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach oraz przygotowania i oceny głosowej interpretacji tekstu.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Tarasiewicz B., *Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do nauki emisji głosu*, Kraków 2003
2. Kochanowicz J., *Podstawy recytacji i mowy scenicznej*, Warszawa 1961 i wydania następne.
3. Kochański W., Koszutska O., Listkiewicz Z., *Sekrety żywego słowa. Poradnik dla recytatorów*, Warszawa 1974.
4. Kotlarczyk M., *Podstawy sztuki żywego słowa. Instrument – dykcja – ekspresja*, Warszawa 1965 – i wyd. nast.
5. Kram J., *Zarys kultury żywego słowa*, Warszawa 1982 i wydania następne.
6. Mikuta M., *Kultura żywego słowa*, Warszawa 1963.

Wieczorkiewicz B., *Sztuka mówienia*, Warszawa 1980.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bąba S., *Z zagadnień współczesnej normy językowej*, „Studia Polonistyczne" 1981, t. IX.
2. Bąk P., *Czytanie i recytacja w klasach początkowych*, Warszawa 1984.
3. Bąk P., *Nauka czytania i recytacji w wyższych klasach szkoły podstawowej*, Warszawa 1987.
4. Benni T., *Ortofonia polska*, Warszawa 1971.
5. Billewicz G., Zioło B., Bator Z., *Ćwiczenia dykcyjne dla dzieci przedszkolnych i szkolnych. Głoski szumiące*, Kraków 1998.
6. Bregy W., *Elementy techniki wokalnej*, Warszawa 1974.
7. Dłuska M., *Fonetyka polska. Artykulacje głosek polskich*, Warszawa – Kraków 1983.
8. Dłuska M., *Prozodia języka polskiego*, Warszawa 1976.
9. Doroszewski W., Wieczorkiewicz B., *Zasady poprawnej wymowy polskiej (ze słowniczkiem)*, Warszawa 1947.
10. Furmanik S., *Zarys deklamatoryki*, Warszawa 1958.
11. Gawęda K., Łazewski J., *Uczymy się poprawnej wymowy*, Warszawa 1995.

12. Kamińska-Szmaj I., *Normy ortofoniczne a system wokaliczny współczesnej polszczyzny*, [w:] *Mowa rozświetlona myślą. Świadomość normatywno-stylistyczna współczesnych Polaków*, red. J. Miodek, współpr. M. Zaśko-Zielińska i I. Borkowski, Wrocław 1999.
13. Klemensiew Z., *Prawidła poprawnej wymowy polskiej*, wyd. 8, Kraków 1995.
14. Kochanowicz J., *Podstawy recytacji i mowy scenicznej*, wyd. 2 popr., Warszawa 1961 i nast. wyd.
15. Kochański W., Klebanowska B., Markowski A., *O dobrej i złej polszczyźnie, Warszawa 1987.*
16. Kotlarczyk M., *Podstawy sztuki żywego słowa. Instrument, dykcja, ekspresja*, wyd. 2 rozszerz, Warszawa 1965 i nast. wyd..
17. Kotlarczyk M., *Sztuka żywego słowa*, Warszawa 1975
18. Kucała M., *Twoja wymowa cię zdradza. Regionalizmy i dialektyzmy języka polskiego*, Kraków 1994.
19. Mayenowa M., *O sztuce czytania wierszy*, Warszawa 1963.
20. Oczkoś M., *Abecadło mówienia*, Warszawa 2000.
21. Podracki J., *Nowości w polskich normach akcentowania*, „Polonistyka" 1994, nr 5.
22. *Podręczny słownik poprawnej wymowy polskiej*, pod red. W. Lubasia i S. Urbańczyka, Warszawa 1990.
23. Sawrycki W., *Kultura żywego słowa*, Toruń 1985.
24. *Słownik wymowy polskie*j, pod red. M. Karasia, M. Madejowej, Warszawa 1977.
25. Toczyska B., *Elementarne ćwiczenia dykcji*, Gdańsk 1994 i następne.
26. Toczyska B., *Łamańce z dykcją, czyli makaka ma Kama*, Gdańsk 1998.
27. Toczyska B., *Sarabanda w chaszczach. Ćwiczenia samogłosek*, Gdańsk 1997.
28. Walczak- Deleżyńska M., *Aby język giętki… Wybór ćwiczeń artykulacyjnych od J. Tennera do B. Toczyskiej*, Wrocław 2001.
29. Wierzchowska B., *Wymowa polska*, Warszawa 1971.
30. Wóycicki K., *Forma dźwiękowa prozy polskiej i wiersza polskiego*, Warszawa 1960.
1.

Ł – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15 9
Konsultacje	5 6
Czytanie literatury	5 10
Przygotowanie do kolokwium	5 10
Suma godzin:	**30**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Rutkowska
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	joarutpwsz@wp.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	**Humanistyczny**
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	I stopień
	Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
	Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł 1.36**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Komunikacja interpersonalna**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Agnieszka Niekrewicz, prof. AJP**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	**Studia stacjonarne**	**Studia niestacjonarne**
Semestr 4	**W**: (liczba); **Ćw.**: 15	**Ćw.**: 9
Liczba godzin ogółem	**15**	**9**

C - Wymagania wstępne

Brak.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy o teoriach komunikacji międzyludzkiej w obszarach antropologii kulturowej, psychologii, socjologii, językoznawstwa.
	Umiejętności
CU1	Doskonalenie umiejętności poprawnego i skutecznego komunikowania się w sytuacjach zawodowych i prywatmych.
	Kompetencje społeczne
CK1	Zmotywowanie studentów do twórczego myślenia, kreatywnego działania, pogłębiania i zdobywania wiedzy poprzez samodzielne poszukiwania, badania, analizy, lektury.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student definiuje podstawowe terminy z zakresu nauk o komunikowaniu.	K_W02
EPW2	Student rozumie istotę i prawidłowości rządzące procesami komunikowania warunkujące zachowania komunikacyjne jednostki oraz ich wpływ na społeczne funkcjonowanie jednostki i grupy.	K_W02, K_W12
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student przekonuje do swoich poglądów, stosując psychologiczne techniki wywierania wpływu oraz językowe środki perswazyjne.	K_U08
EPU2	Student umie krytycznie analizować zachowania komunikacyjne oraz dobierać odpowiednie metody i instrumenty do osiągania porozumienia z partnerami komunikowania.	K_U08, K_U16
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy oraz wykazywania się twórczym myśleniem, a także otwartością na zmiany.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Określenie obszaru nauki o komunikacji. Modele i funkcje komunikowania się. Rodzaje znaków	2	1
C2	Etykieta językowa we współczesnej komunikacji interpersonalnej i interpersonalno-medialnej – typy aktów etykiety językowej; tendencje rozwojowe; omówienie przykładów zachowań grzecznościowych, grzecznościowe zwyczaje polskie a obce	3	2
C3	Sztuka perswazji. Językowe i pozajęzykowe sposoby wywierania wpływu na innych	2	2
C4	Sztuka radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych; sposoby zapobiegania powstawaniu barier komunikacyjnych	2	1
C5	Komunikacja niewerbalna. O sposobach czytania myśli z ludzkich gestów w różnych kulturach	2	1
C6	Różnice w sposobie komunikowania mężczyzn i kobiet. Androcentryzm w językach świata. Czy język polski jest androcentryczny?	2	1
C7	Sposoby prowadzenia negocjacji w różnych kulturach biznesowych	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	dyskusja; praca w zespole; analiza przypadków; pokaz	prezentacja multimedialna, artykuły

	prezentacji	

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – ocena aktywności studentów	P4 – praca pisemna

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny ….	…..	F2	P4	….	….	….	….	…	…	..	..	..
EPW1			+	+									
EPW2			+	+									
EPU1			+	+									
EPU2			+	+									
EPK1			+										

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane terminy z zakresu nauk o komunikowaniu.	Student zna większość terminów z zakresu nauk o komunikowaniu.	Student zna wszystkie wymagane terminy z zakresu nauk o komunikowaniu..
EPW2	Student z pomocą częściowo omawia istotę i prawidłowości rządzące procesami komunikowania warunkujące zachowania komunikacyjne jednostki oraz ich wpływ na społeczne funkcjonowanie jednostki i grupy.	Student omawia istotę i wybrane prawidłowości rządzące procesami komunikowania warunkujące zachowania komunikacyjne jednostki oraz ich wpływ na społeczne funkcjonowanie jednostki i grupy.	Student samodzielnie i szczegółowo omawia istotę i prawidłowości rządzące procesami komunikowania warunkujące zachowania komunikacyjne jednostki oraz ich wpływ na społeczne funkcjonowanie jednostki i grupy.
EPU1	Student próbuje przekonywać do swoich poglądów, stosując niektóre techniki wywierania wpływu oraz językowe środki perswazyjne.	Student przekonuje do swoich poglądów, stosując wybrane techniki wywierania wpływu oraz językowe środki perswazyjne.	Student skutecznie przekonuje do swoich poglądów, stosując różnorodne techniki wywierania wpływu oraz językowe środki perswazyjne.
EPU2	Student próbuje z pomocą krytycznie analizować zachowania komunikacyjne oraz dobierać odpowiednie metody i instrumenty do osiągania porozumienia z partnerami komunikowania.	Student samodzielnie próbuje krytycznie analizować zachowania komunikacyjne oraz dobierać odpowiednie metody i instrumenty do osiągania porozumienia z partnerami komunikowania.	Student samodzielnie analizuje krytycznie zachowania komunikacyjne oraz dobiera odpowiednie metody i instrumenty do osiągania porozumienia z partnerami komunikowania.

EPK1	Student jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy oraz wykazywania się twórczym myśleniem, a także otwartością na zmiany.	Student jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy oraz wykazywania się twórczym myśleniem, a także otwartością na zmiany.	Student jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy oraz wykazywania się twórczym myśleniem, a także otwartością na zmiany.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka*, Gdańsk 2010.
2. *Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej*, pod red. J. Stewarta, Warszawa 2007.
3. Naruszewicz-Duchlińska A., *Kultura zachowań językowych w internecie*, Warszawa 2019.
4. Pisarek W., *Wstęp do nauki o komunikowaniu*, Warszawa 2008.
5. Skudrzyk A., *Normy grzecznościowych zachowań językowych* (*etykieta językowa, savoir-vivre, bon ton, dobre wychowanie, grzeczność językowa*), dostępny w Internecie: http://sjikp.us.edu.pl/pliki/ksiazki/aldona_skudrzyk.pdf.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Aronson E., *Człowiek – istota społeczna*, Warszawa 1978.
2. Berne E., *W co grają ludzie*, Warszawa, PWN 1994.
3. Gaszyńska-Magiera M., *Rozmowa kwalifikacyjna w świetle polskiej etykiety językowej*, [w:] *Język trzeciego tysiąclecia III*, t. 1: *Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny*, pod red. G. Szpili, Kraków 2005, s. 455-462.
4. Marcjanik M., *Mówimy uprzejmie. Poradnik językowego savoir-vivre'u*, Warszawa 2009.
5. Morreale S. P., B. H. Spitzberg, J. K. Barge, *Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności*, Warszawa 2007.
6. Reynolds S., Valentine D., *Komunikacja międzykulturowa*, Wolters Kluwer 2009.
7. Sikorski W., *Niewerbalna komunikacja interpersonalna*, Warszawa 2018.
8. Stewart J., *Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej*, Warszawa 2007.
9. Zięba Anna, *Język a kultura. Komunikacja werbalna w wybranych polskich, brytyjskich i amerykańskich programach telewizyjnych*, „Investigationes Linguisticae", t. 16, Poznań 2008.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9
Konsultacje	1	1
Przygotowanie pracy	4	4
Przygotowanie do zajęć	5	11
Suma godzin:	**25**	**25**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**	**1**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Agnieszka Niekrewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	aniekrewicz@ajp.edu.pl

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	I
	Forma studiów	stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**Moduł psychologiczno-pedagogiczny – 37**
Podpis		

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Praktyka psychologiczno-pedagogiczna**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**3**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Lidia Nogal-Faber**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	**Studia stacjonarne**	**Studia niestacjonarne**
Semestr 5	**30 praktyka**	**30 praktyka**
Liczba godzin ogółem	**30**	**30**

C - Wymagania wstępne

Brak.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy filozoficznej, psychologicznej, społecznej i pedagogicznej, pozwalającej na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, struktur i funkcjonowania instytucji wychowawczych, edukacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych, systemu edukacji, oraz uczestników działalności społecznej, prawidłowości i zakłóceń procesów komunikowania, więzi społecznych, wychowania i nauczania - uczenia się **C_W2**
	Umiejętności
CU1	Kształtowanie specjalistycznych umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy do obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów edukacyjnych, motywów ludzkiego zachowania, sytuacji i strategii działań praktycznych oraz projektowania, organizowania, realizowania i ewaluacji działalności pedagogicznej (wychowawczej, edukacyjnej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej, terapeutycznej) w odniesieniu do grup i jednostek. **C_U1**
	Kompetencje społeczne

CK1	Kształtowanie u studentów pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie, wrażliwości etycznej, postaw prospołecznych, aktywności, trudu, wytrwałości i poczucia odpowiedzialności w projektowaniu działań zawodowych. **C_K1**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student zna i rozumie różne koncepcje rozwoju człowieka: od naturalistycznych - medycznych i biologicznych po społeczno-kulturowe.	K_W05
EPW2	Student zna różne koncepcje wychowania i edukacji, ich źródła, uwarunkowania, następstwa i konsekwencje wyboru każdej z nich, a także generowane przez nie trudności.	K_W09
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi opisywać, na podstawie własnej obserwacji, różne przejawy zachowań w wybranym przez siebie obszarze społecznej praktyki.	K_U01
EPU2	Student na podstawie własnej obserwacji potrafi analizować różne przejawy zachowań w wybranym przez siebie obszarze społecznej praktyki.	K_U02
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student ceni profesjonalizm, dostrzega etyczny wymiar własnych działań pedagogicznych, jest zdolny do refleksji nad własną praktyką;	K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zapoznanie studenta ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.	5	5
C2	Obserwowanie czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk i prowadzonych przez niego zajęć.	15	15
C3	Współdziałanie z opiekunem praktyk w sprawowaniu opieki i podejmowaniu działań wychowawczych.	10	10
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**30**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Praktyka	wykład informacyjny, objaśnienie, analiza tekstu, analiza przypadku	teksty źródłowe, środki techniczne,

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi,	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia

	stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**(wybór z listy)**
Praktyka	F2 – obserwacja/ aktywność F6 – zaliczenie praktyki	P6 - dokumentacja praktyki

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Metody oceny Ćwiczenia			
	F2	F6	P6	….
EPW1	x	x	x	
EPW2	x	x		
EPU1	x	x	x	
EPU2	x	x		
EPK1	x	x		

I – Kryteria oceniania

Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	zna i rozumie wybraną koncepcję na temat rozwoju człowieka w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym	zna większość koncepcji na temat rozwoju człowieka w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym	zna wszystkie wymagane koncepcje na temat rozwoju człowieka w aspekcie biologicznym, psychologicznym i społecznym
EPW2	zna wybrane koncepcje wychowania, uczenia się i nauczania	zna większość koncepcji dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	zna wszystkie wymagane koncepcje dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz konsekwencje wyboru danej koncepcji
EPU1	potrafi dokonywać obserwacji typowych sytuacji pedagogicznych	potrafi wykorzystać w praktyce wybrane rodzaje obserwacji – typowych sytuacji pedagogicznych i zdarzeń	potrafi wykorzystać wszystkie poznane rodzaje obserwacji w praktyce pedagogicznej
EPU2	potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania wybranych sytuacji pedagogicznych	potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także wskazuje większość motywów i wybrane	potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także wskazuje w oparciu o poznane koncepcje, motywy i wzory zachowania uczestników grupy

		wzory zachowań uczestników tej grupy	
EPK1	ceni profesjonalizm, dostrzega etyczny wymiar własnych działań pedagogicznych	ceni profesjonalizm, dostrzega etyczny wymiar własnych działań pedagogicznych, jest zdolny do refleksji nad własną praktyką	ceni profesjonalizm, dostrzega i rozumie etyczny wymiar własnych działań pedagogicznych, jest zdolny do pogłębionej refleksji nad własną praktyką

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura zalecana / fakultatywna:
Z zakresu (modułu): przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym, przygotowanie w zakresie dydaktycznym, oraz dokumentacja z przebiegu nauczania obowiązująca w placówce, w której student odbywa praktykę i inna wskazana przez opiekuna w placówce

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	30
Konsultacje		
Czytanie literatury		
Przygotowanie ……..		
Przygotowanie ……..		
……..		
Przygotowanie do sprawdzianu		
Przygotowanie do egzaminu		
Suma godzin:	**30**	**30**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**	**1**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Lidia Nogal-Faber
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	I stopnia
Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Dydaktyka literatury i języka polskiego**
2. Punkty ECTS	**5**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Małgorzata Jach**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 5	**Wykłady**: (15); **Ćwiczenia**: (15);	**Wykłady**: (9); **Ćwiczenia**: (9);
Semestr 6	**Wykłady**: (15); **Ćwiczenia**: (15);	**Wykłady**: (9); **Ćwiczenia**: (9);
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Student ma przygotowanie merytoryczne do nauczania języka polskiego w szkole podstawowej – zgodnie z opisem efektów kształcenia dla przedmiotów językoznawczych i literaturoznawczych – oraz przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne zgodnie z opisem efektów kształcenia dla przedmiotów *wprowadzenie do psychologii* oraz *pedagogika ogólna*. Ma umiejętności z zakresu technologii informatycyjnych niezbędne do prowadzenia zajęć on- i offline.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania języka polskiego w szkole podstawowej.
Umiejętności	
CU1	Wyposażenie studentów w umiejętności niezbędne do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań nauczyciela szkoły podstawowej.
Kompetencje społeczne	
CK1	Przygotowanie studentów do oceniania swojej wiedzy, umiejętności i działalności zawodowej.
CK2	Przygotowanie studentów do przestrzegania zasad etyki zawodowej.
CK3	Rozwiniecie wrażliwości etycznej, empatii, otwartości, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności studentów.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza – student:		
EPW1	ma zawansowaną wiedzę, obejmującą terminologię, teorie i metodologię, z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego,	K_W02,K_W03, K_W04,K_W13
EPW2	zna i rozumie główne kierunki rozwoju współczesnej dydaktyki przedmiotowej,	K_W05
EPW3	zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu prawa oświatowego, rozumie zasady działania systemu oświaty,	K_W06, K_W09
Umiejętności – student umie:		
EPU1	wyszukiwać, krytycznie analizować i oceniać literaturę metodyczną,	K_U01
EPU2	formułować problemy metodyczne oraz dobierać metody ich rozwiązania,	K_U02, K_U03
EPU3	planować, organizować i doskonalić warsztat pracy nauczyciela polonisty,	K_U10, K_U013 K_U017
EPU4	skutecznie komunikować się z wszystkimi uczestnikami procesu dydaktyczno-wychowawczego, także osobami wspierającymi ten proces, merytorycznie argumentować, prowadzić merytoryczną dyskusję z różnymi klientami szkoły.	K_U05 K_U08 K_U016
EPU5	Student jest praktycznie przygotowany do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wynikających z roli nauczyciela.	K_U07, K_U11 K_U14, K_U018
Kompetencje społeczne – student:		
EPK1	ocenia swój poziom wiedzy i umiejętności nauczycielskich,	K_K01, K_K04
EPK2	przestrzega etyki zawodowej nauczyciela,	K_K03
EPK3	charakteryzuje się rzetelnością, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Miejsce języka polskiego w kształceniu ucznia szkoły podstawowej – od podstawy programowej do scenariusza lekcji.	2	1
W2	Podmiotowość i pełnomocność ucznia a rola nauczyciela w szkole podstawowej.	2	1
W3	Współpraca nauczyciela z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły podstawowej, środowiskiem; wybrane elementy prawa oświatowego.	2	1
W4	Lekcja – jej struktura, typy i modele.	2	1
W5	Metody i zasady nauczania.	2	2

W6	Formy pracy ucznia, także w toku edukacji zdalnej lub hybrydowej.	2	1
W7	Scenariusze lekcji, na których uczeń jest aktywny.	2	1
W8	Projektowanie środowiska materialnego lekcji, wykorzystywanie środków dydaktycznych, w tym technologii informacyjnych, także w edukacji zdalnej.	2	1
W9	Kontrola i ocena pracy uczniów, w tym ocenianie kształtujące.	2	2
W10	Odkrywanie i rozwijanie predyspozycji i uzdolnień uczniów. Olimpiada Literatury i Języka Polskiego Szkół Podstawowych.	2	1
W11	Dostosowywanie działań pedagogicznych do potrzeb i możliwości uczniów. Zindywidualizowana ścieżka kształcenia, nauczanie indywidualne.	2	2
W12	Trudności w uczeniu się – profilaktyka, diagnoza i pomoc psychologiczno-pedagogiczna.	2	1
W13	Sytuacje wychowawcze w toku nauczania przedmiotowego.	2	1
W14	Efektywność nauczania. Egzamin ósmoklasisty.	2	1
W15	Rozwój nauczyciela a kształtowanie u uczniów pozytywnego stosunku do nauki.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Cztery wymiary kształcenia polonistycznego w praktyce.	2	1
C2	Cechy, kompetencje i zadania nauczyciela w różnych formach edukacji.	2	1
C3	Analiza, wybór i modyfikacja programów nauczania. Podręcznik, e-podręcznik i zeszyt przedmiotowy ucznia.	2	1
C4	Plan pracy nauczyciela.	2	1
C5	Operacjonalizacja celów kształcenia.	2	1
C6	Planowanie lekcji języka polskiego na II etapie kształcenia.	2	1
C7	Metody prowadzenia lekcji, także w edukacji zdalnej i hybrydowej.	2	2
C8	Scenariusz lekcji języka polskiego.	2	2
C9	Formułowanie zadań oraz sprawdzanie, recenzowanie i ocenianie pisemnych prac uczniów.	2	2
C10	Muzyka, plastyka i film w edukacji polonistycznej.	2	1
C11	Planowanie lekcji z uwzględnieniem różnych typów sensorycznych i stylów uczenia się.	2	1
C12	Różnicowanie wymagań edukacyjnych, budowanie zadań sprawdzających	2	1

C13	Kształtowanie systemu wartości i rozwijanie postaw etycznych uczniów w toku pracy nad lekturą.	2	1
C14	Lekcje powtórzeniowe i utrwalające.	2	1
C15	Techniki motywowania do nauki i czytania literatury.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1: wykład informacyjny, M2: wykład problemowy, wykład interaktywny, wykład z elementami dyskusji, M3: prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej.	Laptop, projektor.
Ćwiczenia	M2: metoda przypadków, analiza przypadku, drama, gry dydaktyczne, symulacja lekcji, różne rodzaje dyskusji dydaktycznych, śnieżna kula, burza mózgów, metaplan, mapa myśli, centra sukcesu i in., M5: ćwiczenia przedmiotowe, analiza: artykułów, dokumentacji praktyki, literatury metodycznej, scenariuszy lekcji, sprawdzanie i ocenianie pisemnych wypowiedzi uczniów.	Laptop, projektor, podręczniki do języka polskiego, karty pracy, środki dydaktyczne wykorzystywane podczas prowadzenia lekcji w szkole.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	Obserwacja podczas zajęć	Egzamin ustny
Ćwiczenia	F1: sprawdziany, F2: obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonanych podczas zajęć, wykonane prace domowe, np. scenariusze lekcji), F3: praca pisemna (scenariusze lekcji, karty pracy), F4: wypowiedź (prezentacja przygotowanego materiału), F5 (symulacja lekcji, ćwiczenia sprawdzające umiejętności).	P3: ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących wystawionych w semestrze.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				
	F1	P2	F1	F2	F3	F4	F5
EPW1		X	X	X	X	X	X
EPW2		X			X	X	
EPW3		X	X				
EPU1		X			X	X	
EPU2		X		X		X	
EPU3		X		X			
EPU4							X

EPU5		X					X
EPK1		X					
EPK2						X	
EPK3				X			

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	(1) Opanował podstawową wiedzę z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania języka polskiego przekazywaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury obowiązkowej, (2) posługuje się podstawową terminologią dydaktyczną oraz w (3) sposób odtwórczy odwołuje do literatury pedagogicznej, (4) przetwarza informacje.	(1) Opanował pełen zakres wiedzy z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania języka polskiego przekazywanej w trakcie zajęć oraz pochodzącej z literatury obowiązkowej i wybranej pozycji z literatury, (2) posługuje się wymaganą terminologią oraz (3) samodzielnie odwołuje literatury pedagogicznej, (4) w sposób pogłębiony przetwarza informacje.	(1) Opanował pełen zakres wiedzy przekazywanej w trakcie zajęć oraz pochodzącej z literatury obowiązkowej i wybranej pozycji z literatury, (2) swobodnie posługuje się wymaganą terminologią oraz (3) twórczo odwołuje do źródeł, (4) twórczo przetwarza informacje.
EPW2	(1)Zna wybraną publikację dotyczącą nowości z zakresu dydaktyki języka polskiego.	(1)Zna i krytycznie analizuje wybraną publikację dotyczącą nowości z zakresu dydaktyki języka polskiego.	(1)Zna i twórczo wykorzystuje do opracowania własnych materiałów wybraną publikację dotyczącą nowości z zakresu dydaktyki języka polskiego.
EPW3	(1)Wskazuje podstawowe akty prawa oświatowego.	(1)Wskazuje podstawowe akty prawa oświatowego, (2) omawia ich wpływ na pracę nauczyciela.	(1)Wskazuje podstawowe akty prawa oświatowego, (2) interpretuje w ich kontekście sytuacje szkolne.
EPU1	(1)Wyszukuje, krytycznie analizuje i ocenia literaturę metodyczną niezbędną do właściwego przygotowania się do pracy zawodowej.	(1)Wyszukuje, krytycznie analizuje i ocenia różnorodną literaturę metodyczną niezbędną do dobrego przygotowania się do pracy zawodowej.	(1)wyszukuje, krytycznie analizuje i ocenia różnorodną literaturę metodyczną niezbędną do bardzo dobrego przygotowania się do pracy zawodowej.
EPU2	(1)Dostrzega i nazywa problemy metodyczne, (2)wskazuje metody ich rozwiązania.	(1)Dostrzega i nazywa problemy metodyczne, (2)wskazuje różne metody metody ich rozwiązania.	(1)Dostrzega i nazywa problemy metodyczne, (2)wskazuje różne metody ich rozwiązania, (3)uzasadnia je, odwołując się do literatury fachowej.
EPU3	(1) Poprawnie, na podstawie literatury, planuje i realizuje dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze zadania nauczyciela języka polskiego, (2) doskonali swoje kompetencje	(1) Samodzielnie, poprawnie, na podstawie literatury, planuje i realizuje dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze zadania nauczyciela języka polskiego, (2) doskonali swoje kompetencje polonistyczne,	(1) Samodzielnie, poprawnie i twórczo, na podstawie literatury, planuje i realizuje dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze zadania nauczyciela języka polskiego, (2) doskonali swoje kompetencje polonistyczne, korzystając z różnorodnych, w tym naukowych, źródeł.

	polonistyczne, korzystając z podstawowych źródeł.	korzystając z różnorodnych źródeł.	
EPU4	(1)Skutecznie komunikuje się w różnych sytuacjach zawodowych, merytorycznie uzasadnia swoje racje.	(1)Skutecznie komunikuje się w różnych sytuacjach zawodowych, merytorycznie, z odwołaniem do literatury, uzasadnia swoje racje.	(1)Skutecznie komunikuje się w różnych sytuacjach zawodowych, merytorycznie, z odwołaniem do różnych źródeł, w tym naukowych, uzasadnia swoje racje.
EPU5	(1) Poprawnie, na podstawie literatury, planuje i realizuje dydaktyczne, (2) wychowawcze i (3) opiekuńcze zadania nauczyciela języka polskiego, także w edukacji zdalnej.	(1) Samodzielnie planuje i realizuje dydaktyczne, (2) wychowawcze i (3) opiekuńcze zadania nauczyciela języka polskiego, także w edukacji zdalnej.	(1) Twórczo planuje i realizuje dydaktyczne, (2) wychowawcze i (3) opiekuńcze zadania nauczyciela języka polskiego, także w edukacji zdalnej.
EPK1	(1)Systematycznie ewaluuje swoje działania.	(1)Systematycznie, wykorzystując różne metody, ewaluuje swoje działania.	(1)Systematycznie, wykorzystując różne metody, ewaluuje swoje działania, (2)opracowuje narzędzia ewaluacyjne.
EPK2	(1)Ma świadomość etycznego wymiaru zawodu nauczyciela, (2)wykazuje wrażliwość etyczną.	(1)Ma świadomość etycznego wymiaru zawodu nauczyciela, (2)wykazuje wrażliwość etyczną.	(1)Ma świadomość etycznego wymiaru zawodu nauczyciela, (2)wykazuje wrażliwość etyczną.
EPK3	(1)Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, (2) wykazuje emaptię, otwartość oraz postawy prospołeczne i poczucie odpowiedzialności, (4) pozytywnie wpływa na innych.	(1) Bardzo odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, (2) wykazuje emaptię, otwartość oraz postawy prospołeczne i poczucie odpowiedzialności, (3) pozytywnie wpływa na innych.	(1) Bardzo odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, (2) wykazuje emaptię, otwartość (3) inicjuje działalność prospołeczną, (3)ma poczucie odpowiedzialności, (4) pozytywnie wpływa na innych.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin ustny.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2000.
2. Kłakówna A., *Sztuka pisania. Ćwiczenia redakcyjne dla klas IV-VI*. Warszawa 1993.
3. Kulig-Kozłowska A., *Facebook w szkolnej ławce. Media społecznościowe a edukacja polonistyczna*, Kraków 2017.
4. *Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim. Podręcznik z metodyki dla studentów filologii polskiej*, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2000.
5. *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, pod. red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
6. *Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury*, pod. red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
7. Podstawa programowa przedmiotu *język polski* w szkole podstawowej.
8. Wybrane programy nauczania języka polskiego w szkole podstawowej (co najmniej dwa).
9. Wybrane podręczniki dla nauczyciela lub przewodniki metodyczne dla nauczycieli języka polskiego w szkole podstawowej (co najmniej dwa).
10. Wybrane artykuły prasowe i publikacje internetowe.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bortnowski S., *Jak zmieniać polonistykę szkolną?*, Warszawa 2009.
2. Brudnik E., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie 2*, Kielce 2003.
3. Bula D., Jawor-Baranowska J., *Na styku literatury i innych sztuk; działania twórcze uczniów klas IV-VI,* Kielce 2010.
4. *Doświadczenie lektury. Między krytyką literacką a dydaktyką literatury*, pod. red. K. Biedrzycki, A. Janus-Sitarz, Wydaw. Universitas, Kraków 2012.
5. *Gamifikacja w szkole*, [w]: Edunews.pl [online], [dostęp 29.09.2017]. Dostępny w Internecie: <https://www.edunews.pl/badania-i-debaty/wywiady/2565-gamifikacja-w-szkole>.
6. Fenstermacher G., Soltis J. F., *Style nauczania,* Warszawa 2000.
7. Harmin M.: *Duch klasy. Jak motywować uczniów do nauki*, Warszawa 2005.
8. Grodecka A., *Uczeń z wyobraźnią. Ćwiczenia z analizy tekstów kultury*, Sopot – Poznań 2003.
9. *Innowacje i metody* , t.I , *W kręgu teorii i praktyki.: Podręcznik akademicki kształcenia polonistycznego*, pod. red. M. Kwiatkowskiej-Ratajczak, Poznań 2011.
10. Janus-Sitarz A., *Przyjemność i odpowiedzialność w lekturze. O praktykach czytania literatury w szkole*, Wydaw. Universitas, Kraków 2009.
11. Łukasik J., M., *Spoko lekcja, czyli 65 sposobów na oryginalne zajęcia.* Kielce 2009.

Ł – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje	–	–
Czytanie literatury	15	30
Przygotowanie do zajęć	15	20
Przygotowanie pracy pisemnej	10	14
Przygotowanie do sprawdzianu	5	5
Przygotowanie do egzaminu	20	20
Suma godzin:	**125**	
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin 125: 25 godz.):	**5**	**5**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Małgorzata Jach
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	malgorzata.jach@womgorz.edu.pl,
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	I stopień
Forma studiów	stacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł dydaktyczny – 39**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Metody kształcenia kompetencji językowych uczniów**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Renata Janicka-Szyszko**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 5	**Ćwiczenia**: 15	**Ćwiczenia**: 9
Liczba godzin ogółem	**15**	**9**

C - Wymagania wstępne

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Student ma wiedzę z zakresu metodyki nauczania języka polskiego w szkole podstawowej (II etap edukacyjny), ze szczególnym uwzględnieniem metod kształcenia kompetencji językowych
CW2	Student zna dysfunkcje rozwojowe, które utrudniają rozwój kompetencji językowych uczniów na II etapie edukacyjnymj.
	Umiejętności
CU1	Student potrafi projektować, przeprowadzać i analizować badania służące ocenie kompetencji językowych uczniów
CU2	Student potrafi ocenić przydatność metod, procedur i dobrych praktyk do podnoszenia kompetencji językowych uczniów szkoły podstawowej
	Kompetencje społeczne
CK1	Student jest otwarty na wykorzystywanie w pracy nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów.
CK2	Student ma świadomość roli nauczyciela w rozwoju kompetencji językowych uczniów.

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student stosuje podstawowe terminy z zakresu metodyki języka polskiego	K_W02
EPW2	Student wymienia i charakteryzuje metody kształcenia kompetencji językowych uczniów oraz strategie nabywania wiedzy o języku.	K_W04
EPW3	Student wyjaśnia, na czym polega specyfika pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniami szczególnie uzdolnionymi.	K_W04
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student dobiera metody pracy, środki dydaktyczne, ćwiczenia i zadania dla uczniów adekwatne do realizacji zadań dydaktycznych wynikających z podstawy programowej języka polskiego (klasy IV-VIII).	K_U06
EPU2	Student projektuje, przeprowadza i analizuje badania służące ocenie kompetencji językowej uczniów, a następnie dostosowuje do nich plan pracy.	K_U03 K_U14
EPU3	Student dostosowuje wymagania edukacyjne uczniom ze stwierdzoną dysleksją.	K_U03 K_U14
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student jest otwarty na stosowanie zróżnicowanych metod pracy, w tym metod aktywizujących i działań twórczych w kształceniu kompetencji językowych.	K_K01
EPK2	Student ma świadomość wpływu działań nauczyciela na rozwój kompetencji językowych uczniów.	K_K02 K_K06
EPK1	Student jest otwarty na stosowanie zróżnicowanych metod pracy, w tym metod aktywizujących i działań twórczych w kształceniu kompetencji językowych.	K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wiedza o języku w podstawie programowej, w wybranych programach nauczania i podręcznikach	1	1
C2	Strategie nabywania wiedzy o języku przez ucznia na przykładzie zadań podręcznikowych	2	1
C3	Diagnozowanie sprawności językowej uczniów	2	1
C4	Praca z uczniem ze zdiagnozowaną dysortografią	2	2
C5	Działania twórcze uczniów w kształceniu kompetencji językowej	2	1
C6	Recytacja w kształceniu sprawności językowej uczniów	2	1
C7	Dobór metod kształcenia kompetencji językowych	2	1
C8	Wpływ komunikacji internetowej i sms-owej na język uczniów	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M2 - metody aktywizujące: metoda sytuacyjna; drama; inscenizacja; gry dydaktyczne, np. symulacja danej sytuacji, śnieżna kula, burza mózgów, rozwiązywanie problemu, rozmowa sterowana, dyskusja, M3 – pokaz prezentacji multimedialnej	Podstawa programowa języka polskiego dla II etapu edukacyjnego (klasy IV-VIII), wybrane programy nauczania, podręczniki i zeszyty ćwiczeń do języka polskiego dla klas IV-VIII, próbki twórczości uczniowskiej, sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2-obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F5-ćwiczenia praktyczne (ćwiczenia sprawdzające umiejętności)	P2-kolokwium pisemne

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	….	…..	F2	F5	P2	….	….	….	…	…	..	..	..
EPW1			X		X								
EPW2			X		X								
EPW3			X		X								
EPU1				X	X								
EPU2			X	X									
EPU3				X	X								
EPK1			X										
EPK2			X										

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna, rozumie i stosuje wybrane terminy z zakresu metodyki języka polskiego.	Zna, rozumie i stosuje większość terminów z zakresu metodyki języka polskiego.	Zna, rozumie i stosuje wymagane terminy z zakresu metodyki języka polskiego.
EPW2	Wymienia i charakteryzuje wybrane metody kształcenia kompetencji językowych uczniów oraz	Wymienia i charakteryzuje większość poznanych metod kształcenia	Wymienia i charakteryzuje wymagane metody kształcenia kompetencji językowych uczniów oraz strategie nabywania wiedzy o języku.

	strategie nabywania wiedzy o języku.	kompetencji językowych uczniów oraz strategii nabywania wiedzy o języku.	
EPW3	Potrafi ogólnie wyjaśnić, na czym polega specyfika pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniami szczególnie uzdolnionymi.	Potrafi wyjaśnić, na czym polega specyfika pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniami szczególnie uzdolnionymi.	Potrafi szczegółowo wyjaśnić, na czym polega specyfika pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniami szczególnie uzdolnionymi.
EPU1	Dobiera zwykle właściwe metody pracy, środki dydaktyczne, ćwiczenia adekwatne do realizacji zadań dydaktycznych związanych z II etapem kształcenia.	Dobiera właściwe metody pracy, środki dydaktyczne, ćwiczenia adekwatne do realizacji zadań dydaktycznych związanych z II etapem kształcenia.	Samodzielnie dobiera różnorodne metody pracy, środki dydaktyczne, ćwiczenia adekwatne do realizacji zadań dydaktycznych związanych z II etapem kształcenia.
EPU2	Projektuje, przeprowadza i analizuje badania służące ocenie kompetencji językowej uczniów.	Projektuje, przeprowadza i analizuje badania służące ocenie kompetencji językowej uczniów i potrafi dostosować do nich plan pracy.	Samodzielnie projektuje, przeprowadza i analizuje różnorodne badania służące ocenie kompetencji językowej uczniów, a następnie dostosowuje do nich plan pracy.
EPU3	Ma świadomość konieczności dostosowania wymagań edukacyjnych uczniom ze stwierdzoną dysleksją.	Dostosowuje wymagania edukacyjne uczniom ze stwierdzoną dysleksją.	Świadomie dostosowuje wymagania edukacyjne uczniom ze stwierdzoną dysleksją.
EPK1	Rozumie potrzebę stosowania zróżnicowanych metod pracy, w tym metod aktywizujących i działań twórczych w kształceniu kompetencji językowych.	Rozumie potrzebę stosowania zróżnicowanych metod pracy, w tym metod aktywizujących i działań twórczych w kształceniu kompetencji językowych. Potrafi wskazać skutki takich działań.	Rozumie potrzebę stosowania zróżnicowanych metod pracy, w tym metod aktywizujących i działań twórczych w kształceniu kompetencji językowych. Potrafi samodzielnie wskazać różnorodne skutki takich działań.
EPK2	Student ma świadomość wpływu działań nauczyciela na rozwój kompetencji językowych uczniów.	Student ma świadomość wpływu działań nauczyciela na rozwój kompetencji językowych uczniów. Potrafi wskazać przykłady takich działań.	Student ma świadomość wpływu działań nauczyciela na rozwój kompetencji językowych uczniów. Potrafi wskazać różnorodne przykłady takich działań.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej*
2. *Wiedza o języku i kompetencje językowe uczniów*, red. B. Niesporek-Szamburska, Katowice 2012.
3. Wybrane podręczniki i zeszyty ćwiczeń do języka polskiego w klasach IV-VIII.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Biernacka D., *Od słowa do działania*, Warszawa 2001.
2. *Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, red. M. Klaczak i P. Majewicz, Kraków 2006.
3. *Jak pomóc dziecku z dysortografią*, red. W. Turewicz, Zielona Góra 2002.
4. Polański E., Orłowa K., *Kształcenie językowe. Poradnik metodyczny*, Warszawa 1996.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9
Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	5	9
Przygotowanie do sprawdzianu	4	6
Suma godzin:	**25**	**25**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**	**1**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Renata Janicka-Szyszko
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	dyrektor.alms@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	I stopień
Forma studiów	stacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł dydaktyczny – 40**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Literatura dla dzieci i młodzieży na lekcjach języka polskiego**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Renata Janicka-Szyszko**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 5	**Ćwiczenia: 15**	**Ćwiczenia: 9**
Liczba godzin ogółem	**15**	**9**

C - Wymagania wstępne

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	**Student ma uporządkowaną wiedzę, obejmującą wybrane zagadnienia i problemy z zakresu dziejów książek dla dzieci i młodzieży.**
CW2	**Student zna podstawowe terminy z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży.**
CW3	**Student zna utwory wskazane w podstawie programowej j. polskiego na II etapie edukacji, w tym najnowsze propozycje wydawnicze dla dzieci i młodzieży.**
	Umiejętności
CU1	**Student potrafi samodzielnie analizować oraz interpretować różnorodne teksty literackie, w tym utwory dla dzieci i młodzieży.**
CU2	**Student umie wybierać lektury uzupełniające służące realizacji podstawy programowej na II etapie edukacji.**
CU3	**Student potrafi wybrać książki dla uczniów, adekwatne do ich wieku i oczekiwań.**

Kompetencje społeczne	
CK1	**Student rozumie potrzebę rozwijania czytelnictwa wśród uczniów ze względu na szczególne znaczenia literatury w procesie dojrzewania dzieci i młodzieży.**
CK2	**Student zdaje sobie sprawę z możliwości wykorzystania nowoczesnych środków dydaktycznych w rozwijaniu motywacji do czytania u dzieci.**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	**Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową, obejmującą wybrane zagadnienia i problemy z zakresu dziejów książek dla dzieci i młodzieży.**	K_W03
EPW2	**Student zna i rozumie podstawowe terminy z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży.**	K_W02
EPW3	**Student zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji utworów wskazanych w podstawie programowej j. polskiego na II etapie edukacji, w tym najnowszych propozycji wydawniczych dla dzieci i młodzieży.**	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	**Student potrafi samodzielnie analizować oraz interpretować różnorodne teksty literackie, w tym utwory dla dzieci i młodzieży, posługując się podstawowymi ujęciami teoretycznymi oraz pojęciami filologicznymi.**	K_U05
EPU2	**Student umie świadomie i samodzielnie wybierać książki służące realizacji podstawy programowej na II etapie edukacji.**	K_U01 K_U06
EPU3	**Student potrafi wybrać książki atrakcyjne dla uczniów, adekwatne do ich wieku i oczekiwań, rozwijające ich zainteresowania i uzdolnienia.**	K_U03 K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	**Student ma świadomość szczególnej roli nauczyciela-polonisty w rozwijaniu czytelnictwa wśród uczniów.**	K_K02
EPK2	**Student zdaje sobie sprawę z wpływu wykorzystania nowoczesnych środków dydaktycznych na rozwój motywacji do czytania u dzieci.**	K_K06
EPW1	**Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową, obejmującą wybrane zagadnienia i problemy z zakresu dziejów książek dla dzieci i młodzieży.**	K_K03

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Literatura dla dzieci i młodzieży w *Podstawie programowej języka polskiego dla II etapu edukacyjnego*	1	1

C2	Narodziny literatury osobnej. Literatura dla dzieci i młodzieży - zarys historyczny. Polscy twórcy literatury dla dzieci i młodzieży. Przemiany w polskiej literaturze dla dzieci i młodzieży.	2	1
C3	O znaczeniach i wartościach baśni. Baśń, bajka, bajeczka – podział fantastyki dziecięcej, świat przedstawiony, funkcje. Literackie nawiązania do baśni.	2	1
C4	Świat fantazji w literaturze dla dzieci	2	1
C5	Dziecko – bohater w literaturze. Dydaktyzm w literaturze dla dzieci.	2	2
C6	Tematy tabu w literaturze dla dzieci	2	1
C7	Najnowsze tendencje rozwojowe literatury dla dzieci. Wpływ antypedagogiki na literaturę dla dzieci.	2	1
C8	Od Jachowicza do… (liryka dla dzieci a liryka dziecięca)	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M2 - metody aktywizujące: metoda sytuacyjna; śnieżna kula, burza mózgów, rozwiązywanie problemu, rozmowa sterowana, dyskusja, M3 – pokaz prezentacji multimedialnej M5- analiza i interpretacja wskazanych utworów literackich, analiza tekstów naukowych,	Wybrane teksty literackie, sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, fragmenty tekstów naukowych

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1-sprawdzian pisemny („wejściówka”) F2-obserwacja podczas zajęć / aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, sprawdzenie czytania kanonu lektur) F4 - wypowiedź/wystąpienie (opis prezentacji multimedialnej i dłuższa wypowiedź ustna na temat wybranej książki dla dzieci)	P3- ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x”)

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	….	…..	F1	F2	F4	P3	….	….	…	…	..	..	..
EPW1					X	X							
EPW2				X		X							
EPW3				X		X							

EPU1			X	X	X	X							
EPU2				X		X							
EPU3				X		X							
EPK1				X		X							
EPK2				X		X							

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Opanował najważniejsze wiadomości, przekazane w trakcie zajęć oraz pochodzące z literatury podstawowej, obejmującą zagadnienia z zakresu dziejów książek dla dzieci i młodzieży. Ma podstawową wiedzę dotyczącą twórców oraz przemian w literaturze dla dzieci i młodzieży	Opanował wiedzę, przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodząca z literatury podstawowej, obejmującą zagadnienia i problemy z zakresu dziejów książek dla dzieci i młodzieży. Ma rozbudowaną wiedzę dotyczącą twórców oraz przemian w literaturze dla dzieci i młodzieży.	Opanował wiedzę, przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej i zalecanej obejmującą zagadnienia i problemy z zakresu dziejów książek dla dzieci i młodzieży. Ma rozbudowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą twórców oraz przemian w literaturze dla dzieci i młodzieży.
EPW2	Zna i rozumie niektóre terminy z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży niezbędne do jej analizy i interpretacji.	Zna i rozumie większość terminów z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży niezbędnych do jej analizy i interpretacji.	Zna i rozumie wszystkie wymagane terminy z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży niezbędne do jej analizy i interpretacji.
EPW3	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji utworów wskazanych w podstawie programowej j. polskiego na II etapie edukacji.	Zna i rozumie wybrane metody analizy i interpretacji utworów wskazanych w podstawie programowej j. polskiego na II etapie edukacji, w tym najnowszych propozycji wydawniczych dla dzieci i młodzieży.	Zna i rozumie różnorodne metody analizy i interpretacji utworów wskazanych w podstawie programowej j. polskiego na II etapie edukacji, w tym najnowszych propozycji wydawniczych dla dzieci i młodzieży.
EPU1	Potrafi samodzielnie analizować oraz interpretować różnorodne teksty literackie, w tym utwory dla dzieci i młodzieży, wykorzystując niektóre podstawowe ujęcia teoretyczne i pojęcia filologiczne.	Potrafi samodzielnie analizować oraz interpretować różnorodne teksty literackie, w tym utwory dla dzieci i młodzieży, świadomie stosując podstawowe ujęcia teoretyczne i pojęcia filologiczne.	Potrafi samodzielnie analizować oraz interpretować różnorodne teksty literackie, w tym utwory dla dzieci i młodzieży, świadomie stosując różnorodne ujęcia teoretyczne i pojęcia filologiczne.

EPU2	Umie wybierać lektury uzupełniające służące realizacji podstawy programowej na II etapie edukacji.	Umie świadomie i samodzielnie wybierać lektury uzupełniające służące realizacji podstawy programowej na II etapie edukacji.	Umie świadomie i samodzielnie wybierać lektury uzupełniające służące realizacji podstawy programowej na II etapie edukacji. Potrafi trafnie uargumentować wybór.
EPU3	Potrafi wybrać książki adekwatne do wieku uczniów, rozwijające ich zainteresowania.	Potrafi wybrać książki atrakcyjne dla uczniów, adekwatne do ich wieku i oczekiwań, rozwijające ich zainteresowania i uzdolnienia.	Potrafi wybrać książki atrakcyjne dla uczniów, adekwatne do ich wieku i oczekiwań, rozwijające ich zainteresowania i uzdolnienia. Poszukuje niestandardowych propozycji.
EPK1	Rozumie rolę nauczyciela-polonisty w rozwijaniu czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży**.**	Rozumie rolę nauczyciela-polonisty w rozwijaniu czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży i odnosi się do tego. Wskazuje na konsekwencje działań nauczyciela.	Rozumie rolę nauczyciela-polonisty w rozwijaniu czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży i argumentuje swoje stanowisko, odnosząc się do tego zjawiska Wskazuje na konsekwencje działań nauczyciela, odnosi się do nich w realizowanych ćwiczeniach i projektach.
EPK2	Ma świadomość wpływu wykorzystania nowoczesnych środków dydaktycznych na rozwój motywacji do czytania u dzieci.	Ma świadomość wpływu wykorzystania nowoczesnych środków dydaktycznych na rozwój motywacji do czytania u dzieci. Potrafi odnieść się do tego zjawiska.	Ma świadomość wpływu wykorzystania nowoczesnych środków dydaktycznych na rozwój motywacji do czytania u dzieci. W nieszablonowy sposób potrafi odnieść się do tego zjawiska

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. B. Bettelheim, *Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni*. (tu: *Wstęp. Walka o nadanie sensu własnej egzystencji*), Warszawa 1985 i kolejne wydania.
2. *Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej*, pod red. Barbary Tylickiej i Grzegorza Leszczyńskiego, Wrocław 2002.
3. Literatura dla dzieci i młodzieży. Lista ustalana wspólnie ze studentami, nie mniej niż 8 pozycji, np.:

- ✓ wybrane baśnie: J. Ch. Andersen, *Baśnie*, Warszawa 1995 (np. *Kopciuszek*), A. Puszkin, *O rybaku i złotej rybce*,
- ✓ Brzechwa, *Akademia Pana Kleksa*,
- ✓ Wybrane wiersze S. Jachowicza, J. Brzechwy, J. Tuwima, J. Kulmowej, D. Wawiłow i innych,
- ✓ L. M. Montgomery, *Ania z Zielonego Wzgórza,* Kraków 1999,
- ✓ J. Onichimowska, *Daleki rejs,* Łódź 2012,
- ✓ J. Onichimowska, *Dziesięć stron świata*,
- ✓ C. S. Lewis, *Lew, Czarownica i stara szafa,* Poznań 2007,
- ✓ R. Kosik, *Felix, Net i Nika*,
- ✓ M. Szczygielski, *Czarny młyn*, Warszawa 2011,
- ✓ Schmitt, *Oskar i pani Róża*.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. J. Cieślikowski, *Literatura osobna*, Warszawa 1985.
1. K. Cysewski, *O literaturze dla dzieci i młodzieży*, Olsztyn 2001.
2. A.M. Czernow, *Książki zbójeckie. Trudne tematy w literaturze dla dzieci i młodzieży*, „Trendy", nr 4, 2015.

2. M. Goetz, *Jak przekonać nastolatków do lektury*, „Trendy", nr 2-3, 2015.
3. A. Grzegory, *E-czytanie w elektronicznym świecie*, „Trendy", nr 2-3, 2015.
3. *Kultura literacka dzieci i młodzieży u progu XXI stulecia*, red. J. Papuzińska i G. Leszczyński, Warszawa 2002.
4. *Literatura dla dzieci i młodzieży w procesie wychowania,* red. A. Przecławska, Warszawa 1978.
5. R. Waksmund, *Literatura pokoju dziecinnego*, Warszawa 1986.
6. R. Waksmund, *Od literatury dla dzieci do literatury dziecięcej*, Wrocław 2000.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9
Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	2	6
Przygotowanie do sprawdzianów (czytanie wskazanych lektur)	4	5
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	3	4
Suma godzin:	**25**	**25**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**	**1**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Renata Janicka-Szyszko
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	dyrektor.alms@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	**Humanistyczny**
	Kierunek	**Filologia polska**
	Poziom studiów	**I stopnia**
	Forma studiów	**Studia stacjonarne**
	Profil kształcenia	**Profil ogólnoakademicki**
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**Moduł II.41**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Podstawy dydaktyki**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Marta Urban- Sigłowy**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**Ćwiczenia**: 45;	27
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Brak

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy z zakresu subdyscyplin pedagogiki, dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej realizowanej w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych (**C_W3)**
	Umiejętności
CU1	Kształtowanie umiejętności nauczania- uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych na bazie dorobku pedagogiki i dydaktyki, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w różnych sferach działalności pedagogicznej (**C_U2**)
	Kompetencje społeczne
CK1	Kształtowanie pogłębionej refleksyjności na problemy innych, szczególnie pozbawionych szans na dobrą edukację i wychowanie, wrażliwości etycznej, postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności w projektowaniu działań edukacyjnych **(C_K1)**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Absolwent zna i rozumie terminologię używaną w dydaktyce oraz potrafi zastosować ją w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych, zna i rozumie specyfikę przedmiotową i metodologiczną dydaktyki oraz kierunki jej rozwoju	KW_01 KW_02
EPW2	Absolwent ma wiedzę pedagogiczną z zakresu dydaktyki na temat nauczania- uczenia się, popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystaniu	K_W12 K_W13
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Absolwent potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji w pedagogicznej praktyce edukacyjnej	KU_03
EPU2	Absolwent umie wybrać metody i formy działania, biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności pedagogicznej; jest praktycznie przygotowany do realizowania zadań zawodowych, wynikających z roli nauczyciela	KU_18
EPU3	Absolwent uczyć się i doskonali własny warsztat pedagogiczny z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów	KU_17
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Absolwent jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych	K_K04
EPK2	Absolwent charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności	K_K07

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zapoznanie z przedmiotem i warunkami zaliczenia	2	2
C2	Charakterystyka głównych składników procesu kształcenia	5	3
C3-4	Zasady nauczania i środki dydaktyczne w procesie kształcenia	6	3
C5-6	Metody nauczania- ich klasyfikacja i dobór. Metody aktywne w edukacji- przykłady i kształtowane umiejętności	8	5
C7-8	Organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów. Lekcja, jej typy i budowa	6	4
C9	Niepowodzenia szkolne- rodzaje, przyczyny i możliwości pomocy	5	3
C10-11	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Praca z uczniem szczególnie zdolnym	5	2
C12-13	Planowanie pracy dydaktycznej. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów	6	3
C14	Zaliczenie przedmiotu	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M2- metody aktywizujące M3- prezentacja materiału audiowizualnego/ pokaz prezentacji multimedialnej M5-pokaz (prezentacja wybranych zagadnień), wypowiedź ustna	sprzęt multimedialny, prezentacje multimedialne, gry dydaktyczne

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1-sprawdzian praktyczny umiejętności, F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4 – wypowiedź/wystąpienie (dyskusja, prezentacja wybranego tekstu, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat)	P2 - kolokwium pisemne P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x”)

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia				
	F1	F2	F4	P2	P3
EPW1		x	x	x	X
EPW2		x	x	x	X
EPU1	x	x	x	x	X
EPU2	x	x	x		X
EPU3	x	x	x		
EPK1	x	x	x		
EPK2		x	x		

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Absolwent zna podstawową terminologię używaną w dydaktyce oraz czasami potrafi zastosować ją w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych; zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną dydaktyki oraz kierunki jej rozwoju	Absolwent zna i rozumie podstawową terminologię używaną w dydaktyce oraz często potrafi zastosować ją w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych; zna i rozumie specyfikę przedmiotową i metodologiczną dydaktyki oraz kierunki jej rozwoju	Absolwent zna i rozumie terminologię używaną w dydaktyce oraz zawsze potrafi zastosować ją w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych; zna i rozumie specyfikę przedmiotową i metodologiczną dydaktyki oraz kierunki jej rozwoju
EPW2	Absolwent ma podstawową wiedzę pedagogiczną z zakresu dydaktyki na temat nauczania- uczenia się, popartą doświadczeniem w	Absolwent ma zaawansowaną wiedzę pedagogiczną z zakresu dydaktyki na temat nauczania- uczenia się, popartą doświadczeniem w	Absolwent ma zaawansowaną i pogłębioną wiedzę pedagogiczną z zakresu dydaktyki na temat nauczania- uczenia się, popartą własną refleksją i

	jej praktycznym wykorzystaniu	jej praktycznym wykorzystaniu	doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystaniu
EPU1	Absolwent czasami potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji w pedagogicznej praktyce edukacyjnej	Absolwent często potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji w pedagogicznej praktyce edukacyjnej	Absolwent zawsze potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w odniesieniu do konkretnych sytuacji w pedagogicznej praktyce edukacyjnej
EPU2	Absolwent umie wybrać podstawowe metody i formy działania, biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności dydaktycznej, popełniając przy tym nieznaczne błędy; est dostatecznie przygotowany do realizowania zadań zawodowych, wynikających z roli nauczyciela	Absolwent umie wybrać metody i formy działania, biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności dydaktycznej, popełniając przy tym minimalne błędy, które nie wpływają na rezultat jego pracy; jest dobrze przygotowany do realizowania zadań zawodowych, wynikających z roli nauczyciela	Absolwent umie prawidłowo wybrać metody i formy działania, biorąc pod uwagę ich adekwatność do problemów występujących w konkretnych obszarach działalności dydaktycznej; jest bardzo dobrze przygotowany do realizowania zadań zawodowych, wynikających z roli nauczyciela
EPU3	Absolwent ma świadomość roli kształcenia ustawicznego w pracy dydaktycznej i przejawia chęć doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego przy ograniczonym wykorzystaniu nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów	Absolwent ma świadomość roli kształcenia ustawicznego w pracy dydaktycznej, stale doskonali własny warsztat pedagogiczny z wykorzystaniem różnorodnych nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów	Absolwent ma świadomość roli kształcenia ustawicznego w pracy dydaktycznej, stale doskonali własny warsztat pedagogiczny z wykorzystaniem zaawansowanych, nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów
EPK1	Absolwent jest gotów w podstawowym zakresie do świadomej oceny własnej działalności zawodowej	Absolwent jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych	Absolwent jest gotów do świadomej, refleksyjnej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych
EPK2	Absolwent charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne	Absolwent charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne, zna skutki działalności pedagogicznej	Absolwent charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, pogłębioną refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne, zna i rozumie skutki działalności pedagogicznej

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Bereźnicki F., Dydaktyka szkolna dla kandydatów na nauczycieli, Kraków 2015.
2. Kupisiewicz C., Dydaktyka ogólna, Warszawa 2000.
3. Kupisiewicz C., Dydaktyka. Podręcznik akademicki, Kraków 2012.
4. Niemierko B., Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki, Warszawa 2008.
5. Niemierko B., Pomiar wyników kształcenia, Warszawa 1999.
6. Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 2003.
7. Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 2014.
8. Sztuka nauczania, (red:) K. Kruszewski, Warszawa 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kwiatkowska H., Pedeutologia, rozdz. 2.3, 3.1, Warszawa 2008.
2. Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, t.2, 2004.
3. Orłowska B.A., Krótka powtórka z dydaktyki ogólnej, Gorzów Wlkp. 2005.
4. OrłowskaB.A., Olczak A., Program i podręcznik we wczesnej edukacji dziecka – wybrane zagadnienia, Gorzów Wlkp.2010.
5. Pankowska K., Pedagogika dramy. Teoria i praktyka, Warszawa 2000.
6. F. Walker, J. F. Solis, Program i cele kształcenia, przeł. K. Kruszewski, 2000,
7. E.C. Wragg, Trzy wymiary programu, przeł. K. Kruszewski, 1999

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Czytanie literatury/przygotowanie do zajęć	5	5
Przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	5	18
Suma godzin:	**55**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Marta Urban- Sigłowy
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	murban-siglowy@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek studiów	filologia polska
Specjalność	nauczycielska z bibliotekoznawstwem i informacją naukową
Poziom studiów	I stopnia
Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

PROGRAM PRAKTYKI

A - Informacje ogólne

1. Nazwa praktyki	**2. Metodyczna**
3. Rok i semestr studiów, na którym odbywa się praktyka	**4. Rok III, semestr V (część I), VI (część II)**
5. Semestr, na którym zaliczana jest praktyka	**6. V (część I), VI (część II)**
7. Czas trwania praktyki (*liczba tygodni/ godzin*)	**8. 70 godzin (część I), 50 godzin (część II)**
9. Liczba punktów ECTS	**10. 4 (część I), 3 (część II)**
11. Imię i nazwisko opiekuna praktyk	**12. Małgorzata Jach**

B - Cele praktyki

Wiedza – student:	
CW1	poszerza wiedzę zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego w szkole podstawowej nabytą w czasie zajęć na Uczelni.
Umiejętności – student:	
CU1	doskonali w praktyce umiejętności niezbędne do realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań nauczyciela języka polskiego w szkole podstawowej, także prowadzonej w formie zdalnej lub hybrydowej.
CU2	dokonuje ewaluacji własnych działań pedagogicznych.
Kompetencje społeczne – student:	
CK1	w warunkach praktyki rozwija wrażliwość etyczną, empatię, otwartość, refleksyjność oraz postawy prospołeczne i poczucie odpowiedzialności,
CK2	odczuwa potrzebę uczenia się przez całe życie, zwłaszcza rozwijania kompetencji polonistycznych i dydaktycznych.

C - Efekty praktyki

Efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW) – student:		
EPW1	ma wiedzę pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się,	K_W12

EPW2	ma wiedzę z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego popartą jej praktycznym wykorzystaniem,	K_W13
EPW3	zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu prawa oświatowego, w tym wewnątrzszkolnego.	K_W09
Umiejętności (EPU) – student umie:		
EPU1	wyszukiwać, krytycznie analizować i oceniać literaturę metodyczną,	K_U01
EPU2	komunikować się z wszystkimi uczestnikami procesu dydaktyczno-wychowawczego, także osobami wspierającymi ten proces, merytorycznie argumentować, prowadzić merytoryczną dyskusję z różnymi klientami szkoły,	K_U08, K_U16
EPU3	planować, organizować i doskonalić warsztat nauczyciela polonisty,	K_U13, K_U17
EPU4	planować i organizować pracę z zespole (radzie pedagogicznej),	K_U14
EPU5	realizować zadania zawodowe nauczyciela języka polskiego w szkole podstawowej, także w warunkach edukacji zdalnej lub hybrydowej.	K_U18
Kompetencje społeczne (EPK) – student/absolwent:		
EPK1	umie oceniać swoje kompetencje oraz działalność zawodową,	K_K01, K_K05
EPK2	przestrzega etyki zawodowej nauczyciela,	K_KO3
EPK3	charakteryzuje się rzetelnością, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	K_KO7

D - Treści programowe praktyki

Lp.	Treści praktyki (zawarte w szczegółowych instrukcjach praktyk)
P1	Zapoznanie ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności z realizowanymi w niej zadaniami dydaktycznymi, sposobem funkcjonowania, organizacją pracy, pracownikami oraz prowadzoną dokumentacją, także elektroniczną.
P2	**Zapoznanie się z realizowanymi lub wykorzystywanymi przez nauczyciela będącego opiekunem praktyki:** – **programem nauczania języka polskiego oraz programem wychowawczo-profilaktycznym,** – podręcznikami i innymi środkami dydaktycznymi, – planem pracy nauczyciela, – zasadami wewnątrzszkolnego oceniania.
P3	Obserwowanie lekcji języka polskiego i innych zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczyciela oraz ich omówienie.
P4	Poprawianie i ocenianie pisemnych prac uczniów oraz ich omówienie z nauczycielem.
P5	Obserwacja innych czynności nauczyciela, np. prowadzenia zebrań z rodzicami, przeprowadzania wycieczek i imprez szkolnych, pełnienia dyżurów.
P6	Przygotowanie do samodzielnego prowadzenia lekcji języka polskiego, w tym opracowanie ich scenariuszy.
P7	Prowadzenie lekcji języka polskiego (w razie potrzeby w formie zdalnej).
P8	Omówienie z nauczycielem przeprowadzonych zajęć.

E – Miejsca odbywania praktyki

Szkoła podstawowa.

F - Metody weryfikacji i oceniania osiągnięcia efektów praktyki

F6 – ocena formująca prowadzona przez nauczyciela opiekuna praktyki ze strony szkoły.
P6 – ocena podsumowująca dokonana przez nauczyciela opiekuna praktyki oraz ocena sumująca dokonana przez opiekuna praktyki ze strony uczelni na podstawie dokumentacji praktyki.

G – Forma zaliczenia praktyki

Zaliczenie z oceną.

G.1. – Kryteria oceniania (jeśli praktyka zaliczana jest na ocenę)

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Efekt kształcenia (EP)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry 5
EPW1	(1)Opanowanie podstawowej wiedzy pedagogicznej przekazywanej w czasie praktyki oraz pochodzącej z literatury obowiązkowej, (2) rozumienie procesów rozwoju i socjalizacji uczniów (3) oraz procesów nauczania – uczenia się (4) odtwarzanie informacji.	(1)Opanowanie podstawowej wiedzy pedagogicznej przekazywanej w czasie praktyki oraz pochodzącej z literatury obowiązkowej, (2) rozumienie procesów rozwoju i socjalizacji uczniów (3) oraz procesów nauczania – uczenia się, (4) przetwarzanie informacji.	(1)Opanowanie pełnego zakresu wiedzy przekazywanej w czasie praktyki oraz pochodzącej z literatury obowiązkowej oraz wybrenej lektury uzupełniającej (2) rozumienie procesów rozwoju i socjalizacji uczniów (3) oraz procesów nauczania – uczenia się, (4) twórcze przetwarzanie informacji.
EPW2	(1)Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego przekazywanej w czasie praktyki.	(1)Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego przekazywanej w czasie praktyki, (2) samodzielne jej przetwarzanie.	(1)Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego przekazywanej w czasie praktyki, (2) samodzielne i twórcze jej przetwarzanie.
EPW3	(1) Zna podstawowe akty prawne regulujące pracę nauczyciela.	(1)Zna podstawowe akty prawne regulujące pracę nauczyciela, (2)analizuje zgodność praktyki szkolnej z przepisami prawa oświatowego.	(1)Zna podstawowe akty prawne regulujące pracę nauczyciela, (2)analizuje i ocenia zgodność praktyki szkolnej z przepisami prawa oświatowego.
EPU1	(1)Wyszukuje, analizuje, wybiera i wykorzystuje podstawową literaturę metodyczną niezbędną do przygotowania zajęć dydaktycznych.	(1)Wyszukuje, krytycznie analizuje, wybiera i wykorzystuje literaturę metodyczną niezbędną do przygotowania zajęć dydaktycznych.	1)Wyszukuje, krytycznie analizuje, wybiera i wykorzystuje literaturę metodyczną pochodzącą z różnych źródeł, niezbędną do przygotowania zajęć dydaktycznych.
EPU2	(1)Skutecznie komunikuje się z wszystkimi uczestnikami procesu dydaktyczno-wychowawczego, zwłaszcza z uczniami w różnym wieku, (2) merytorycznie uzasadnia, podjęte decyzje i działania, (3)przekonuje do swoich racji,	(1) Skutecznie komunikuje się z wszystkimi uczestnikami procesu dydaktyczno-wychowawczego, zwłaszcza z uczniami w różnym wieku, (2)merytorycznie, obszernie uzasadnia podjęte decyzje i działania, (3)przekonuje do	(1) Skutecznie komunikuje się z wszystkimi uczestnikami procesu dydaktyczno-wychowawczego, zwłaszcza z uczniami w różnym wieku, (2)merytorycznie, odwołując się do literatury fachowej, uzasadnia podjęte decyzje i działania, (3)skutecznie przekonuje do swoich

	(4) prowadzi merytoryczną dyskusję z uczniami i nauczycielami.	swoich racji, (4) prowadzi merytoryczną dyskusję z uczniami i nauczycielami.	racji, (4) prowadzi merytoryczną dyskusję z uczniami i nauczycielami prezentując w niej różne punkty widzenia.
EPU3	(1)Planuje i organizuje działania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, (2)doskonali swój warsztat pracy, np. wprowadzając modyfikacje do przygotowanych scenariuszy lekcji, (3)	(1)Planuje i organizuje działania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, (2)doskonali swój warsztat pracy, np. wprowadzając modyfikacje do przygotowanych scenariuszy lekcji, (3) samodzielnie przygotowuje potrzebne środki dydaktyczne.	(1)Planuje i organizuje działania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, (2)doskonali swój warsztat pracy, np. wprowadzając modyfikacje do przygotowanych scenariuszy lekcji, (3) samodzielnie przygotowuje potrzebne środki dydaktyczne, (4) modyfikuje poznane metody prowadzenia lekcji.
EPU4	(1)Współpracuje z nauczycielem – opiekunem praktyki, członkami rady pedagogicznej, pracownikami administracyjnymi szkoły.	(1)Efektywnie współpracuje z nauczycielem – opiekunem praktyki, członkami rady pedagogicznej, pracownikami administracyjnymi szkoły, (2) wykazuje inicjatywę w podejmowaniu wspólnych działań.	((1)Efektywnie współpracuje z nauczycielem – opiekunem praktyki, członkami rady pedagogicznej, pracownikami administracyjnymi szkoły, (2) wykazuje inicjatywę w podejmowaniu wspólnych działań, (3) dzieli się własnymi pomysłami.
EPU5	(1)Poprawnie realizuje powierzone mu zadania dydaktyczne, opiekuńcze i wychowawcze.	(1)Poprawnie realizuje powierzone mu zadania dydaktyczne, opiekuńcze i wychowawcze.	(1)Poprawnie, twórczo realizuje powierzone mu zadania dydaktyczne, opiekuńcze i wychowawcze.
EPK1	(1)Dokonuje oceny swoich kompetencji oraz działalności zawodowej, wykorzystując podstawowe techniki ewaluacyjne (np. obserwację, analizę prac uczniów).	(1)Dokonuje oceny swoich kompetencji oraz działalności zawodowej, wykorzystując zróżnicowane techniki ewaluacyjne (np. obserwację, analizę dokumentacji przebiegu nauczania, wywiad indywidualny, wywiad grupowy).	(1)Dokonuje oceny swoich kompetencji oraz działalności zawodowej, wykorzystując zróżnicowane techniki ewaluacyjne (np. obserwację, analizę dokumentacji przebiegu nauczania, wywiad indywidualny, wywiad grupowy, ankietę).
EPK2	(1)Przestrzega etyki zawodowej nauczyciela.	(1)Przestrzega etyki zawodowej nauczyciela.	(1)Przestrzega etyki zawodowej nauczyciela.
EPK3	(1)Rzetelnie wykonuje obowiązki zawodowe, (2) wykazuje się empatią otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i (3) poczuciem odpowiedzialności.	(1)Rzetelnie, na wysokim poziomie, uzyskując dobre efekty pracy dydaktyczno-wychowawczej, wykonuje obowiązki zawodowe, (2) wykazuje się empatią otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i (3) poczuciem odpowiedzialności.	(1)Rzetelnie, na bardzo wysokim poziomie, uzyskując bardzo dobre efekty pracy dydaktyczno-wychowawczej, wykonuje obowiązki zawodowe, (2) wykazuje się empatią otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i (3) poczuciem odpowiedzialności.

H – Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**
Liczba godzin pracy w jednostce, w której odbywa się praktyka	120
Konsultacje z opiekunem praktyk w jednostce	Zgodnie z potrzebami studenta.

Konsultacje z opiekunem praktyk w Uczelni	Zgodnie z potrzebami studenta.
Czytanie literatury	55
Suma godzin:	**175**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin 175 : 25 godz.):	**7**

I – Informacje dodatkowe:

Imię i nazwisko sporządzającego	Małgorzata Jach
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	malgorzata.jach@womgorz.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	I stopień
Forma studiów	stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł bibliotekoznawstwo – 43**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**podstawy nauki o książce, bibliotece i informacji**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Franciszek Pilarczyk – oprac.**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 30	**W**: 18
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Brak.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Przekazanie ogólnej wiedzy na temat nauki o książce, bibliotece i informacji naukowej.
Umiejętności	
CU1	Kształcenie umiejętności czytania ze zrozumieniem literatury bibliologicznej i z zakresu informacji naukowej.
Kompetencje społeczne	
CK1	Przygotowanie do oceny swojego poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych z zakresu informacji naukowej i bibliotekoznawstwa.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Student ma świadomość wielości i różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych w nauce o książce, bibliotece i informacji naukowej.	K_W01, K_W02
EPW2	Student zna i rozumie podstawową terminologię nauki o książce, bibliotece i informacji naukowej.	K_W02
EPW3	Student ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologie z zakresu informacji naukowej i bibliotekoznawstwa.	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje pochodzące ze źródeł tradycyjnych i multimedialnych, z wykorzystaniem wiedzy bibliologicznej oraz z zakresu informacji naukowej.	K_U01
EPU2	Student posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauki o książce, bibliotece i informacji naukowej.	K_U02, K_U04
EPU3	Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze.	K_U13, K_U14
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi ocenić swój poziom wiedzy i umiejętności zawodowych.	K_K03
EPK2	Student jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.	K_K01
EPK3	Student jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K02

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Książka w procesie komunikacji społecznej	2	1
W2	Próby definicji książki i morfologia książki	4	2
W3	Bibliologia i jej miejsce wśród nauk humanistycznych. Bibliologia a bibliotekoznawstwo i informacja naukowa	4	2
W4	Zakres badawczy bibliologii	2	1
W5	Metody badawcze bibliologii	2	1
W6	Warsztat pracy bibliologa	4	3
W7	Biblioteka współczesna, zasady prawne działalności bibliotek i ośrodków informacji naukowej	4	3
W8	Struktury organizacyjne bibliotek i ośrodków informacji naukowej	4	3
W9	Książka, biblioteka, informacja w dobie Internetu	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1** – wykład informacyjny, **M2** – wykład konwersatoryjny.	Książki

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F1 – sprawdzian (ustny wiedzy, umiejętności)	P 1 – egzamin (ustny).

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F1	P1	…..	……	….	….	….	….	…	…	..	..	..
EPW1	+	+											
EPW2	+	+											
EPW3	+	+											
EPU1	+	+											
EPU2	+	+											
EPU3	+	+											
EPK1	+	+											
EPK2	+	+											
EPK3	+	+											

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student ma słabą świadomość wielości i różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych w nauce o książce, bibliotece i informacji naukowej.	Student ma dobrą świadomość wielości i różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych w nauce o książce, bibliotece i informacji naukowej.	Student ma bardzo dobrą świadomość wielości i różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych w nauce o książce, bibliotece i informacji naukowej.
EPW2	Student posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauki o książce, bibliotece i informacji naukowej – w stopniu dostatecznym.	Student posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauki o książce, bibliotece i informacji naukowej – w stopniu dobrym.	Student posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauki o książce, bibliotece i informacji naukowej – w stopniu bardzo dobrym.
EPW3	Student ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologie z zakresu informacji naukowej i bibliotekoznawstwa – w stopniu dostatecznym.	Student ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologie z zakresu informacji naukowej i bibliotekoznawstwa – w stopniu dobrym.	Student ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologie z zakresu informacji naukowej i bibliotekoznawstwa – w stopniu bardzo dobrym.
EPU1	Student potrafi w stopniu dostatecznym wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować	Student potrafi w stopniu dobrym wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i	Student potrafi w stopniu bardzo dobrym wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje pochodzące ze źródeł

	informacje pochodzące ze źródeł tradycyjnych i multimedialnych, z wykorzystaniem wiedzy bibliologicznej oraz z zakresu informacji naukowej.	użytkować informacje pochodzące ze źródeł tradycyjnych i multimedialnych, z wykorzystaniem wiedzy bibliologicznej oraz z zakresu informacji naukowej.	tradycyjnych i multimedialnych, z wykorzystaniem wiedzy bibliologicznej oraz z zakresu informacji naukowej.
EPU2	Student posiada w stopniu dostatecznym podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauki o książce, bibliotece i informacji naukowej.	Student posiada w stopniu dobrym podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauki o książce, bibliotece i informacji naukowej.	Student posiada w stopniu bardzo dobrym podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauki o książce, bibliotece i informacji naukowej.
EPU3	Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze – w stopniu dostatecznym.	Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze – w stopniu dobrym.	Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze – w stopniu bardzo dobrym.
EPK1	Student z pomocą potrafi ocenić swój poziom wiedzy i umiejętności zawodowych.	Student potrafi samodzielnie ocenić swój poziom wiedzy i umiejętności zawodowych.	Student potrafi samodzielnie i szczegółowo ocenić swój poziom wiedzy i umiejętności zawodowych.
EPK2	Student jest świadom potrzeby wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.	Student rozumie potrzebę wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.	Student rozumie i jest gotów realizować potrzebę wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.
EPK3	Student uświadamia sobie konieczność przestrzegania zasad etyki zawodowej.	Student rozumie konieczność przestrzegania zasad etyki zawodowej.	Student rozumie i jest gotów przestrzegać zasad etyki zawodowej.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin ustny.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. K. Migoń, *Nauka o książce. Zarys problematyki*, Wrocław 1984.
2. K. Głombiowski, *Książka w procesie komunikacji społecznej*, Wrocław 1980.
3. B. Sordylowa, *Informacja naukowa w Polsce. Problemy teoretyczne, źródła, organizacja*, Wrocław 1987.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. B. Sordylowa, *Z problematyki bibliotek i informacji naukowej*, Warszawa 1977.
2. J. Zawisza, *Propozycja schematu komunikacji bibliologicznej*, „Studia o Książce" nr 10, s. 39-58.
3. T. Zbierski, *Prakseosemiotyka książki, czyli książka funkcjonalna*, „Studia o Książce" nr 8, 2-26.
4. Cybulski R., *Nauka o książce a doskonalenie systemu książki*, „Studia o Książce" nr 18, s. 3-22.
5. Cybulski R., *Struktura i właściwości książki*, „Studia o Książce" nr 1, s. 3 – 39.
6. MiIgoń K., *Bibliologia wśród innych nauk. Koncepcje, realizacje, perspektywy.* [w:] *Bibliologia* , Warszawa 2007, s. 13-24.
7. Migoń K., *Główne perspektywy teorii księgoznawstwa*, „Studia o Książce" nr 12, s. 5-18.

8. Głombiowski K., *Ksiażka a inne sposoby zapisu dzieła piśmienniczego, czyli o semiotyce książki*, „Studia o Książce" nr 13, s. 3-13.
9. Kołodziejska J., *Biblioteka – instytucja kultury*, „Rocznik Biblioteki Narodowej" 2007, s. 43-67.
10. Migoń K., *Bibliologia – nauka o kulturze książki*, „Nauka" 2005, nr 5, s. 49-56.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	10	10
Czytanie literatury	20	20
Przygotowanie do zajęć	10	10
Przygotowanie do sprawdzianu	10	16
Przygotowanie do egzaminu	20	26
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**4**	**4**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Franciszek Pilarczyk
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2019, aktualizacja – 20.05.2020 A. Niekrewicz
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	fpilarczyk@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł bibliotekoznawstwo – 44**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Bibliotekoznawstwo i bibliotekarstwo praktyczne**
2. Punkty ECTS	**6**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**Polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Małgorzata Lipińska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	**Studia stacjonarne**	**Studia niestacjonarne**
Semestr 3	**w. 15 ć. 15**	**w. 9 ć. 9**
Semestr 4	**ć. 30**	**ć. 18**
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Ogólna wiedza z zakresu bibliologii i społecznego funkcjonowania książki.
Przedmioty wspomagające: podstawy nauki o książce, bibliotece i informacji; wiedza o kulturze.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	***Student zna zasady społecznego i instytucjonalnego obiegu i funkcjonowania dokumentów.***
CW2	***Student ma uporządkowaną wiedzę ogólną w zakresie zasad funkcjonowania biblioteki jako instytucji.***
Umiejętności	
CU1	***Student posiada podstawowe umiejętności w zakresie realizacji procesu bibliotecznego.***
CU2	***Student umie posługiwać się podstawowymi technikami pracy bibliotecznej.***
Kompetencje społeczne	
CK1	***Student rozumie potrzebę ustawicznego kształcenia w zakresie samodzielnego identyfikowania problemów na poszczególnych etapach pracy bibliotekarza szkolnego.***

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	***Student identyfikuje poszczególne etapy procesu bibliotecznego.***	K_W01
EPW2	***Student zna zasady społecznego i instytucjonalnego obiegu i funkcjonowania dokumentów.***	K_W04
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	***Student podejmuje i świadomie wykonuje czynności właściwe w pracy bibliotekarza.***	K_U14
EPU2	***Student posługuje się nowoczesnymi technologiami do prezentowania własnych opracowań.***	K_U09
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	***Student świadomie umie podjąć czynności w bibliotece w zależności od własnych umiejętności.***	K_K01
EPK2	***Student umie samodzielnie formułować problem i wyszukać informacje potrzebne do jego przeanalizowania.***	K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	***Podstawowe pojęcia i terminy z zakresu bibliotekoznawstwa i bibliotekarstwa praktycznego.***	2	1
W2	***Proces biblioteczny: jego przebieg i istota.***	2	2
W3	***Społeczne funkcjonowanie i obieg instytucjonalny dokumentów – związek z różnymi typami instytucji kultury.***	2	1
W4	***Główne problemy czytelnictwa – zasady jego badania i określania wskaźników.***	2	1
W5	***Główne problemy wydawniczo-księgarskie i ich związki z bibliotekarstwem.***	2	1
W6	***Wybrane zagadnienia mechanizacji i automatyzacji procesu bibliotecznego.***	2	1
W7	***Kulturotwórcza rola biblioteki i nowoczesny marketing biblioteczny.***	2	1
W8	***Podstawy czynności administracyjnych i statystycznych w bibliotece.***	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	***Podstawy formalno-prawne bibliotekarstwa w Polsce.***	2	1
C2	***Etapy procesu bibliotecznego: gromadzenie i uzupełnianie zbiorów bibliotecznych.***	2	2
C3	***Etapy p.b.: ewidencja sumaryczna i numeryczna wpływów i ubytków.***	2	2
C4	***Etapy p.b.: opracowanie rzeczowe (rodzaje opracowania rzeczowego).***	2	2

C5	***Etapy p.b.: opracowanie rzeczowe (rodzaje opracowania rzeczowego).***	2	1
C6	***Etapy p.b.: opracowanie przedmiotowe – JHP.***	2	1
C7	***Etapy p.b.: katalogi biblioteczne – rodzaje.***	2	2
C8	***Etapy p.b.: magazynowanie zbiorów. Zabezpieczenie i konserwacja.***	2	1
C9	***Etapy p.b.: zasady i sposoby udostępniania zbiorów,***	4	1
C10	***Zasady i sposoby prowadzenia statystyki bibliotecznej. Określanie wskaźnika czytelnictwa.***	2	1
C11	***Zasady i sposoby przeprowadzania kontroli (skontrum) zbiorów.***	2	2
C12	***Planowanie i sprawozdawczość w bibliotece.***	2	1
C13	***Mechanizacja czynności bibliotecznych.***	2	1
C14	***Automatyzacja w bibliotece: zasady jej wprowadzania.***	2	1
C15	***Komputerowe opracowywanie zbiorów: języki informacyjno-wyszukiwawcze.***	4	1
C16	***Promowanie biblioteki – marketing biblioteczny.***	1	1
C17	***Zasady kategoryzacji grup czytelniczych.***	2	1
C18	***Współczesny rynek wydawniczy – zasady współpracy.***	2	1
C19	***Współczesny rynek księgarski w Polsce. Zasady współpracy bibliotek z rynkiem księgarskim.***	2	1
C20	***Sposoby realizowania kulturotwórczej funkcji biblioteki.***	2	1
C21	***Dydaktyka biblioteczna – jej istota i zasady realizowania.***	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	***Wykład informacyjny; wykład z elementami dyskusji panelowej;***	***Urządzenia multimedialne.***
Ćwiczenia	***Dyskusja, praktyczne zajęcia terenowe (biblioteki m. Gorzowa);***	***Urządzenia multimedialne.***

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F1** ***Sprawdzian ustny wiedzy.***	**P3** ***Zaliczenie z oceną.***
Ćwiczenia	**F2** ***Obserwacja podczas zajęć, ocena aktywności.***	**P5** ***Prezentacja multimedialna/referat.***

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia	
	F1	P1	F2	P5
EPW1	X	X	X	
EPW2	X	X		X
EPU1		X	X	X
EPU2		X	X	X
EPK1		X	X	X
EPK2		X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	***Zna wybrane zagadnienia bibliotekoznawstwa i bibliotekarstwa praktycznego.***	***Zna większość zagadn. bibliotekoznawstwa i bibliotekarstwa praktycznego.***	***Zna cały przebieg procesu bibliotecznego. Identyfikuje obszary bibliotekoznawstwa i bibliotekarstwa praktycznego.***
EPW2	***Student zna wybrane etapy procesu bibliotecznego.***	***Zna większość etapów procesu bibliotecznego.***	***Zna pełny zakres przebiegu procesu bibliotecznego i potrafi go zrealizować na wybranym przykładzie.***
EPU1	***Student potrafi wykonać wybrane czynności bibliotekarskie.***	***Student potrafi identyfikować wskazane czynności bibliotekarskie.***	***Wykonuje wszystkie wymagane procedurami czynności bibliotekarskie.***
EPU2	***Student potrafi posłużyć się wybraną techniką medialną do zaprezentowania własnej pracy.***	***Student potrafi posługiwać się kilkoma technikami medialnymi do prezentowania zróżnicowanych rodzajów materiałów.***	***Student potrafi samodzielnie dobrać i wykorzystać środki multimedialne do upowszechniania różnych źródeł informacji.***
EPK1	***Student potrafi dobrać narzędzia do wykonania wskazanej czynności bibliotekarskiej.***	***Student potrafi dobrać narzędzia do kilku wskazanych czynności w bibliotece.***	***Student potrafi samodzielnie dobrać narzędzia do wszystkich wykonywanych czynności w bibliotece.***
EPK2	***Student umie samodzielnie formułować problem i wyszukać informacje potrzebne do jego przeanalizowania.***	***Student umie samodzielnie formułować problem i wyszukać informacje potrzebne do jego przeanalizowania.***	***Student umie samodzielnie formułować problem i wyszukać informacje potrzebne do jego przeanalizowania.***

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. **Andrzejewska J.:** ***Bibliotekarstwo szkolne: teoria i praktyka. T.1-2. Warszawa 1996.***
2. ***Bibliotekarstwo.*** **Pod red. Anny Tokarskiej. Warszawa 2013.**
3. ***Ewidencja materiałów bibliotecznych: regulacje prawne.*** **Warszawa 1999.**
4. ***Normy i akty prawne z zakresu bibliotekarstwa.***
5. **Staniów B.:** ***Biblioteka szkolna dzisiaj.*** **Warszawa 2012.**

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. ***Biblioteka w otoczeniu społecznym.*** **Pod red. E .B. Zybert. Warszawa 2000.**
2. **Howorka B.:** ***Prawo autorskie w pracy bibliotekarza.*** **Warszawa 2012.**

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	10	14
Przygotowanie prezentacji	10	5
Przygotowanie do sprawdzianu	5	5
Suma godzin:	**86**	**61**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**6**	**6**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Dr Małgorzata Lipińska
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	Malgorzatalipinska@op.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł bibliotekoznawstwo – 45**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Działalność informacyjna biblioteki**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Małgorzata Lipińska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	**Studia stacjonarne**	**Studia niestacjonarne**
Semestr 3	**w. 15 ć.30**	**w. 9 ć. 18**
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Ogólna wiedza z zakresu nauki o książce i zasadach komunikacji.
Przedmioty wspomagające: podstawy nauki o książce, bibliotece i informacji; technologia informacyjna.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	***Student zna istotę i przebieg procesu informacyjnego.***
CW2	***Student zna otoczenie wspomagające proces dydaktyczny szkoły.***
	Umiejętności
CU1	***Student umie zidentyfikować czynności informacyjne wspomagające proces dydaktyczny.***
CU2	***Student umie rozpoznać różne techniki pracy informacyjnej biblioteki szkolnej.***
	Kompetencje społeczne
CK1	***Student potrafi samodzielnie podejmować i realizować czynności informacyjne.***

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	***Student identyfikuje poszczególne etapy procesu informacyjnego.***	K_W03,K_W04
EPW2	***Student zna zasady realizacji procesu informacyjnego i wiąże go z innymi występującymi w naukach społecznych.***	K_W06 K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	***Student realizuje poszczególne czynności składające się na działalność informacyjną biblioteki szkolnej.***	K_U01
EPU2	***Student posługuje się nowoczesnymi technologiami w realizacji procedur informacyjnych.***	K_U09
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	***Student potrafi sformułować problem w sposób właściwy dla procesu informacyjnego.***	K_K01
EPK2	***Student potrafi samodzielnie korzystać z technicznych środków komunikacji.***	K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	***Podstawowe terminy i pojęcia z zakresu informacji naukowej, działalności informacyjnej i komunikacji w nauce.***	2	1
W2	***Podstawy prawne działalności informacyjnej realizowanej w bibliotekach.***	2	1
W3	***Zasady i przebieg procesu informacyjnego.***	4	2
W4	***Kategoryzacja użytkowników informacji, metody badania i sposoby zabezpieczania potrzeb informacyjnych.***	2	1
W5	***Problematyka języków informacyjno-wyszukiwawczych i ich charakterystyka.***	2	1
W6	***Formy prowadzenia działalności informacyjnej w bibliotekach.***	3	3
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**9**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	***Organizacja działalności informacyjnej w Polsce.***	2	1
C2	***Etapy procesu informacyjnego: generowanie i gromadzenie informacji.***	2	2
C3	***E. p. i. : przetwarzanie i przechowywanie informacji.***	2	2
C4	***E. p. i. :upowszechnianie informacji,***	2	2
C5	***Rodzaje dokumentów – rozpoznawanie i ocena wartości informacyjnej.***	4	2
C6	***Typologia źródeł informacji i ich wykorzystywanie w działalności informacyjnej.***	4	2

C7	***Typologia języków informacyjno-wyszukiwawczych i praktyczne ich użytkowanie.***	4	2
C8	***Elektroniczne przetwarzanie informacji i jego znaczenie dla procesu upowszechniania.***	2	1
C9	***Dokumenty pierwotne, wtórne i pochodne – rozpoznawanie i informacyjne wykorzystywanie.***	2	1
C10	***Zasady organizacji i prowadzenia ośrodków informacji.***	2	1
C11	***Zjawiska: starzenia i rozproszenia informacji.***	2	1
C12	***Zjawiska: starzenia i rozproszenia informacji.***	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**18**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	***wykład informacyjny; wykład z elementami dyskusji panelowej;***	***Urządzenia multimedialne.***
Ćwiczenia	***dyskusja, praktyczne zajęcia terenowe (biblioteki m. Gorzowa);***	***Prezentacje studentów z wykorzystaniem urządzeń multimedialnych.***

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F1** ***Sprawdzian ustny wiedzy.***	**P3** ***Zaliczenie z oceną.***
Ćwiczenia	**F2** ***Obserwacja podczas zajęć, ocena aktywności.***	**P5** ***Prezentacja multimedialna/referat.***

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia	
	F1	P1	F2	P5
EPW1		X	X	
EPW2		X		X
EPU1		X	X	X
EPU2		X	X	X
EPK1		X	X	X
EPK2		X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	***Zna wybrane zagadnienia z działalności informacyjnej realizowanej w bibliotece szkolnej.***	***Zna większość zagadn. z działalności informacyjnej prowadzonej w różnego typu bibliotekach.***	***Zna cały przebieg procesu informacyjnego. Identyfikuje poszczególne jego etapy. Potrafi samodzielni dostosować do wybranego etapu niezbędne środki techniczne.***
EPW2	***Student zna wybrane etapy procesu informacyjnego.***	***Zna większość etapów procesu informacyjnego.***	***Zna pełny zakres przebiegu procesu informacyjnego i potrafi go zrealizować na wybranym przykładzie.***
EPU1	***Student potrafi wykonać wybrane czynności informacyjne.***	***Student potrafi identyfikować wskazane czynności informacyjne.***	***Wykonuje wszystkie wymagane procedurami czynności informacyjne.***
EPU2	***Student potrafi posłużyć się wybraną techniką medialną do zaprezentowania własnej pracy.***	***Student potrafi posługiwać się kilkoma technikami medialnymi do prezentowania zróżnicowanych rodzajów materiałów.***	***Student potrafi samodzielnie dobrać i wykorzystać środki multimedialne do upowszechniania różnych źródeł informacji.***
EPK1	***Student potrafi dobrać narzędzia do wykonania wskazanej czynności informacyjnej.***	***Student potrafi dobrać narzędzia do kilku wskazanych czynności w bibliotece.***	***Student potrafi samodzielnie dobrać narzędzia do wszystkich wykonywanych czynności w bibliotece.***
EPK2	***Student umie samodzielnie formułować problem i wyszukać informacje potrzebne do jego przeanalizowania.***	***Student umie sformułować problem i wyszukać informacje potrzebne do jego przeanalizowania.***	***Student umie samodzielnie formułować problemy i wyszukiwać informacje potrzebne do ich przeanalizowania.***

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. **Antczak M.:** ***Rola bibliotek i bibliotekarzy szkolnych w edukacji społeczeństwa informacyjnego na tle przeobrażeń oświatowych w Polsce w latach 1989-2007.*** **Łódź 2010.**

2. Dzieci, młodzież – Internet – biblioteka. Wytyczne IFLA Sekcji Bibliotek dla Dzieci i Młodzieży. **Pod red. G. Lewandowicz-Nosal i E. B. Zybert. Warszawa 2009.**

3. **Kisilowska M.:** ***Biblioteka w sieci – sieć w bibliotece. Wybrane społeczne i kulturowe aspekty współczesnego bibliotekarstwa.*** **Warszawa 2010.**

4. Staniów B. : Biblioteka szkolna dzisiaj. Warszawa 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Klukowski B.: ***E-booki w kraju i na świecie.*** **Warszawa 2013.**

2. Sobotka A.: ***Poszukiwania w Internecie – nowa usługa biblioteczna. „Biblioteka w Szkole" 2003 nr 6 s.28.***

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	10
Przygotowanie prezentacji	5	4
Przygotowanie do sprawdzianu	5	6
Przygotowanie do egzaminu		
Suma godzin:	**67**	**49**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**4**	**4**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Małgorzata Lipińska
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	Malgorzatalipinska@op.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł bibliotekoznawstwo – 46**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Źródła informacji i systemy informacyjno-wyszukiwawcze**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Dr Małgorzata Lipińska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	**Studia stacjonarne**	**Studia niestacjonarne**
Semestr 4	**w. 15 ć. 30**	w. 9 **ć. 18**
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu podstaw przebiegu procesów: bibliotecznego i informacyjnego.
Przedmioty wspomagające: działalność informacyjna bibliotek; technologia informacyjna (I rok).

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	***Student wie jaka jest różnorodność źródeł informacji i systemów informacyjno-wyszukiwawczych.***
CW2	***Student zna zasady stosowania automatyzacji w czynnościach biblioteczno-informacyjnych.***
	Umiejętności
CU1	***Student umie korzystać z systemów informacyjnych (zautomatyzowanych).***
CU2	***Student umie stosować automatyzację w poszczególnych czynnościach biblioteczno-informacyjnych.***
	Kompetencje społeczne
CK1	***Student potrafi samodzielnie i świadomie podejmować decyzje w zakresie stosowania automatyzacji w bibliotece szkolnej.***

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	***Student identyfikuje źródła informacji.***	K_W01
EPW2	***Student zna zasady działania i stosowania systemów informacyjno-wyszukiwawczych.***	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	***Student umie świadomie dokonać wyboru źródeł informacji w zależności od potrzeby informacyjnej.***	K_U01 K_U02
EPU2	***Student umie posłużyć się nowoczesnymi technologiami do prezentowania własnych opracowań.***	K_U05 K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	***Student ma świadomość potrzeby samodzielnego formułowania problemów i dokonywania krytycznej weryfikacji popełnianych błędów.***	K_K01 K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	***Podstawowe pojęcia, terminy i definicje z zakresu zagadnień źródeł informacji i systemów informacyjno-wyszukiwawczych.***	2	1
W2	***Typologia źródeł informacji, ich wyszukiwanie i opracowanie.***	4	2
W3	***Informacyjna ocena źródeł informacji.***	2	2
W4	***Technologie informacyjne i komunikacyjne.***	2	1
W5	***Systemy informacyjno-wyszukiwawcze i ich rola w pracy bibliotek.***	3	2
W6	***Cechy społeczeństwa informacyjnego.***	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	**9**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	***Typologia źródeł informacji – praca w bibliotece.***	4	2
C2	***Mechanizacja i automatyzacja czynności biblioteczno-informacyjnych.***	2	1
C3	***Środki techniczne w zautomatyzowanych procesach informacji.***	2	1
C4	***Języki informacyjno-wyszukiwawcze: rodzaje i ich właściwości.***	4	3
C5	***Systemy informacyjno-wyszukiwawcze: przegląd funkcjonujących systemów na potrzeby bibliotek.***	4	2
C6	***Techniczne i organizacyjne problemy stosowania systemów informacyjno-wyszukiwawczych.***	2	2
C7	***Tezaurus – jego rola i funkcja w systemie informacyjno-wyszukiwawczym.***	2	1

C8	***Kategoryzacja użytkowników informacji i ich potrzeby w zakresie języków i systemów informacyjno-wyszukiwawczych.***	4	2
C9	***Zasady formułowania pytań informacyjnych.***	2	2
C10	***Języki informacyjno-wyszukiwawcze: katalogi rzeczowe.***	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**18**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	***Wykład informacyjny z elementami dyskusji panelowej.***	***Środki multimedialne.***
Ćwiczenia	***Praca na materiałach informacyjnych. Zajęcia terenowe - biblioteka uczelniana, biblioteka pedagogiczna.***	***Prezentacje multimedialne opracowań studenckich.***

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F1** ***Sprawdzian ustny wiedzy.***	**P3** ***Zaliczenie z oceną.***
Ćwiczenia	**F2** ***Obserwacja podczas zajęć, ocena aktywności.***	**P5** ***Prezentacja multimedialna/referat.***

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia	
	F1	P1	F2	P5
EPW1	X	X	X	X
EPW2	X	X		X
EPU1		X	X	X
EPU2		X	X	X
EPK1		X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	***Zna wybrane źródła informacji i systemy informacyjno - wyszukiwawcze.***	***Zna większość źródeł informacji i systemów informacyjno - wyszukiwawczych.***	***Identyfikuje źródła informacji. Potrafi samodzielnie dostosować niezbędne środki techniczne do***

			wybranego systemu informacyjno - wyszukiwawczego.
EPW2	***Student zna wybrane zasady wartościowania samodzielnie zdobytej wiedzy.***	***Zna i stosuje większość zasad wartościowania informacji.***	***Zna wszystkie stosowane w praktyce zasady wartościowania źródeł informacji. Potrafi weryfikować przydatność użytkowanych w bibliotekach szkolnych systemów informacyjno – wyszukiwawczych.***
EPU1	***Student potrafi wykonać wybrane czynności informacyjno - wyszukiwacze.***	***Student potrafi identyfikować wskazane czynności informacyjno - wyszukiwacze.***	***Wykonuje wszystkie wymagane procedurami czynności informacyjno - wyszukiwacze.***
EPU2	***Student potrafi posłużyć się wybraną techniką informacyjno – wyszukiwaczą do zaprezentowania własnej pracy.***	***Student potrafi posługiwać się kilkoma technikami informacyjno – wyszukiwaczymi do prezentowania zróżnicowanych rodzajów materiałów.***	***Student potrafi samodzielnie dobrać i wykorzystać źródła i systemy informacyjno – wyszukiwacze do upowszechniania informacji.***
EPK1	***Student potrafi samodzielnie dobrać technikę i narzędzia odpowiednie do podejmowanych zadań informacyjnych.***	***Student potrafi dobrać technikę i narzędzia do kilku wskazanych czynności informacyjnych.***	***Student potrafi samodzielnie dobrać techniki i narzędzia do wszystkich realizowanych w bibliotekach czynności informacyjno – wyszukiwaczych .***

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Dobra kultury w Sieci. **Red. E. Herden, A. Seidel-Grzesińska ,K. Staniecka-Brzezicka. Wrocław 2012.**
2. Malak P.: ***Indeksowanie treści.*** **Warszawa 2012.**
3. ***Podręczny słownik bibliotekarza.*** **Oprac.: G. Czapnik, Zb. Gruszka przy współpracy H. Tadeusiewicz. Warszawa 2011.**
4. Sadowska J., Turowska T.: ***Języki informacyjno-wyszukiwawcze: katalogi rzeczowe.*** **Warszawa 1991.**
5. ***Słownik encyklopedyczny informacji, języków i systemów informacyjno-wyszukiwawczych.***
Oprac. B. Bojar. Warszawa 2002.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1**. Batorowska H.:** ***Kultura informacyjna w perspektywie zmian w edukacji.*** **Warszawa 2009.**

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27

Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	10	15
Przygotowanie prezentacji	5	5
Przygotowanie do sprawdzianu	10	10
Suma godzin:	**71**	**58**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**4**	**4**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Małgorzata Lipińska
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	Malgorzatalipinska@op.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne i niestacjonarne

PROGRAM NAUCZANIA PRZEDMIOTU *

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Historia książki i bibliotek**
2. Punkty ECTS	**5**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**Polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Franciszek Pilarczyk**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: 15 ; **Ćw.**: 30	**W**: 9; **Ćw.**: 18,
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza zakresu historii powszechnej i historii Polski.

D - Cele kształcenia

Wiedza

CW1: Znajomość głównych etapów historii książki i bibliotek.

Umiejętności

CU1: Czytanie ze zrozumieniem literatury bibliologicznej z zakresu historii książki, umiejętność rozróżniania i rozpoznawania książek z różnych epok.

Kompetencje społeczne

CK1: Student potrafi ocenić swój poziom wiedzy i umiejętności zawodowych z zakresu historii książki i bibliotek.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Wiedza		
EKW1	student ma świadomość przemian morfologii książki i jej powiązań z poszczególnymi epokami historycznymi	K_W04 K_W05

EKW2	student zna i rozumie podstawową terminologię z historii i estetyki książki	K_W02
EKW3	student ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą miejsce książki w dziejach społeczeństw różnych epok	K_W03
	Umiejętności	
EKU1	student potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje pochodzące ze źródeł tradycyjnych i multimedialnych, z wykorzystaniem wiedzy bibliologicznej oraz z zakresu historii Polski i historii powszechnej	K_U01
EKU2	student posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie historii i estetyki książki	K_U02
EKU3	student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze z zakresu historii i estetyki książki	K_U03
	Kompetencje społeczne	
EKK1	student potrafi ocenić swój poziom wiedzy i umiejętności zawodowych z historii i estetyki	K_K01
EKK2	student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, zwłaszcza rozwijania kompetencji bibliologicznych	K_K02

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach studiów

Wykład	**S**	**Ns**
Wyk.1: Historia pisma. Oralność a piśmienność. Książka starożytna na Wschodzie, w Grecji i w Rzymie.	4	3
Wyk.2: Książka w średniowieczu (morfologia rękopisu średniowiecznego, iluminatorstwo, przegląd arcydzieł malarstwa książkowego, biblioteki).	4	3
Wyk.3: Książka w średniowiecznej Polsce (zabytki, biblioteki, użytkownicy).	2	1
Wyk.4: Rewolucja Gutenberga i książka w XV-wiecznej Europie (repertuar wydawniczy, przegląd najwybitniejszych dzieł, ilustratorzy).	2	1
Wyk.5: Książka i biblioteki w czasach renesansu w Europie i w Polsce.	2	1
Wyk.6: Repertuar wydawniczy i statystyka polskiej książki XVI-wiecznej.	2	1
Wyk.7: Książka i biblioteki XVII w.	2	1
Wyk.8: Książka w czasach oświecenia (morfologia i repertuar wydawniczy) w Europie i w Polsce.	2	1
Wyk.9: Książka i biblioteki w XIX w. (nowe sposoby produkcji książek, nowe techniki ilustracyjne, rozwój czasopiśmiennictwa).	2	1
Wyk.10: Książka i biblioteki polskie w czasach niewoli (przegląd monumentalnych edycji typu Bibliografia K. Estreichera, Słownik geograficzny Królestwa Polskiego itp.).	4	3
Wyk.11: Książka XX-wieczna. Wielkie biblioteki. Książka w Polsce międzywojennej.	4	4
Razem liczba godzin wykładów	**30**	**20**

Ćwiczenia	**S**	**Ns**
Ćw.1: Morfologia książki średniowiecznej.	2	2
Ćw.2: Zbiory rękopiśmienne w Polsce.	2	1
Ćw.3: Zbiory poloniców XVI i XVII wieku w bibliotekach Polskich. Katalogi poloniców.	4	3

Ćw.4: Książka polska w XVIII wieku. Biblioteka Załuskich.	2	1
Ćw.5: Pomniki edytorstwa polskiego XIX wieku.	2	1
Ćw.6: Serie wydawnicze XX-lecia międzywojennego i w PRL.	3	2
Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**10**
Ogółem liczba godzin przedmiotu:	**45**	**30**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – wykład informacyjny, M2 – wykład konwersatoryjny, M3 – pokaz prezentacji multimedialnej	Komputer z projektorem,
Ćwiczenia	M5 – analiza tekstu źródłowego, analiza artykułów z czasopism fachowych	Tekst źródłowy, artykuły, sprzęt multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F1 – sprawdzian (ustny, wiedzy, umiejętności) obserwacja podczas zajęć / aktywność;	P1 egzamin ustny
Ćwiczenia	F2 – obserwacja/aktywność	P1 – egzamin ustny

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia			Laboratoria				Projekt		
	F1	P1	F2	P1		….	….	…	…	..	..	..
EPW1	X	X	X	X								
EPW2	X	X	X	X								
EPW3	X	X	X	X								
EPU1	X	X	X	X								
EPU2	x	X	X	X								
EPK1		X	X									
EPK2		x	x									

J – Forma zaliczenia przedmiotu: egzamin.

K - Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. B. Bieńkowska, *Książka na przestrzeni dziejów*, Warszawa 2005.
2. H. Szwejkowska, *Książka drukowana XV-XVIII wieku. Zarys historyczny*, Wrocław 1983.
3. K. Maleczyńska, *Historia książki i jej funkcji społecznej*, Wrocław 1987.

1. Literatura zalecana/fakultatywna:

2. *Encyklopedia wiedzy o książce*, red. A. Birkenmajer, B. Kocowski, J. Trzynadlowski, Wrocław, 1971.
3. H. Szwejkowska, *Wybrane zagadnienia z dziejów książki XIX i XX wieku*,Warszawa 1979.
4. *Antropologia słowa, zagadnienia i wybór tekstów*. Oprac. Grzegorz Godlewski, A. Mencel, R. Sulima, Warszawa 2004.
[Rozdz. IX. Pismo; X. Mówienie, pisanie; XI. Kultura pisana – cywilizacja; XII. Druk; XIII. Kultura druku;

XV. Słowo o kulturze multimedialnej; str. 349-560, 627-669]
5. P. Buchwald-Pelcowa, Historia książki a historia literatury [w:] P. Buchwald-Pelcowa, *Historia literatury i historia książki,* Kraków 2005, s. 7-24.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	25	25
Przygotowanie do zajęć	25	35
Przygotowanie do egzaminu	25	34
……		
Przygotowanie do sprawdzianu		
Przygotowanie do egzaminu		
Suma godzin:	**125**	**125**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**5**	**5**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Franciszek Pilarczyk
Data sporządzenia / aktualizacji	20 maja 2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł bibliotekoznawstwo – 48**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Automatyzacja procesów biblioteczno-informacyjnych**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Małgorzata Lipińska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 5	**ć. 30**	**ć. 18**
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Obsługa komputera; zasady elektronicznej edycji tekstów.
Przedmioty wspomagające: przedmioty specjalizacji bibliotekoznawczej.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	***Student zna zasady przechodzenia od tradycyjnych form pracy biblioteczno-informacyjnej do zautomatyzowania tych czynności.***
CW2	***Student zna procedury wykonywania prac zautomatyzowanych w bibliotece.***
	Umiejętności
CU1	***Student posiada podstawowe umiejętności realizowania automatyzacji procedur biblioteczno-informacyjnych.***
CU2	***Student umie świadomie rozróżniać procedury automatyzowania prac bibliotecznych i informacyjnych na poszczególnych etapach realizacji procesów bibliotecznego in informacyjnego.***
	Kompetencje społeczne
CK1	***Student potrafi samodzielnie wykonać czynności z zakresu przetwarzania informacji dla potrzeb biblioteki szkolnej.***

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	***Student rozpoznaje sytuacje wymagające automatyzacji w bibliotece.***	K_W01
EPW2	***Student zna i potrafi zastosować najnowsze osiągnięcia techniczne w bibliotece szkolnej.***	K_W06
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	***Student dokonuje świadomego wyboru metod i technik potrzebnych do wspomagania czynności biblioteczno-informacyjnych w bibliotece szkolnej.***	K_U01 K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	***Student potrafi określić skutki podejmowanych czynności w zakresie automatyzacji opracowywania zbiorów bibliotecznych.***	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	***Podstawowe zagadnienia mechanizacji i automatyzacji czynności bibliotecznych i informacyjnych.***	2	1
C2	***Zasady tworzenia programów komputerowych dla bibliotek.***	2	1
C3	***Katalogowanie komputerowe.***	4	1
C4	***Katalogi komputerowe i ich rodzaje.***	4	2
C5	***Znaczenie katalogu OPAC dla usprawnienia procesu udostępniania zbiorów.***	4	2
C6	***Automatyzacja rejestracji i kontroli wypożyczeni.***	2	1
C7	***Zasady dokonywania wyboru programów komputerowych do bibliotek.***	2	1
C8	***Katalogowanie kooperatywne. Zajęcia w terenie.***	4	2
C9	***Biblioteki cyfrowe- zalety i wady.***	2	2
C10	***Zastosowanie komputera w pracy administracyjnej biblioteki.***	2	3
C11	***Komputer w pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela bibliotekarza.***	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**18**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne** (wybór z listy)	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	***Praca na materiałach informacyjnych. Zajęcia terenowe - biblioteka uczelniana, biblioteka pedagogiczna.***	***Prezentacje multimedialne opracowań studenckich.***

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F1** ***Sprawdzian ustny wiedzy.***	**P3** ***Zaliczenie z oceną.***
Ćwiczenia	**F2** ***Obserwacja podczas zajęć, ocena aktywności.***	**P5** ***Prezentacja multimedialna/referat.***

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia		
	F1	F2	P5
EPW1	X		
EPW2		X	X
EPU1	X		X
EPU2	X		X
EPK1		X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocenah			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	***Zna wybrane zasady przechodzenia od tradycyjnych do zautomatyzowanych form pracy biblioteczno-informacyjnych.***	***Zna większość zasad przechodzenia od tradycyjnych do zautomatyzowanych form pracy biblioteczno-informacyjnych.***	***Samodzielnie potrafi dokonać przejścia od tradycyjnych do zautomatyzowanych form pracy biblioteczno-informacyjnych.***
EPW2	***Student zna wybrane sposoby automatyzowania wskazanych etapów procesu bibliotecznego i informacyjnego.***	***Zna i stosuje większość sposobów automatyzowania wskazanych etapów procesu bibliotecznego i informacyjnego.***	***Zna wszystkie i stosuje w praktyce (ze świadomością ich różnic) sposoby automatyzowania wskazanych etapów procesu bibliotecznego i informacyjnego.***
EPU1	***Student rozpoznaje sytuację wymagającą automatyzacji we wskazanym zakresie pracy biblioteczno- informacyjnej.***	***Student potrafi identyfikować wskazane czynności automatyzacji prac biblioteczno-informacyjnych.***	***Wykonuje wszystkie wymagane procedurami czynności automatyzacji prac biblioteczno-informacyjnych.***
EPU2	***Student potrafi świadomie dokonać wyboru techniki potrzebnej do wspomagania czynności***	***Student potrafi świadomie dokonać wyboru metod i technik potrzebnych do wspomagania czynności biblioteczno-informacyjnych***	***Student potrafi samodzielnie dobrać i wykorzystać metody i techniki potrzebne do wspomagania czynności***

	biblioteczno-informacyjnych w bibliotece szkolnej.	***w wybranych bibliotekach.***	***biblioteczno-informacyjnych we wszystkich typach bibliotek.***
EPK1	***Student potrafi określić skutek podjętej czynności w automatyzacji opracowywania wskazanego rodzaju dokumentu bibliotecznego.***	***Student potrafi określić skutek podjętej czynności w automatyzacji opracowywania wskazanych rodzajów dokumentów bibliotecznych.***	***Student potrafi określić skutki podejmowanych czynności w zakresie automatyzacji opracowywania zbiorów bibliotecznych i działań informacyjnych.***

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. *Biblioteki cyfrowe.* Pod red. M. Janiak, M. Krakowskiej i M. Próchnickiej. Warszawa 2012.
2. Bogacz M.: *Vademecum skomputeryzowanego nauczyciela bibliotekarza.* Warszawa 2005.
3. Kolasa W.M.: *Systemy dla bibliotek szkolnych i kryteria ich oceny.* Warszawa 2005.
4. Staniów B.: *Internet w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych..* „Biblioteka w Szkole" 2002 nr 2 s. 1-5.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. **Gmiterek B.: *Biblioteka w środowisku społecznościowego Internetu. Biblioteka 2.0.* Warszawa 2012.**

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	10	10
Przygotowanie prezentacji	5	4
Przygotowanie do sprawdzianu	10	3
Suma godzin:	**56**	**36**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Małgorzata Lipińska
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	Malgorzatalipinska@op.pl
Podpis	

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł bibliotekoznawstwo - 49**

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	Pierwszego stopnia
Forma studiów	Stacjonarna i niestacjonarna
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Ochrona własności intelektualnej**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Moduł obieralny: bibliotekoznawstwo**
4. Język przedmiotu	**Polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Mgr Marcin Szott**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 15	**W**: 10
Liczba godzin ogółem	**15**	**10**

C - Wymagania wstępne

Brak

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Przekazanie wiedzy prawniczej, pozwalającej na rozumienie problematyki ochrony własności intelektualnej.
Umiejętności	
CU1	Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji prawniczych na bazie dorobku nauk prawnych, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w różnych sferach działalności prawniczej oraz nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji, komunikacji interpersonalnej ze specjalistami i odbiorcami spoza grona specjalistów.
Kompetencje społeczne	
CK1	Umożliwienie studentom doskonalenia umiejętności radzenia sobie na rynku pracy, przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań prawniczych.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Zna i rozumie terminologię, teorie i metodologie z zakresu ochrony własności intelektualnej.	K_W02, K_W03
EPW2	Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego.	K_W08
EPW3	Zna i rozumie pojęcia oraz zasady z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych związanych z nadaną kwalifikacją.	K_W09
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii.	K_U05
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w zakresie ochrony utworów osób trzecich regulowanych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa autorskiego i praw pokrewnych.	K_K03

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Źródła ochrony własności intelektualnej - ustawodawstwo międzynarodowe i regionalne dotyczące prawa autorskiego i praw pokrewnych oraz własności przemysłowej.	2	1
W2	Pojęcie oraz kategorie utworów, podmiot i przedmiot ochrony - utwór jako rezultat twórczości autora, autorskie prawa osobiste - tzw. autorskie dobra osobiste.	2	2
W3	Autorskie prawa majątkowe.	2	2
W4	Ograniczenia treści autorskich praw majątkowych oraz regulacje szczególne, zasada wolności kontraktowej i jej ograniczenia, zwalczanie nieuczciwej konkurencji.	2	1
W5	Ochrona własności intelektualnej - dywersyfikacja roszczeń wynikających z autorskich praw osobistych.	2	1
W6	Ochrona własności intelektualnej - dywersyfikacja roszczeń wynikających z autorskich praw majątkowych.	2	1
W7	Plagiat, piractwo i odpowiedzialność karna oraz organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów:	**15**	**10**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2** – wykład konwersatoryjny, wykład problemowy połączony z dyskusją.	Laptop, projektor, rzutnik, Internet, tekst ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**

Wykład	**F2 –** obserwacja/aktywność	**P1 –** egzamin (pisemny lub test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu itd.), **P3 –** ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia		
	Metoda oceny obserwacja/ aktywność	Metoda oceny egzamin	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formułujących
EPW1	X	X	X
EPW2	X	X	X
EPW3	X	X	X
EPU1	X	X	X
EPK1	X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna i rozumie wybraną terminologię, teorię i metodologię z zakresu ochrony własności intelektualnej.	Zna i rozumie większość terminologii, teorii i metodologii z zakresu ochrony własności intelektualnej.	Zna i rozumie wszystkie wymagane terminologie, teorie i metodologie z zakresu ochrony własności intelektualnej.
EPW2	Zna i rozumie wybrane pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego.	Zna i rozumie większość pojęć i zasad z zakresu prawa autorskiego.	Zna i rozumie wszystkie wymagane pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego.
EPW3	Zna i rozumie wybrane pojęcia oraz zasady z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych związane z nadaną kwalifikacją.	Zna i rozumie większość pojęć oraz zasad z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych związanych z nadaną kwalifikacją.	Zna i rozumie wszystkie wymagane pojęcia oraz zasady z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych związanych z nadaną kwalifikacją.
EPU1	Potrafi, w stopniu podstawowym, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii.	Potrafi, w stopniu średnio zaawansowanym, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii.	Potrafi, w stopniu zaawansowanym, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii.
EPK1	Jest gotów, ale nie zna skutków nieprzestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w	Jest gotów i zna skutki nieprzestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w	Jest gotów i zna skutki oraz pozatechniczne aspekty nieprzestrzegania zasad etyki

	zakresie ochrony utworów osób trzecich regulowanych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa autorskiego i praw pokrewnych.	zakresie ochrony utworów osób trzecich regulowanych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa autorskiego i praw pokrewnych.	zawodowej, w szczególności w zakresie ochrony utworów osób trzecich regulowanych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa autorskiego i praw pokrewnych.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. J. Barta, R. Markiewicz, *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2008.
2. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1231, ze zm.).
3. Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 286, ze zm.).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. J. Sieńczyło-Chlabicz (red.), *Prawo własności intelektualnej*, LexisNexis 2009.
2. R. Golat, *Dobra niematerialne – kompendium prawne*, Oficyna Wydawnicza Branta 2006.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	10
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	10	15
Czytanie przepisów	15	15
Przygotowanie do egzaminu	15	15
Suma godzin:	**60**	60
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Marcin Szott
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	mszott@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	Pierwszego stopnia
Forma studiów	stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł bibliotekoznawstwo – 50**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**podstawy edytorstwa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Moduł obieralny: bibliotekoznawstwo i informacja naukowa**
4. Język przedmiotu	**Polski**
5. Rok studiów	**Drugi**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Włodzimierz Moch**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	**Studia niestacjonarne**
Semestr 4	W. 15/9, Ćw.:15/ 9
Liczba godzin ogółem	**30/18**

C - Wymagania wstępne

Bez wymagań

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Poznanie podstawowych pojęć z zakresu edytorstwa tekstów
CW2	Zdobycie uporządkowanej podstawowej wiedzy z zakresu edytorstwa
	Umiejętności
CU1	Krytyczna analiza tekstów pod kątem treściowym i językowym
CU2	Dobieranie odpowiednich narzędzi edytorskich w celu właściwego wydania tekstów
	Kompetencje społeczne
CK1	Krytyczna ocena działalności zawodowej swojej i innych

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt kształcenia**

Wiedza: absolwent zna i rozumie		
EPW1	terminologię i narzędzia edytorskie i wydawnicze	K_W02
EPW2	treściowe i językowe sposoby organizacji tekstu	K_W07
Umiejętności: absolwent potrafi		
EPU1	Stosować wiedzę filologiczną z zakresu edytorstwa i redakcji tekstów	K_U01
EPU2	rozpoznawać i analizować krytycznie oraz redagować różne typy wypowiedzi stosowane tekstach	K_U07
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do		
EPK1	krytycznego odbioru różnego typu wypowiedzi	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach stacjonarnych/niestacjonarnych
W1	Typografia: pismo i tekst	3/2
W2	Znaki specjalne pisma	3/2
W3	Opracowanie edytorsko-typograficzne elementów teksu	4/2
W4	Opracowanie edytorsko-typograficzne części składowych publikacji	5/2
	Razem liczba godzin wykładów	15/9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach niestacjonarnych
C1	Stosowanie znaków korektorskich	4/2
C2	Redagowanie i pisanie kreatywne	11/7
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – wykład informacyjny	laptop, projektor
Ćwiczenia	M5 – praca z tekstem źródłowym	teksty

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F4 dyskusja	P3 ocena podsumowująca
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P5 wystąpienie – interpretacja tekstu

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia	
	F4	P3	F2	P5
EPW1		x		x
EPW2		x		x

EPU1	x	x	x	x
EPU2	x	x	x	x
EPK1		x		x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane pojęcia i narzędzia z zakresu podstaw edytorstwa	Zna większość pojęć i narzędzi z zakresu podstaw edytorstwa	Zna wszystkie wymagane pojęcia i narzędzia z zakresu podstaw edytorstwa
EPW2	Ma fragmentaryczną wiedzę w zakresie edytorstwa	Ma dobrą wiedzę w zakresie edytorstwa	Ma świetną wiedzę w zakresie edytorstwa
EPU1	Wykonuje niektóre zadania związane z edytorstwem i redakcją tekstów	Wykonuje większość zadań związanych z edytorstwem i redakcją tekstów	Wykonuje wszystkie wymagane zadania związane z edytorstwem i redakcją tekstów
EPU2	Ma pewne problemy z dobieraniem odpowiednich narzędzi edytorskich w celu właściwego zredagowania i wydania tekstów	W dużej mierze właściwie dobiera odpowiednie narzędzia edytorskie w celu właściwego zredagowania i wydania tekstów	Bezbłędnie dobiera odpowiednie narzędzia edytorskie w celu właściwego zredagowania i wydania tekstów
EPK1	Rozumie sens poprawianych tekstów, ale nie potrafi wystarczająco dobrze ich zredagować	Rozumie intencje autorów tekstów i poprawia je odpowiednio	Biegle redaguje teksty i przygotowuje je do wydania

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Wolańska E., Wolański A., 2006*, Poradnik redaktora*, [w:] *Polszczyzna na co dzień*, Warszawa, s.519-658.
2. Billingham J., 2006, *Redagowanie tekstów*, Warszawa.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Nowe formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, red. K. Kłosińska, Warszawa 2014.
2. Zdunkiewicz-Jedynak D., *Wykłady ze stylistyki*, Warszawa 2008.
3. Zdunkiewicz-Jedynak D., *Ćwiczenia ze stylistyki*, Warszawa 2010.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem	30/18
Konsultacje	7/7
Czytanie literatury	20/20
Przygotowanie prezentacji	10/10
Przygotowanie pracy pisemnej	5/5
Przygotowanie do ćwiczeń	3/15

Suma godzin:	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Włodzimierz Moch
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł bibliotekoznawstwo - 51**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Metodyka pracy w bibliotece szkolnej**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Małgorzata Lipińska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**w. 15 ć. 15**	w. 9 **ć. 9**
Semestr 6	**w. 15 ć. 15**	w. 9 ć. 9
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu bibliotekoznawstwa, bibliotekarstwa praktycznego i działalności informacyjnej bibliotek.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	***Student zna zasady pracy biblioteki szkolnej.***
CW2	***Student zna zasady i formy pracy nauczyciela bibliotekarza.***
	Umiejętności
CU1	***Student umie wykonywać podstawowe czynności będące w obowiązku nauczyciela bibliotekarza.***
CU2	***Student umie stosować praktycznie stosować przepisy i normy pracy biblioteki szkolnej.***
	Kompetencje społeczne
CK1	***Student potrafi samodzielnie realizować czynności nauczyciela bibliotekarza.***
CK2	***Student potrafi samodzielnie i świadomie realizować zadania dydaktyki bibliotecznej.***

- Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	***Student identyfikuje i diagnozuje problemy zawodowe nauczyciela bibliotekarza.***	K_W09
EPW2	***Student stosuje metody i techniki właściwe do wykonywania pracy nauczyciela bibliotekarza.***	K_W06
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	***Student umie właściwie identyfikować problemy na płaszczyźnie biblioteki szkolnej.***	K_U03
EPU2	***Student umie posłużyć się nowoczesnymi technologiami do prezentowania własnych projektów.***	K_U02
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	***Student potrafi dobierać techniki i narzędzia do realizowania zaplanowanych zadań zawodowych.***	K_K01
EPK2	***Student potrafi samodzielnie opracować plan pracy biblioteki i określić skutki jego realizacji.***	K_K02 K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	***Podstawowe pojęcia i terminy właściwe metodyce pracy biblioteki szkolnej.***	2	1
W2	***Podstawowe przepisy prawa dotyczące bibliotek szkolnych. Miejsce biblioteki w systemie edukacji.***	2	1
W3	***Zasady organizacji i funkcjonowania bibliotek szkolnych i pedagogicznych.***	2	1
W4	***Warsztat pracy nauczyciele bibliotekarza oraz zasady jego organizacji i prowadzenia.***	3	2
W5	***Planowanie, sprawozdawczość i statystyka w bibliotece szkolnej.***	3	2
W6	***Zasady i metody prowadzenia dydaktyki bibliotecznej. Organizacja procesu dydaktycznego.***	2	1
W7	***Zasady i metody prowadzenia dydaktyki bibliotecznej. Organizacja procesu dydaktycznego.***	2	1
W8	***Wybrane zagadnienia etyki zawodowej.***	2	2
W9	***Kulturotwórcza rola biblioteki szkolnej. Marketing biblioteczny.***	2	1
W10	***Edukacja czytelnicza i medialna. Ścieżki edukacyjne.***	2	1
W11	***Praca pedagogiczna nauczyciela bibliotekarza.***	2	2
W12	***Ewaluacja w bibliotece szkolnej.***	2	1

W13	***Kategoryzacja użytkowników i badanie ich potrzeb w bibliotece szkolnej.***	2	1
W14	***Kategoryzacja użytkowników i badanie ich potrzeb w bibliotece szkolnej.***	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**18**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	***Opracowywanie planów pracy biblioteki szkolnej.***	4	2
C2	***Przygotowywanie i omawianie konspektów zajęć dydaktycznych prowadzonych w bibliotece szkolnej,***	4	2
C3	***Bibliotekoterapia w pracy bibliotekarza – zasady tworzenia konspektów zajęć biblioterapeutycznych.***	2	2
C4	***Zajęcia w terenie – zapoznanie z funkcjonowaniem biblioteki pedagogicznej i szkolnej.***	4	1
C5	***Zasady awansu zawodowego nauczyciela – przepisy i prowadzona dokumentacja.***	2	1
C6	***Sprawozdawczość i statystyka biblioteczna.***	2	1
C7	***Prezentacja samodzielnie przygotowywanych materiałów marketingowych.***	2	2
C8	***Tworzenie samodzielnie warsztatu informacyjnego nauczyciela bibliotekarza.***	2	1
C9	***Omawianie i ocena odbytych praktyk zawodowych – ze szczególnym uwzględnieniem zajęć dydaktycznych prowadzonych w czasie ich trwania.***	4	2
C10	***Zasady i sposoby wykorzystywania multimediów w bibliotece szkolnej.***	2	2
C11	***Zasady ustawicznego doskonalenia zawodowego.***	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**18**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	***Wykład informacyjny; wykład z elementami dyskusji.***	***Środki multimedialne.***
Ćwiczenia	***Ćwiczenia z elementami prezentacji.***	***Środki multimedialne. Prezentacje z użyciem urządzeń multimedialnych.***

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F1-*sprawdzian ustny.***	**P5-*wystąpienie/rozmowa.***

Ćwiczenia	**F2-*obserwacja/aktywność.*** **F4-*wypowiedzi/dyskusja podczas zajęć.***	**P5-ocena *prezentacji/referatu.***

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia		
	F1	P5	F2	F4	P5
EPW1	X	X	X		
EPW2	X	X			X
EPU1		X	X	X	X
EPU2		X	X	X	X
EPK1		X	X	X	X
EPK2		X	X		X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	***Dostateczny dostateczny plus 3/3,5***	***dobry dobry plus 4/4,5***	***bardzo dobry* 5**
EPW1	***Zna wybrane zasady i formy pracy biblioteki szkolnej.***	***Zna większość zasad i form pracy biblioteki szkolnej.***	***Zna zasady i formy pracy biblioteki szkolnej.***
EPW2	***Student zna wybrane zasady i formy pracy nauczyciela bibliotekarza.***	***Student zna większość zasad i form pracy nauczyciela bibliotekarza.***	***Student zna wszystkie zasady i formy pracy nauczyciela bibliotekarza.***
EPU1	***Student potrafi zidentyfikować wybrane czynności bibliotekarskie na płaszczyźnie biblioteki szkolnej.***	***Student potrafi identyfikować wskazane czynności bibliotekarskie na płaszczyźnie biblioteki szkolnej.***	***Student identyfikuje wszystkie problemy na płaszczyźnie biblioteki szkolnej (wymagane procedurami bibliotekarskimi.***
EPU2	***Student potrafi posłużyć się nowoczesnymi technologiami do zaprezentowania własnego projektu.***	***Student potrafi posługiwać się kilkoma technikami medialnymi do prezentowania zróżnicowanych rodzajów materiałów.***	***Student potrafi samodzielnie dobrać i wykorzystać środki multimedialne do realizacji zadań bibliotekarskich i dydaktycznych.***
EPK1	***Student potrafi dobrać technikę i narzędzia do zrealizowania zaplanowanego zadania zawodowego.***	***Student potrafi dobrać narzędzia do kilku wskazanych zadań zawodowych.***	***Student potrafi samodzielnie dobrać narzędzia do wszystkich wykonywanych zadań zawodowych.***
EPK2	***Student umie samodzielnie opracować plan pracy biblioteki szkolnej.***	***Student umie samodzielnie opracować plan pracy biblioteki szkolnej***	***Student umie potrafi określić zasady podejmowania współdziałania z zespołem nauczycielskim i środowiskiem pozaszkolnym.***

		i określić skutki jego realizacji.	

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa: **1. Andrzejewska J.:** ***Bibliotekarstwo szkolne. Teoria i praktyka. T.1 i 2.*** **Warszawa 1996.** **2.** ***Biblioteki szkolne. Wytyczne IFLA/UNESCO.*** **Warszawa 2003.** **3. Bogacz M., Kolasa W.M.:** ***Vademecum skomputeryzowanego nauczyciela bibliotekarza.*** **Warszawa 2005.** **4. Borecka I.:** ***Biblioterapia: teoria i praktyka. Poradnik.*** **Warszawa 2001.** **5.** ***Edukacja czytelnicza a biblioterapia.*** **„Biblioteka w Szkole" 2002 nr 6 s.4.** **6.** ***Książka i biblioteka w środowisku edukacyjnym.*** **POD RED. E. B. Zybert . Warszawa 2002.** **7. Saniewska D.:** ***Vademecum nauczyciela bibliotekarza 2007.*****Warszawa 2007.**
Literatura zalecana/fakultatywna: **1. Gębołyś Z.:** ***Kodeks etyczny bibliotekarza szkolnego; potrzebny? Możliwy.*** **„Biblioteka w Szkole" 2006 nr 4 s.3-5.** **2. Howorka B.:** ***O odpowiedzialności materialnej nauczyciela bibliotekarza za minie szkoły.*** **„Biblioteka w Szkole" 2005 nr 1 s.2-5.**

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	10	15
Przygotowanie prezentacji	5	5
Przygotowanie do sprawdzianu	10	10
Suma godzin:	**86**	**62**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**5**	**5**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Małgorzata Lipińska
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	Malgorzatalipinska@op.pl
Podpis	

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł bibliotekoznawstwo – 52**

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	I stopień
Forma studiów	Stacjonarne/ niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Podstawy leksykografii**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Maria Maczel**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 5	**Ćw.**: 30	**Ćw.**: 18
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Zdobycie podstawowych wiadomości o historii leksykografii i jej stanie obecnym.
CW2	Zdobycie wiedzy o strukturze słowników.
Umiejętności	
CU1	Umiejętność korzystania z różnorodnych słowników.
CU2	Wykształcenie umiejętności badania zjawisk i procesów językowych.
Kompetencje społeczne	
CK1	Zrozumienie potrzeby dalszego samokształcenia i podnoszenia kompetencji polonistycznych.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Zdobycie podstawowej wiedzy o specyfice przedmiotowej i metodologicznej leksykografii.	K_W02 K_W04
EPW2	Znajomość najważniejszych pozycji leksykograficznych (słowniki językowe).	K_WO4
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Wykształcenie umiejętności korzystania z opracowań leksykograficznych w poznawaniu i badaniu zjawisk i procesów językowych.	K_U02
EPU2	Podnoszenie umiejętności pracy z różnorodnymi słownikami.	K_UO1 K_UO3
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Uświadomienie ciągłego poszerzania kompetencji polonistycznych.	K_K01

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Zapoznanie z tematyką ćwiczeń, literaturą, celami, efektami przedmiotu. Rozumienie pojęcia leksykografia. Leksykografia a językoznawstwo.	2	1
C2	Słowniki językowe a encyklopedie. Typologia słowników.	2	1
C3	Metody opracowywania słowników (tradycyjna, komputerowa) Najważniejsze teorie leksykograficzne (teoria Doroszewskiego, Grochowskiego, dyskusje metodologiczne w latach 80. i 90., słowniki internetowe).	2	1
C4	Podstawowe elementy opisu leksykograficznego (wyraz, leksem, jednostka leksykalna).	2	1
C5	Makrostruktura słownika (układ haseł, dobór haseł, homonimia a siatka haseł, odsyłacze).	2	1
C6	Mikrostruktura słownika (artykuł hasłowy i jego elementy składowe).	4	3
C7	Z historii leksykografii – pierwsze słowniki na ziemiach polskich, słowniki od XVI do końca XVII wieku (Mączyńskiego, Knapskiego i Trotza).	2	1
C8	Słowniki języka polskiego z XIX i początku XX wieku (Lindego, wileński, warszawski).	4	2
C9	Polska leksykografia współczesna – słowniki języka polskiego.	6	4
C10	Słowniki specjalistyczne (synonimów, frazeologiczne, wyrazów obcych, poprawnej polszczyzny i inne).	4	3
	Razem liczba godzin	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	Analiza wybranych słowników.	Słowniki (słowniki języka polskiego, frazeologiczne, wyrazów obcych , poprawnościowe i inne)

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1 umiejętność wyszukiwania i prezentacji informacji z opracowań leksykograficznych. F2 obserwacja różnych form aktywności w czasie zajęć	P3 ocena na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	F1.	F2
EPW1		x
EPW2		x
EPU1	x	x
EPU2	x	x
EPK1		x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna podstawową terminologię związaną z leksykografią i wybiórczo orientuje się w sposobach opracowywania słowników.	Student zna większość terminów związanych z leksykografią i wykazuje orientację w metodologiach stosowanych w pracach nad słownikami.	Student ma uporządkowaną wiedzę terminologiczną dotyczącą leksykografii, bardzo dobrze orientuje się w metodologiach stosowanych w leksykografii.
EPW2	Student ma wybiórczą wiedzę o rozwoju leksykografii w Polsce, wykazuje podstawową orientację w jej stanie obecnym.	Student dobrze orientuje się w historii leksykografii narodowej, czynnikach decydujących o jej rozwoju (zna najważniejsze słowniki języka polskiego). Ma także uporządkowaną wiedzę o polskiej leksykografii współczesnej.	Student ma poszerzoną podstawową wiedzę o rozwoju słownikarstwa w Polsce. Zna strukturę najważniejszych słowników - począwszy od średniowiecza po współczesność. Orientuje się bardzo dobrze w czynnikach wpływających na ewolucję leksykografii.
EPU1	Student wykonuje w miarę bezbłędnie niektóre zadania dotyczące opisu zjawisk językowych w różnych słownikach.	Student wykonuje większość zadań związanych z analizą materiału, wykorzystuje różne słowniki.	Student wykonuje niemal bezbłędnie wszystkie zadania związane z analizą materiału, umie bardzo dobrze pracować z różnymi opracowaniami leksykograficznymi.
EPU2	Student w wystarczającym stopniu i poprawnie korzysta ze osiągnięć współczesnej leksykografii.	Student ma dobrą orientację w dostępnych źródłach informacji i potrafi z nich należycie korzystać.	Student bardzo dobrze orientuje się w opracowaniach leksykograficznych, bardzo dobrze wykorzystuje te źródła do samodzielnej pracy, wykazuje się także krytyczną postawą badawczą.
EPK1	Student rozumie potrzebę i podejmuje próby pracy nad samokształceniem.	Student pracuje nad podnoszeniem swoich kompetencji.	Student systematycznie pracuje nad podnoszeniem własnych kompetencji, wykazuje się dużą samodzielnością.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. W. Miodunka, *Podstawy leksykologii i leksykografii*, Warszawa 1989.
2. T. Piotrowski, *Zrozumieć leksykografię,* Warszawa 2001.
3. E. Skorupska-Raczyńska, *Dykcjonarz Michała Amszejewicza na tle nowopolskich słowników wyrazów obcych*, Gorzów Wielkopolski 2004.
4. S. Urbańczyk, *Słowniki i encyklopedie. Ich rodzaje i użyteczność*, Kraków 2000.
5. P. Żmigrodzki, *Wprowadzenie do leksykografii polskiej*, Katowice 2005.

Słowniki i encyklopedie (słowniki internetowe)

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. M. Grochowski, *Zarys leksykologii i leksykografii*, Toruń 1982.
2. S. Kania, J. Tokarski, *Zarys leksykologii i leksykografii polskiej*, Warszawa 1984.
3. M. Karpluk, *Słownik Jana Cervusa z Tucholi*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1973.
4. I. Kwilecka, H. Popowska-Taborska, *Bartłomiej z Bydgoszczy, leksykograf polski pierwszej połowy XVI w*., Wrocław-Warszawa – Kraków – Gdańsk 1977.
5. B. Matuszczyk, *Słownik języka polskiego S. B. Lindego. Warsztat leksykografa*, Lublin 2006.
6. T. Piotrowski, *Słowniki współczesnego języka polskiego*, [w:] *Współczesny język polski,* pod red. J. Bartmińskiego, Lublin 2001.
7. J. Puzynina, *„Thesaurus" Grzegorza Knapiusza, siedemnastowieczny warsztat pracy nad językiem polskim*, Wrocław 1961.
8. B. Walczak, *Słownik wileński na tle dziejów polskiej leksykografii*, Poznań 1991.
9. B. Walczak, *Zarys dziejów języka polskiego*, Poznań 1995.
10. P. Żmigrodzki, *Słowo – słownik – rzeczywistość. Z problemów leksykografii i metaleksykografii,* Kraków 2008.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem	30	16
Konsultacje	5	9
Czytanie literatury	15	20
Przygotowanie do ćwiczeń.	25	30
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Maria Maczel
Data sporządzenia / aktualizacji	23. 05. 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	mariamaczel@wp.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł bibliotekoznawstwo – 53**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Praktyka biblioteczna**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Dr Małgorzata Lipińska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Ogólna wiedza z zakresu bibliotekarstwa i działalności informacyjnej bibliotek.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	***Świadome realizowanie procesu bibliotecznego i jego poszczególnych etapów.***
	Umiejętności
CU1	***Radzenie sobie z problemami zawodowymi w środowisku szkolnym.***
	Kompetencje społeczne
CK1	***Student samodzielnie identyfikuje problemy zawodowe i je rozwiązuje.***

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	***Student identyfikuje poszczególne etapy procesu bibliotecznego.***	K_W02

EPW2	***Student zna zasady społecznego i instytucjonalnego obiegu i funkcjonowania dokumentów.***	K_W10
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	***Student podejmuje i świadomie wykonuje czynności właściwe w pracy bibliotekarza.***	K_U01
EPU2	***Student posługuje się nowoczesnymi technologiami w praktyce bibliotecznej.***	K_U13
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	***Student potrafi dobrać narzędzia do wykonywanych czynności w bibliotece.***	K_K04
EPK2	***Student umie samodzielnie formułować problem i wyszukać informacje potrzebne do jego przeanalizowania.***	K_K01

F - Treści programowe oraz liczba godzin

	Treści programowe zawierają szczegółowe instrukcje praktyk, dołączone do programu studiów.	**Liczba godz.**
	Razem liczba godzin	**60/36**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Nie dotyczy.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
F – formująca **F6 –** ***zaliczenie praktyki (omówienie przez studenta przebiegu praktyki).***	**P– podsumowująca** **P6** – ***dokumentacja praktyki (wymagania dotyczące dokumentacji praktyki znajdują się w szczegółowej instrukcji praktyki).***

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Ocena wystawiona przez opiekuna praktyki na terenie szkoły oraz złożona dokumentacja (dziennik praktyki). Rozmowa ujawniająca świadomość zawodową studenta.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną.

K – Literatura przedmiotu

Nie dotyczy.

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje	1	1
Przygotowanie dokumentacji	5	5
Przygotowanie do sprawdzianu	5	5
Suma godzin:	**71**	**47**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Małgorzata Lipińska
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	Malgorzatalipinska@op.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	I stopnia
Forma studiów	stacjonarna i niestacjonarna
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł komunikacja medialna – 43**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**warsztaty dziennikarskie**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Jowita Żurawska-Chaszczewska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**Ćw.**: 30	**Ćw.**: 18
Semestr 4	**Ćw.**: 30	**Ćw.**: 18
Semestr 5	**Ćw.**: 30	**Ćw.**: 18
Semestr 6	**Ćw.**: 15	**Ćw.**: 9
Liczba godzin ogółem	**105**	**63**

C - Wymagania wstępne

Ogólna wiedza o mediach i dziennikarstwie telewizyjnym zdobyta podczas codziennych obserwacji.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	**Zdobycie podstawowej wiedzy na temat technologii telewizyjnej, radiowej, prasowej oraz internetowej.**
CW2	**Wyposażenie studenta w wiedzę obejmującą znaczenie obrazu i słowa w przekazie dziennikarskim oraz gatunków dziennikarstwa.**
Umiejętności	
CU1	**Zdobycie umiejętności praktycznego zastosowania warsztatu dziennikarza.**
CU2	**Zdobycie umiejętności odpowiedniego planowania produkcji, w zależności od jej typu i wielkości.**
Kompetencje społeczne	

CK1	**Przygotowanie do pracy w mediach.**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student zna i rozumie miejsce i rolę nauk o mediach w systemie nauk humanistycznych	K_W01
EPW2	Student zna i rozumie podstawowe różnice między dziennikarstwem prasowym, radiowym, telewizyjnym i internetowym oraz formy dziennikarskie charakterystyczne dla poszczególnych mediów	K_W04 K_W05
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student umie wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów	K_U03
EPU2	Student umie rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi, stosując typowe metody z zakresu danej dyscypliny, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym, zgodności z normami językowymi i edytorskimi oraz innymi wymogami	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi ocenić swój poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych	K_K01

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
	Razem liczba godzin wykładów	**….**	**…**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Ćw.1: Polskie media przed i po 1989 r. oraz zmiany zachodzące w prasie w latach 90. XX wieku i na początku XXI wieku.	1	1
C2	Podział prasy; zmiany na rynku mediów.	1	1
C3	Reporter, fotoreporter, publicysta, redaktor funkcyjny, redaktor naczelny, czyli kto jest kim w redakcji. Wierszówka jako honorarium autorskie. Budowa czasopisma – layout, kolumna, rozkładówka, szpalta itd.	1	1

C4	Elementy etyki dziennikarskiej.	2	1
C5	Źródła informacji dziennikarskiej.	1	1
C6	Próba znalezienia rozmówcy – przygotowanie sondy na zadany temat.	2	1
C7	Próba znalezienia rozmówcy – rozmówka z pracownikiem uczelni na dowolny temat.	2	1
C8	Internet jako źródło informacji dziennikarskiej; elementy dziennikarstwa obywatelskiego, elementy prawa prasowego.	1	1
C9	Multimedia w pracy dziennikarza.	1	1
C10	Grzeczność językowa w mediach.	2	1
C11	Budowa tekstu dziennikarskiego – wstęp.	2	1
C12	Budowa tekstu dziennikarskiego (analiza przykładów)	2	1
C13	Rodzaje lidu.	2	1
C14	Informacja a publicystyka.	1	1
C15	Próba znalezienia dobrego tematu – symulacja kolegium redakcyjnego.	2	1
C16	Próba znalezienia dobrego tematu – ćwiczenia w mieście lub na terenie uczelni.	2	1
C17	Próba samodzielnego napisania tekstu informacyjnego.	2	1
C18	Próba opatrzenia tekstu komentarzem.	2	1
C19	Próba napisania notatki prasowej.	2	1
C20	Próba napisania wiadomości prasowej.	2	1
C21	Próba napisania komentarza prasowego	2	1
C22	Próba napisania tekstów według kanonów innych, wybranych gatunków prasowych.	3	2
C23	Specyfika pracy rzecznika prasowego – media relations.	2	1
C24	Rzecznik prasowy jako źródło informacji.	1	1
C25	Informacja prasowa jako specyficzny sposób wypowiedzi.	1	1
C26	Uzupełnianie informacji prasowej materiałami dziennikarskimi.	2	1
C27	Przygotowanie konferencji prasowej – wprowadzenie.	2	1

C28	Przygotowanie konferencji prasowej – symulacja.	1	1
C29	Sytuacja kryzysowa w pracy rzecznika prasowego	2	1
C30	Łączenie pracy dziennikarza i rzecznika prasowego – elementy etyki dziennikarskiej.	2	2
C31	Profesjonalna prezentacja – wprowadzenie.	2	2
C32	Rodzaje wystąpień.	2	2
C33	Profesjonalna prezentacja – symulacja.	2	2
C34	Poprawność polityczna, propaganda i manipulacja językowa.	1	1
C35	Tendencje rozwojowe polszczyzny (w mediach).	1	1
C36	Moda językowa w mediach.	1	1
C37	Rola ilustracji w prasie.	2	1
C38	Dziennikarstwo telewizyjne – zagadnienia wstępne; slang dziennikarski, najczęstsze problemy w pracy dziennikarza telewizyjnego.	1	1
C39	Znaczenie obrazu i słowa w przekazie telewizyjnym.	1	1
C40	Redakcja programu informacyjnego w radiu i telewizji.	3	1
C41	Pozostałe redakcje działające w ramach struktury telewizyjnej.	1	1
C42	News i relacja reporterska jako podstawowe jednostki przekazu telewizyjnego i radiowego.	2	1
C43	Felieton, reportaż, reportaż interwencyjny – najczęściej realizowane formy radiowe i telewizyjne.	2	1
C44	Inne formy działalności telewizyjnej: film, film dokumentalny.	2	1
C45	Inne formy działalności telewizyjnej: wywiad telewizyjny, widowisko telewizyjne.	2	1
C46	Wstęp do technologii telewizyjnej: poznanie podstawowych pojęć z zakresu techniki telewizyjnej.	1	1
C47	Sprzęt niezbędny w produkcji telewizyjnej – zmiany w technologii telewizyjnej.	2	1
C48	Współpraca dziennikarza z operatorem kamery, oświetleniowcem, dźwiękowcem, montażystą.	2	1
C49	Radio, telewizja a nowe media.	2	1
C50	Rola kierownika produkcji.	1	1
C51	Praktyczne zajęcia w realizacji programu telewizyjnego w aspekcie dziennikarskim i technologicznym.	4	2

C52	Udział w realizacji programów telewizyjnych (we współpracy z oddziałem TVP 3 Gorzów Wielkopolski).	2	1
C53	Czas przeznaczony na spotkania z dziennikarzami i rzecznikami prasowymi, wizyty w redakcjach, omawianie bieżących wydarzeń w mediach.	15	5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	105	63

Lp.	**Treści laboratoriów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
	Razem liczba godzin laboratoriów	**….**	**…**

Lp.	**Treści projektów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
	Razem liczba godzin projektów	**….**	**…**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	Analiza materiałów źródłowych Prezentacje	Projektor Komputer z dostępem do Internetu; Podstawowy sprzęt telewizyjny: kamery, zestawy oświetleniowe, zestawy montażowe; mikrofony.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	Obserwacja podczas zajęć / aktywność	Praca pisemna lub projekt

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F	P		
EPW1	x			
EPW2	x			
EPU1	x	x		
EPU2	x	x		
EPK1	x	x		

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna i rozumie miejsce i rolę nauk o mediach w systemie nauk	Student zna i rozumie miejsce i rolę nauk o mediach w systemie nauk	Student zna i rozumie miejsce i rolę nauk o mediach w systemie nauk

	humanistycznych w stopniu dostatecznym	humanistycznych w stopniu dobrym	humanistycznych w stopniu bardzo dobrym
EPW2	Student zna i rozumie podstawowe różnice między dziennikarstwem prasowym, radiowym, telewizyjnym i internetowym oraz formy dziennikarskie charakterystyczne dla poszczególnych mediów w stopniu dostatecznym	Student zna i rozumie podstawowe różnice między dziennikarstwem prasowym, radiowym, telewizyjnym i internetowym oraz formy dziennikarskie charakterystyczne dla poszczególnych mediów w stopniu dobrym	Student zna i rozumie podstawowe różnice między dziennikarstwem prasowym, radiowym, telewizyjnym i internetowym oraz formy dziennikarskie charakterystyczne dla poszczególnych mediów w stopniu bardzo dobrym
EPU1	Student umie wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów w stopniu dostatecznym	Student umie wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów w stopniu dobrym	Student umie wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów w stopniu bardzo dobrym
EPU2	Student umie rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi, stosując typowe metody z zakresu danej dyscypliny, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym, zgodności z normami językowymi i edytorskimi oraz innymi wymogami w stopniu dostatecznym	Student umie rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi, stosując typowe metody z zakresu danej dyscypliny, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym, zgodności z normami językowymi i edytorskimi oraz innymi wymogami w stopniu dobrym	Student umie rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi, stosując typowe metody z zakresu danej dyscypliny, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym, zgodności z normami językowymi i edytorskimi oraz innymi wymogami w stopniu bardzo dobrym
EPK1	Student potrafi ocenić swój poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych w stopniu dostatecznym	Student potrafi ocenić swój poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych w stopniu dobrym	Student potrafi ocenić swój poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych w stopniu bardzo dobrym

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Bauer Z., *Dziennikarstwo wobec nowych mediów. Historia, teoria, praktyka*, Kraków 2009.
2. Bogunia-Borowska M., *Fenomen telewizji, Interpretacje socjologiczne i kulturowe*, Kraków 2012.
3. Boniecka B., Panasiuk J., *O języku słuchowisk radiowych*, Lublin 2001.
4. Bukojemski M., *Wideoreporter czyli człowiek-orkiestra*, Warszawa 2007.
5. Olszański L., *Dziennikarstwo internetowe*, Bauer Z. *Dziennikarstwo* Warszawa 2006.

6. Pisarek W., *Nowa retoryka dziennikarska*, Kraków 2002.
7. Uszyński J., *Telewizyjny pejzaż genologiczny*, Warszawa 2004.
8. Wojtak M., *Gatunki prasowe*, Lublin 2004.
9. Żórawski K., *Długi stół. Skrypt dla dziennikarzy programów informacyjnych*, Warszawa 2004.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Barney D. *Społeczeństwo Sieci*, Warszawa 2008.
2. Castells M. *Społeczeństwo Sieci*, Warszawa 2007.
3. Bralczyk J., *O języku polskiej propagandy i polityki*, Wydawnictwo TRIO, 2007.
4. Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka*. Gdańsk 2001.
5. *Dziennikarstwo i świat mediów. Nowa edycja*, pod red. Bauera Z., Chudzińskiego E., Kraków 2008.
6. *Dziennikarstwo, media, społeczeństwo,* pod red. S. Mocka, Warszawa 2005.
7. Fras J., *Język podstawowych gatunków dziennikarskich,* Wrocław 1999.
8. Goban-Klas T. *Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Interentu,* Warszawa 2004.
9. Gogołek W., *Technologie informacyjne mediów*, Warszawa 2006.
10. Grzenia J., *Komunikacja językowa w Internecie*, Warszawa 2007.
11. Hopfinger M., *Literatura i media po 1989 roku*, Warszawa 2010.
12. Kluszczyński R.W., *Społeczeństwo informacyjne. Cyberkultura. Sztuka multimediów*, Kraków 2002.
13. Leary M., *Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji*, Gdańsk 2002.
14. Levinson P., *Nowe nowe media*, Kraków 1010.
15. Mrozowski M., *Media masowe. Władza, rozrywka, biznes*, Warszawa 2001.
16. Rutkiewicz R., *Jak być przyzwoitym w mediach. Rady dla dziennikarzy telewizyjnych i nie tylko*, Warszawa 2003
17. Siewierska-Chmaj A., *Język polskiej polityk*i, Rzeszów 2006.
18. Wolny-Zmorzyński K., Kaliszewski A., Furman W., *Gatunki dziennikarskie. Teoria – praktyka – język*, Warszawa 2009.

wybrane artykuły z miesięcznika „Press" i innych czasopism oraz wybrana książka Z. Baumana

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	105	63
Konsultacje	10	17
Czytanie literatury	20	20
Przygotowanie prac pisemnych	15	30
Przygotowanie do zajęć	20	30
Przygotowanie prac/projektu na zaliczenie	10	20
Przygotowanie do sprawdzianu		
Przygotowanie do egzaminu		
Suma godzin:	**180**	**180**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**12**	**12**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Jowita Żurawska-Chaszczewska
Data sporządzenia / aktualizacji	20 maja 2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jzurawska-chaszczewska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**filologia polska**
Poziom studiów	**I stopień**
Forma studiów	**stacjonarne**
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł komunikacja medialna: 44**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Edytorstwo tekstów medialnych**
2. Punkty ECTS	**12**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**język polski**
5. Rok studiów	**II i III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Agnieszka A. Niekrewicz** **Prowadzący zajęcia: dr Jowita Żurawska-Chaszczewska** **dr hab. Katarzyna Taborska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Semestr 3, 4, 5, 6	**Ćwiczenia**: 120/72.
Liczba godzin ogółem	**120**

C - Wymagania wstępne

Brak.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy z zakresu edytorstwa, typografii, ortografii, interpunkcji, dziennikarstwa, prasoznawstwa i technologii informacyjnej.
	Umiejętności
CU1	Kształcenie umiejętności redagowania tekstów dziennikarskich i naukowych.
CU2	Kształtowanie umiejętności krytycznego odbioru tekstów dziennikarskich.
CU3	Przygotowanie do podejmowania samodzielnych prób dziennikarskich i edytorskich.
	Kompetencje społeczne
CK1	Motywowanie studentów do pogłębiania i zdobywania wiedzy poprzez samodzielne poszukiwania.
CK2	Ćwiczenie umiejętności zespołowego rozstrzygania problemów.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Student definiuje podstawowe terminy z zakresu edytorstwa.	K_W02 K_W03
EPW2	Zna reguły stosowania znaków międzywyrazowych i wewnątrzwyrazowych, ideogramów, piktogramów, skrótów i symboli graficznych.	K_W04
EPW3	Zna zasady sporządzania przypisów, bibliografii oraz indeksów.	K_W04
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Redaguje teksty dziennikarskie i naukowe za pomocą komputerowego edytora tekstów oraz posługując się znakami korektorskimi.	K_U12
EPU2	Ocenia zgodność tekstów dziennikarskich i naukowych z normami edytorskimi, zasadami poprawności językowej oraz wybranymi założeniami redakcyjnymi.	K_U08
EPU3	Przygotowuje własną gazetę lub czasopismo za pomocą programu Publisher.	K_U06
EPU4	Porównuje i ocenia skuteczność technik wywierania wpływu (zwłaszcza polegających na wykorzystaniu zabiegów o charakterze edytorskim) na odbiorcę tekstów medialnych.	K_U01 K_U08
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Planuje przyszłą pracę edytora/redaktora, uwzględniając dynamikę rozwoju technologii i zmiany o charakterze społeczno-obyczajowym.	K_K01 K_K02
EPK2	Dyskutuje z innymi członkami grupy, dążąc do kompromisu i podjęcia wspólnej decyzji.	K_K03 K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin
II rok		
C1	Rodzaje wyróżnień w tekstach różnego typu. Zasady ich stosowania. Akapit, łam, kolumna	2/1
C2	Formy typograficzne pisma i ich zastosowanie w tekstach	2/1
C3	Wprowadzenie do redagowania. Określanie grup odbiorców i celów tekstu	2/1
C4	Selekcjonowanie informacji a ich układ na stronie. Projekt „jedynki" gazety codziennej	2/1
C5	Omówienie przykładowych założeń redakcyjnych. Tworzenie założeń redakcyjnych dla gazet i czasopism różnego typu	2/1
C6	Znaki wewnątrzwyrazowe i międzywyrazowe	2/1
C7	Ideogramy, piktogramy, skróty i symbole graficzne	2/1
C8	Tytuły – typy, funkcja, układ na stronie	2/1
C9	Typy transformacji wypowiedzi. Ćwiczenia w streszczaniu tekstów	2/1
C10	Cytaty, przytoczenia, parafrazy. Interpunkcja, typografia i zasady łączenia z tekstem	2/1
C11	Styl i ton wypowiedzi. Ocena zgodności stylistycznej tekstu z celem i adresem czytelniczym tekstu	2/1
C12	Sposoby na ożywienie tekstu dziennikarskiego	2/1
C13	Obraz czy tekst? O skuteczności różnych sposobów oddziaływania na odbiorcę informacji	2/1

C14	Współczesna technika w procesie redagowania. Przegląd oprogramowania wykorzystywanego w procesie wydawniczym; Internet jako źródło informacji	2/1
C15	Znaki korektorskie – zasady stosowania. Omówienie najczęściej spotykanych błędów	2/1
C16	Ćwiczenia doskonalące stosowanie znaków korektorskich	2/1
C17	Zasady stosowania nazw osobowych (pisownia, odmiana, skracanie, spolszczanie)	2/1
C18	Zasady stosowania nazw geograficznych oraz nazw instytucji i firm (pisownia, spolszczanie, odmiana). Podstawy transliteracji i transkrypcji	2/1
C19	Kompozycja edytorska tekstu głównego publikacji prasowych i naukowych	2/1
C20	Szeregowanie alfabetyczne według zasad „litera po literze” i „słowo po słowie”. Zasady szeregowania obcych nazw. Omówienie przykładów budzących wątpliwości	2/1
C21	Pisownia skrótów i skrótowców	2/1
C22-24	Omawianie i korekta błędów różnego typu w tekstach prasowych oraz internetowych	6/5
C25	Budowa witryny internetowej. Ocena wybranych stron internetowych	2/2
C26-28	Zasady sporządzania przypisów i bibliografii	6/5
C29-30	Komponowanie i redagowanie własnych tekstów dziennikarskich z uwzględnieniem poszczególnych zagadnień edytorskich	4/3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**60/36**
III rok		
C31	Parametry typograficzne pisma i tekstu – powtórzenie wiadomości. Zasady stosowania wyróżnień tekstowych i akapitów – ćwiczenia utrwalające	1/1
C32	Typy spójności tekstu. Praca redaktora nad treścią artykułu	2/1
C33	Ćwiczenia doskonalące stosowanie znaków korektorskich	2/1
C34	Odmiany fotografii dziennikarskiej. Dobór zdjęć do tekstu prasowego. Cechy dobrego zdjęcia. Budowanie tematu na zdjęciach. Jak podpisać zdjęcie?	2/1
C35	Wielkie litery w polskich i anglojęzycznych tekstach – porównanie zasad i omówienie błędów popełnianych w języku polskim	2/1
C36	Formy feminatywne w polskiej prasie – analiza funkcji stylistycznej i związku ich frekwencji z charakterem pisma i treścią artykułu	2/1
C37	Język dyskusji internetowych. Analiza przykładowych komentarzy internautów. Propagandowa rola wypowiedzi internetowych (np. komentarzy, memów)	2/1
C38	Analiza i ocena layout wybranych gazet i czasopism	1/1
C39	Ćwiczenia utrwalające zasady zapisu ideogramów, piktogramów, skrótów, znaków wewnątrzwyrazowych i międzywyrazowych	1/1
C40	Świąteczne tematy w polskiej prasie. Projektowanie strony z życzeniami od redakcji oraz pisanie artykułów wstępnych	2/1
C41	Ćwiczenia kompozycyjne na materiale prasowym	1/1

C42	Redagowanie lidów prasowych i zajawek dziennikarskich – ćwiczenia	1/1
C43	Kolokwializacja języka tekstów dziennikarskich. Analiza przykładów, propozycje modyfikacji, dyskusja	2/1
C44-45	Blogi internetowe znanych dziennikarzy i polityków – rola w dyskursie publicznym	4/2
C46	Obiektywizm kontra emocje. Poszukiwanie ocen i komentarzy zawartych w tekstach dziennikarskich	2/1
C47-48	Materiały uzupełniające tekst główny (tabele, wykresy, schematy, diagramy, ilustracje, aneksy, indeksy)	4/2
C49	Rodzaje przypisów. Powtórzenie wiadomości na temat zasad ich sporządzania. Korekta błędów. Umiejscowienie i układ edytorski przypisów w publikacjach różnego typu. Zasady sporządzania bibliografii – powtórzenie wiadomości. Korekta błędów	2/1
C50-51	Pomoce językowe i merytoryczne w pracy redaktora i korektora – słowniki, leksykony, encyklopedie, opracowania edytorskie, normy, przydatne strony internetowe, katalogi bibliotek światowych i bazy bibliograficzne, poradnie językowe	4/2
C52-53	Zasady opracowania materiałów informacyjno-pomocniczych w pracach naukowych, gazetach i czasopismach	4/2
C54-55	Analiza hierarchii wiadomości w programach informacyjnych oraz w informacyjnych portalach internetowych	4/2
C56	Nowa rola prasy w świecie szybkiej informacji – dyskusja, omówienie prezentowanych przykładów	2/1
C57-58	Zwięzłość i przejrzystość tekstu. Ćwiczenia w streszczaniu tekstów, skracaniu zdań, zamianie mowy niezależnej na zależną, usuwaniu konstrukcji tautologicznych, wieloczłonowych wyrażeń opisowych, powtórzeń itp.	4/2
C59	Makieta czasopisma, kolumna wielołamowa	2/1
C60-61	Próba przygotowania własnej gazety lub czasopisma w programie Publisher	4/3
C62	Omawianie i korekta błędów różnego typu w tekstach prasowych oraz internetowych	5/4
	Razem liczba godzin ćwiczeń – III rok	**60/36**
	Łącznie	**120/72**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M5** – metoda praktyczna (analiza tekstów i przykładów, projekt, ćwiczenia redakcyjne; ćwiczenia doskonalące obsługę programów edytorskich **M3** – pokaz prezentacji multimedialnej **M2** – dyskusja, debata, burza mózgów	projektor, fragmenty tekstów naukowych, słowniki poprawnej polszczyzny, ortograficzne, języka polskiego, wyrazów obcych, synonimów, frazeologiczne, poradniki z zakresu edytorstwa, zasoby internetowe, komputerowe pliki ćwiczeniowe, oprogramowanie komputerowe

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacja/aktywność (ocena ćwiczeń edytorskich wykonywanych w trakcie zajęć, udział w dyskusjach)	P2 – kolokwium po 4 sem. P4 – po 6. sem. projekt własny publikacji

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F2	P2	P4	....
EPW1		+		
EPW2	+	+		
EPW3	+	+	+	
EPU1	+	+	+	
EPU2	+	+		
EPU3			+	
EPU4	+			
EPK1	+			
EPK2	+			

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	Zna wybrane terminy z zakresu edytorstwa.	Zna większość terminów z zakresu edytorstwa.	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu edytorstwa.
EPW2	Zna wybrane reguły stosowania znaków międzywyrazowych i wewnątrzwyrazowych, ideogramów, piktogramów, skrótów i symboli graficznych.	Zna większość reguł stosowania znaków międzywyrazowych i wewnątrzwyrazowych, ideogramów, piktogramów, skrótów i symboli graficznych.	Zna wszystkie reguły stosowania znaków międzywyrazowych i wewnątrzwyrazowych, ideogramów, piktogramów, skrótów i symboli graficznych.
EPW3	Zna podstawowe zasady sporządzania przypisów, bibliografii oraz indeksów.	Zna zasady sporządzania przypisów, bibliografii oraz indeksów.	Zna zasady sporządzania przypisów, bibliografii oraz indeksów i omawia ich stosowanie w zależności od typu publikacji.
EPU1	Redagując teksty dziennikarskie i naukowe za pomocą komputerowego	Redagując teksty dziennikarskie i naukowe za pomocą komputerowego	Bezbłędnie redaguje teksty dziennikarskie i naukowe za pomocą

	edytora tekstów oraz znaków korektorskich, popełnia nierażące błędy.	edytora tekstów oraz znaków korektorskich, popełnia drobne błędy.	komputerowego edytora tekstów oraz znaków korektorskich.
EPU2	Dostrzega niezgodność tekstów dziennikarskich i naukowych z normami edytorskimi, zasadami poprawności językowej oraz wybranymi założeniami redakcyjnymi.	Dostrzega i wyjaśnia niezgodność tekstów dziennikarskich i naukowych z normami edytorskimi, zasadami poprawności językowej oraz wybranymi założeniami redakcyjnymi.	Dostrzega i wyjaśnia niezgodność tekstów dziennikarskich i naukowych z normami edytorskimi, zasadami poprawności językowej oraz wybranymi założeniami redakcyjnymi z normami edytorskimi oraz zasadami poprawności językowej, a także wskazuje sposób ich poprawienia.
EPU3	Z pomocą redaguje i projektuje własną publikację, która może zawierać błędy edytorskie.	Samodzielnie redaguje i projektuje własną publikację, która może zawierać nieliczne błędy edytorskie.	Samodzielnie redaguje i projektuje własną, poprawną edytorsko publikację.
EPU4	Próbuje porównywać i oceniać skuteczność technik wywierania wpływu (zwłaszcza polegających na wykorzystaniu zabiegów o charakterze edytorskim) na odbiorcę tekstów medialnych.	Porównuje i ocenia skuteczność technik wywierania wpływu (zwłaszcza polegających na wykorzystaniu zabiegów o charakterze edytorskim) na odbiorcę tekstów medialnych.	Porównuje i ocenia skuteczność technik wywierania wpływu (zwłaszcza polegających na wykorzystaniu zabiegów o charakterze edytorskim) na odbiorcę tekstów medialnych, polemizując z innymi opiniami.
EPK1	Z pomocą planuje przyszłą pracę edytora/redaktora, uwzględniając dynamikę rozwoju technologii i zmiany o charakterze społeczno-obyczajowym.	Planuje przyszłą pracę edytora/redaktora, uwzględniając dynamikę rozwoju technologii i zmiany o charakterze społeczno-obyczajowym.	Planuje przyszłą pracę edytora/redaktora, uwzględniając różne warianty rozwoju technologii i zmiany o charakterze społeczno-obyczajowym.
EPK2	Zabiera głos w dyskusji z innymi członkami grupy.	Dyskutuje z innymi członkami grupy, dążąc do kompromisu i podjęcia wspólnej decyzji.	W trakcie dyskusji polemizuje z innymi poglądami, odwołując się do publikacji na wybrany temat oraz własnych opinii, dąży do kompromisu i podjęcia wspólnej decyzji.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Billingham J., *Redagowanie tekstów*, Warszawa 2007.
2. Dunin J., *Wstęp do edytorstwa*, Łódź 2003.
4. Saloni Z., *Co w roku 2010 obowiązuje w pisowni polskiej?* „Język Polski" 2011, XCI, z. 2–3, s. 117–124.
5. Sikora K., M. Rak., *Nowe tendencje w interpunkcji – przecinek (na materiale internetowym)*, „Język Polski" 2011, XCI, z. 2–3, s. 188–194.
6. Wolański A., *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik*, Warszawa 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Ambrose G., Harris P., *Typografia*, tłum. M. Jesionek, Warszawa 2008.
2. Górski K., *Tekstologia i edytorstwo tekstów literackich*, Warszawa 1975.
3. Loth R., *Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego*, Warszawa 2006.
4. Łozińska M., Zdunek U., 2011, O znaczeniu i roli różnych źródeł poprawnościowych w warsztacie redaktora, „Język Polski" XCI, z. 2–3, s. 152–159.

5. Niekrewicz A., *Od schematyzmu do kreacyjności. Język memów internetowych*, Gorzów Wielkopolski 2015.
6. Olszański L., *Dziennikarstwo internetowe*, Warszawa 2006.
7. Trzynadlowski J., *Edytorstwo. Tekst, język, opracowanie*, Warszawa 1976.
. Williams R., *Typografia od podstaw. Projekty z klasą*, Gliwice 2011.
9. Wolny-Zmorzyński K., *Jaka informacja? Rzecz o percepcji fotografii dziennikarskiej*, Kraków 2010.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	120/72
Konsultacje	30/30
Czytanie literatury	30/30
Przygotowanie do kolokwium	30/50
Przygotowanie publikacji	30/30
Przygotowanie zadań	30/30
Przygotowanie do zajęć	30/58
Suma godzin:	**300**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**12**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Agnieszka A. Niekrewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	Pierwszego stopnia
Forma studiów	Stacjonarne, niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł obieralny komunikacja medialna – 45, nst - 44**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Język reklamy i język polityki**
2. Punkty ECTS	**5 (2+3)**
3. Rodzaj przedmiotu	**Moduł obieralny: komunikacja medialna**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**drugi**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Włodzimierz Moch**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**Ćw.**: 30	**Ćw.**: 18
Semestr 4	**Ćw.**: 30	**Ćw.**: 18
Liczba godzin ogółem	**Ćw.: 60**	**Ćw.: 36**

C - Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych technik perswazji

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Poznanie podstawowych pojęć z zakresu języka reklamy i polityki
CW2	Zdobycie uporządkowanej podstawowej wiedzy z zakresu teorii reklamy i języka polityki
Umiejętności	
CU1	Określanie relacji między kulturą popularną i reklamą
CU2	Umiejętność interpretacji sloganów reklamowych, komunikatów politycznych i ich języka
Kompetencje społeczne	
CK1	Świadome uczestnictwo w komunikacji społecznej i medialnej

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student zna terminologię z zakresu teorii reklamy i języka polityki.	K_W02
EPW2	Zna terminologię z zakresu teorii reklamy i języka polityki.	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student umie wyszukiwać, ekscerpować, krytycznie analizować, oceniać i syntetyzować informacje z wykorzystaniem wiedzy filologicznej.	K_U01
EPU2	Student umie rozpoznawać i analizować krytycznie oraz oceniać różne typy wypowiedzi stosowane w języku reklamy i polityki.	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student jest gotów do krytycznego odbioru treści kulturowych i społecznych.	K_K09

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Reklama jako forma komunikacji	3	2
C2	Media a reklama. Nośniki reklamy w promocji produktu	4	2
C3	Gramatyka reklamy	4	2
C4	Werbalne i pozawerbalne środki i narzędzia reklamy. Slogan reklamowy	6	3
C5	Kategorie semantyczne w tekstach reklamowych. Skuteczność reklamy	3	2
C6	Adresat reklamy a mechanizmy perswazji i manipulacji	4	2
C7	Kampanie reklamowe – reklama komercyjna i społeczna	4	3
C8	Etyka w reklamie. Skandal jako dźwignia reklamy	3	1
C9	Antyreklama – zjawisko adbustingu	3	1
C10	Język polityki i jego podtypy. Perswazyjność tekstów politycznych	4	2
C11	Polityczny język II RP. Język propagandy PRL	4	3
C12	Język polityków w demokratycznej Polsce.	4	3
C13	Pauperyzacja języka współczesnej polityki. Agresja i kłamstwo	3	2
C14	Środki językowe w tekstach polityków. Eufemizmy i presupozycje	3	2
C15	Sztuka przemawiania	5	4
C16	Dowcip polityczny	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	60	36

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M5 – analiza tekstu źródłowego	laptop, projektor

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4 – opis prezentacji multimedialnej	P3 – ocena podsumowująca

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia		
	F2	F4	P3
K_W02			x
K_W07		x	x
K_U01	x	x	x
K_U07	x	x	x
K_K06			x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry 5
K_W02	Student zna wybrane pojęcia z zakresu języka reklamy i polityki	Zna większość pojęć z zakresu języka reklamy i polityki	Zna wszystkie wymagane pojęcia z zakresu języka reklamy i polityki
K_W07	Zna niektóre językowe mechanizmy perswazji stosowane w reklamie i polityce	Zna wiele językowych mechanizmów perswazji stosowanych w reklamie i polityce	Doskonale orientuje się w językowych mechanizmach perswazji stosowanych w reklamie i polityce
K_U01	Wykonuje niektóre powierzone zadania	Wykonuje większość powierzonych zadań	Wykonuje wszystkie wymagane zadania
K_U07	Rozpoznaje i analizuje krytycznie oraz ocenia niektóre typy wypowiedzi stosowane w języku reklamy i polityki	Rozpoznaje i analizuje krytycznie oraz ocenia większość typów wypowiedzi stosowanych w języku reklamy i polityki …	Bezbłędnie rozpoznaje i analizuje krytycznie oraz ocenia różne typy wypowiedzi stosowane w języku reklamy i polityki
K_K06	Krytycznie odbiera niektóre treści kulturowe i społeczne	Krytycznie odbiera większość treści kulturowych i społecznych	Krytycznie i szczegółowo odbiera treści kulturowe i społeczne

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Bralczyk J., 2004, *Język na sprzedaż, czyli o tym, jak język służy reklamie i jak reklama używa* języka, Gdańsk.
2. Fras J., 1999, *Język propagandy politycznej* [w:] *Teoria i praktyka propagandy,* red. B. Dobek-Ostrowska, J. Fras, B. Ociepka, Wrocław, s. 83–110.
3. Witek. E., 2015, *Komunikacja wizerunkowa, nowoczesne narzędzia*, Wrocław.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bralczyk J., 2003, *O języku polskiej polityki lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych*, Warszawa.
2. Bronowicz M., 2015, *Komunikacja wizerunkowa. Public relations Reklama Branding*, Wrocław.
3. Frankowska M., 1994, *Frazeologia i metaforyka w tekstach politycznych z lat 1989–1993* [w:] *Język polityki a współczesna kultura polityczna*, red. J. Anusiewicz, B. Siciński, Wrocław, s. 21–47.
4. Głowiński M.,1990, *Nowomowa po polsku*, Warszawa.
5. Kamińska-Szmaj I., 2001, *Słowa na wolności. Język polityki po 1989 roku: wypowiedzi, dowcip polityczny, słownik inwektyw*, Wrocław.
6. Ożóg K., 2007, *O języku współczesnej polityki*, „Polityka i Społeczeństwo" nr 4, s. 103-111.
7. Skarżyńska K., 2001, *Jak porozumiewają się politycy: język ostrych kategoryzacji; psychologiczne przyczyny i konsekwencje* [w:] *Zmiany w publicznych zwyczajach językowych*, red. J. Bralczyk, K. Mosiołek-Kłosińska, Warszawa, s. 119–128.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem	60	36
Konsultacje	2	9
Czytanie literatury	20	30
Przygotowanie prezentacji	10	10
Przygotowanie pracy pisemnej	8	10
Opracowanie tekstów źródłowych i innych materiałów (wideo, audio)	15	15
Przygotowanie do ćwiczeń	10	15
Suma godzin:	**125**	**125**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin: 25):	**5**	**5**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Włodzimierz Moch
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	wlodzimierzmoch@gmail.com
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł komunikacja medialna – 46**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Gatunki dziennikarskie i medialne**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**Polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Katarzyna Taborska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**Wykłady: 15, ćwiczenia: 15**	**Wykłady: 10, ćwiczenia: 10**
Liczba godzin ogółem	**30**	**20**

C - Wymagania wstępne

Osiągnięcie efektów kształcenia dotyczących wybranych zagadnień z zakresu teorii tekstów kultury

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Przekazanie wiedzy z zakresu genologii dziennikarskiej i medialnej.
Umiejętności	
CU1	Wykształcenie umiejętności klasyfikowania i definiowania gatunków dziennikarskich i medialnych form niedziennikarskich.
CU2	Wykształcenie umiejętności analizy tekstu medialnego w ujęciu genologicznym.
CU3	Wykształcenie umiejętność koncepcyjnego odbioru teoretycznego tekstu z zakresu genologii polimedialnej.
Kompetencje społeczne	
CK1	Uświadomienie społecznego znaczenia rozwijania umiejętności odbioru przekazów medialnych.

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student/ka ma uporządkowaną wiedzę z zakresu interdyscyplinarnych teorii klasyfikacji gatunków polimedialnych.	K_W03
EPW2	Student/ka zna terminologię z zakresu genologii polimedialnej.	K_W02
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student/ka umie funkcjonalnie posługiwać się terminologią fachową, odwołując się do literatury przedmiotowej.	K_U03
EPU2	Student/ka umie analizować teksty medialne z perspektywy genologicznej.	K_U07/K_U01
EPU3	Student/ka umie analizować komparatystycznie teoretyczne teksty z zakresu genologii polimedialnej.	K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student/ka potrafi samodzielnie rozwijać kompetencje świadomego odbiorcy przekazów pośrednich.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1-2/W1-2	Cele i zakres zajęć. Gatunki dziennikarskie a medialne. Krytyczna prezentacja wybranej literatury przedmiotowej.	2	2
W3-4/ W3	Wybrane koncepcje gatunku. Format a gatunek. Gatunek a medium.	2	1
W5/W4	Teorie podziałów gatunków dziennikarskich. Pakt faktograficzny (Bauer) jako wyznacznik gatunkowy.	2	1
W6-7/ W5	Wpływ kreacji „ja” medialnego na kształt gatunkowy wypowiedzi medialnych. Pokaz analizy genologicznej przekazów dziennikarskich i niedziennikarskich.	2	1
W8-9 W6	Literackość jako element form dziennikarskich i innych form medialnych.	2	1
W10-11/ W7	Problematyka tekstów eskortujących (Loewe).	2	1
W11-12/ W8-9	-Polimedialność jako wyzwanie genologiczne.	2	2
W15/ W10	Ewaluacja. Propozycje pracy samokształceniowej.	1	1

	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	**Treści ćwiczeń** - pełny udział w ćwiczeniach wymaga przygotowania wypowiedzi problemowej dotyczącej wybranego zagadnienia (gatunku, formy); studenci mają wpływ na szczegółową tematykę zajęć.	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1-2/C1	Analiza celów zajęć. Zasady przygotowania i omówienia form wypowiedzi problemowej. Dyskusja nad wyborem materiału do opracowania.	2	1
C3-14/C2-9	Prezentacje wypowiedzi problemowych i dyskusje [tematyka: analizy komparatystyczne tekstów teoretycznych dotyczących gatunków / form dziennikarskich oraz medialnych (w tym tradycyjnych gatunków dziennikarskich oraz form takich jak np.: gatunki inscenizacyjne, memy, formy dziennikarskie typu gonzo); porównanie form gatunkowych występujących w różnych mediach (np. reportaż prasowy a radiowy); analizy tekstów praktyków dziennikarstwa na temat uprawianych przez nich form wypowiedzi; próby teoretycznej klasyfikacji gatunkowej wybranych tekstów medialnych; dyskusje np. na temat specyfiki gatunkowej publicystyki internetowej i dziennikarstwa społecznego].	12	8
C15/C10	Ewaluacja. Omówienie możliwości samorozwoju.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	10

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 –** wykład informacyjny**, M2 –** wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, **M3 –** pokaz prezentacji multimedialnych, **M5 –** prezentacje różnych form wypowiedzi.	Literatura drukowana, e-literatura multimedia
Ćwiczenia	Analiza porównawcza tekstów teoretycznych; analiza materiału źródłowego, wypowiedzi problemowe, prezentacje, dyskusje.	Jw.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2 - obserwacja podczas zajęć aktywność	P3 (ocena podsumowująca)
Ćwiczenia	F2, F4 (przygotowanie wypowiedzi problemowej)	P3

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład / Ćwiczenia				
	F2	P3	F2	F4	P3
EPW1	x	x	x	x	x
EPW2	x	x	x	x	x
EPU1	x	x	x	x	x

EPU2	x	x	x	x	x
EPU3	x	x	x	x	x
EPK1	x	x	x	x	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	Dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	Student/ka ma podstawową wiedzę na temat teorii klasyfikacji gatunków polimedialnych.	Student/ka ma rozszerzoną wiedzę na temat teorii klasyfikacji gatunków polimedialnych.	Student/ka ma rozszerzoną wiedzę krytyczną na temat teorii klasyfikacji gatunków polimedialnych.
EPW2	Student/ka zna podstawową terminologię z zakresu genologii polimedialnej.	Student/ka zna terminologię z zakresu genologii polimedialnej	Student/ka zna komparatystycznie terminologię z zakresu genologii polimedialnej.
EPU1	Student/ka funkcjonalnie stosuje podstawową nomenklaturę fachową, odwołując się do literatury obowiązkowej.	Student/ka funkcjonalnie stosuje nomenklaturę fachową, odwołując się do literatury obowiązkowej i pozycji z literatury uzupełniającej.	Student/ka funkcjonalnie i krytycznie stosuje nomenklaturę fachową, odwołując się do literatury obowiązkowej i uzupełniającej
EPU2	Student/ka analizuje podstawowe wyróżniki gatunkowe tekstów medialnych.	Student/ka umie analizować wyróżniki gatunkowe tekstów medialnych.	Student/ka umie analizować strukturę gatunkową tekstów medialnych.
EPU3	Student/ka podejmuje próby porównawczej analizy tekstów teoretycznej z zakresu genologii polimedialnej.	Student/ka porównuje analitycznie teksty teoretyczne z zakresu genologii polimedialnej.	Student/ka analizuje komparatystycznie teksty teoretyczne z zakresu z zakresu literatury obowiązkowej i fakultatywnej
EPK1	Student/ka jest zdolny do rozwoju kompetencji odbiorcy przekazów pośrednich.	Student/ka jest zdolny do rozwoju kompetencji odbiorcy przekazów pośrednich i ma świadomość społecznego znaczenia rozwoju tych kompetencji.	Student/ka jest zdolny do rozwoju kompetencji odbiorcy przekazów pośrednich i ma pełną świadomość znaczenia rozwoju tych kompetencji w społeczeństwie.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

Bauer Z., *Dziennikarstwo wobec nowych mediów. Historia. Teoria. Praktyka*. Kraków 2009 (wybrane rozdziały m.in. *Dygresja o gatunkach*).

Dziennikarstwo i świat mediów, red. Z. Bauer i E. Chudzinski, Kraków 2008 (wybrane rozdziały).

Grzenia J., *Internetowe gatunki tekstu,* w: *Komunikacja językowa w Internecie,* Warszawa 2006.

Wojtak M., *Gatunki prasowe,* Lublin 2004 (wybrane rozdziały).

Wojtak M., Analiza gatunków prasowych, Lublin 2010.

Słownik literatury polskiej XX wieku, Wrocław 1995 (wybrane hasła).

Słownik terminologii medialnej, red. W. Pisarek, Kraków 2006 (wybrane hasła).

Słownik wiedzy o mediach, red. E. Chudziński, Bielsko-Biała 2007 (wybrane rozdziały).

Literatura fakultatywna (przykładowe pozycje):

Allan S., *Kultura newsów*, Warszawa 2007.

Biblia dziennikarstwa, red. A. Skworz, A Niziołek, Kraków 2010 (wybrane fragmenty).

Dziennikarstwo od kuchni, red. A. Niczyperowicz, Poznań 2001.

Bauer Z., *Wywiad prasowy. Typologia i struktura*, Kraków 1988.

Godzic W., *Telewizja i jej gatunki. Po „Wielkim Bracie"*, Kraków 2004 (wybrane fragmenty).

Internetowe gatunki dziennikarskie, red K.Wolny-Zmorzyński, W. Furman, Warszawa 2010 (wybrane rozdziały) .

Media audiowizualne. Podręcznik akademicki, red. W. Godzic, Warszawa 2010 (wybrane rozdziały).

Lisowska-Magdziarz M., *Media powszednie. Środki komunikowania masowego i szerokie paradygmaty medialne w życiu codziennym Polaków u progu XXI wieku*, Kraków 2008 (wybrane fragmenty).

Loewe I., Gatunki paratekstowe w komunikacji medialnej. Katowice 2007.

Olszański L., *Dziennikarstwo internetowe,* Warszawa 2006.

Taborska K., *Lektury polimedialności. Studium odbioru,* Gorzów Wielkopolski 2015.

Tekst (w) sieci 1. Tekst. Język. Gatunki, red. D. Ulicka, Warszawa 2009 (wybrane rozdziały).

Wolny-Zmorzyński K., Kaliszewski A., Furman W., *Gatunki dziennikarskie. Teoria, praktyk, język,* Warszawa 2008.

Wolny-Zmorzyński K., *Fotograficzne gatunki dziennikarskie,* Warszawa 2007.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	20

Konsultacje, czytanie literatury, przygotowanie do dyskusji	45	55
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin: 25 godz.):	**4**	**4**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Katarzyna Taborska
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	ktaborska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	I
Forma studiów	Stacjonarne/ niestacjonarne
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł komunikacja medialna – 47**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Kształtowanie opinii publicznej**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**Polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Wojciech Kuska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**W**: 15; **Ćw.**: 15;	**W**: 9; **Ćw.**: 9
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Ogólna wiedza z zakresu mediów oraz wiedzy o społeczeństwie.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	**Przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu kształtowania opinii, autoprezentacji, umiejętności przekonywania itp.**
Umiejętności	
CU1	**Nabycie umiejętności krytycznej analizy przekazów medialnych.**
CU2	**Nabycie umiejętności świadomego i samodzielnego redagowania przekazów medialnych, skierowanych do wyznaczonego odbiorcy (-ów).**
Kompetencje społeczne	
CK1	**Jest odpowiedzialny za słowo.**
CK2	**Samodzielna, krytyczna analiza przekazów medialnych w kontekście metod stosowanych w kształtowaniu opinii.**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	ma świadomość różnorodności stanowisk, teorii, opinii na temat kształtowania opinii publicznej i systemu medialnego jako przekaźnika idei i myśli	K_W02 K_W03
EPW2	zna podstawy warsztatu, jakim posługują się specjaliści ds. kształtowania opinii i wizerunku	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	posiada umiejętności organizacyjne, pozwalające na planowanie i realizację zadań związanych ze współpracą z mediami	K_U01
EPU2	posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie komunikacji i nauk o systemie medialnym	K_U04
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	W porozumieniu z grupą potrafi realizować nałożone zadania w zakresie kształtowania opinii publicznej oraz jej badania.	K_K02

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Znak (język), czyli słowo, obraz i dźwięk w przestrzeni społecznej.	2	1
W2	Opinia publiczna – próba definicji.	1	1
W3	Badania opinii publicznej (cele i metody).	2	1
W4	Erystyka – sztuka przekonywania, prowadzenia sporów i dyskusji.	2	1
W5	Słów kilka o odpowiedzialności za słowo na wybranych przykładach.	2	1
W6	Formatowanie mediów w kontekście docierania do targetu.	2	1
W7	Warsztat PR a warsztat dziennikarza	2	1
W8	Techniki propagandy i manipulacji.	2	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Kreacyjna funkcja języka w kształtowaniu opinii publicznej.	2	1
C2	Analiza programów stacji telewizyjnych, radiowych, prasy, Internetu pod kątem kształtowania opinii publicznej i ich wpływu na widza, słuchacza i czytelnika.	6	3
C3	Jak pisać, by być czytanym – ćwiczenia w redagowaniu tekstu w zależności od targetu.	3	2
C4	Jak mówić, by ludzie chcieli nas słuchać?	3	2
C5	Kilka słów o przyzwoitości w mediach – co dziennikarzowi wolno a czego nie.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 M2 M3	Projektor Rzutnik, komputer podłączony do Internetu
Ćwiczenia	M5	Projektor Rzutnik, komputer podłączony do Internetu

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F2**	P5
Ćwiczenia	F2, F4	P5

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P5	F2	F4	P5	….
EPW1	x	x	x	x	x	
EPW2	x	x				
EPU1	x	x				
EPU2			x	x	x	
EPK1			x	x	x	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybraną problematykę dotyczącą różnorodności stanowisk, teorii, opinii na temat kształtowania opinii publicznej.	Potrafi wskazać i przeanalizować różnorodność stanowisk, teorii, opinii na temat kształtowania opinii publicznej.	Ma pełną wiedzę na temat kształtowania opinii publicznej, różnorodności stanowisk, teorii, opinii o tym zagadnieniu oraz o mediach jako przekaźnikach idei i myśli
EPW2	Zna podstawową terminologię z zakresu objętego przedmiotem zajęć	Zna, rozumie i potrafi zastosować pełną terminologię z zakresu objętego przedmiotem zajęć.	Dobrze zna, rozumie i potrafi zastosować terminologię z zakresu objętego przedmiotem zajęć
EPU1	Ma podstawowe umiejętności pozwalające na realizację zadań związanych ze współpracą z mediami	Posiadł umiejętności organizacyjne, pozwalające na planowanie i realizację zadań związanych ze współpracą z mediami.	Umiejętności organizacyjne, ujawnione podczas zajęć, pozwalają na realizację zadań związanych ze współpracą z mediami

EPU2	Opanował w stopniu zadowalającym podstawowe umiejętności badawcze w zakresie komunikacji i nauk o systemie medialnym	Potrafi badać procesy zachodzące w zakresie komunikacji i nauk o systemie medialnym.	Zna metody badawcze w zakresie komunikacji i nauk o systemie medialnym i potrafi zaplanować i ich przeprowadzenie.
EPK1	Realizuje podstawowe zadania w zakresie kształtowania opinii publicznej oraz jej badania.	We współpracy z grupą w sposób zadowalający realizuje nałożone zadania w zakresie kształtowania opinii publicznej oraz jej badania	Potrafi kierować grupą i w porozumieniu z nią realizować nałożone zadania w zakresie kształtowania opinii publicznej oraz jej badania.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. W. Cwalina, *Marketing polityczny: perspektywa psychologiczna*, Gdańsk 2005.
2. Drzycimski, *Sztuka kształtowania wizerunku*, Warszawa 1998.
3. G. Elgozy, *Paradoksy reklamy. Perswazje legalne*, Warszawa 1973.
4. Dobek-Ostrowska, *Podstawy komunikowania społecznego,* Wrocław 1999
5. K. Kłosińska, M. Rusinek, Dobra zmiana, czyli jak się rządzi światem za pomocą słów, Kraków 2019
6. L. Buksak*, Szkoła mówców. Myśl i prezentuj inaczej niż wszyscy*, Gdańsk 2018.
7. T. Goban-Klas, *Media i komunikowanie masowe*, Warszawa – Kraków 1999.
8. W. Jabłoński, *Kreowanie informacji*, Warszawa 2007.
9. Łopatka, *Prawo do swobodnego wydawania opinii*, Warszawa 1993.
10. *Nowe media w komunikacji społecznej w XX w. Antologia*, red. M. Hopfinger, Warszawa 2002; 2005.
11. W. Wosińska, *Psychologia życia społecznego*, Gdańsk 2004.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. M. Ostrowski, *Co nas obchodzi świat,* Warszawa 2006.
2. Schopenhauer*, Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów*, Warszawa 2008.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	5
Przygotowanie do zajęć	5	3
Przygotowanie samodzielne w domu	10	9
Przygotowanie do zaliczenia	2	2
Przygotowanie do sprawdzianu	1	1
Suma godzin:	**60**	**40**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Wojciech Kuska
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	wkuska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	Pierwszego stopnia
Forma studiów	Stacjonarna i niestacjonarna
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł komunikacja medialna 48**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Ochrona własności intelektualnej**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Moduł obieralny: bibliotekoznawstwo**
4. Język przedmiotu	**Polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Mgr Marcin Szott**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 15	**W**: 10
Liczba godzin ogółem	**15**	**10**

C - Wymagania wstępne

Brak

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Przekazanie wiedzy prawniczej, pozwalającej na rozumienie problematyki ochrony własności intelektualnej.
Umiejętności	
CU1	Kształtowanie u studentów umiejętności uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji prawniczych na bazie dorobku nauk prawnych, przy wykorzystaniu różnych kanałów, metod, technik, procedur i dobrych praktyk realizowanych w różnych sferach działalności prawniczej oraz nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji, komunikacji interpersonalnej ze specjalistami i odbiorcami spoza grona specjalistów.
Kompetencje społeczne	
CK1	Umożliwienie studentom doskonalenia umiejętności radzenia sobie na rynku pracy, przekonanie o potrzebie ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w realizacji indywidualnych i zespołowych profesjonalnych działań prawniczych.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt kształcenia**

Wiedza (EPW…)		
EPW1	Zna i rozumie terminologię, teorie i metodologie z zakresu ochrony własności intelektualnej.	K_W02, K_W03
EPW2	Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego.	K_W08
EPW3	Zna i rozumie pojęcia oraz zasady z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych związanych z nadaną kwalifikacją.	K_W09
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii.	K_U05
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w zakresie ochrony utworów osób trzecich regulowanych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa autorskiego i praw pokrewnych.	K_K03

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Źródła ochrony własności intelektualnej - ustawodawstwo międzynarodowe i regionalne dotyczące prawa autorskiego i praw pokrewnych oraz własności przemysłowej.	2	1
W2	Pojęcie oraz kategorie utworów, podmiot i przedmiot ochrony - utwór jako rezultat twórczości autora, autorskie prawa osobiste - tzw. autorskie dobra osobiste.	2	2
W3	Autorskie prawa majątkowe.	2	2
W4	Ograniczenia treści autorskich praw majątkowych oraz regulacje szczególne, zasada wolności kontraktowej i jej ograniczenia, zwalczanie nieuczciwej konkurencji.	2	1
W5	Ochrona własności intelektualnej - dywersyfikacja roszczeń wynikających z autorskich praw osobistych.	2	1
W6	Ochrona własności intelektualnej - dywersyfikacja roszczeń wynikających z autorskich praw majątkowych.	2	1
W7	Plagiat, piractwo i odpowiedzialność karna oraz organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów:	**15**	**10**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2** – wykład konwersatoryjny, wykład problemowy połączony z dyskusją.	Laptop, projektor, rzutnik, Internet, tekst ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F2 –** obserwacja/aktywność	**P1 –** egzamin (pisemny lub test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu itd.), **P3 –** ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia		
	Metoda oceny obserwacja/ aktywność	Metoda oceny egzamin	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formułujących
EPW1	X	X	X
EPW2	X	X	X
EPW3	X	X	X
EPU1	X	X	X
EPK1	X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna i rozumie wybraną terminologię, teorię i metodologię z zakresu ochrony własności intelektualnej.	Zna i rozumie większość terminologii, teorii i metodologii z zakresu ochrony własności intelektualnej.	Zna i rozumie wszystkie wymagane terminologie, teorie i metodologie z zakresu ochrony własności intelektualnej.
EPW2	Zna i rozumie wybrane pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego.	Zna i rozumie większość pojęć i zasad z zakresu prawa autorskiego.	Zna i rozumie wszystkie wymagane pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego.
EPW3	Zna i rozumie wybrane pojęcia oraz zasady z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych związane z nadaną kwalifikacją.	Zna i rozumie większość pojęć oraz zasad z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych związanych z nadaną kwalifikacją.	Zna i rozumie wszystkie wymagane pojęcia oraz zasady z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych związanych z nadaną kwalifikacją.
EPU1	Potrafi, w stopniu podstawowym, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii.	Potrafi, w stopniu średnio zaawansowanym, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii.	Potrafi, w stopniu zaawansowanym, komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii.

EPK1	Jest gotów, ale nie zna skutków nieprzestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w zakresie ochrony utworów osób trzecich regulowanych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa autorskiego i praw pokrewnych.	Jest gotów i zna skutki nieprzestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w zakresie ochrony utworów osób trzecich regulowanych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa autorskiego i praw pokrewnych.	Jest gotów i zna skutki oraz pozatechniczne aspekty nieprzestrzegania zasad etyki zawodowej, w szczególności w zakresie ochrony utworów osób trzecich regulowanych aktualnie obowiązującymi przepisami prawa autorskiego i praw pokrewnych.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. J. Barta, R. Markiewicz, *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2008.
2. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1231, ze zm.).
3. Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 286, ze zm.).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. J. Sieńczyło-Chlabicz (red.), *Prawo własności intelektualnej*, LexisNexis 2009.
2. R. Golat, *Dobra niematerialne – kompendium prawne*, Oficyna Wydawnicza Branta 2006.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	10
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	10	15
Czytanie przepisów	15	15
Przygotowanie do egzaminu	15	15
Suma godzin:	**60**	60
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Marcin Szott
Data sporządzenia / aktualizacji	20 V 2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	mszott@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	I
Forma studiów	Stacjonarne / niestacjonarne
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł komunikacja medialna – 49**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Media współczesne w Polsce i na świecie**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**Polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Wojciech Kuska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 15; **Ćw.**: 15	**W**: 9; **Ćw.**: 9;
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Ogólna wiedza o systemie medialnym w Polsce.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie podstawowej wiedzy o systemie medialnym w Polsce i na świecie, prawach rządzących mediami oraz sposobach interpretowania przekazów medialnych.
	Umiejętności
CU1	Umiejętność wskazania i interpretowania doktryn medialnych.
CU2	Umiejętność wskazywania istoty i funkcji typów mediów.
CU3	Rozumienie mechanizmów i uwarunkowań decydujących o funkcjonowaniu mediów masowych w wybranych państwach oraz w skali ogólnoświatowej.
	Kompetencje społeczne
CK1	Świadomość wpływania współczesnych mediów na życie społeczne, gospodarcze, polityczne.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	zna strukturę oraz funkcje instytucji medialnych oraz wybranych społecznych (kulturalnych, politycznych, prawnych, ekonomicznych)	K_W06
EPW2	rozumie funkcjonowanie systemów medialnych w Polsce i na świecie oraz podstawowych mechanizmów komunikowania społecznego	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	umie wykorzystywać podstawową wiedzę z zakresu nauki o mediach oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych do analizowania i interpretowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych)	K_U01
EPU2	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk związanych z funkcjonującymi w Polsce i na świecie systemami medialnymi	K_U03 K_U09
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi zastosować nabytą wiedzę o różnorodności mediów w kreowaniu wydarzeń społecznych.	K_K02 K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Normatywne doktryny działania mediów: autorytarna, liberalna, komunistyczna, społecznej odpowiedzialności, demokratycznej partycypacji, katolicka.	2	1
W2	Współczesny rynek mediów periodycznych w Polsce – system prasowy w strukturze społecznej, transformacja systemu mediów, formy własności prasy w Polsce, czytelnictwo i odbiór.	1	1
W3	Segmentacja na polskim rynku prasowym – dzienniki oraz prasa opinii, kobieca i kulturalna itd.	1	1
W4	Rynek radiofonii, telewizji i Internetu w Polsce.	2	1
W5	Systemy komunikowania masowego w wybranych krajach różnych regionów świata.	2	1
W6	Zadania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.	1	1
W7	Media publiczne i komercyjne – konkurencja i koegzystencja.	1	1
W8	Instytucje samoregulacji – rady prasowe oraz organizacje dziennikarskie w poszczególnych krajach.	1	0
W9	Kapitał zagraniczny na polskim rynku mediów.	1	1
W10	Problemy ujednolicenia systemu prawnego w sferze komunikowania masowego.	1	0
W11	Wybrane problemy wynikające z procesów koncentracji, komercjalizacji i globalizacji mediów.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Media przełomu XX i XXI wieku. Cele, zadania, oddziaływanie. Wprowadzenie do tematyki.	1	1
C2	Rynek mediów lokalnych (prasa, TV, radio, Internet).	1	1
C3	Media ogólnopolskie na wybranych przykładach (prasa, TV, radio, Internet).	2	1
C4	Międzynarodowy rynek mediów – analiza artykułów poświęconych Polsce	2	1
C5	Media jako element życia gospodarczego Polski i regionu. Zaangażowanie przedsiębiorstw w życie kulturalne, społeczne i ekonomiczne kraju i regionu.	1	1
C6	Doktryny działania mediów – ćwiczenia praktyczne w ich rozpoznawaniu	2	2
C7	Polityka, biznes a media – przykłady powiązań.	1	0
C8	Nadzór nad mediami.	1	1
C9	Reklama w mediach.	1	1
C10	Media jako środek popularyzacji nauki, sztuki i kultury.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 M2 M3	Projektor, prezentacje multimedialne, fragmenty tekstów prasowych, internetowych, przykładowe badania socjologiczne, badania opinii publicznej, ćwiczenia w analizowaniu przekazów medialnych oraz materiałów reklamowych.
Ćwiczenia	M5	Projektor z dostępem do internetu, prezentacje multimedialne, fragmenty tekstów prasowych, internetowych, przykładowe badania socjologiczne, badania opinii publicznej, ćwiczenia w analizowaniu przekazów medialnych oraz materiałów reklamowych.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F2**	P2
Ćwiczenia	F4 F5	P3 P5

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia			
	F1	P2	F4	F5	P3	P5
EPW1	x	x			x	x
EPW2	x	x			x	x
EPU1			x	x	x	x
EPU2			x	x	x	x
EPK1	x	x				

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy dotyczące doktryn i podstaw funkcjonowania mediów w różnych ustrojach.	Zna większość terminów dotyczących doktryn medialnych w różnych ustrojach .	Zna terminy dotyczące doktryn medialnych w różnych ustrojach. Potrafi wskazać i wytłumaczyć na przykładach istotę ich funkcjonowania oraz warunki ustrojowe i historyczne.
EPW2	Ma podstawową wiedzę dotyczącą ustroju medialnego w Polsce, nie potrafi jednak wskazać zjawisk medialnych w Europie i na świecie,	Ma ogólną wiedzę o systemie medialnym w Polsce, potrafi wskazać główne zjawiska dotyczące tego problemu.	Ma wiedzę o systemie medialnym w Polsce, potrafi wskazać główne zjawiska dotyczące tego problemu.
EPU1	Posiada niektóre umiejętności badawcze w zakresie komunikacji i nauk o systemie medialnym	Posiada umiejętności badawcze w zakresie komunikacji i nauk o systemie medialnym	Posiada umiejętności badawcze w zakresie komunikacji i nauk o systemie medialnym.
EPU2	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania części zjawisk powiązanych z systemem medialnym, popełnia niewielkie błędy	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk powiązanych z systemem medialnym	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk powiązanych z systemem medialnym, potrafi je uzasadnić i analizować.
EPK1	Rozumie i ma świadomość zmieniających się czynników, wpływających na rozwój mediów w Polsce i na świecie, jednak nie potrafi wskazać pełnej wiedzy o ich przyczynach.	Rozumie i ma świadomość zmieniających się czynników, wpływających na rozwój mediów w Polsce i na świecie.	Rozumie i ma świadomość zmieniających się czynników, wpływających na rozwój mediów w Polsce i na świecie, potrafi analizować zmiany w nich zachodzące.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. *Media publiczne w Polsce. Teraźniejszość i przyszłość*, pod red. J. Adamowskiego, L. Jaworskiego, Warszawa 2008.
2. *Oblicza polskich mediów po 1989 roku*, pod red. L. Pokrzyckiej, B. Romiszewskiej, Lublin 2008.

3. K. Stępnik, *Meia Studies. Refleksja nad stanem obecnym*, Lublin 2008.
4. *Media masowe na świecie*, pod red. B. Dobek-Ostrowskiej, Wrocław 2007.
5. Miesięcznik „Press".
6. Strona internetowa: www.wirtualnemedia.pl.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. B. Golka, *System medialny Stanów Zjednoczonych*, Warszawa, 1994.
2. H. Jenkins, *Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów*, Warszawa 2006.
3. *Media – wartości – prawo*, pod red. R. Sztychmilera, Olsztyn 2008.
4. M. Mrozowski, *Media masowe – władza, rozrywka i biznes*, Warszawa 2001.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	5
Przygotowanie do zajęć	5	3
Przygotowanie samodzielne w domu	10	9
Przygotowanie do zaliczenia	2	2
Przygotowanie do sprawdzianu	1	1
Suma godzin:	**60**	**40**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Wojciech Kuska
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	wkuska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek studiów	Filologia polska
Specjalność	Komunikacja medialna
Poziom studiów	I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	akademicki

PROGRAM PRAKTYK- MODUŁ KOMUNIKACJA MEDIALNA

A - Informacje ogólne

1. Nazwa praktyki	**Praktyka modułu komunikacja medialna**
2. Rok i semestr studiów, na którym odbywa się praktyka	**III rok, 5 semestr**
3. Semestr, na którym zaliczana jest praktyka	**5**
4. Czas trwania praktyki (*liczba tygodni/ godzin*)	**60 godz.**
5. Liczba punktów ECTS	**2**
6. Imię i nazwisko opiekuna praktyk	**Dr Jowita Żurawska-Chaszczewska**

B - Cele praktyki

Wiedza	
Umiejętności	
CU1	Umiejętność wykorzystania zdobytej w toku studiów wiedzy merytorycznej i umiejętności zawodowych.
CU2	Radzenie sobie w trudnych sytuacjach – rozwiązywanie realnych konfliktów zawodowych
Kompetencje społeczne	
CK1	Samodzielne i zespołowe wykonywanie obowiązków zawodowych.

C - Efekty praktyki

Efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student umie w pogłębionym stopniu integrować wiedzę z różnych dyscyplin humanistycznych oraz stosować ją w nietypowych sytuacjach zawodowych.	K_U01 K_U03
EPU2	Student potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców.	K_U05 K_U08
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego.	K_K02

EPK2	Student jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych.	K_K04

D - Treści programowe praktyki

Treści programowe zawierają szczegółowe instrukcje praktyk, dołączone do programu studiów.

E – Miejsca odbywania praktyki

Treści programowe zawierają szczegółowe instrukcje praktyk, dołączone do programu studiów.

F - Metody weryfikacji i oceniania osiągnięcia efektów praktyki

F6 – zaliczenie praktyki (opinia i ocena opiekuna praktyki z ramienia zakładu pracy)

P5 – rozmowa (student przekazuje informację o swoich osiągnięciach i opinię na temat odbywania praktyki);

P6 – dokumentacja praktyki

G – Forma zaliczenia praktyki

Zaliczenie z oceną,

G.1. – Kryteria oceniania (jeśli praktyka zaliczana jest na ocenę)

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPU1	Student umie w stopniu dostatecznym integrować wiedzę z różnych dyscyplin humanistycznych oraz stosować ją w nietypowych sytuacjach zawodowych.	Student umie dobrze integrować wiedzę z różnych dyscyplin humanistycznych oraz stosować ją w nietypowych sytuacjach zawodowych.	Student umie bardzo dobrze dostatecznym integrować wiedzę z różnych dyscyplin humanistycznych oraz stosować ją w nietypowych sytuacjach zawodowych.
EPU2	Student potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców w stopniu dostatecznym.	Student potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców w stopniu dobrym.	Student potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców w stopniu bardzo dobrym.
EPK1	Student jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego w stopniu dostatecznym.	Student jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska i interesu	Student jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska i interesu publicznego w stopniu bardzo dobrym.

		publicznego w stopniu dobrym.	
EPK2	Student jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych w stopniu dostatecznym.	Student jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych w stopniu dobrym.	Student jest gotów do świadomej i krytycznej oceny działalności zawodowej własnej i innych w stopniu bardzo dobrym

H – Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację
Liczba godzin pracy w jednostce, w której odbywa się praktyka	60
Konsultacje z opiekunem praktyk w jednostce, konsultacje z opiekunem praktyk w Uczelni, przygotowanie	W ramach praktyki
Suma godzin:	**60**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**

I – Informacje dodatkowe:

Imię i nazwisko sporządzającego	Dr Jowita Żurawska-Chaszczewska
Data sporządzenia / aktualizacji	20 maja 2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jzurawska-chaszczewska@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	filologia polska
	Poziom studiów	I stopień
	Forma studiów	Stacjonarna i niestacjonarna
	Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**Moduł logopedia - 43**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Wprowadzenie do logopedii**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**2**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Dr Jolanta Gebreselassie**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 15	**W**: 9
Liczba godzin ogółem	**15**	**9**

C - Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę z przedmiotów: kultura języka polskiego, gramatyka opisowa języka polskiego

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Zapoznanie studentów z przedmiotem, zadaniami logopedii, podstawową terminologią logopedyczną (C_W1)
CW2	Zapoznanie studentów z klasyfikacjami zaburzeń mowy (C_W1)
Kompetencje społeczne	
CK1	Rozwijanie umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie (C_K1)

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student omawia zadania oraz miejsce logopedii we współczesnych systemach pedagogicznych oraz w powiązaniu z subdyscyplinami pedagogiki	K_W03
EPW2	Wyjaśnia jak zorganizowany jest system opieki logopedycznej w Polsce oraz system kształcenia logopedów	K_W06

EPW3	Student wyjaśnia znaczenie elementarnej terminologii logopedycznej.	K_W03
EPW4	Omawia klasyfikacje zaburzeń mowy: przyczynowe, objawowe, uwzględniające postępowanie logopedyczne oraz według międzynarodowych klasyfikacji medycznych	K_W13
Kompetencje społeczne (EPK...)		
EPK1	Potrafi zaprojektować dalszy rozwój zawodowy w dziedzinie logopedii	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Przedmiot i zadania logopedii.	2	1
W2	Logopedia jako dyscyplina teoretyczno-praktyczna oraz jej związki z medycyną, psychologią, pedagogiką i językoznawstwem.	2	1
W3	Rozwój logopedii w Polsce. Współczesny system opieki logopedycznej w Polsce. Specjalności logopedyczne; status zawodowy logopedy w Polsce.	2	1
W4	Komunikacja językowa. Definicje mowy według współczesnych teorii lingwistycznych. Składniki mowy. Kompetencje i sprawności językowe.	3	2
W5	Zaburzenia komunikacji językowej – podstawowe pojęcia: zaburzenia języka, zaburzenia mowy, błąd językowy, wada mowy, wada wymowy, błąd wymowy, przejęzyczenie.	3	2
W6	Klasyfikacje zaburzeń mowy.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor, prezentacja multimedialna
	wykład problemowy	projektor, prezentacja multimedialna, próbki nagrań

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**Obserwacja (F2)**	Zaliczenie ustne (P1)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F2	P1	…..	……	….	….	….	….	…	…	..	..	..
EPW1	X	X											
EPW2	X	X											
EPW3	X	X											
EPW4	X	X											
EPK1	X	X											

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie

Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Opanował wiedzę przekazaną podczas zajęć oraz na podstawie literatury podstawowej.	Opanował wiedzę przekazaną podczas zajęć oraz na podstawie literatury podstawowej, co pozwala mu na omawianie zagadnienia.	Opanował wiedzę przekazaną podczas zajęć oraz na podstawie literatury podstawowej, co pozwala mu na omawianie zagadnienia.
EPW2	Wyjaśnia organizację systemu pomocy logopedycznej w Polsce w instytucjach oświatowych oraz systemu kształcenia logopedów.	Wyjaśnia organizację systemu pomocy logopedycznej w Polsce w instytucjach oświatowych i medycznych oraz systemu kształcenia logopedów.	Wyjaśnia organizację systemu pomocy logopedycznej w Polsce w instytucjach oświatowych i medycznych oraz systemu kształcenia i rozwoju zawodowego logopedów.
EPW3	Rozumie znaczenie elementarnej terminologii logopedycznej.	Wyjaśnia znaczenie elementarnej terminologii logopedycznej.	Wyjaśnia znaczenie elementarnej terminologii logopedycznej. Zaczyna posługiwać się terminologią logopedyczną poznaną na zajęciach.
EPW4	Omawia przyczynową i objawową klasyfikację zaburzeń mowy.	Omawia klasyfikacje zaburzeń mowy: przyczynowe, objawowe, uwzględniające postępowanie logopedyczne oraz według międzynarodowych klasyfikacji medycznych	Omawia klasyfikacje zaburzeń mowy: przyczynowe, objawowe, uwzględniające postępowanie logopedyczne oraz według międzynarodowych klasyfi-kacji medycznych. Porównuje je.
EPK1	Omawia jak przebiega system kształcenia logopedów w ramach studiów podyplomowych.	Omawia system kształcenia logopedów w ramach studiów podyplomowych i stacjonarnych.	Omawia system kształcenia logopedów w ramach studiów podyplomowych i stacjonarnych oraz uzyskiwanie specjalizacji w dziedzinie logopedii.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. G. Gunia, V. Lechta (2011), *Wprowadzenie do logopedii,* Kraków.
2. G. Jastrzębowska (1999), *Podstawowe problemy logopedii* [w:] T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole, s. 219-308.
3. K. Błachnio (1992), *Vademecum logopedyczne dla studentów pedagogiki,* Poznań.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. K. Błachnio (2005), *Zarys interdyscyplinarnych podstaw nowoczesnej interwencji logopedycznej na obszarach pedago specjalnej* [w:] M. Młynarska, T. Smereka (red.) *Logopedia. Teoria i praktyka,* Wrocław, s. 521-530.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9

Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	4	7
Przygotowanie do zaliczenia	5	8
Suma godzin:	**25**	**25**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**	**1**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	filologia polska
Poziom studiów	I stopień
Forma studiów	stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł logopedia - 44**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Fonetyka artykulacyjna i fonologia dla logopedów**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**2**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Agnieszka Niekrewicz, prof. AJP**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 15; **Ćw.**: 15;	**W**: 9; **Ćw.**: 9;
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Brak.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Zapoznanie z podstawowymi pojęciami z zakresu fonetyki i fonologii.
Umiejętności	
CU1	Uzyskanie umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu fonetyki artykulacyjnej i fonologii w diagnozie logopedycznej oraz wykształcenie umiejętności rozpoznania głoski na podstawie zespołu cech artykulacyjnych.
Kompetencje społeczne	
CK1	Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Student podaje sposoby transkrypcji głosek systemu fonetycznego języka polskiego.	K_W10
EPW2	Student omawia prawidłową artykulację głosek języka polskiego.	K_W10
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi dokonać interpretacji wzrokowej i słuchowej sygnałów (obrazów), potrafi zidentyfikować realizacje allofoniczne poszczególnych fonemów języka polskiego.	K_U03
EPU2	Student dokonuje fonetycznego zapisu tekstu.	K_U10
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie fonetyki artykulacyjnej i fonologii.	K_K03

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Przedmiot i zadania fonetyki i fonologii. Pojęcie fonemu i głoski	2	1
W2	Funkcje narządów mowy w procesie artykulacji głosek	2	1
W3	Metody badań struktury artykulacyjnej mowy.	2	1
W4	Artykulacyjna klasyfikacja głosek języka polskiego.	2	1
W5	Opis artykulacji spółgłosek polskich: kryteria opisu spółgłosek, podział spółgłosek ze względu na ich cechy artykulacyjne	2	2
W6	Fonem a głoska. Opozycje i kategorie fonologiczne	3	2
W7	Czynniki prozodyczne mowy: akcent, intonacja, rytm	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Głoski w ciągu mownym.	2	1
C2	Slawistyczny alfabet fonetyczny. Fonetyczny zapis tekstu.	2	1
C3	Slawistyczny alfabet fonetyczny. Fonetyczny zapis tekstu.	2	1
C4	Międzynarodowy alfabet fonetyczny. Fonetyczny zapis tekstu.	2	2
C5	Opis prawidłowej artykulacji spółgłosek i samogłosek polskich.	2	1
C6	Odczytywanie rentgenogramów, labiogramów i palatogramów – ćwiczenia	3	2
C7	Ćwiczenia dykcyjne i akcentuacyjne	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 - wykład konwersatoryjny M2 - wykład problemowy	projektor, prezentacje multimedialne, zapis dźwiękowy, rentgenogramy, palatogramy

Ćwiczenia	M5 – ćwiczenia praktyczne, analiza materiałów źródłowych	zapis dźwiękowy, rentgenogramy, labiogramy, palatogramy), prezentacje multimedialne, projektor, sprzęt multimedialny, materiały źródłowe

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F1 –** sprawdzian pisemny wiadomości	**P1** – zaliczenie pisemne
Ćwiczenia	**F2** - obserwacja podczas zajęć / aktywność	Np. praca pisemna
Ćwiczenia	**F2** - obserwacja podczas zajęć / aktywność	**P1** – zaliczenie pisemne
Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład			Ćwiczenia		
	F1	F2	P1	F2	F5	P1
EPW1	X	X	X	X	X	X
EPW2	X	X	X	X	X	X
EPU1	X	X	X	X	X	X
EPU2				X	X	X
EPK1		X		X		

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student podaje sposoby transkrypcji najczęściej zniekształcanych głosek systemu fonetycznego języka polskiego	Student podaje sposoby transkrypcji większości głosek systemu fonetycznego języka polskiego	Student podaje sposoby transkrypcji wszystkich głosek systemu fonetycznego języka polskiego
EPW2	Student omawia prawidłową artykulację najczęściej zniekształcanych głosek języka polskiego (głosek szeregów: ciszącego, syczącego i szumiącego).	Student omawia prawidłową artykulację większości głosek języka polskiego	Student omawia prawidłową artykulację wszystkich głosek języka polskiego
EPU1	Student potrafi dokonać prostej interpretacji wzrokowej i słuchowej podstawowych sygnałów (obrazów), potrafi zidentyfikować realizacje	Student potrafi dokonać prostej interpretacji wzrokowej i słuchowej sygnałów (obrazów), potrafi zidentyfikować realizacje allofoniczne poszczególnych	Student potrafi dokonać szczegółowej interpretacji wzrokowej i słuchowej wszystkich podawanych sygnałów (obrazów), potrafi zidentyfikować realizacje allofoniczne poszczególnych fonemów języka polskiego

	allofoniczne poszczególnych fonemów języka polskiego.	fonemów języka polskiego	
EPU2	Student dokonuje zapisu prostego fonetycznie, krótkiego tekstu.	Student prawidłowo dokonuje zapisu fonetycznego krótkiego tekstu.	Student prawidłowo dokonuje zapisu fonetycznego każdego tekstu.
EPK1	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie fonetyki artykulacyjnej i fonologii. Nie jest jednak systematyczny w samodzielnym utrwalaniu i pogłębianiu wiedzy.	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie fonetyki artykulacyjnej i fonologii. Jest systematyczny w utrwalaniu wiedzy podanej na zajęciach, niesystematycznie samodzielnie pogłębia wiedzę.	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie fonetyki artykulacyjnej i fonologii. Jest systematyczny w samodzielnym utrwalaniu i pogłębianiu wiedzy.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Madelska L., Witaszek-Samborska M., *Zapis fonetyczny*, Poznań 2015.
2. Szpyra-Kozłowska J., Wprowadzenie do współczesnej fonologii, Lublin 2002.
3. Tambor J., Ostaszewska D., *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego*, Warszawa 2012.
4. Tambor J., *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. Ćwiczenia*, Warszawa 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Prozodia, fonetyka, fonologia*, seria „Współczesna Polszczyzna", red. J. Bartmiński, M. Nowosad-Bakalarczyk, Lublin 2011.
2. Strutyński J., *Gramatyka polska: wprowadzenie, fonetyka, fonologia, morfologia, składnia*, Kraków 1999.
3. Wierzchowska B., *Fonetyka i fonologia języka polskiego*, Wrocław 1980.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	5	
Czytanie literatury	20	20
Przygotowanie do sprawdzianu	10	15
Przygotowanie do zaliczenia	10	22
……		
Przygotowanie do sprawdzianu		
Przygotowanie do egzaminu		
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Agnieszka Niekrewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020

Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	aniekrewicz@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	Pierwszy
Forma studiów	stacjonarne
Profil kształcenia	ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł logopedia – 45**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Foniatria i audiofonologia/audiologia**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**Polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (15); **Ćw.**: (15)	**W**: (liczba); **Ćw.**: (liczba); **Lab.**: (liczba) **Pr**oj. (liczba)
Liczba godzin ogółem	**30**	

C - Wymagania wstępne

Pozytywne zaliczenie semestru pierwszego i drugiego.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie podstawowych wiadomości z zakresu podstaw emisji głosu i roli sprzężenia zwrotnego między narządem słuchu i narządem głosu. (C_W1)
	Umiejętności
CU1	Nabycie umiejętności komunikowania się ze specjalistami celem rozwiązywania problemów zawodowych C_U05
	Kompetencje społeczne
CK1	Rozwijanie umiejętności współpracy między lekarzem foniatrą, audiologiem a logopedą (C_K2, C_K3)

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Definiuje i objaśnia podstawowe zagadnienia z zakresu audiofonologii/ audiologii i foniatrii.	K_W04
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student prawidłowo interpretuje wyniki badań laryngologicznych i audiologicznych na potrzeby terapii logopedycznej.	K_U05
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Na potrzeby terapii logopedycznej potrafi współpracować z lekarzami laryngologami i audiologami oraz protetykami słuchu.	K_K01

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wstęp do foniatrii i audiologii. Budowa narządu mowy. Budowa narządu słuchu. Podstawy neuroanatomii. Fizjologia i patologia powstawania głosu.	2	1
W2	Fizjologia i patologia słuchu.	2	1
W3	Psychoakustyka słuchu i mowy.	2	1
W4	Obiektywne i subiektywne metody badań słuchu. Skrining słuchowy.	2	1
W5	Zaburzenia głosu i mowy w wyniku uszkodzenia narządu słuchu.	2	1
W6	Zasady rehabilitacji chorych po laryngektomii. Rehabilitacja zaburzeń połykania.	2	1
W7	Zasady protezowania słuchu u dzieci i osób dorosłych.	2	2
W8	Kolokwium zaliczeniowe.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zajęcia organizacyjne. Fizyczne właściwości dźwięku.	2	1
C2	Głos, jako środek komunikacji werbalnej i przekazu informacji. Aspekty foniatryczne w zaburzeniach ośrodkowych i obwodowych narządu mowy oraz płynności wypowiedzi.	2	1
C3	Wczesne wspomaganie rozwoju językowego dzieci. Profilaktyka zaburzeń głosu u dzieci.	2	1
C4	Zaburzenia słuchu: określanie stopnia i typu niedosłuchu.	2	1
C5	Umiejętności językowe u dzieci i osób z uszkodzonym narządem słuchu.	2	1
C6	Wychowanie słuchowe dzieci z wadą słuchu.	2	1
C7	Protezy głosu i słuchu, jako rozwiązania techniczne wspomagające komunikację werbalną u osób z uszkodzonymi narządami głosu i słuchu.	2	2
C8	Kolokwium zaliczeniowe.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, problemowy	projektor, prezentacja multimedialna, film
Ćwiczenia	analiza materiałów źródłowych	kserokopie dokumentacji medycznej
	analiza przypadków	film, kserokopie dokumentacji medycznej, logopedycznej
	praca w grupach	kserokopie dokumentacji medycznej, logopedycznej, audiometry

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F1 sprawdzian** **F2 obserwacja/ aktywność**	P2 kolokwium
Ćwiczenia	**F2 obserwacja/ aktywność** **F5 ćwiczenia praktyczne**	P2 kolokwium P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład			Ćwiczenia			
	Metoda oceny F1	F2	P2	F2	F5	P2	P3
EPW1	x	x	x	x	x	x	x
EPU1	x	x	x	x	x	x	x
EPK1		x		x	x		x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Rozumie i objaśnia podstawową terminologię audiofonologiczną/ audiologiczną i foniatryczną posługując się językiem niespecjalistycznym.	Definiuje i objaśnia podstawowe zagadnienia z zakresu audiofonologii/ audiologii i foniatrii. Niektóre terminy wyjaśnia używając terminologii specjalistycznej.	Definiuje i objaśnia podstawowe zagadnienia z zakresu audiofonologii/ audiologii i foniatrii używając specjalistycznego języka (w zakresie wymaganym na zajęciach).
EPU1	Prawidłowo odczytuje wyniki badań laryngologicznych i audiologicznych na potrzeby terapii logopedycznej. Dokonuje ich uproszczonej analizy.	Prawidłowo interpretuje wyniki badań laryngologicznych i audiologicznych na potrzeby terapii logopedycznej.	Prawidłowo interpretuje wyniki badań laryngologicznych i audiologicznych na potrzeby terapii logopedycznej. Omawia następstwa wszystkich wyników badań.

		Omawia następstwa niektórych wyników badań.	
EPK1	Posiada podstawowe kompetencje językowe (na poziomie biernym) pozwalające współpracować z lekarzami laryngologami i audiologami oraz protetykami słuchu.	Posiada kompetencje językowe (na poziomie biernym i podstawowe na poziomie czynnym) pozwalające współpracować lekarzami laryngologami i audiologami oraz protetykami słuchu.	Posiada rozszerzone kompetencje językowe na poziomie biernym i czynnym pozwalające współpracować z lekarzami laryngologami i audiologami oraz protetykami słuchu.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

zaliczenie

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. A. Pruszewicz (1992), *Foniatria kliniczna,* Warszawa.
2. G. Jastrzębowska, O. Pelc-Pękala (1999), *Mowa laryngektomowanych* [w:] T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole, s. 623 – 630.
3. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, M. Kukuła (1999), *Zaburzenia mowy dzieci niedosłyszących i głuchych* [w:] T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole, s. 496 – 544.

G. Jastrzębowska, M. Kukuła (1999), *Diagnoza i terapia zaburzeń mowy dzieci niedosłyszących i głuchych* [w:] T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole, s. 788 – 812.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. M. Wysocka, A. Skoczylas, A. Szkiełkowska, M. Mularzuk (2008), *Standard postępowania logopedycznego w przypadku zaburzeń głosu* [w:] (red.) S. Grabias (2008), *Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego*, Lublin, s. 243-254.

H. Mierzejewska, M. Przybysz-Piwko (1998), *Zaburzenia głosu – badanie – diagnozowanie – metody usprawniania,* Warszawa.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	10	16
Przygotowanie do zajęć	10	16
Przygotowanie do sprawdzianu	10	10
Suma godzin:	**65**	**65**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Anna Lis-Zaldivar
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	zaldivar@wp.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	I stopień
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł logopedyczny - 46**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Wybrane zagadnienia z anatomii, fizjologii i patologii układu nerwowego, narządu głosu, mowy i słuchu**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**2**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Joanna Kuriańska-Wołoszyn**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 15;	**W**: 9
Liczba godzin ogółem	**15**	**9**

C - Wymagania wstępne

Brak.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Przekazanie słuchaczom informacji na temat budowy i fizjologii narządów głosu, mowy i słuchu; poznanie przez słuchaczy możliwych patologii rozwojowych.
Umiejętności	
CU1	Student potrafi określić budowę i rolę narządów i układów mających znaczenie dla rozwoju mowy , głosu i słuchu, rozpoznaje podstawowe patologie w tym zakresie.
Kompetencje społeczne	
CK1	Jest świadomy potrzeby kontynuacji nauki przez całe życie zawodowe w celu stałego uaktualniania wiedzy i umiejętności zawodowych

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Posiada podstawową wiedzę w zakresie anatomii narządu głosu, fizjologii procesu głosowego oraz patologii głosu o charakterze czynnościowym i organicznym.	K_W04, K_W10
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Posiada umiejętność dotyczącą rozpoznania zaburzeń mowy o różnej etiologii – dyslalia, dysartria, jąkanie.	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Słuchacz jest świadomy własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do specjalisty w celu uzupełnienia diagnozy.	K_K03

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Medyczne i anatomiczne podstawy mowy człowieka; złożoność zjawisk, od których zależy prawidłowy rozwój mowy i słuchu.	1	0,5
W2	Aparat oddechowy mowy.	1	0,5
W3	C.d. aparat oddechowy mowy.	1	0,5
W4	Anatomia i fizjologia jamy nosowej - patologie.	1	0,5
W5	C.d. anatomia i fizjologia jamy nosowej - patologie.	1	0,5
W6	Aparat artykulacyjno-rezonacyjny, jama ustna i gardłowa– patologie.	1	0,5
W7	C.d. aparat artykulacyjno-rezonacyjny, jama ustna i gardłowa– patologie.	1	0,5
W8	Aparat foniacyjny – krtań, anatomia, fizjologia i funkcja.	1	0,5
W9	C.d. aparat foniacyjny – krtań, anatomia, fizjologia i funkcja.	1	0,5
W10	Ucho – anatomia, fizjologia i patologia.	1	0,5
W11	C.d. ucho – anatomia, fizjologia i patologia.	1	0,5
W12	Układ nerwowy w aspekcie procesu mowy.	1	0,5
W13	C.d Układ nerwowy w aspekcie procesu mowy.	1	1
W14	Zaburzenia rozwojowe narządów głosu, mowy i słuchu – skazy i wady wrodzone.	1	1
W15	Zaliczenie wykładów, wpisy do indeksu.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny,	projektor multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F4 –dyskusja w trakcie wykładów	P1 - test zaliczeniowy

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	
	F4	P1…..
EPW1		x
EPU1		x
EPK1	x	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Opanował podstawową wiedzę przekazaną w trakcie wykładów w zakresie anatomii narządu głosu, fizjologii procesu głosowego oraz patologii głosu o charakterze czynnościowym i organicznym	Ma rozbudowaną wiedzę z anatomii narządu głosu, fizjologii procesu głosowego oraz patologii głosu o charakterze czynnościowym i organicznym	Ma rozbudowaną i pogłębioną wiedzę z anatomii narządu głosu, fizjologii procesu głosowego oraz patologii głosu o charakterze czynnościowym i organicznym, co pozwala na rozpoznawaniu problemów z tego zakresu.
EPU1	Stosuje terminologię w zakresie budowy i roli narządów i układów mających znaczenie dla rozwoju mowy , głosu i słuchu, rozpoznaje niektóre patologie w tym zakresie	Student potrafi określić budowę i rolę narządów i układów mających znaczenie dla rozwoju mowy , głosu i słuchu, rozpoznaje podstawowe patologie w tym zakresie wykazując minimalne błędy w tym zakresie	Stosuje wszystkie terminy by określić budowę i rolę narządów i układów mających znaczenie dla rozwoju mowy , głosu i słuchu, rozpoznaje wszystkie patologie w tym zakresie wykraczające poza zakres problemowy wykładów.
EPK1	Ma świadomość kontynuacji nauki przez całe życie zawodowe w celu stałego uaktualniania wiedzy i umiejętności zawodowych ale nie potrafi się do nich odnieść.	Ma świadomość oraz potrzebę kontynuacji nauki przez całe życie zawodowe w celu stałego uaktualniania wiedzy i umiejętności zawodowych i potrafi się do nich odnieść.	Ma świadomość oraz potrzebę kontynuacji nauki przez całe życie zawodowe w celu stałego uaktualniania wiedzy i umiejętności zawodowych, potrafi się do nich odnieść prezentując nieszablonowy sposób myślenia.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie pisemne z oceną.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Sobotta J., , *Atlas anatomii człowieka*, t. I: *Głowa, szyja.* 1994
2. Łączkowska M., *Wprowadzenie do anatomii, fizjologii i patologii narządu głosu, mowy i słuchu*, Lublin 1981.
3. Aleksandrowicz R., Ciszek B., Anatomia kliniczna głowy i szyi, Warszawa 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Obrębowski A., Anatomiczne i fizjologiczne podstawy zaburzeń mowy, „Logopedia" 20, Lublin 1993.
2. Pruszewicz A., *Foniatria kliniczna*, Warszawa 1992.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	20	20
Przygotowanie ……..		
Przygotowanie ……..		
……..		
Przygotowanie do sprawdzianu	15	21
Przygotowanie do egzaminu		
Suma godzin:	**55**	**55**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Kuriańska-Wołoszyn
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Język polski z logopedią
	Poziom studiów	I stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**Moduł logopedia – 47**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Rozwój mowy i języka dziecka**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**2**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Jolanta Gebreselassie**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 15	**W**: 9
Liczba godzin ogółem	**15**	**9**

C - Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę z gramatyki opisowej języka polskiego oraz kultury języka polskiego

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami dotyczącymi kształtowania się mowy dziecka (C_W1)
CW2	Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą periodyzacji rozwoju mowy i języka dziecka, ich uwarunkowań oraz metodyki i technik diagnozy logopedycznej i stymulowania rozwoju mowy (C_W1)
	Umiejętności
CU1	Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności diagnostyczne i stymulujące rozwój mowy (C_U1).
	Kompetencje społeczne
CK1	Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie (C_K1).

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Student zna podstawową terminologię stosowaną do opisu kształtowania i rozwoju mowy dziecka	K_W02
EPW2	Student zna specyficzne właściwości rozwoju mowy (a szczególnie języka) w zakresie artykulacji, składni, słownictwa i form fleksyjnych oraz ich uwarunkowania	K_W03
EPW3	Student wie jak przygotować zestaw ćwiczeń pod kątem stymulowania rozwoju mowy dzieci; zna warunki prowadzenia tego typu zabaw i ćwiczeń	K_W13
EPW4	Student zna podstawowe sposoby badania rozwoju mowy dziecka	K_W12
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student przygotowuje zestaw ćwiczeń pod kątem stymulowania rozwoju mowy dzieci	K_U03
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania etapu mowy i stymulowania rozwoju mowy.	K_K03

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Teorie wyjaśniające uwarunkowania rozwoju mowy –lingwistyczne, anatomiczno-fizjologiczne i psychologiczne (poznawcze) podstawy mowy.	2	1
W2	Czynniki kształtowania i rozwoju mowy dziecka –ich rola i znaczenie.	2	1
W3	Zachowania przedwerbalne i ich znaczenie dla rozwoju mowy.	2	1
W4	Kształtowanie się mowy dziecka –etapy, cechy.	2	1
W5	Metody badania rozwoju języka dziecka ze szczególnym uwzględnieniem dowerbalnego i wczesnego werbalnego rozwoju oraz rozumienia mowy.	3	2
W6	Stymulowanie rozwoju języka dziecka –wskazówki wychowawczo-logopedyczne.	4	3
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor, prezentacja multimedialna, film
	wykład problemowy	projektor, filmy zawierające wypowiedzi i reakcje werbalne dzieci

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	obserwacja podczas zajęć / aktywność (F4)	Sprawdzian pisemny wiedzy (P1)
	opracowanie zestawu ćwiczeń i zabaw stymulujących rozwój dzieci w różnym wieku w warunkach domowych i przedszkolnych (F5)	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład			Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F4	F5	P1	.....	.....	....	....	....	....	...	...	..	..	..
EPW1	X	X	X											
EPW2	X	X	X											
EPW3	X	X												
EPW4	X		X											
EPU1		X												
EPK1	X	X	X											

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Rozumie podstawową terminologię stosowaną do opisu kształtowania i rozwoju mowy dziecka	Rozumie i posługuje się większością terminów stosowanych do opisu kształtowania i rozwoju mowy dziecka.	Rozumie i posługuje się wszystkimi wymaganymi terminami stosowanymi do opisu kształtowania i rozwoju mowy dziecka.
EPW2	Wymienia i wyjaśnia jak przebiega proces kształtowania się mowy w ontogenezie (wg Leona Kaczmarka oraz rozwój fonologiczny).	Wymienia i wyjaśnia jak przebiega proces kształtowania się mowy w ontogenezie (wg Leona Kaczmarka oraz rozwój fonologiczny, fleksyjny i składniowy).	Wymienia i wyjaśnia jak przebiega proces kształtowania się mowy w ontogenezie (wg Leona Kaczmarka oraz rozwój fonologiczny, fleksyjny i składniowy). Wymienia i wyjaśnia jak przebiega opanowanie znaczeń przez dzieci oraz jakie są funkcje wypowiedzi dziecięcych.
EPW3	Wybiera prawidłowo (z podanych) ćwiczenia dostosowując je do rodzaju potrzeb i możliwości dziecka.	Dostosowuje ćwiczenia do potrzeb i możliwości dziecka (samodzielnie wymienia i omawia).	Twórczo proponuje własne rozwiązania ćwiczeń (modyfikuje ćwiczenia omawiane na zajęciach) dostosowując je do potrzeb i możliwości dziecka.
EPW4	Dobiera prawidłowo (z podanych) podstawowe sposoby badania rozwoju mowy dzieci.	Wymienia i omawia podstawowe sposoby badania rozwoju mowy dzieci.	Wymienia, omawia podstawowe sposoby badania rozwoju mowy dzieci. Proponuje własne próby badawcze (kombinacje na podstawie wymaganych narzędzi diagnosty-cznych).
EPU1	Prawidłowo dobiera zestaw ćwiczeń pod kątem stymulowania rozwoju mowy dzieci wybierając z podanych.	Przygotowuje zestaw ćwiczeń pod kątem stymulowania rozwoju mowy dzieci.	Przygotowuje zestaw ćwiczeń pod kątem stymulowania rozwoju mowy dzieci, jest kreatywny, generuje własne pomysły.
EPK1	Rozumie potrzebę doskonalenia wiedzy i swych umiejętności w zakresie rozpoznawania etapu mowy i stymulowania rozwoju mowy.	Rozumie potrzebę doskonalenia wiedzy i swych umiejętności w zakresie rozpoznawania etapu mowy i stymulowania rozwoju mowy. Wie do jakich specjalistów skierować dziecko.	Rozumie potrzebę doskonalenia wiedzy i swych umiejętności w zakresie rozpoznawania etapu mowy i stymulowania rozwoju mowy. Wie, gdzie uzyskać wiedzę i do jakich specjalistów skierować dziecko.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. M. Ligęza (1999), *Podstawy rozwoju języka i mowy dzieci* [w:] T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole, s. 199-215.
2. P. Stobnicka-Stolarska (2012), *Wczesnodziecięca skala rozwoju umiejętności komunikacyjnych. The Rossetti-Toddler Language Scale* [w:] J. Porayski-Pomsta, M. Przybysz-Piwko (red.), *Interwencja logopedyczna. Zagadnienia ogólne i praktyka,* Warszawa, s.113-124.
3. E. M. Minczakiewicz (1997), *Kształtowanie się mowy dziecka,* [w:] E.M. Minczakiewicz, *Mowa – Rozwój – Zaburzenia – Terapia,* Kraków, s. 64 -75.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Opieka logopedyczna od poczęcia, red. B. Rocławski, Gdańsk 1998
2. Styczek I. Logopedia, PWN, Warszawa 1980
3. B. Wiśniewska(2012), *Wczesna interwencja logopedyczna u noworodków i niemowląt. Wybrane zagadnienia,* [w:] J. Porayski-Pomsta, M. Przybysz-Piwko (red.), *Interwencja logopedyczna. Zagadnienia ogólne i praktyka,* Warszawa, s. 161 – 168.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	5	8
Przygotowanie do zajęć	8	11
Opracowanie zestawu ćwiczeń i zabaw stymulujących rozwój dzieci w różnym wieku w warunkach domowych i przedszkolnych	10	10
Przygotowanie do sprawdzianu	10	10
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	HUMANISTYCZNY
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	I stopnia
Forma studiów	stacjonarna
Profil kształcenia	ogólnoakademickai

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł logopedyczny - 48**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Psychologiczne podstawy logopedii**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**Język polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Dorota Skrocka**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**W: 15**	**W: 9**
Liczba godzin ogółem	**15**	**9**

C - Wymagania wstępne

Zaliczone: wprowadzenie do psychologii

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w podstawowe zagadnienia psychologiczne niezbędne w diagnozie logopedycznej
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności wykorzystywania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania zagadnień logopedycznych także projektowania działań diagnostycznych i terapeutycznych w obszarze logopedii.
	Kompetencje społeczne
CK1	Uświadomienie potrzeby współpracy i współdziałania z innymi specjalistami zarówno podczas pracy indywidualnej, jak i zbiorowej

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt kształcenia**

Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student ma wiedzę psychologiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i uczenia się pozwalających na przyswojenie języka	K_W12
EPW2	Student ma wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności psychologicznej i pedagogicznej, poparte doświadczeniem w ich praktycznym wykorzystywaniu w nauce języka	K_13
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych, szczególnie psychologii, do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów dotyczących rozwoju mowy	K_U03
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności pozwalającymi także na współpracę z innymi specjalistami	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów		
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Powiązania psychologii i logopedii (czynniki kształtujące sytuację psychologiczną osoby z zaburzeniami mowy; zależności między czynnikami zewnątrz- i wewnątrzpochodnymi wpływającymi na tę sytuację, np. wpływ zaburzeń mowy na sytuację rodzinną, a wpływ sytuacji rodzinnej na stan mowy)	3	2
W2	Podstawowe stresory oddziałujące na dziecko z zaburzeniami mowy i jego rodzinę; przejawy zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń zachowania mogących wystąpić u dzieci z zaburzeniami mowy	2	1
W3	Jąkanie a diagnoza psychologiczna	3	2
W4	Mutyzm a diagnoza psychologiczna	3	2
W5	Psychologiczne aspekty dwujęzyczności	2	1
W6	Nauczyciel przedszkola a wsparcie logopedyczne dziecka	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny z elementami dyskusji	

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**Obserwacja (F2)**	Zaliczenie z oceną, ustne

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x”)

Efekty przedmiotowe	Wykład	
	F2	P1
EPW1	x	x
EPW2	x	x
EPU1	x	x
EPK1	x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane terminy psychologiczne ułatwiające rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i uczenia się pozwalających na przyswojenie języka	Student zna większość terminów psychologicznych ułatwiających rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i uczenia się pozwalających na przyswojenie języka	Student zna wszystkie wymagane terminy psychologiczne ułatwiające rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i uczenia się pozwalających na przyswojenie języka
EPW2	Student ma podstawową wiedzę z zakresu dydaktyki i metodyki działalności psychologicznej i pedagogicznej, oraz wie o konieczności ich poparcia doświadczeniem w ich praktycznym wykorzystywaniu w nauce języka	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności psychologicznej i pedagogicznej, popartą doświadczeniem w ich praktycznym wykorzystywaniu w nauce języka	Student ma całą przewidzianą programem studiów wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności psychologicznej i pedagogicznej, popartą doświadczeniem w ich praktycznym wykorzystywaniu w nauce języka
EPU1	Student stara się wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych, szczególnie psychologii, do formułowania i rozwiązywania podstawowych problemów dotyczących rozwoju mowy	Student wykorzystuje większość posiadanej wiedzy z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych, szczególnie psychologii, do formułowania i rozwiązywania problemów dotyczących rozwoju mowy	Student wykorzystuje całą przewidzianą programem studiów wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i wybranych nauk społecznych, szczególnie psychologii, do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów dotyczących rozwoju mowy
EPK1	Student rozumie, ale nie zna wszystkich skutków wrażliwości etycznej, empatii, otwartości, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności	Student rozumie i zna skutki wrażliwości etycznej, empatii, otwartości, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia	Student rozumie i zna wszystkie przewidziane programem studiów skutki wrażliwości etycznej, empatii, otwartości, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności pozwalających na współpracę z innymi specjalistami

	pozwalających na współpracę z innymi specjalistami	odpowiedzialności pozwalających na współpracę z innymi specjalistami.	

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. A.R. Borkowska, L. Cierpiałkowska, I. Grzegorzewska (red.), *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży*, Warszawa 2019.
2. I. Kurcz (red.), *Psychologiczne aspekty dwujęzyczności*, Gdańsk 2007.
3. L. Cierpiałkowska, H. Sęk (red.), *Psychologia kliniczna*, Warszawa 2020.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. A. Dziwińska, *Sprawność językowa dzieci z wadami wymowy i jej stymulacja w ujęciu holistycznym,* [w:] M. Młynarska, T.Smereka (red.) *Biuletyn Metody Dyna – Lingua M.S.,* Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2013.
2. A. Dziwińska., D. Dąbrowska., *Niska sprawność językowa dzieci z wadami wymowy w szkołach masowych na tle zaniedbań środowiskowych,* [w:] F. Mroczko (red.) „Prace Naukowe WSZiP T.46", WSZiP 2018.
3. M. Młynarska, *Autyzm w ujęciu psycholingwistycznym. Terapia dyskursywna a teoria umysłu,* Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2008.
4. . G. Demel, *Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola*, Warszawa 1994.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	na studiach stacjonarnych	Na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9
Konsultacje	10	16
Czytanie literatury	10	10
Przygotowanie do zaliczenia	15	15
Suma godzin:		
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**50**	**50**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Dorota Skrocka
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	dskrocka@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	**Humanistyczny**
	Kierunek	**filologia polska**
	Poziom studiów	**I stopień**
	Forma studiów	**stacjonarna**
	Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł logopedia - 49**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Neuropsychologia i neuropsychologiczne podstawy zaburzeń mowy**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Beata Uchto- Żywica**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	**Studia stacjonarne**	**Studia niestacjonarne**
Semestr 4	**W**: 15; **Ćw.**: 15	**W**: 9; **Ćw.**: 9
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Zaliczenie przedmiotu: Wybrane zagadnienia z anatomii, fizjologii i patologii układu nerwowego, narządu głosu, mowy i słuchu.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	**Wyposażenie studenta w wiedzę na temat podstaw anatomii prawidłowej ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego oraz podstawowych narządów związanych z mową wraz z funkcjami połykania, żucia, leksji.**
	Umiejętności
CU1	**Wyposażenie studenta w umiejętności rozpoznawania podstawowych zaburzeń mowy i diagnozowania ich.**
	Kompetencje społeczne
CK1	**Wyposażenie studenta w kompetencje charakteryzujące się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności w procesie diagnozowania zaburzeń rozwoju mowy.**

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW...)		
EPW1	Student posiada podstawową wiedzę na temat anatomii prawidłowej ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego oraz podstawowych narządów związanych z mową wraz z funkcjami połykania, żucia, leksji.	K_W02
Umiejętności (EPU...)		
EPU1	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu zdiagnozowania zaburzenia mowy.	K_U02
Kompetencje społeczne (EPK...)		
EPK1	Student charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności w procesie diagnozowania zaburzeń rozwoju mowy.	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin**	
		s	**ns**
W1	Zarys koncepcji neurologopedii i neuropsychologii.	2	1
W2	Neurologopedia a nauki pokrewne: charakterystyka wspólnych obszarów badawczych.	2	1
W3	Wprowadzenie do neuropsychologii. Charakterystyka i historia pojęcia.	2	1
W4	Charakterystyka stanowiska wąsko lokalizacyjnego i holistycznego w neuropsychologii.	2	1
W5	Charakterystyka poszczególnych metod stosowanych w neuropsychologii.	2	1
W6	Klasyczni badacze neuropsychologii i ich poglądy: Anne Lise Christensen, Arthur Benton, Paul Broca, Kurt Goldstein, M. Płużek i in.	2	1
W7	Neuropsychologia i neurologopedia jako intensywnie rozwijające się kierunki badań w XXI wieku: główne obszary badawcze.	2	2
W8	Praca z rodziną dziecka chorego- etyczne aspekty zawodu neurologopedy.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15 s	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin**	
		s	**ns**
C1	Budowa układu nerwowego człowieka. Ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy.	2	1
C2	Budowa narządu mowy u człowieka. Charakterystyka szczegółowa.	2	1
C3	Podstawowe narzędzia diagnostyczne stosowane w neurologopedii.	2	1
C4	Klasyfikacja przyczynowa (etiologiczna) zaburzeń mowy według Ireny Styczek oraz klasyfikacja objawowa (symptomatologiczna) według Leona Kaczmarka.	2	1
C5	Diagnoza zaburzeń mowy, języka i komunikowania się- charakterystyka szczegółowa.	2	1
C6	Dokumentacja medyczna w postępowaniu diagnostyczno – terapeutycznym- charakterystyka poszczególnych etapów	2	1

C7	Współpraca logopedy z neurologiem i psychologiem klinicznym w procesie diagnozy i terapii zaburzeń mowy i języka.	2	2
C8	Aspekty etyczne w pracy neurologopedy.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15 s	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	Projektor
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, analiza przypadków, pogadanka, praca w grupach, dyskusja	Teksty źródłowe, gotowe diagnozy przypadków, materiały filmowe

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F2- obserwacja i aktywność**	P1- egzamin pisemny
Ćwiczenia	F1- sprawdzian pisemny F2- obserwacja i aktywność F3- praca pisemna	P4- praca pisemna

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia										
	F2	P1	F1	F2	F3	P4							
EPW1	x	x	x	x	x	x							
EPU1	x	x		x	x	x							
EPK1	x	x		x									

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Posiada podstawową wiedzę na temat anatomii prawidłowej ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego oraz podstawowych narządów związanych z mową wraz z funkcjami połykania, żucia, leksji.	Zna większość terminów z zakresu anatomii prawidłowej ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego oraz podstawowych narządów związanych z mową wraz z funkcjami połykania, żucia, leksji.	Posiada pełną wiedzę na temat anatomii prawidłowej ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego oraz podstawowych narządów związanych z mową wraz z funkcjami połykania, żucia, leksji.

EPU1	Wykorzystuje posiadaną wiedzę w celu zdiagnozowania podstawowych zaburzeń mowy.	Wykorzystuje posiadaną wiedzę w celu zdiagnozowania większości zaburzeń mowy.	Wykorzystuje posiadaną wiedzę w celu zdiagnozowania wszystkich zaburzeń mowy.
EPK1	Charakteryzuje się podstawową wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności w procesie diagnozowania zaburzeń rozwoju mowy.	Charakteryzuje się wystarczającą wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności w procesie diagnozowania zaburzeń rozwoju mowy.	Charakteryzuje się silną wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności w procesie diagnozowania zaburzeń rozwoju mowy.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1.Borkowska A.R.,Domańska Ł , *Neuropsychologia kliniczna dziecka*, Warszawa 2006.
2.Borkowska A.,Szepietowska M., *Diagnoza neuropsychologiczna. Metodologia i metodyka*, Lublin 2000.
3.Krasowicz-Kupis G., *SLI i inne zaburzenia językowe. Od badań mózgu do praktyki,* Gdańsk 2006.
4.Pąchalska M., *Rehabilitacja neuropsychologicza*. Lublin 2008.
5.Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki, pod. red. T. Gałkowskiego, E. Szeląg, G. Jastrzębowskiej, Opole 2005.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Diling-Ostrowska E., *Zaburzenia mowy*, w: *Neurologia Dziecięca,* pod red. J. Czochańska, Warszawa, 1990.
1. Gałkowski T., *Dziecko autystyczne w środowisku rodzinnym i szkolnym*, Warszawa 1995.
2. Szepietowska M., *Badanie neuropsychologiczne. Procedura i ocena.* Lublin 2000

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	stacjonarne	niestacjonarne
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	5	0
Czytanie literatury	15	15
Przygotowanie do zajęć	10	15
Przygotowanie pisemnej diagnozy	5	10
Przygotowanie do zaliczenia	5	10
Przygotowanie do egzaminu	5	7
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Beata Uchto- Żywica
Data sporządzenia / aktualizacji	00.05.2020

Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	buchto@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**filologia polska**
Poziom studiów	**I stopień**
Forma studiów	**stacjonarna**
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł logopedyczny - 50**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Psychiatria i neurologia dziecięca**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Beata Uchto- Żywica**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 5	**W**: 15	**W**: 9
Liczba godzin ogółem	**15**	**9**

C - Wymagania wstępne

Zaliczenie przedmiotu: Wybrane zagadnienia z anatomii, fizjologii i patologii układu nerwowego, narządu głosu, mowy i słuchu.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	**Wyposażenie studenta w wiedzę na temat wybranych zaburzeń neurologicznych i psychiatrycznych zaburzeń dziecięcych.**
	Umiejętności
CU1	**Wyposażenie studenta w umiejętności rozpoznawania podstawowych zaburzeń neurologicznych i psychiatrycznych wieku dziecięcego.**
	Kompetencje społeczne
CK1	**Wyposażenie studenta w umiejętności posługiwania się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności w procesie diagnozowania wybranych zaburzeń neurologicznych i psychiatrycznych wieku dziecięcego.**

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW...)		
EPW1	**Student posiada wiedzę na temat wybranych zaburzeń neurologicznych i psychiatrycznych zaburzeń dziecięcych**	K_W02
Umiejętności (EPU...)		
EPU1	**Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu zdiagnozowania zaburzeń neurologicznych i psychiatrycznych wieku dziecięcego.**	K_U02
Kompetencje społeczne (EPK...)		
EPK1	**Student charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności w procesie diagnozowania zaburzeń neurologicznych i psychiatrycznych wieku dziecięcego.**	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**stacjonarne**	**niestacjonarne**
W1	Podstawowe wiadomości na temat budowy układu nerwowego.	2	1
W2	Neurologia a psychiatria dziecięca - charakterystyka wspólnych obszarów badawczych.	2	1
W3	Główne przyczyny chorób dziecięcych a patologia układu nerwowego.	2	1
W4	Diagnostyka neurorozwojowa dziecka. Rola psychologa i pedagoga.	2	1
W5	Charakterystyka poszczególnych metod diagnostycznych.	2	1
W6	Charakterystyka wybranych chorób i zaburzeń: FAS, ADHD	2	1
W7	Charakterystyka wybranych chorób i zaburzeń: mózgowe porażenie dziecięce, niepełnosprawność intelektualna.	2	1
W8	Praca z rodziną dziecka chorego- etyczne aspekty zawodu pedagoga. Współpraca ze specjalistami.	1	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	Projektor
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, analiza przypadków, pogadanka, praca w grupach, dyskusja	Teksty źródłowe, gotowe diagnozy przypadków, materiały filmowe

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F2- obserwacja i aktywność**	P1- egzamin pisemny
Ćwiczenia	F1- sprawdzian pisemny F2- obserwacja i aktywność	P4- praca pisemna

	F3- praca pisemna	

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia										
	F2	P1	F1	F2	F3	P4							
EPW1	x	x	x	x	x	x							
EPU1	x	x		x	x	x							
EPK1	x	x		x									

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Posiada podstawową wiedzę na temat anatomii prawidłowej ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego oraz podstawowych chorób obejmujących patologię układu nerwowego okresu dziecięcego.	Zna większość terminów z zakresu anatomii prawidłowej ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego większości chorób wynikających z patologii układu nerwowego okresu dziecięcego.	Posiada pełną wiedzę na temat anatomii prawidłowej ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego oraz chorób wynikających z patologii układu nerwowego okresu dziecięcego.
EPU1	Wykorzystuje posiadaną wiedzę w celu zdiagnozowania podstawowych zaburzeń neurologicznych i psychiatrycznych okresu dziecięcego.	Wykorzystuje posiadaną wiedzę w celu zdiagnozowania większości zaburzeń neurologicznych i psychiatrycznych okresu dziecięcego.	Wykorzystuje posiadaną wiedzę w celu zdiagnozowania wszystkich zaburzeń neurologicznych i psychiatrycznych okresu dziecięcego.
EPK1	Charakteryzuje się podstawową wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności w procesie diagnozowania zaburzeń.	Charakteryzuje się wystarczającą wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności w procesie diagnozowania zaburzeń.	Charakteryzuje się silną wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności w procesie diagnozowania zaburzeń rozwoju.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1.Borkowska A.R.,Domańska Ł , *Neuropsychologia kliniczna dziecka*, Warszawa 2006.
2. Borkowska A.,Szepietowska M., *Diagnoza neuropsychologiczna. Metodologia i metodyka*, Lublin 2000.

3.Gołąb S., *Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego,* 2004.
4. Krasowicz-Kupis G., *SLI i inne zaburzenia językowe. Od badań mózgu do praktyki,* Gdańsk 2006.
5. Namysłowska I.(red.), *Psychiatria dzieci i młodzieży,* 2015.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gałkowski T., *Dziecko autystyczne w środowisku rodzinnym i szkolnym*, Warszawa 1995.
2. Szepietowska M., *Badanie neuropsychologiczne. Procedura i ocena.* Lublin 2000

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	stacjonarne	niestacjonarne
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9
Konsultacje	1	0
Czytanie literatury	5	5
Przygotowanie do zaliczenia	4	11
Suma godzin:	**25**	**25**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**	

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Beata Uchto- Żywica
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	buchto@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	HUMANISTYCZNY
Kierunek	FILOLOGIA POLSKA
Poziom studiów	I STOPNIA
Forma studiów	STACJONARNE/NIESTACJONARNE
Profil kształcenia	OGÓLNOAKADEMICKI

Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł logopedia - 51**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Diagnoza i terapia trudności w czytaniu i pisaniu**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**Język polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Bożena Majewicz**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 6	**W**: 15; **Ćw.**: 15	**W**: 9 **Ćw.**:9
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Znajomość podstaw psychologii rozwojowej

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Przekazanie wiedzy umożliwiającej merytoryczne przygotowanie do pracy z dziećmi ze specyficznymi trudnościami w nauce czytania i pisania.
CW2	Przekazanie wiedzy dotyczącej rozpoznawania trudności w czytaniu i pisaniu
Umiejętności	
CU1	Kształtowanie umiejętności diagnozowania i terapii trudności w czytaniu i pisaniu
CU2	Kształtowanie umiejętności stosowania właściwych metod w pracy z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu
Kompetencje społeczne	
CK1	Kształtowanie u studentów wytrwałości i odpowiedzialności w prawidłowym diagnozowaniu i terapii dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student zna podstawowe metody i techniki pracy z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu	K_W02
EPW2	Student zna i rozumie metody diagnozowani trudności w czytaniu i pisaniu	K_W01
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi dobrać właściwe metody pracy i zastosować terapię dzieciom z trudnościami w czytaniu i pisaniu	K_U01
EPU2	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu terapii związaną z trudnościami w czytaniu i pisaniu	K_U02
EPU3	Student potrafi interpretować zastosowanie i opiniach z poradni psychologiczno-pedagogicznych dotyczące trudności w czytaniu i pisaniu	K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli terapeuty w zakresie rozwiązywania problemów związanych z trudnościami dzieci w czytaniu i pisaniu	K_K02
EPK2	Student dostrzega problemy etyczne wynikające z procesu diagnostycznego i terapeutycznego u dzieci z trudnościami w nauce czytania i pisania.	K_U04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie – podstawowa terminologia związana z trudnościami w nauce czytania i pisania	2	1
W2	Symptomy zaburzeń percepcji słuchowej, wzrokowej, orientacji przestrzennej	2	1
W3	Diagnoza dziecka z trudnościami w nauce czytania i pisania	2	2
W4	Podstawy planowania pracy terapeutycznej	2	1
W5	Usprawnianie percepcji wzrokowej, słuchowej, koordynacji ruchowej i sprawności manualnej	2	1
W6	Opinia a orzeczenie. Praca korekcyjna a wyrównawcza. Podstawy diagnozy	2	1
W7	Etapy pracy terapeutycznej w różnych koncepcjach teoretycznych nauki czytania	2	1
W8	Nowe techniki uczenia się w terapii pedagogicznej	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Przeprowadzanie wstępnej diagnozy deficytów rozwojowych	2	1
C2	Analiza opinii i orzeczeń pod kątem planowania pracy terapeutycznej	3	2
C3	Programowanie pracy terapeutycznej na podstawie diagnozy	3	2

C4	Projektowanie ćwiczeń usprawniających percepcję wzrokową, słuchową, koordynację ruchową i sprawność manualną	3	1
C5	Projektowanie gier i zabaw w terapii pedagogicznej	2	1
C6	Omówienie wybranych konspektów zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Planowanie zajęć tego typu	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2- wykład interaktywny	Projektor, plansze, podręczniki
Ćwiczenia	M2 – burza mózgów, dyskusja dydaktyczna	Plansze, podręczniki

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F 2 – obserwacja / aktywność**	P2 - kolokwium
Ćwiczenia	F4 – prezentacja multimedialna,	P4- praca pisemna

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P2	F4	P4	….	….
EPW1	x	x	x	x		
EPW2	x	x	x	x		
EPU1	x	x	x	x		
EPU2	x	x	x	x		
EPU3	x	x	x	x		
EPK1	x	x	x	x		
EPK2	x	x	x	x		

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane techniki pracy z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu.	Zna większość technik pracy z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu.	Zna wszystkie wymagane techniki pracy z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu.

EPW2	Student omawia pobieżnie sposoby diagnozowania specyficznych trudności w nauce czytania i pisania.	Omawia sposoby diagnozowania specyficznych trudności w nauce czytania i pisania.	Omawia szczegółowo sposoby diagnozowania specyficznych trudności w nauce czytania i pisania.
EPU1	Student potrafi zastosować niektóre metody pracy z uczniami mającymi trudności w nauce czytania i pisania	Student umie zastosować właściwe metody pracy bez interpretacji	Student stosuje właściwe metody pracy z uczniami mającymi trudności w czytaniu i pisaniu poprawnie je zinterpretować
EPU2	Z pomocą wykładowcy planuje pracę z uczniem mającym specyficzne trudności w nauce czytania i pisania.	Student pod kierunkiem wykładowcy potrafi planować pracę z uczniem mającym specyficzne trudności w nauce czytania i pisania.	Student potrafi samodzielnie planować pracę z uczniem mającym specyficzne trudności w nauce czytania i pisania.
EPU3	Próbuje interpretować zapisy zawarte w orzeczeniach i opiniach wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.	Interpretuje zapisy zawarte w orzeczeniach i opiniach wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.	Interpretuje zapisy zawarte w orzeczeniach i opiniach wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, uwzględniając różne aspekty rozwoju.
EPK1	Rozumie, ale nie potrafi rozwiązać problemów uczniów wynikających z trudności w nauce czytania i pisania	Rozumie, ale nie zawsze potrafi rozwiązać problemy uczniów wynikających z trudności w nauce czytania i pisania	Student rozumie i w doskonały sposób rozwiązuje problemów uczniów wynikających z trudności w nauce czytania i pisania
EPK2	Student wskazuje wybrane problemy etyczne wynikające z procesu diagnostycznego i terapeutycznego u dzieci z trudnościami w nauce czytania i pisania.	Student wskazuje problemy etyczne wynikające z procesu diagnostycznego i terapeutycznego u dzieci z trudnościami w nauce czytania i pisania.	Student wskazuje i szczegółowo analizuje problemy etyczne wynikające z procesu diagnostycznego i terapeutycznego u dzieci z trudnościami w nauce czytania i pisania.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Balejko A., *Jak pokonać trudności w mówieniu, czytaniu, pisaniu,* Białystok 2003.

2.. Bogdanowicz M., Adryjanek A., *Uczeń z dysleksją w szkole. Poradnik nie tylko dla polonistów*, Gdynia 2004.

3.Bogdanowicz M., *Integracja percepcyjno-motoryczna, teoria – diagnoza – terapia*, Warszawa 2000.

4.Gąsowska T., Pietrzak-Stępkowska Z., *Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu*, Warszawa 1994.

5. Klim-Klimaszewska A., *Praca z dzieckiem ryzyka dysleksji i dysgrafii,* Warszawa 2015.

6. Sowa B., *Jeżeli dziecko źle czyta i pisze,* Warszawa 1980.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bogdanowicz M., *Ryzyko dysleksji: problem i diagnozowanie*, Gdańsk 2003.

2.Bogdanowicz M., Sayles A., *Prawa uczniów z dysleksją w Europie. Rigths of dyslexis children in Europe*, Wydawnictwo Harmonia 2004.

3.Dawid D., *Rozwijanie kreatywności uczniów dyslektycznych na lekcjach języka polskiego w klasach IV-VI*, Wydawnictwo Impuls.

4.Kaja B., *Zarys terapii dziecka*, Bydgoszcz 2007.

5.Pawlik G., *100 ćwiczeń poprawiających koncentrację uwagi opartych na analizatorze wzrokowym oraz wspomagających doskonalenie umiejętności czytania i pisania. Ćwiczenia dla młodzieży i dorosłych*, Warszawa 2004.

6.*Terapia pedagogiczna*, t. 1 i 2, red. E. M. Skorek, Kraków 2005.

7.Zakrzewska B., *Każdy przedszkolak dobrym uczniem w szkole*, Warszawa

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	5	10
Czytanie literatury	20	22
Przygotowanie do kolokwium	10	15
Przygotowanie do zajęć	10	10
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):		

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Bożena Majewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	**Humanistyczny**
Kierunek	**filologia polska**
Poziom studiów	**I stopień**
Forma studiów	**stacjonarna**
Profil kształcenia	**ogólnoakademicki**
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	**Moduł logopedyczny - 52**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**LOGORYTMIKA Z EMISJĄ I HIGIENĄ GŁOSU**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**OBIERALNY**
4. Język przedmiotu	**POLSKI**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**JOANNA GINDA**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 6	**ĆWICZENIA 15**	**ĆWICZENIA 9**
Liczba godzin ogółem	**15 GODZIN**	**9 GODZIN**

C - Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę z przedmiotów: logopedia, kultura żywego słowa, emisja głosu, ergonomia pracy głosem. Student rozumie podstawowe zasady posługiwania się aparatem mowy.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Zapoznanie studentów z odpowiednią terminologią logopedyczną i emisyjną. C_W1.
CW2	Zapoznanie studentów z ćwiczeniami, które poprawiają wyrazistość i słyszalność mowy i śpiewu. C_W1
	Student potrafi samodzielnie przeprowadzić ćwiczenia logorytmiczne. C_W1
Umiejętności	
CU1	Student potrafi samodzielne gromadzić i przetwarzać informację, poszerzać wiedzę i rozwiązywać problemów zawodowa w zakresie pracy z głosem i wyrazistością mowy. C_U4.
Kompetencje społeczne	
CK1	Student wie jak rozwijać umiejętności gwarantujące możliwość dalszego samokształcenia oraz dokonywania systematycznej oceny poziomu swojej wiedzy. C_K1

CK2	Student wie jak pracować w zespole i jak prowadzić samodzielnie ćwiczenia grupowe z zakresu logorytmiki i emisji głosu. C_K2

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student zna podstawowe zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy	K_W04
EPW2	Student ma podstawową wiedzę na temat polepszania wyrazistości mowy.	K_W10
EPW3	Student ma wiedzę w zakresie praktycznej działalności pedagogicznej.	K_W13
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student, na podstawie zdobytej wiedzy, potrafi samodzielnie pracować nad własnym rozwojem. Student potrafi samodzielnie planować i organizować własne uczenie się przez całe życie w zakresie emisji głosu.	K_U01 K_U13
EPU2	Student potrafi komunikować się werbalnie w mowie sposób przejrzysty i zrozumiały	K_U11
EPU3	Student potrafi posługiwać się terminologią z emisji głosu i logorytmiki.	K_U05
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem, także podczas pedagogicznej działalności praktycznej.	K_K03 K_K01
EPK2	posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej,	K_K03 K_K01

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wprowadzenie do zajęć logortymika i emisja głosu, przekazanie podstawowej wiedzy teoretycznej zawiązanej z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy przedstawienia warunków zaliczenia	2	1
C2	Zajęcia praktyczne: istota relaksacji	1	0,5
C3	Zajęcia praktyczne: oddech i jego moc	1	0.5
C4	Zajęcia praktyczne: wyrazistość mówienia	4	2
C5	Zajęcia praktyczne: rytm, tempo, akcent, wysokość dźwięku oraz artykulacja.	4	2
C6	Zajęcia praktyczne: śpiew, ruch i reaktywność na bodźce	2	2
C7	Zaliczenie	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1** - **Metoda podająca:** objaśnienie, wyjaśnienie, miniwykład **M2 - Metoda problemowa:** wykład interaktywny, dyskusja, inscenizacja, ćwiczenia pobudzające wyobraźnię, pytania i odpowiedzi, konwersacja, rozmowa/dyskusja na temat doświadczeń w czasie praktyk. **M5 - Metoda praktyczna:** prezentacja różnych form wypowiedzi, wygłoszenie referatu przez studenta, ćwiczenia z elementami prezentacji, wypowiedź ustna, analiza próbek nagrań, opracowanie referatu, działania praktyczne, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, ćwiczenia pamięci, przygotowanie prezentacji lub przygotowanie referatu, ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, użycie określonych struktur w mowie, czytanie na głos, ruch, rytmika, śpiew.	koc, poduszka, kartki, długopisy, nośnik muzyczny, piosenki, pianino, skakanki,

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 - wystąpienie F5 - ćwiczenia praktyczne	P3 - ocena podsumowująca na podstawie ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	Metoda oceny ….	…..	F2	F4	F5	P3	….	….	…	…	..	..	..
EPW1			x			x							
EPW2			x	x	x	x							
EPW3			x	x	x	x							
EPU1			x	x	x	x							
EPU2			x	x	x	x							
EPU3				x	x	x							
EPK1					x	x							
EPK2						x							

EPK2	posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej,	K_K03 K_K01

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt	**Dostateczny dostateczny plus**	**dobry dobry plus**	**bardzo dobry 5**

kształcenia (EP..)	**3/3,5**	**4/4,5**	
EPW1	Student kojarzy zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy Student jest bierny, ale obecny na zajęciach.	Student kojarzy zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy Student zazwyczaj jest aktywy na zajęciach.	Student zna podstawowe zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem i higieną narządów mowy. Student aktywnie uczestniczy w zajęciach.
EPW2	Student ma podstawową wiedzę na temat polepszania wyrazistości mowy ale z niej nie korzysta. Student jest bierny, ale obecny na zajęciach.	Student ma podstawową wiedzę na temat polepszania wyrazistości mowy i z niej korzysta gdy mu się o tym przypomni Student zazwyczaj jest aktywy na zajęciach.	Student ma podstawową wiedzę na temat polepszania wyrazistości mowy i z niej korzysta w każdej wypowiedzi. Student aktywnie uczestniczy w zajęciach
EPW3	Student ma wiedzę w zakresie praktycznej działalności pedagogicznej ale jej nie stosuje. Student jest bierny, ale obecny na zajęciach.	Student ma wiedzę w zakresie praktycznej działalności pedagogicznej i ja stosuje, gdy mu się o tym przypomni. Student zazwyczaj jest aktywy na zajęciach.	Student ma wiedzę w zakresie praktycznej działalności pedagogicznej i ją stosuje. Student aktywnie uczestniczy w zajęciach.
EPU1	Student, na podstawie zdobytej wiedzy, potrafi samodzielnie pracować nad własnym rozwojem, ale nie robi tego.	Student, na podstawie zdobytej wiedzy, potrafi samodzielnie pracować nad własnym rozwojem gdy mu się o tym przypomni.	Student, na podstawie zdobytej wiedzy, potrafi samodzielnie pracować nad własnym rozwojem i jego postępy widać na kolejnych zajęciach.
EPU2	Student czasami potrafi komunikować się werbalnie w mowie sposób przejrzysty i zrozumiały .	Student zazwyczaj potrafi komunikować się werbalnie w mowie sposób przejrzysty i zrozumiały.	Student zawsze potrafi komunikować się werbalnie w mowie sposób przejrzysty i zrozumiały.
EPU3	Student nie potrafi posługiwać się terminologią z emisji głosu i logorytmiki.	Student potrafi posługiwać się terminologią z emisji głosu i logorytmiki, ale sprawia mu to trudność.	Student z łatwością potrafi posługiwać się terminologią z emisji głosu i logorytmiki.
EPK1	Student posiada nikłą samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń.	Student posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń.	Student posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem, także podczas pedagogicznej działalności praktycznej.
EPK2	Rzadko posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej.	Student czasami posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej.	Student zawsze posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej. Student aktywnie uczestniczy w zajęciach.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Łuńska J., Rytm, ruch, mowa czyli zabawy logorytmiczne na cztery pory roku, wyd. Metris,
2. Barańska M., Rymuj, głoskuj, w rytmie klaszcz! Ćwiczenia uwagi, pamięci słuchowej, koordynacji ruchowo-słuchowej i słuchu fonemowego, wyd. Harmonia.

Literatura zalecana / fakultatywna:

3. 1. *Emisja głosu nauczyciela*, red. M. Przybysz-Piwko. Warszawa 2006
4. Linklater K., *Uwolnij swój głos*, Kraków 2012
5. Walczak- Deleżyńska M.*, Aby język giętki… Wybór ćwiczeń artykulacyjnych* od J. Tennera do B. Toczyskiej, Wrocław 2001.
6. Toczyska B. *Głośno i wyraźnie*, Gdańsk 2007.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9
Konsultacje		
Czytanie literatury	5	5
Przygotowanie do zajęć.	5	5
Przygotowanie do zaliczenia	5	5
Suma godzin:	**30**	**24**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**	**1**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	JOANNA GINDA
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020 ROK
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	joanna.ginda@wp.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Wydział	Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Poziom studiów	I – studia licencjackie
Forma studiów	stacjonarna
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)	

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Informatyka dla logopedów**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Do wyboru**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Anna Michniuk**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 6	**Ćw.**: 15	**Ćw.**: 9
Liczba godzin ogółem	**15**	**9**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa obsługa komputera, umiejętność poruszania się w przestrzeni internetowej.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Student posiada wiedzę dotyczącą multimedialnych programów służących do diagnozy i terapii logopedycznej osób z różnymi zaburzeniami mowy i komunikacji.
Umiejętności	
CU1	Student posiada umiejętności w zakresie stosowania i konstruowania dydaktycznych, diagnostycznych i terapeutycznych pomocy logopedycznych wykorzystując przy tym współczesne media.
Kompetencje społeczne	
CK1	Student rozumie i docenia interdyscyplinarne spojrzenie na pracę logopedy.

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	Kierunkowy efekt kształcenia
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Student wymienia, opisuje i ocenia przydatność mediów w praktyce logopedycznej.	K_W04, K_U01, K_U09
Umiejętności (EPU...)		
EPU1	Student przygotowuje materiały dydaktyczno-diagnostyczno-terapeutyczne z wykorzystaniem mediów.	K_W08, K_W12, K_U01, K_U03, K_U09, K_U16, K_U17
EPU2	Student posługuje się mediami cyfrowymi do opisu i prezentowania problematyki związanej z praktyką logopedyczną.	K_W01, K_U05, K_U07, K_U09, K_U10, K_U16, K_K02, K_K04
Kompetencje społeczne (EPK...)		
EPK1	Student dzieli się swoimi pomysłami, a także poznanymi możliwościami diagnostyczno-terapeutycznymi wybranych mediów, z grupą.	K_U05, K_U08, K_U09, K_U15, K_U17, K_K02, K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Media w pracy terapeutyczno-diagnostycznej logopedy - wprowadzenie	2	1
C2	Media audialne w praktyce logopedycznej.	2	1
C3	Stare (tradycyjne) i nowe media praktyce logopedycznej.	3	2
C4	Media mobilne w praktyce logopedycznej.	3	2
C5	Media w terapii afazji.	2	1
C6	Cyfrowe media w logopedii – analiza programów, aplikacji i wybranych narzędzi przydatnych w pracy pedagoga/logopedy	3	2
	Suma:	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Ćwiczenia przedmiotowe	Komputer, projektor, wybrane programy i aplikacje

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 – obserwacje podczas zajęć	P2 – wystąpienie/prezentacja

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia	
	F2	P2
EPW1	X	
EPU1	X	X
EPU2	X	X
EPK1	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry **5**
EPW1	Student wymienia i opisuje przydatność mediów w praktyce logopedycznej.	Student wymienia, opisuje i ocenia przydatność różnorodnych mediów w praktyce logopedycznej.	Student szczegółowo wymienia, opisuje i ocenia przydatność różnorodnych mediów w praktyce logopedycznej.
EPU1	Student przygotowuje niektóre materiały dydaktyczno-diagnostyczno-terapeutyczne z wykorzystaniem mediów, według wytycznych podanych przez prowadzącego.	Student przygotowuje materiały dydaktyczno-diagnostyczno-terapeutyczne z wykorzystaniem mediów, według wytycznych podanych przez prowadzącego; czasem popełnia błędy.	Student wzorowo przygotowuje materiały dydaktyczno-diagnostyczno-terapeutyczne z wykorzystaniem mediów, według wytycznych podanych przez prowadzącego; tworzy także samodzielnie zupełnie nowe środki dydaktyczne.
EPU2	Student posługuje się mediami cyfrowymi do opisu i prezentowania problematyki związanej z praktyką logopedyczną, popełnia przy tym jednak sporo błędów.	Student posługuje się mediami cyfrowymi do opisu i prezentowania problematyki związanej z praktyką logopedyczną, czasem popełnia błędy.	Student wzorowo posługuje się mediami cyfrowymi do opisu i prezentowania problematyki związanej z praktyką logopedyczną, nie popełnia błędów.
EPK1	Student rozumie potrzebę dzielenia się z grupą swoimi pomysłami i doświadczeniami, ale robi to niechętnie.	Student dzieli się z grupą swoimi pomysłami i doświadczeniami, ale robi to niechętnie.	Student chętnie i często dzieli się z grupą swoimi pomysłami i doświadczeniami.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną: prezentacja (ocena wybranego medium wspierającego pracę logopedy)

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Gruba Joanna. (2012). Wykorzystanie technologii informacyjnej w profilaktyce logopedycznej. [w:] K. Węsierska (red.), "Profilaktyka logopedyczna w praktyce edukacyjnej. T. 1", Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, s. 122-130.

2. Jatkowska, J. (2019). B-learning w diagnozie i terapii logopedycznej dzieci. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia Universalis.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Walencik-Topiłko, A. (2005). Wykorzystanie programów komputerowych w profilaktyce, diagnozie i terapii logopedycznej. [w:] T. Gałkowski, E. Szeląg, G. Jastrzębowska, Podstawy neurologopedii – podręcznik akademicki. Op Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, s. 1019-1027.
2. Ryś E., Szlachcic K., Klimek M., Galbarczyk A. (2016). Programy komputerowe i aplikacje na elektroniczne urządzen mobilne wspomagające terapię osób z afazją – przegląd literatury anglojęzycznej, „Logopedia", t. 45, s. 291–304.

Ł – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	10	10
Indywidualna praca z wybranymi mediami tradycyjnymi i cyfrowymi	10	13
Przygotowanie prezentacji	10	13
……..		
Przygotowanie do sprawdzianu		
Przygotowanie do egzaminu		
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Anna Michniuk
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	amichniuk@ajp.edu.pl
Podpis	*Anna Michniuk*

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Język polski z logopedią
	Poziom studiów	I stopnia
	Forma studiów	Stacjonarna i niestacjonarna
	Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**Moduł logopedia – 54**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Dydaktyka logopedii**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Jolanta Gebreselassie**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**W**: 15; **Ćw.**: 30	**W**: 9; **Ćw.**: 18
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Uzyskanie zaliczenia z przedmiotów: wstęp do logopedii, wybrane zagadnienia z anatomii, fizjologii i patologii układu nerwowego, narządu głosu, mowy i słuchu, fonetyka artykulacyjna i fonologia dla logopedów, rozwój mowy i języka dziecka.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zapoznanie studentów z metodyką diagnozy, terapii i profilaktyki logopedycznej. (C_W1)
	Umiejętności
CU1	Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne w zaburzeniach komunikacji językowych (C_U4).
	Kompetencje społeczne
CK1	Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie (C_K1)

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Student definiuje i wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy, terapii i profilaktyki logopedycznej.	K_W03

Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student prawidłowo dobiera narzędzia diagnostyczne.	K_U02
EPU2	Student prawidłowo dobiera zestawy ćwiczeń usprawniających motorykę narządów mowy, prezentuje własne pomysły wzbogacające zajęcia logopedyczne.	K_U18
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student prawidłowo ocenia poziom swojej wiedzy oraz umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania.	K_K03, K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Standardy pracy logopedy. Standardy postępowania logopedycznego. Organizacja pomocy logopedycznej w Polsce.	2	1
W2	Typologie zaburzeń mowy porządkujące postępowanie logopedyczne.	2	1
W3	Metodyka ogólna diagnozy logopedycznej. Badania uzupełniające	2	1
W4	Metodyka ogólna diagnozy logopedycznej. Słuch fonematyczny jednym z elementów percepcji mowy.	2	1,5
W5	Metodyka ogólna diagnozy logopedycznej. Język w diagnozowaniu logopedycznym.	2	1
W6	Metody i zasady terapii logopedycznej: sposób organizowania zajęć logopedycznych, zasady współpracy z opiekunami dziecka, prawidłowe kształtowanie diady terapeutycznej logopeda – dziecko	2	1,5
W7	Profilaktyka logopedyczna.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Organizacja pracy logopedy. Wyposażenie gabinetu logopedy.	2	1
C2	Diagnozowanie czynności umysłowych. Językowy obraz świata: sprawność leksykalna, sprawność semantyczna, sprawność narracyjna. Analiza narzędzi diagnostycznych	4	3
C3	Diagnoza uzupełniająca: budowy i sprawności aparatu artykulacyjnego, funkcji połykowej, oddechowej, kinestezji mowy, płynności i prozodii mowy. Narzędzia diagnostyczne.	4	3
C4	Diagnoza uzupełniająca: badanie pamięci słuchowej, słuchu fonematycznego, orientacyjne badanie słuchu. Narzędzia diagnostyczne.	2	1
C5	Logopedyczne badania przesiewowe.	2	1
C6	Diagnoza logopedyczna dziecka od 0 do 1 r. ż. Narzędzia diagnostyczne.	4	3
C7	Metody terapii logopedycznej. Szczegółowe metody logopedyczne: ćwiczenia logopedyczne (oddechowe, fonacyjne, sprawności narządów mowy, artykulacyjne, autokontroli słuchowej) oraz techniki logopedyczne.	4	3

C8	Lingwistyczne metody terapii logopedycznej.	2	1
C9	Programowanie terapii logopedycznej. Ocena efektywności terapii logopedycznej.	2	1
C10	Pedagogiczne, psychologiczne i medyczne metody wspomagające terapię logopedyczną.	2	1
C11	Współpraca z rodzicami dziecka oraz specjalistami w zakresie profilaktyki i korekcji z zaburzeń mowy. Analiza dokumentacji, wyników badań specjalistycznych, wywiad logopedyczny.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	projektor, prezentacja multimedialna
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego	kserokopie dokumentacji logopedycznej, medycznej
	analiza przypadków	filmy
	praca w grupach	poradniki i pomoce logopedyczne, internetowe strony logopedyczne

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	sprawdzian pisemny wiedzy i umiejętności (F1)	egzamin ustny (P1)
Ćwiczenia	obserwacja podczas zajęć / aktywność (F2)	ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze (P3)
	kolokwium (F1)	
	sprawdzian praktyczny umiejętności (F1)	
	ćwiczenia praktyczne – projekt terapii logopedycznej (F5)	

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F1	P1	F1	F2	F5	P3	….	….	…	…	..	..	..
EPW1	X	X	X	X	X	X							
EPU1	X	X	X	X	X	X							
EPU2	X	X	X	X	X	X							
EPK1	X	X		X		X							

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt	**Dostateczny dostateczny plus**	**dobry dobry plus**	**bardzo dobry 5**

kształcenia (EP..)	3/3,5	4/4,5	
EPW1	Wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy, terapii i profilaktyki logopedycznej nie używając języka specjalistycznego - logopedycznego.	Wyjaśnia większość pojęć z zakresu diagnozy, terapii i profilaktyki logopedycznej używając języka specjalistycznego - logopedycznego. Niektóre pojęcia omawia nie używając języka specjalistycznego.	Wyjaśnia wszystkie wymagane pojęcia z zakresu diagnozy, terapii i profilaktyki logopedycznej używając języka specjalistycznego - logopedycznego.
EPU1	Prawidłowo dobiera (z podanych) narzędzia diagnostyczne do badań podstawowych.	Student prawidłowo dobiera narzędzia diagnostyczne do badań podstawowych i do niektórych badań uzupełniających.	Student prawidłowo dobiera narzędzia diagnostyczne do badań podstawowych i do badań uzupełniających.
EPU2	Prawidłowo wybiera zestawy ćwiczeń usprawniających motorykę narządów mowy (z podanych), prezentuje własne proste pomysły wzbogacające zajęcia logopedyczne.	Student prawidłowo dobiera zestawy ćwiczeń usprawniających motorykę narządów mowy, prezentuje własne pomysły wzbogacające zajęcia logopedyczne. Potrafi uzasadnić ich stosowanie w typowych sytuacjach.	Student prawidłowo dobiera zestawy ćwiczeń usprawniających motorykę narządów mowy, prezentuje własne pomysły wzbogacające zajęcia logopedyczne. Potrafi uzasadnić celowość doboru wszystkich ćwiczeń.
EPK1	Prawidłowo ocenia poziom swojej wiedzy oraz umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania.	Prawidłowo ocenia poziom swojej wiedzy oraz umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania.	Prawidłowo ocenia poziom swojej wiedzy oraz umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. G. Jastrzębowska, O. Pelc-Pękala (1999), *Diagnoza i terapia logopedyczna* [w:] T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole, s. 631 – 689.
2. (red.) S. Grabias (2008), *Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego*, Lublin.
3. U. Mirecka (2012), *Diagnoza logopedyczna dyzartrii w mózgowym porażeniu dziecięcym* [w:] K. Kokot (red.), *Wieloaspektowość diagnozy i terapii logopedycznej,* Wrocław, s. 11 -26.
4. K. Błachnio (1992), *Vademecum logopedyczne dla studentów pedagogiki,* Poznań.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. I. Styczek (1979), *Badanie mowy (mówienia i rozumienia),* [w:] I. Styczek, Logopedia, Warszawa, s. 203-249.
2. I. Styczek (1979), *Reedukacja mowy,* [w:] I. Styczek, Logopedia, Warszawa, s. 432-508.
3. J. Gruba (2012), *Ocena słuchu fonemowego u dzieci w wieku przedszkolnym,* Katowice.
4. K. Błachnio (1992), *Vademecum logopedyczne dla studentów pedagogiki,* Poznań.
5. B. Rocławski (2010), *Słuch fonemowy i fonetyczny. Teoria i praktyka.* Gdańsk.

L – Obciążenie pracą studenta:

	Liczba godzin na realizację

Forma aktywności studenta	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	10	19
Przygotowanie do zajęć	10	19
Przygotowanie do kolokwium	10	10
Przygotowanie do egzaminu	20	20
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**4**	**4**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Język polski z logopedią
	Poziom studiów	I stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**Moduł logopedia - 55**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Praktyka (moduł logopedia)**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Jolanta Gebreselassie**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 5	**Praktyka:** 60	**Praktyka:** 60
Liczba godzin ogółem	**60**	**60**

C - Wymagania wstępne

Zaliczenie przedmiotów: wprowadzenie do logopedii, fonetyka artykulacyjna i fonologia dla logopedów, foniatria i audiofonologia/audiologia, wybrane zagadnienia z anatomii, fizjologii i patologii układu nerwowego, narządu głosu, mowy i słuchu, rozwój mowy i języka dziecka, psychologiczne podstawy logopedii, neuropsychologia i neuropsychologiczne podstawy zaburzeń mowy, zaburzenia komunikacji językowej: dyslalia, afazja, alalia, dysglosja, dydaktyka logopedii.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Pogłębienie wiedzy z zakresu logopedii (C_W1)
	Umiejętności
CU1	Nabycie umiejętności obserwacji, planowania, prowadzenia i dokumentowania diagnozy, terapii, profilaktyki logopedycznej (C_U4)
	Kompetencje społeczne
CK1	Kształtowanie postaw prospołecznych oraz poczucia odpowiedzialności w projektowaniu działań zawodowych (C_K2)

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Zna funkcjonowanie i strukturę systemu oświaty (lub służby zdrowia, specjalistycznych ośrodków); wie jak prowadzone są zajęcia logopedyczne w placówkach edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych i pomocowych.	K_W06
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi obserwować, wyszukiwać i przetwarzać informacje związane z funkcjonowaniem i problemami uczniów z zaburzeniami mowy.	K_U01
EPU2	Dokonuje wyboru metod, technik i procedur do diagnozy logopedycznej, ćwiczeń w zakresie terapii logopedycznej oraz profilaktyki logopedycznej.	K_K07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Właściwie organizuje pracę własną, potrafi współdziałać z innymi osobami (specjalistami) podczas prac zespołowych, odpowiedzialnie realizuje powierzone zadania.	K_K01

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści praktyk	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Poznanie organizacji i funkcjonowania wybranej placówki ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia profilaktyki, diagnozy, terapii logopedycznej oraz zasad współpracy z innymi placówkami i specjalistami w procesie diagnozy i terapii.	2	2
W2	Poznanie zakresu obowiązków logopedów.	2	2
W3	Zgromadzenie informacji i opracowanie materiałów obejmujących dotychczasowe i aktualnie realizowane programy z zakresu diagnozy logopedycznej, terapii logopedycznej (indywidualnej i grupowej) oraz programów profilaktyki zaburzeń mowy.	4	4
W4	Obserwacja zajęć.	10	10
W5	Asystowanie opiekunowi przy realizacji zajęć i w jego pracy.	10	10
W6	Prowadzenie zajęć wspólnie z opiekunem.	10	10
W7	Samodzielne prowadzenie zajęć.	10	10
W8	Analiza zajęć własnych i prowadzonych przez inne osoby.	8	8
W9	Uczestniczenie w zebraniach, szkoleniach i innych działaniach powiązanych z realizacją zadań logopedy.	4	4
	Razem liczba godzin wykładów	**60**	**60**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyka	obserwacja, analiza narzędzi diagnostycznych oraz terapeutycznych, prowadzenie zajęć, dyskusja, analiza sytuacji dydaktycznych	Narzędzia diagnostyczne, narzędzia i pomoce terapeutyczne

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Praktyki	**Zaliczenie praktyki:** obserwacja/hospitacja zajęć praktykanta, omówienie zajęć praktykanta, arkusz przebiegu praktyki (F6)	Dokumentacja praktyki (P6)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia				Laboratoria				Praktyka		
	Metoda oceny ….	…..	…..	…….	….	….	….	….	…	…	F6	P6	..
EPW1											X	X	
EPU1											X	X	
EPU2											X	X	
EPK1											X	X	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna niektóre wymagane podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane w diagnozie i terapii logopedycznej. Zna organizację pracy logopedy w placówce, w której odbywał praktykę.	Zna wymagane podstawowe (i niektóre uzupełniające) metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane w diagnozie i terapii logopedycznej. Zna organizację pracy logopedy w placówce, w której odbywał praktykę oraz w innych instytucjach tego samego typu (resortu)	Zna wymagane podstawowe i uzupełniające metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane w diagnozie i terapii logopedycznej. Zna organizację pracy logopedy w różnego rodzaju placówkach.
EPU1	Obserwuje, wyszukuje i przetwarza informacje związane z funkcjonowaniem i problemami uczniów z zaburzeniami mowy. Dostrzega jedynie często występujące, typowe zachowania.	Obserwuje, wyszukuje i przetwarza informacje związane z funkcjonowaniem i problemami uczniów z zaburzeniami mowy. Dostrzega często występujące, typowe zachowania, zaczyna zwracać uwagę na symptomy rzadziej występujące.	Obserwuje, wyszukuje i przetwarza informacje związane z funkcjonowaniem i problemami uczniów z zaburzeniami mowy. Dostrzega często występujące, typowe zachowania, zwraca również zawsze uwagę na symptomy rzadziej występujące.
EPU2	Dokonuje wyboru metod, technik i procedur do przeprowadzenia wyłącznie podstawowej diagnozy logopedycznej, typowych ćwiczeń w zakresie terapii	Dokonuje wyboru metod, technik i procedur do przeprowadzenia podstawowej diagnozy logopedycznej i niektórych badań uzupełniających, typowych ćwiczeń w	Dokonuje wyboru metod, technik i procedur do przeprowadzenia podstawowej diagnozy logopedycznej i niektórych badań uzupełniających, ćwiczeń w zakresie terapii logopedycznej

	logopedycznej oraz profilaktyki logopedycznej.	zakresie terapii logopedycznej oraz profilaktyki logopedycznej.	oraz profilaktyki logopedycznej. Proponuje własne rozwiązania.
EPK1	Właściwie organizuje pracę własną, potrafi współdziałać z innymi osobami (specjalistami) podczas prac zespołowych, odpowiedzialnie realizuje powierzone zadania. Wymaga przy tym pomocy Opiekuna.	Właściwie organizuje pracę własną, potrafi współdziałać z innymi osobami (specjalistami) podczas prac zespołowych, odpowiedzialnie realizuje powierzone zadania. Czasem wymaga pomocy Opiekuna.	Właściwie organizuje pracę własną, potrafi współdziałać z innymi osobami (specjalistami) podczas prac zespołowych, odpowiedzialnie realizuje powierzone zadania. Jest przy tym sumienny i twórczy.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa: 1. Według wskazań opiekuna praktyk
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Według wskazań opiekuna praktyk

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	60
Suma godzin:	**60**	**60**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Język polski z logopedią
	Poziom studiów	I stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**Moduł logopedia - 56**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Dyslalia, afazja, alalia**
2. Punkty ECTS	**5 (3+2)**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Dr Jolanta Gebreselassie**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 15; **Ćw.**: 15	**W**: 9; **Ćw.**: 9
Semestr 4	**Ćw.**: 15	**Ćw.**: 9
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego oraz kultury języka polskiego.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą podstawowych zaburzeń komunikacji językowej oraz metodyki i technik diagnozy i terapii logopedycznej (C_W1)
Umiejętności	
CU1	Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne w zaburzeniach komunikacji językowych (C_U4).
Kompetencje społeczne	
CK1	Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie (C_K1)

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej zaburzeń mowy.	K_W02
EPW2	Student wymienia i wyjaśnia procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy.	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi prawidłowo zaprojektować i opracować diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych.	K_U02
EPU2	Student prawidłowo opracowuje zalecenia postdiagnostyczne.	K_U05, K_U11
EPU3	Student potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego.	K_U18
EPU4	Student właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii.	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy.	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Istota, objawy i przyczyny zaburzeń komunikacji u dzieci i dorosłych. Klasyfikacje wad wymowy.	1	1
W2	Dyslalia – definicje. Klasyfikacje dyslalii	2	1
W3	Dyslalia - metody postępowania logopedycznego.	2	2
W4	Alalia – problemy terminologiczne. Przyczyny, klasyfikacje alalii.	2	1
W5	Zaburzenia współwystępujące z alalią i niedokształceniem mowy o typie afazji.	2	1
W6	Afazja (niedokształcenie mowy o typie afazji) – problemy terminologiczne. Przyczyny, klasyfikacje niedokształcenia mowy o typie afazji.	2	1
W7	Diagnozowanie alalii i niedokształcenia mowy o typie afazji	2	1
W8	Strategie i metody postępowania w przypadku alalii i niedokształceniu mowy o typie afazji.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Prawidłowa i nieprawidłowa artykulacja głosek.	2	1
C2	Diagnoza logopedyczna dyslalii. Diagnoza różnicowa. Przegląd narzędzi diagnostycznych.	2	1
C3	Etapy oraz organizacja postępowania logopedycznego w przypadku dyslalii.	2	1
C4	Sygmatyzmy, rodzaje, przyczyny. Terapia logopedyczna sygmatyzmów.	4	3

C5	Terapia logopedyczna w przypadku mowy bezdźwięcznej.	2	1
C6	Rotacyzmy, rodzaje, przyczyny**.** Terapia logopedyczna rotacyzmów.	2	1
C7	Analiza dostępnych opracowań w zakresie terapii zaburzeń artykulacyjnych (publikacje książkowe, artykuły, materiały internetowe).	2	1
C8	Etapy badania logopedycznego w przypadku alalii i niedokształcenia mowy o typie afazji.	2	1
C9	Alalia i niedokształcenie mowy o typie afazji. Analiza wyników badań specjalistycznych. Diagnoza różnicowa.	2	1
C10	Programowanie terapii logopedycznej w przypadku alalii. Organizacja postępowania logopedycznego.	4	3
C11	Programowanie terapii logopedycznej w przypadku niedokształcenia mowy o typie afazji. Organizacja postępowania logopedycznego.	4	3
C12	Analiza dostępnych opracowań w zakresie terapii alalii i niedokształcenia mowy o typie afazji (publikacje książkowe, artykuły, materiały internetowe).	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**18**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia (wybór z listy)**
Wykład	wykład informacyjny	projektor
	wykład problemowy	projektor, film
Ćwiczenia	analiza materiałów źródłowych	kserokopie dokumentacji logopedycznej, medycznej
	praca w grupach	książki, poradniki logopedyczne, internet
	analiza przypadków	kserokopie dokumentacji logopedycznej, filmy

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**Kolokwium cząstkowe (F1)**	Egzamin ustny (P1)
	Obserwacja podczas zajęć/aktywność (F2)	
Ćwiczenia	Obserwacja podczas zajęć / aktywność (F2)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze (P3)
	Ćwiczenia praktyczne – przygotowanie zaleceń terapeutycznych, programu terapii… (F5)	
	Kolokwium cząstkowe (F1)	

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x”)

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Efekty przedmiotowe	Wykład			Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F1	F2	P1	F1	F2	F5	P3	….	….	…	…	..	..	..
EPW1	X	X	X	X	X		X							
EPW2	X	X	X	X	X	X	X							
EPU1	X		X	X	X	X	X							
EPU2	X		X			X	X							
EPU3	X		X	X		X	X							
EPU4		X			X	X	X							
EPK1		X			X	X	X							

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Rozumie podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej zaburzeń mowy.	Rozumie wymagane pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej, większość terminów wyjaśnia używając specjalistycznej terminologii logopedycznej.	Wyjaśnia wszystkie wymagane pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej używając specjalistycznej terminologii logopedycznej.
EPW2	Wymienia i wyjaśnia podstawowe procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy nie używając języka specjalistycznego.	Wymienia i wyjaśnia podstawowe procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy częściowo używając języka specjalistycznego.	Używając języka specjalistycznego wymienia i wyjaśnia procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy.
EPU1	Projektuje i opracowuje diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych wykorzystując materiały omawiane na zajęciach.	Projektuje i opracowuje diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę.	Projektuje i opracowuje diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych wykorzystując materiały omawiane na zajęciach, zalecaną literaturę. Jest przy tym kreatywny – modyfikuje i podaje własne propozycje.

EPU2	Opracowuje zalecenia postdiagnostyczne. wykorzystując materiały omawiane na zajęciach.	Opracowuje zalecenia postdiagnostyczne. wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę.	Opracowuje zalecenia postdiagnostyczne. wykorzystując materiały omawiane na zajęciach, zalecaną literaturę. Jest przy tym kreatywny – modyfikuje i podaje własne propozycje.
EPU3	Potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego wykorzystując materiały omawiane na zajęciach.	Potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę.	Potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę. Jest przy tym kreatywny – modyfikuje i podaje własne propozycje.
EPU4	Właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje podstawowe umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii (diagnozy i terapii).	Właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje podstawowe umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii (diagnozy, terapii, profilaktyki i promocji).	Właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii.
EPK1	Rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy.	Rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy. Orientuje się gdzie może uzyskać wsparcie w tym zakresie (lub zna literaturę).	Rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy. Bardzo dobrze zna literaturę oraz wie, gdzie może uzyskać wsparcie w tym zakresie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole.
2. A. Sołtys-Chmielowicz (2013), *Zaburzenia artykulacji. Teoria i praktyka,* Kraków.
3. G. Gunia, V. Lechta (2012), *Wprowadzenie do logopedii,* Kraków.
4. J. Gebreselassie, B. Prokudowicz (2001), *Wybrane metody korekcji sygmatyzmów szeregu syczącego,* Gorzów Wielkopolski.
5. S. Grabias, M. Kurkowski (2012), *Logopedia. Teoria zaburzeń mowy.* Lublin.
6. E.M. Minczakiewicz (1997), *Mowa – Rozwój – Zaburzenia – Terapia.* Kraków

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. E. Czaplewska, S. Milewski (2011), *Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki,* Gdańsk.
2. M. Pąchalska (2013), *Afazjologia,* Warszawa.

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	5	5
Czytanie literatury	10	23
Przygotowanie do zajęć	20	20
Przygotowanie do kolokwium	20	20
Przygotowanie do egzaminu	25	25
Suma godzin:	**125**	**125**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**5**	**5**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Język polski z logopedią
	Poziom studiów	I stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**Moduł logopedyczny - 57**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Dysglosja**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Dr Jolanta Gebreselassie**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**W**: 15; **Ćw.**: 15	**W**: 9; **Ćw.**: 9
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego oraz kultury języka polskiego.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą podstawowych zaburzeń komunikacji językowej oraz metodyki i technik diagnozy i terapii logopedycznej (C_W1)
Umiejętności	
CU1	Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne w zaburzeniach komunikacji językowych (C_U4).
Kompetencje społeczne	
CK1	Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie (C_K1)

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej zaburzeń mowy.	K_W02

EPW2	Student wymienia i wyjaśnia procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy.	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi prawidłowo zaprojektować i opracować diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych.	K_U02
EPU2	Student prawidłowo opracowuje zalecenia postdiagnostyczne.	K_U05, K_U11
EPU3	Student potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego.	K_U18
EPU4	Student właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii.	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy.	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Dysglosja – problemy terminologiczne, klasyfikacje. Wymowa osób z anatomiczną wadą aparatu wymowy.	2	1
W2	Wady wymowy u osób z nabytą wadą anatomiczną aparatu mowy, rodzaje, standardy postępowania diagnostycznego i terapeutycznego.	3	2
W3	Wady zgryzu. Standardy postępowania logopedycznego w przypadku osób z wadą zgryzu.	2	1
W4	Ankyloglosja. Wpływ ankyloglosji na czynność mowy. Standardowe postępowanie logopedyczne w diagnozie i terapii dyslalii ankyloglosyjnej.	3	2
W5	Zaburzenia mowy u osób z rozszczepem podniebienia. Problemy terminologiczne. Przyczyny, rodzaje wad rozszczepowych w obrębie artykulatorów.	3	2
W6	Nowotwory złośliwe jamy ustnej. Zaburzenia wymowy u chorych po wycięciu nowotworu jamy ustnej. Postępowanie logopedyczne.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Diagnoza logopedyczna zaburzeń artykulacji w przypadku dysglosji. Analiza dokumentacji medycznej.	2	1
C2	Metody oceny ruchomości języka. Przegląd narzędzi diagnostycznych.	2	1
C3	Postępowanie logopedyczne w przypadku ankyloglosji.	2	1
C4	Diagnoza logopedyczna osób z rozszczepem podniebienia. Analiza dokumentacji medycznej.	4	3
C5	Terapia logopedyczna osób z rozszczepem podniebienia.	2	1

C6	Analiza i opracowanie informacji dla innych specjalistów oraz zaleceń logopedycznych dla osób z wadami wymowy spowodowanych wadami anatomicznymi.	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**9**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia (wybór z listy)**
Wykład	wykład informacyjny	projektor
	wykład problemowy	projektor, film
Ćwiczenia	analiza materiałów źródłowych	kserokopie dokumentacji logopedycznej, medycznej
	praca w grupach	książki, poradniki logopedyczne, internet
	analiza przypadków	kserokopie dokumentacji logopedycznej, filmy

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**Kolokwium cząstkowe (F1)**	Egzamin ustny (P1)
	Obserwacja podczas zajęć/aktywność (F2)	
Ćwiczenia	Obserwacja podczas zajęć / aktywność (F2)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze (P3)
	Ćwiczenia praktyczne – przygotowanie zaleceń terapeutycznych, programu terapii… (F5)	
	Kolokwium cząstkowe (F1)	

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład			Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F1	F2	P1	F1	F2	F5	P3	….	….	…	…	..	..	..
EPW1	X	X	X	X	X		X							
EPW2	X	X	X	X	X	X	X							
EPU1	X		X	X	X	X	X							
EPU2	X		X			X	X							
EPU3	X		X	X		X	X							
EPU4		X			X	X	X							
EPK1		X			X	X	X							

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Rozumie podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej zaburzeń mowy.	Rozumie wymagane pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej, większość terminów wyjaśnia używając specjalistycznej terminologii logopedycznej.	Wyjaśnia wszystkie wymagane pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej używając specjali-stycznej terminologii logopedycznej.
EPW2	Wymienia i wyjaśnia podstawowe procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy nie używając języka specjalistycznego.	Wymienia i wyjaśnia podstawowe procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy częściowo używając języka specjalistycznego.	Używając języka specjalistycznego wymienia i wyjaśnia procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy.
EPU1	Projektuje i opracowuje diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych wykorzystując materiały omawiane na zajęciach.	Projektuje i opracowuje diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę.	Projektuje i opracowuje diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych wykorzystując materiały omawiane na zajęciach, zalecaną literaturę. Jest przy tym kreatywny – modyfikuje i podaje własne propozycje.
EPU2	Opracowuje zalecenia postdiagnostyczne. wykorzystując materiały omawiane na zajęciach.	Opracowuje zalecenia postdiagnostyczne. wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę.	Opracowuje zalecenia postdiagnostyczne. wykorzystując materiały omawiane na zajęciach, zalecaną literaturę. Jest przy tym kreatywny – modyfikuje i podaje własne propozycje.
EPU3	Potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego wykorzystując materiały omawiane na zajęciach.	Potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę.	Potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę. Jest przy tym kreatywny – modyfikuje i podaje własne propozycje.
EPU4	Właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje podstawowe umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii (diagnozy i terapii).	Właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje podstawowe umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii (diagnozy, terapii, profilaktyki i promocji).	Właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii.
EPK1	Rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie	Rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii	Rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii

	rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy.	zaburzeń mowy. Orientuje się gdzie może uzyskać wsparcie w tym zakresie (lub zna literaturę).	zaburzeń mowy. Bardzo dobrze zna literaturę oraz wie, gdzie może uzyskać wsparcie w tym zakresie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole.
2. A. Sołtys-Chmielowicz (2013), *Zaburzenia artykulacji. Teoria i praktyka,* Kraków.
3. G. Gunia, V. Lechta (2012), *Wprowadzenie do logopedii,* Kraków.
4. J. Gebreselassie, B. Prokudowicz (2001), *Wybrane metody korekcji sygmatyzmów szeregu syczącego,* Gorzów Wielkopolski.
5. S. Grabias, M. Kurkowski (2012), *Logopedia. Teoria zaburzeń mowy.* Lublin.
6. E.M. Minczakiewicz (1997), *Mowa – Rozwój – Zaburzenia – Terapia.* Kraków

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. E. Czaplewska, S. Milewski (2011), *Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki,* Gdańsk.
2. D. Pluta-Wojciechowska (2010), *Zaburzenia mowy u dzieci z rozszczepem podniebienia. Badania – Teoria – Praktyka.* Bytom.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	10
Przygotowanie do zajęć	5	10
Przygotowanie do kolokwium	10	15
Przygotowanie do egzaminu	10	20
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Język polski z logopedią
	Poziom studiów	I stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**Moduł logopedyczny - 58**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Jąkanie**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Dr Jolanta Gebreselassie**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 5	**Ćw.**: 15	**Ćw.**: 9
Liczba godzin ogółem	**15**	**9**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego oraz kultury języka polskiego.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą podstawowych zaburzeń komunikacji językowej oraz metodyki i technik diagnozy i terapii logopedycznej (C_W1)
Umiejętności	
CU1	Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne w zaburzeniach komunikacji językowych (C_U4).
Kompetencje społeczne	
CK1	Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie (C_K1)

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej zaburzeń mowy.	K_W02

EPW2	Student wymienia i wyjaśnia procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy.	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi prawidłowo zaprojektować i opracować diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych.	K_U02
EPU2	Student prawidłowo opracowuje zalecenia postdiagnostyczne.	K_U05, K_U11
EPU3	Student potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego.	K_U18
EPU4	Student właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii.	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy.	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Jąkanie. Pojęcie, teorie pochodzenia jąkania, patomechanizm zaburzenia.	2	1
C2	Jąkanie a inne zaburzenia komunikacji językowej.	2	1
C3	Podstawowe metody diagnostyczne jąkania. Diagnoza różnicowa.	2	1
C4	Przegląd narzędzi diagnostycznych. Projektowanie własnych narzędzi diagnostycznych.	4	3
C5	Metody terapii osób jąkających się.	2	1
C6	Trening płynnego mówienia z zastosowaniem korektorów mowy.	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**9**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia (wybór z listy)
Wykład	wykład informacyjny	projektor
	wykład problemowy	projektor, film
Ćwiczenia	analiza materiałów źródłowych	kserokopie dokumentacji logopedycznej, medycznej
	praca w grupach	książki, poradniki logopedyczne, internet
	analiza przypadków	kserokopie dokumentacji logopedycznej, filmy

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**Kolokwium cząstkowe (F1)**	Egzamin ustny (P1)
	Obserwacja podczas zajęć/aktywność (F2)	
Ćwiczenia	Obserwacja podczas zajęć / aktywność (F2)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze (P3)
	Ćwiczenia praktyczne – przygotowanie zaleceń terapeutycznych, programu terapii… (F5)	
	Kolokwium cząstkowe (F1)	

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład			Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F1	F2	P1	F1	F2	F5	P3	….	….	…	…	..	..	..
EPW1	X	X	X	X	X		X							
EPW2	X	X	X	X	X	X	X							
EPU1	X		X	X	X	X	X							
EPU2	X		X			X	X							
EPU3	X		X	X		X	X							
EPU4		X			X	X	X							
EPK1		X			X	X	X							

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Rozumie podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej zaburzeń mowy.	Rozumie wymagane pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej, większość terminów wyjaśnia używając specjalistycznej terminologii logopedycznej.	Wyjaśnia wszystkie wymagane pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej używając specjalistycznej terminologii logopedycznej.
EPW2	Wymienia i wyjaśnia podstawowe procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy nie używając języka specjalistycznego.	Wymienia i wyjaśnia podstawowe procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy częściowo używając języka specjalistycznego.	Używając języka specjalistycznego wymienia i wyjaśnia procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy.
EPU1	Projektuje i opracowuje diagnozę logopedyczną	Projektuje i opracowuje diagnozę logopedyczną	Projektuje i opracowuje diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu

	przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych wykorzystując materiały omawiane na zajęciach.	przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę.	kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych wykorzystując materiały omawiane na zajęciach, zalecaną literaturę. Jest przy tym kreatywny – modyfikuje i podaje własne propozycje.
EPU2	Opracowuje zalecenia postdiagnostyczne. wykorzystując materiały omawiane na zajęciach.	Opracowuje zalecenia postdiagnostyczne. wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę.	Opracowuje zalecenia postdiagnostyczne. wykorzystując materiały omawiane na zajęciach, zalecaną literaturę. Jest przy tym kreatywny – modyfikuje i podaje własne propozycje.
EPU3	Potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego wykorzystując materiały omawiane na zajęciach.	Potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę.	Potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę. Jest przy tym kreatywny – modyfikuje i podaje własne propozycje.
EPU4	Właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje podstawowe umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii (diagnozy i terapii).	Właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje podstawowe umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii (diagnozy, terapii, profilaktyki i promocji).	Właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii.
EPK1	Rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy.	Rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy. Orientuje się gdzie może uzyskać wsparcie w tym zakresie (lub zna literaturę).	Rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy. Bardzo dobrze zna literaturę oraz wie, gdzie może uzyskać wsparcie w tym zakresie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole.
2. A. Sołtys-Chmielowicz (2013), *Zaburzenia artykulacji. Teoria i praktyka,* Kraków.
3. G. Gunia, V. Lechta (2012), *Wprowadzenie do logopedii,* Kraków.
4. J. Gebreselassie, B. Prokudowicz (2001), *Wybrane metody korekcji sygmatyzmów szeregu syczącego,* Gorzów Wielkopolski.

5. S. Grabias, M. Kurkowski (2012), *Logopedia. Teoria zaburzeń mowy.* Lublin.
6. E.M. Minczakiewicz (1997), *Mowa – Rozwój – Zaburzenia – Terapia.* Kraków

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. E. Czaplewska, S. Milewski (2011), *Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki,* Gdańsk.
2. Z. Tarkowski (1998), *Jąkanie wczesnodziecięce*, Warszawa.
3. T. Woźniak (2008), *Standard postępowania logopedycznego w przypadku jąkania* [w:] S. Grabias (red.) Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego. 37, Lublin, s. 227-234.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9
Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	14	14
Przygotowanie do zajęć	5	6
Przygotowanie do kolokwium	5	10
Przygotowanie do egzaminu	10	10
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Język polski z logopedią
	Poziom studiów	I stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**Moduł logopedyczny - 59**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Oligofazja, dysartria, anartria**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**III**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Dr Jolanta Gebreselassie**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr5	**W**: 15; **Ćw.**: 15	**W**: 9; **Ćw.**: 9
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu gramatyki opisowej języka polskiego oraz kultury języka polskiego.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą podstawowych zaburzeń komunikacji językowej oraz metodyki i technik diagnozy i terapii logopedycznej (C_W1)
	Umiejętności
CU1	Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne w zaburzeniach komunikacji językowych (C_U4).
	Kompetencje społeczne
CK1	Rozwój umiejętności umożliwiających dalsze samokształcenie (C_K1)

E - Efekty kształcenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej zaburzeń mowy.	K_W02

EPW2	Student wymienia i wyjaśnia procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy.	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi prawidłowo zaprojektować i opracować diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych.	K_U02
EPU2	Student prawidłowo opracowuje zalecenia postdiagnostyczne.	K_U05, K_U11
EPU3	Student potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego.	K_U18
EPU4	Student właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii.	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy.	K_K05

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zaburzenia dysartryczne: istota zaburzeń dysartrycznych, przyczyny i objawy.	2	1
W2	Zespoły i jednostki chorobowe towarzyszące zaburzeniom dysartrycznym.	2	1
W3	Klasyfikacje zaburzeń dysartrycznych.	2	1
W4	Postępowanie logopedyczne w przypadku dysartrii.	2	2
W5	Niepełnosprawność intelektualna. Klasyfikacja niepełnosprawności intelektualnej. Charakterystyka osób z niepełnosprawnością intelektualną o różnym stopniu i etiologii.	3	2
W6	Mowa osób z niepełnosprawnością intelektualną.	2	1
W7	Organizacja pomocy logopedycznej w świetle obowiązujących przepisów prawnych.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Dysartria – metody diagnostyczne, kryteria diagnostyczne oraz analiza wyników badań lekarskich.	2	1
C2	Programowanie terapii logopedycznej dysartrii: cele postępowania terapeutycznego, etapy terapii logopedycznej.	1	1
C3	Wypracowanie kontroli położenia żuchwy u osób z dysartrią.	1	1
C4	Ćwiczenia oddechowe oraz rozwój głosu u osób z dysartrią.	2	1
C5	Ćwiczenia artykulatorów i artykulacyjnej praksji u osób z dysartrią. Ćwiczenia prawidłowej artykulacji.	2	1
C6	Anartria – postępowanie logopedyczne.	2	1

C7	Diagnoza logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.	2	1
C8	Terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.	1	1
C9	Diagnoza i terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**9**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia (wybór z listy)**
Wykład	wykład informacyjny	projektor
	wykład problemowy	projektor, film
Ćwiczenia	analiza materiałów źródłowych	kserokopie dokumentacji logopedycznej, medycznej
	praca w grupach	książki, poradniki logopedyczne, internet
	analiza przypadków	kserokopie dokumentacji logopedycznej, filmy

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	**Kolokwium cząstkowe (F1)**	Egzamin ustny (P1)
	Obserwacja podczas zajęć/aktywność (F2)	
Ćwiczenia	Obserwacja podczas zajęć / aktywność (F2)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze (P3)
	Ćwiczenia praktyczne – przygotowanie zaleceń terapeutycznych, programu terapii… (F5)	
	Kolokwium cząstkowe (F1)	

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład			Ćwiczenia				Laboratoria				Projekt		
	F1	F2	P1	F1	F2	F5	P3	….	….	…	…	..	..	..
EPW1	X	X	X	X	X		X							
EPW2	X	X	X	X	X	X	X							
EPU1	X		X	X	X	X	X							
EPU2	X		X			X	X							
EPU3	X		X	X		X	X							
EPU4		X			X	X	X							
EPK1		X			X	X	X							

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku filologia polska
- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
stanowiącego załącznik do Uchwały nr 21/000/2020 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2020 r.

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt kształcenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Rozumie podstawowe pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej zaburzeń mowy.	Rozumie wymagane pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej, większość terminów wyjaśnia używając specjalistycznej terminologii logopedycznej.	Wyjaśnia wszystkie wymagane pojęcia z zakresu diagnozy i terapii logopedycznej używając specjalistycznej terminologii logopedycznej.
EPW2	Wymienia i wyjaśnia podstawowe procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy nie używając języka specjalistycznego.	Wymienia i wyjaśnia podstawowe procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy częściowo używając języka specjalistycznego.	Używając języka specjalistycznego wymienia i wyjaśnia procedury logopedyczne stosowane w poszczególnych zaburzeniach mowy.
EPU1	Projektuje i opracowuje diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych wykorzystując materiały omawiane na zajęciach.	Projektuje i opracowuje diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę.	Projektuje i opracowuje diagnozę logopedyczną przy uwzględnieniu kontekstu uwarunkowań medycznych, psychologicznych i społecznych wykorzystując materiały omawiane na zajęciach, zalecaną literaturę. Jest przy tym kreatywny – modyfikuje i podaje własne propozycje.
EPU2	Opracowuje zalecenia postdiagnostyczne. wykorzystując materiały omawiane na zajęciach.	Opracowuje zalecenia postdiagnostyczne. wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę.	Opracowuje zalecenia postdiagnostyczne. wykorzystując materiały omawiane na zajęciach, zalecaną literaturę. Jest przy tym kreatywny – modyfikuje i podaje własne propozycje.
EPU3	Potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego wykorzystując materiały omawiane na zajęciach.	Potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę.	Potrafi dobrać odpowiednie do zaburzenia mowy formy postępowania logopedycznego wykorzystując materiały omawiane na zajęciach oraz zalecaną literaturę. Jest przy tym kreatywny – modyfikuje i podaje własne propozycje.
EPU4	Właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje podstawowe	Właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje podstawowe umiejętności profesjonalne z zakresu	Właściwie ocenia wartość różnych źródeł, z których korzysta samodzielnie zdobywając wiedzę i rozwijając swoje umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii.

	umiejętności profesjonalne z zakresu logopedii (diagnozy i terapii).	logopedii (diagnozy, terapii, profilaktyki i promocji).	
EPK1	Rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy.	Rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy. Orientuje się gdzie może uzyskać wsparcie w tym zakresie (lub zna literaturę).	Rozumie potrzebę doskonalenia swych umiejętności w zakresie rozpoznawania i terapii zaburzeń mowy. Bardzo dobrze zna literaturę oraz wie, gdzie może uzyskać wsparcie w tym zakresie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki,* Opole.
2. A. Sołtys-Chmielowicz (2013), *Zaburzenia artykulacji. Teoria i praktyka,* Kraków.
3. G. Gunia, V. Lechta (2012), *Wprowadzenie do logopedii,* Kraków.
4. J. Gebreselassie, B. Prokudowicz (2001), *Wybrane metody korekcji sygmatyzmów szeregu syczącego,* Gorzów Wielkopolski.
5. S. Grabias, M. Kurkowski (2012), *Logopedia. Teoria zaburzeń mowy.* Lublin.
6. E.M. Minczakiewicz (1997), *Mowa – Rozwój – Zaburzenia – Terapia.* Kraków

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. E. Czaplewska, S. Milewski (2011), *Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki,* Gdańsk.
2. I. Gatkowska (2012), *Diagnoza dyzartrii u dorosłych w neurologii klinicznej,* Kraków.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	13	23
Przygotowanie do zajęć	10	12
Przygotowanie do kolokwium	10	10
Przygotowanie do egzaminu	10	10
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Gebreselassie
Data sporządzenia / aktualizacji	20.05.2020
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jgebreselassie@ajp.edu.pl
Podpis	